263/2016 Sb.
Zákon

ze dne 14. července 2016

Atomový zákon

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Nový atomový zákon nastavuje přísnější pravidla pro jadernou bezpečnost. Zákon č.263/2016Sb., **nový atomový zákon**, vyžaduje **bezpečnostní program**, **pojištění odpovědnosti** a **transparentní veřejné projednání**.

Elektrárna Dukovany musí každých deset let projít **periodickým hodnocením bezpečnosti**. Provozovatel drží pojištění 8mldKč pro případ škody. Převoz radioaktivního odpadu hlásí 48hodin předem policii i hasičům.

Veřejnost se může vyjádřit k stavbě nového suchého skladu paliva; připomínky zveřejní SÚJB. Při radiační havárii se spouští Jodové tablety a informování SMS během 2 hodin.

Díky zpřísněným standardům patří česká jaderná energetika k nejbezpečnějším na světě.

Vyhlášeno dne 10. srpna 2016, datum poslední novelizace 1. července 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
Úvodní ustanovení

HLAVA I
Úvodní ustanovení

DÍL 1

Předmět úpravy

§ 1

(1) Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropského společenství pro atomovou energii (dále jen „Euratom“)[1]) a Evropské unie[2]), zároveň navazuje na přímo použitelné předpisy Euratomu[3]) a Evropské unie[4]) a upravuje

a) podmínky mírového využívání jaderné energie,

b) podmínky vykonávání činností v rámci expozičních situací,

c) nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem,

d) schvalování typu některých výrobků v oblasti mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření a podmínky přepravy radioaktivní nebo štěpné látky, radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva,

e) monitorování radiační situace,

f) zvládání radiační mimořádné události,

g) podmínky zabezpečení jaderného zařízení, jaderného materiálu a zdroje ionizujícího záření (dále jen „zabezpečení“),

h) požadavky k zajištění nešíření jaderných zbraní a

i) výkon státní správy v oblasti mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření.

(2) Tento zákon se nevztahuje na expoziční situace v důsledku ozáření z

a) minerální vody, která pochází z přírodního léčivého zdroje nebo zdroje přírodní minerální vody, o nichž bylo vydáno osvědčení o zdroji podle jiného právního předpisu, a je spotřebovávána k pití, vaření, přípravě potravin nebo k použití v domácnosti,

b) vody určené k lidské spotřebě ze zdroje pro individuální zásobování s denní kapacitou v průměru nižší než 10 m^3 nebo zásobující méně než 50 osob, pokud není tato voda dodávána v rámci podnikatelské činnosti nebo služby pro veřejnost,

c) přírodního pozadí,

d) kosmického záření způsobeného jednotlivcům z obyvatelstva nebo pracovníkům, kromě posádek letadel při letu v nadmořské výšce nad 8 km nebo posádek kosmických lodí při letu nebo v kosmickém prostoru.

DÍL 2

Vymezení některých pojmů

§ 2

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) výchozím materiálem

1. uran, zahrnující směs izotopů, vyskytující se v přírodě,
2. uran ochuzený o izotop ^{235}U,
3. thorium,
4. položka uvedená v bodech 1 až 3 ve formě kovu, slitiny, chemické sloučeniny nebo koncentrátu, nebo
5. materiál obsahující prvek uvedený v bodech 1 až 3,

b) zvláštním štěpným materiálem

1. izotop ^{239}Pu,
2. izotop ^{233}U,
3. uran obohacený izotopy ^{235}U nebo ^{233}U, nebo
4. materiál obsahující radionuklid uvedený v bodech 1 až 3, není-li výchozím materiálem,

c) jaderným materiálem výchozí materiál, zvláštní štěpný materiál a jiný štěpný materiál, který je významný z hlediska zajištění nešíření jaderných zbraní,

d) vybranou položkou v jaderné oblasti materiál, zařízení a technologie, včetně softwaru, navrhované a vyráběné k využití v jaderné oblasti,

e) položkou dvojího použití v jaderné oblasti materiál, zařízení a technologie, včetně softwaru, které nejsou navrhovány a vyráběny k využití v jaderné oblasti, ale jsou v této oblasti použitelné,

f) jadernou položkou jaderný materiál, vybraná položka v jaderné oblasti, položka dvojího použití v jaderné oblasti nebo jiná položka v jaderné oblasti, která je významná z hlediska zajištění nešíření jaderných zbraní,

g) transferem přemístění radioaktivního odpadu, vyhořelého jaderného paliva nebo jaderné položky k jiné osobě mezi Českou republikou a jiným členským státem Euratomu nebo naopak.

(2) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) ionizujícím zářením přenos energie v podobě částic nebo elektromagnetických vln vlnové délky nižší nebo rovnající se 100 nm s frekvencí vyšší nebo rovnající se 3×10^{15} Hz, který je schopen vytvářet ionty,

b) radioaktivní látkou jakákoliv látka, která obsahuje radionuklid nebo je jím kontaminovaná v míře, která z hlediska možného ozáření vyžaduje regulaci podle tohoto zákona,

c) zdrojem ionizujícího záření

1. radioaktivní látka a předmět nebo zařízení ji obsahující nebo uvolňující, nebo

2. generátor záření, kterým je zařízení způsobilé generovat ionizující záření,

d) radionuklidovým zdrojem zdroj ionizujícího záření obsahující radioaktivní látku, u nějž součet podílů aktivit radionuklidů a zprošťovacích úrovní aktivit pro tyto radionuklidy je větší než 1 a současně součet podílů hmotnostních aktivit radionuklidů a zprošťovacích úrovní hmotnostních aktivit pro tyto radionuklidy je větší než 1,

e) expoziční situací všechny v úvahu připadající okolnosti vedoucí k vystavení fyzické osoby nebo životního prostředí ionizujícímu záření; expoziční situací je

1. plánovaná expoziční situace, která je spojena se záměrným využíváním zdroje ionizujícího záření,

2. nehodová expoziční situace, která může nastat při plánované expoziční situaci nebo být vyvolána svévolným činem a vyžaduje přijetí okamžitých opatření k odvrácení nebo omezení důsledků, nebo

3. existující expoziční situace, která již existuje v době, kdy se rozhoduje o její regulaci, včetně dlouhodobě trvajícího následku nehodové expoziční situace nebo ukončené činnosti v rámci plánované expoziční situace,

f) radiační činností

1. činnost s umělým zdrojem ionizujícího záření v rámci plánované expoziční situace včetně poskytování služeb v kontrolovaném pásmu pracoviště IV. kategorie, nebo

2. činnost, při které je přírodní radionuklid v rámci plánovaných expozičních situací využíván pro své radioaktivní, štěpné nebo množivé charakteristiky včetně činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu,

g) radiační ochranou systém technických a organizačních opatření k omezení ozáření fyzické osoby a k ochraně životního prostředí před účinky ionizujícího záření,

h) spotřebním výrobkem s přidaným radionuklidem výrobek, který lze prodat nebo dát k dispozici veřejnosti bez zvláštní regulace nebo kontroly po prodeji, a který

1. obsahuje radionuklid záměrně do něj přidaný,

2. obsahuje radionuklid záměrně v něm vytvořený aktivací, nebo

3. generuje ionizující záření.

(3) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) ozářením vystavení fyzické osoby ionizujícímu záření s výjimkou ozáření z přírodního pozadí,

b) profesním ozářením ozáření v souvislosti s výkonem práce při činnosti v rámci plánované expoziční situace,

c) lékařským ozářením ozáření v rámci

1. vyšetření nebo léčby pacienta,

2. pracovnělékařských služeb a preventivní zdravotní péče,

3. dobrovolné účasti zdravých fyzických osob nebo pacientů na biomedicínském výzkumu, nebo

4. poskytování pomoci fyzické osobě podstupující lékařské ozáření podle § 64 odst. 1,

d) havarijním ozářením ozáření jiné než zasahující osoby v důsledku nehodové expoziční situace a ozáření zasahující osoby při nehodové expoziční situaci,

e) ozářením obyvatel všechna ozáření s výjimkou profesního ozáření, lékařského ozáření a havarijního ozáření při nehodové expoziční situaci nebo v jejím důsledku,

f) ozářením z přírodního pozadí vystavení fyzické osoby ionizujícímu záření

1. způsobené radionuklidem obsaženým přirozeně v lidském těle,

2. způsobené kosmickým zářením, které je běžné na zemském povrchu,

3. způsobené radionuklidem přítomným v lidskou činností neporušené zemské kůře, nebo

4. z přírodního zdroje záření, které není modifikováno lidskou činností,

g) potenciálním ozářením ozáření, o němž se nepředpokládá, že nastane, ale které může nastat jako důsledek události pravděpodobnostní povahy,

h) nelékařským ozářením záměrné ozáření fyzické osoby pro účely zobrazování, jehož hlavním cílem není přínos pro zdraví ozářené fyzické osoby; nelékařským ozářením je

1. nelékařské ozáření radiologickým zařízením, zejména pro účely přistěhování, pojištění, hodnocení fyzického vývoje dětí a mladistvých ke sportovní a taneční kariéře, vyšetření k určení věku, pro účely zaměstnání, kromě pracovnělékařských služeb, nebo identifikace věcí skrytých v lidském těle, nebo

2. nelékařské ozáření jiným zdrojem ionizujícího záření, zejména pro zjišťování věcí skrytých na lidském těle nebo na něm upevněných, pro odhalování skrytých osob jako součást detekční kontroly nákladu nebo pro jiné bezpečnostní účely,

i) jednotlivcem z obyvatelstva fyzická osoba vystavená ozáření obyvatel,

j) reprezentativní osobou jednotlivec z obyvatelstva zastupující modelovou skupinu fyzických osob, které jsou z daného zdroje a danou cestou nejvíce ozařovány,

k) kosmickou lodí pilotovaný dopravní prostředek navržený k provozu v nadmořské výšce nad 100 km.

§ 3

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) radiačním pracovníkem každá fyzická osoba vystavená profesnímu ozáření,

b) zasahující osobou fyzická osoba, které jsou stanoveny úkoly v rámci nehodové expoziční situace a která by mohla být vystavena ozáření při provádění opatření v rámci odezvy na radiační mimořádnou událost,

c) optimalizací radiační ochrany iterativní proces k dosažení a udržení takové úrovně radiační ochrany, aby ozáření fyzické osoby a životního prostředí bylo tak nízké, jakého lze rozumně dosáhnout při uvážení všech hospodářských a společenských hledisek,

d) činností související se získáváním radioaktivního nerostu

1. průzkum ložiska radioaktivního nerostu v etapě podrobného a těžebního průzkumu,

2. dobývání radioaktivních nerostů,

3. přeprava radioaktivních nerostů,

4. úprava a zušlechťování radioaktivních nerostů,

5. nakládání s uranovým koncentrátem,

6. shromažďování těžebních odpadů na odvalech a odkalištích, které vznikly při hornické činnosti během získávání radioaktivního nerostu,

7. provoz dekontaminačních stanic provozovaných důlních děl,

8. čištění průmyslových odpadních vod z pracovišť, která jsou součástí technologie úpravy radioaktivních nerostů,

9. těžba radioaktivního nerostu chemickým loužením,

10. zpracování loužicích roztoků sloužících k dobývání radioaktivního nerostu,

11. čištění důlních vod z uzavřených ložisek radioaktivního nerostu,

12. sanace a rekultivace následků činností souvisejících se získáváním radioaktivního nerostu,

e) činností zvláště důležitou z hlediska radiační ochrany činnost zajišťující plnění požadavků na radiační ochranu stanovených tímto zákonem, používání technických a organizačních opatření a postupů bezpečného provozu zdrojů ionizujícího záření a pracovišť s nimi nebo spočívající v provádění hodnocení vlastností zdrojů ionizujícího

záření anebo řízení služeb významných z hlediska radiační ochrany,

f) prováděním osobní dozimetrie stanovování osobních dávek

1. z hodnot zaznamenaných a odečtených ze zařízení určeného k osobnímu monitorování, včetně jeho kalibrace,

2. z výsledků měření radioaktivity v lidském těle nebo v biologických vzorcích z něho pocházejících, nebo

3. výpočtem z výsledků monitorování pracoviště, jde-li o radiačního pracovníka kategorie A.

(2) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) radioaktivním odpadem věc, která je radioaktivní látkou nebo předmětem nebo zařízením ji obsahujícím nebo jí kontaminovaným, pro kterou se nepředpokládá další využití a která nesplňuje podmínky stanovené tímto zákonem pro uvolňování radioaktivní látky z pracoviště,

b) nakládáním s radioaktivním odpadem všechny činnosti, které souvisí se shromažďováním, tříděním, zpracováním, úpravou, skladováním a ukládáním radioaktivního odpadu, s výjimkou přepravy mimo prostor zařízení, ve kterém jsou tyto činnosti vykonávány,

c) úložištěm radioaktivního odpadu prostor, objekt nebo zařízení sloužící k ukládání radioaktivního odpadu,

d) vyhořelým jaderným palivem ozářené jaderné palivo, které bylo trvale vyjmuto z aktivní zóny jaderného reaktoru,

e) jaderným zařízením

1. stavba nebo provozní celek, jehož součástí je jaderný reaktor využívající štěpnou řetězovou reakci nebo jinou řetězovou jadernou reakci,

2. sklad vyhořelého jaderného paliva,

3. sklad čerstvého jaderného paliva, pokud není součástí jiného jaderného zařízení,

4. obohacovací závod, závod na výrobu jaderného paliva nebo závod na přepracování vyhořelého jaderného paliva,

5. sklad radioaktivního odpadu, s výjimkou zařízení pro skladování radioaktivních odpadů, které je součástí jinéhc jaderného zařízení nebo jiného pracoviště, kde se vykonává radiační činnost,

6. úložiště radioaktivního odpadu, s výjimkou úložiště obsahujícího výlučně přírodní radionuklidy,

f) úplným vyřazením uvedení jaderného zařízení, pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie do stavu umožňujícího jeho využití k jinému účelu nebo využití území, v němž se nacházelo, bez omezení,

g) vyřazováním z provozu administrativní a technické činnosti, jejichž cílem je úplné vyřazení nebo vyřazení jaderného zařízení, pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie s omezením k použití k dalším činnostem

souvisejícím s využíváním jaderné energie nebo činnostem v rámci expozičních situací,

h) uzavřením úložiště radioaktivního odpadu dokončení všech činností souvisejících s nakládáním s radioaktivním odpadem a jeho uvedení do stavu, který bude dlouhodobě bezpečný.

§ 4

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) radiační mimořádnou událostí událost, která vede nebo může vést k překročení limitů ozáření a která vyžaduje opatření, jež by zabránila jejich překročení nebo zhoršování situace z pohledu zajištění radiační ochrany,

b) radiační mimořádnou událostí prvního stupně radiační mimořádná událost zvládnutelná silami a prostředky obsluhy nebo pracovníků vykonávajících práci v aktuální směně osoby, při jejíž činnosti radiační mimořádná událost vznikla,

c) radiační nehodou radiační mimořádná událost nezvládnutelná silami a prostředky obsluhy nebo pracovníků vykonávajících práci v aktuální směně osoby, při jejíž činnosti radiační mimořádná událost vznikla, nebo vzniklá v důsledku nálezu, zneužití nebo ztráty radionuklidového zdroje, která nevyžaduje zavedení neodkladných ochranných opatření pro obyvatelstvo,

d) radiační havárií radiační mimořádná událost nezvládnutelná silami a prostředky obsluhy nebo pracovníků vykonávajících práci v aktuální směně osoby, při jejíž činnosti radiační mimořádná událost vznikla, nebo vzniklá v důsledku nálezu, zneužití nebo ztráty radionuklidového zdroje, která vyžaduje zavedení neodkladných ochranných opatření pro obyvatelstvo,

e) zvládáním radiační mimořádné události systém postupů a opatření k zajištění

1. analýzy a hodnocení radiační mimořádné události, kterou je analýza v úvahu připadajících radiačních mimořádných událostí a hodnocení jejich dopadů,

2. připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost,

3. odezvy na radiační mimořádnou událost a

4. nápravy stavu po radiační havárii,

f) vnitřním prostorem prostor, v němž je umístěn nebo skladován jaderný materiál I. kategorie,

g) životně důležitým prostorem prostor, v němž jsou umístěny systémy a zařízení důležité z hlediska jaderné bezpečnosti,

h) chráněným prostorem prostor, v němž se nalézá jaderný materiál II. kategorie, vnitřní prostor nebo životně důležitý prostor,

i) střeženým prostorem prostor, v němž se nalézá jaderný materiál III. kategorie, nebo chráněný prostor,

j) areálem jaderného zařízení střežený prostor jaderného zařízení a prostor k němu přiléhající, který je využíván k zajištění výkonu činností souvisejících s využíváním jaderné energie,

k) zónou havarijního plánování oblast v okolí areálu jaderného zařízení nebo pracoviště IV. kategorie, ve které se na základě analýzy a hodnocení radiační mimořádné události uplatňují požadavky na přípravu zavedení neodkladných ochranných opatření podle § 104 odst. 1 písm. a), dalších opatření ochrany obyvatelstva v důsledku předpokládaného překročení referenčních úrovní a jiných opatření ochrany obyvatelstva,

l) národním radiačním havarijním plánem plán zpracovávaný pro území České republiky vně areálu jaderného zařízení nebo pracoviště IV. kategorie pro přípravu na řízení a provádění odezvy na radiační nehodu nebo radiační havárii s dopadem mimo zónu havarijního plánování.

(2) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) jadernou bezpečností stav a schopnost jaderného zařízení a fyzických osob obsluhujících jaderné zařízení zabránit nekontrolovatelnému rozvoji štěpné řetězové reakce nebo úniku radioaktivních látek anebo ionizujícího záření do životního prostředí a omezit následky nehod,

b) činností související s využíváním jaderné energie

1. projektování, umísťování, výstavba, uvádění do provozu, provoz, provádění změny nebo vyřazování z provozu jaderného zařízení,

2. navrhování, výroba, montáž, údržba, opravy a ověřování systémů jaderného zařízení nebo jejich součástí včetně materiálu k jejich výrobě,

3. navrhování, výroba, údržba, opravy a ověřování obalového souboru pro přepravy, skladování nebo ukládání štěpných látek nebo radioaktivních látek,

4. nakládání s jadernou položkou a provádění výzkumu a vývoje souvisejícího s jadernou položkou,

5. přeprava radioaktivní nebo štěpné látky,

6. uzavření úložiště radioaktivního odpadu,

c) činností zvláště důležitou z hlediska jaderné bezpečnosti činnost s přímým vlivem na jadernou bezpečnost vykonávaná v rámci řízení celého jaderného zařízení a jeho jednotlivých částí a při manipulaci s jaderným palivem.

(3) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) bezpečnostní funkcí činnost systému, konstrukce, komponenty nebo jiné součásti jaderného zařízení, která je významná pro zajišťování jaderné bezpečnosti jaderného zařízení,

b) zařízením s vlivem na jadernou bezpečnost

1. vybrané zařízení, nebo

2. zařízení s vlivem na jadernou bezpečnost, které není vybraným zařízením,

c) vybraným zařízením systém, konstrukce, komponenta nebo jiná součást jaderného zařízení, které mají vliv na jadernou bezpečnost a plní bezpečnostní funkci,

d) zařízením s vlivem na jadernou bezpečnost, které není vybraným zařízením, systém, konstrukce, komponenta nebo jiná součást jaderného zařízení, která má vliv na jadernou bezpečnost, neplní přímo bezpečnostní funkci, ale svým selháním může způsobit ztrátu plnění bezpečnostní funkce vybraného zařízení, nebo zařízení, které slouží ke zvládání rozšířených projektových podmínek,

e) normálním provozem stav jaderného zařízení, při kterém jsou dodrženy limity a podmínky,

f) abnormálním provozem stav jaderného zařízení odchylující se od normálního provozu, který není plánovaný, ale jehož výskyt lze při provozu jaderného zařízení očekávat a který nevede k poškození palivového systému nebo k porušení palivových elementů a k porušení integrity primárního okruhu; po ukončení abnormálního provozu a odstranění jeho příčin a následků je jaderné zařízení schopno normálního provozu,

g) provozním stavem stav jaderného zařízení, který je normálním provozem nebo abnormálním provozem,

h) havarijními podmínkami stav jaderného zařízení, který není provozním stavem,

i) základní projektovou nehodou havarijní podmínky, při kterých správná funkce bezpečnostních systémů zajistí, že nedojde k překročení odpovídajících referenčních úrovní nebo limitů ozáření,

j) rozšířenými projektovými podmínkami havarijní podmínky vyvolané scénáři závažnějšími než základní projektová nehoda, které jsou zohledněny při projektování jaderného zařízení,

k) limity a podmínkami soubor požadavků, při jejichž plnění je výkon činnosti považován za bezpečný,

l) technickou bezpečností stav trvalé shody vybraného zařízení s technickými požadavky na něj kladenými, při němž není ohroženo lidské zdraví a majetek,

m) životním cyklem jaderného zařízení období vykonávání činností souvisejících s využíváním jaderné energie, od umístění jaderného zařízení za účelem jeho provozu až po vyřazení jaderného zařízení z provozu nebo uzavření úložiště radioaktivního odpadu, jde-li o úložiště radioaktivního odpadu,

n) projektem jaderného zařízení dokumentovaný návrh jaderného zařízení a postupy a návody pro činnosti související s využíváním jaderné energie během životního cyklu tohoto jaderného zařízení.

(4) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) fyzickou ochranou systém technických a organizačních opatření zabraňující neoprávněným činnostem s jaderným zařízením nebo jaderným materiálem,

b) projektovou základní hrozbou soubor vlastností a schopností fyzické osoby, která se nachází uvnitř nebo vně jaderného zařízení nebo u jaderného materiálu, které jsou předmětem fyzické ochrany, a která je způsobilá s tímto předmětem úmyslně protiprávně naložit,

c) fyzikálním spouštěním etapa uvádění jaderného zařízení do provozu tvořená zavezením jaderného paliva do jaderného reaktoru a následným provedením testů fyzikálního spouštění jaderného zařízení, která začíná první manipulací s jaderným palivem s cílem jej zavézt do jaderného reaktoru,

d) energetickým spouštěním jaderného zařízení etapa životního cyklu jaderného zařízení s jaderným reaktorem, jejímž účelem je ověřit projektové charakteristiky jaderného zařízení na různých výkonových hladinách předpokládaných projektem jaderného zařízení,

e) zvláštní odbornou způsobilostí schopnost prakticky využít informace a dovednosti získané v rámci požadovaného vzdělání, odborné praxe a odborné přípravy, které jsou předpokladem udělení oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti nebo radiační ochrany.

DÍL 3

Základní pravidla mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření

§ 5

Zásady mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření

(1) Každý, kdo využívá jadernou energii nebo vykonává činnosti v rámci expozičních situací, je povinen

a) předcházet radiační mimořádné události, a nastane-li, zajistit dodržení postupů pro zvládání radiační mimořádné události a omezit její následky,

b) zajistit bezpečné vykonávání těchto činností a ochranu fyzické osoby a životního prostředí před účinky ionizujícího záření a

c) postupovat tak, aby riziko ohrožení fyzické osoby a životního prostředí bylo tak nízké, jakého lze rozumně dosáhnout při zohlednění současné úrovně vědy a techniky a všech hospodářských a společenských hledisek.

(2) Každý, kdo využívá jadernou energii, nakládá s jadernou položkou nebo vykonává činnosti v rámci expozičních situací, je povinen

a) přednostně zajišťovat jadernou bezpečnost, bezpečnost jaderných položek a radiační ochranu, a to při respektování stávající úrovně vědy a techniky a správné praxe,

b) provést vyhodnocení záměru vykonávat činnost a jejích očekávaných výsledků z hlediska přínosu pro společnost a jednotlivce (dále jen „odůvodnění“),

c) v rámci odůvodnění vzít v úvahu také postupy nevyužívající jadernou energii a ionizující záření, kterými lze dosáhnout srovnatelného výsledku,

d) vykonávat pouze činnost, jejíž přínos pro společnost a jednotlivce převažuje nad rizikem, které při této činnosti nebo v jejím důsledku vzniká; taková činnost se považuje za odůvodněnou a

e) znovu provést odůvodnění svého jednání, pokud jsou k dispozici nové a důležité poznatky o účinnosti nebo možných důsledcích vykonávané činnosti nebo nové a důležité údaje o jiných technických postupech nebo technologiích.

(3) Splnění povinnosti podle odstavce 2 písm. d) lze dosáhnout

a) v plánované expoziční situaci opatřením s přímým vztahem ke zdroji ionizujícího záření, které zajišťuje přínos pro společnost a ozařovaného jednotlivce převyšující způsobenou nebo možnou újmu a zohledňuje všechna hlediska a stadia činnosti se zdrojem ionizujícího záření, nebo

b) v existující expoziční situaci a nehodové expoziční situaci opatřením měnícím způsob ozáření, které zajišťuje přínos pro společnost a jednotlivce převyšující způsobenou nebo možnou újmu.

(4) Povinnost zajistit jadernou bezpečnost, radiační ochranu, zabezpečení a bezpečnost jaderného materiálu nebo jiné položky v jaderné oblasti, která je významná z hlediska zajištění nešíření jaderných zbraní, nelze přenést na jinou osobu.

(5) Každý, kdo využívá jadernou energii nebo vykonává činnosti v rámci expozičních situací, je povinen

a) při získání nových významných informací o rizicích a následcích těchto činností zhodnotit úroveň jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení a přijmout opatření ke splnění požadavků tohoto zákona a

b) soustavně a komplexně hodnotit naplňování zásad mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření z hlediska stávající úrovně vědy a techniky a zajišťovat uplatnění výsledků hodnocení v praxi.

(6) Každý, kdo využívá jadernou energii, vykonává činnosti s jaderným materiálem nebo vykonává činnosti v rámci expozičních situací, je povinen provést zabezpečení.

(7) Každý, kdo využívá jadernou energii, je povinen při zajišťování jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení provádět sběr, třídění, analýzu, dokumentování a využívání zkušeností a bezpečnostně významných informací systémem zpětné vazby a zohlednit význam vzájemného působení pracovníků, zařízení a organizačního uspořádání.

(8) Každý, kdo využívá jadernou energii nebo vykonává činnosti v rámci expozičních situací, je povinen při zajišťování jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení využívat přístup odstupňovaný podle velikosti možného ozáření a jeho možných důsledků (dále jen „odstupňovaný přístup“). Odstupňovaný přístup musí odpovídat

a) typu jaderného zařízení nebo kategorii pracoviště se zdroji ionizujícího záření,

b) typu a množství jaderného materiálu nebo radioaktivního odpadu a

c) riziku spojenému s vykonávanými činnostmi a jejich povaze.

(9) Opatření sloužící k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, zabezpečení a nešíření jaderných zbraní musí být navržena a provedena tak, aby se v rozumně dosažitelné míře nevhodně neovlivňovala.

§ 6

Obecné povinnosti k zajištění mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření

(1) Jaderná energie a jaderná položka mohou být využívány v souladu s mezinárodními závazky České republiky [5]) pouze pro mírové účely.

(2) Každý, kdo nalezne jaderný materiál nebo jiný zdroj ionizujícího záření nebo kdo má podezření, že nalezený předmět je zdrojem ionizujícího záření, je povinen neprodleně oznámit nález Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost (dále jen „Úřad“) nebo Policii České republiky, která tuto skutečnost neprodleně sdělí Úřadu.

(3) Každý, kdo zjistí ztrátu, odcizení nebo závažné poškození jaderného materiálu nebo jiného zdroje ionizujícího záření anebo jeho obalu, nebo odcizení vybrané položky v jaderné oblasti anebo položky dvojího použití v jaderné oblasti, je povinen neprodleně oznámit tuto skutečnost Úřadu nebo Policii České republiky, která ji neprodleně sdělí Úřadu.

(4) Každý, kdo zjistí na území České republiky vznik nehodové expoziční situace, je povinen neprodleně oznámit tuto skutečnost Úřadu nebo Policii České republiky, která ji neprodleně sdělí Úřadu.

(5) Každý, kdo vyrábí obalové soubory pro ozářené jaderné palivo, provádí výstavbu horkých komor, provádí výzkumné a vývojové činnosti vztahující se k jadernému palivovému cyklu nebo vykonává jiné činnosti stanovené přímo použitelným předpisem Euratomu upravujícím uplatňování dozoru nad bezpečností v rámci Euratomu[6]), je povinen oznámit zahájení a rozsah těchto činností Úřadu.

(6) Každý, kdo na území České republiky těží nebo zpracovává uranové nebo thoriové rudy, je povinen uchovávat informace o této činnosti a předávat je Úřadu.

(7) Každý, kdo zjistí skutečnost, která by mohla vést nebo vede k ozáření fyzické osoby způsobujícímu ohrožení jejího zdraví nebo života, je povinen ji oznámit neprodleně Úřadu.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah, způsob a lhůty pro oznamování zahájení a rozsahu činností podle odstavce 5 Úřadu,

b) rozsah, způsob a dobu uchovávání informací o těžbě a zpracování uranové nebo thoriové rudy na území České republiky a jejich předávání Úřadu.

Zakázané činnosti

§ 7

(1) Výroba jaderných zbraní nebo jiných jaderných výbušných zařízení, jejich získávání jakýmkoliv jiným způsobem a poskytování nebo vyhledávání jakékoliv pomoci při vývoji a výrobě jaderných zbraní nebo jiných jaderných výbušných zařízení je zakázána. Získání kontroly nad jadernými zbraněmi nebo jinými jadernými výbušnými zařízeními jakýmkoli způsobem je zakázáno.

(2) Provádění zkušebního výbuchu jaderné zbraně nebo jiného jaderného výbuchu a podpora provádění zkušebního výbuchu jaderné zbraně nebo jiného jaderného výbuchu nebo účast na něm jsou zakázány.

(3) Dovoz radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva na území České republiky nebo jeho transfer z členského státu Euratomu je zakázán, nejedná-li se o

a) zpětný dovoz radioaktivního odpadu vzniklého při zpracování materiálu vyvezeného z České republiky nebo jeho zpětný transfer z členského státu Euratomu povolený podle tohoto zákona, nebo

b) dovoz nebo transfer z členského státu Euratomu podle odstavce 4.

(4) Dovoz radioaktivního odpadu nebo jeho transfer z členského státu Euratomu pro účely jeho zpracování nebo opětovného využití na území České republiky je povolen, pouze pokud je zajištěn neprodlený vývoz nebo transfer zpracovaného radioaktivního odpadu a radioaktivního odpadu, který vznikl při zpracování dovezeného nebo transferovaného radioaktivního odpadu, do země původu.

(5) Je zakázáno přepravovat radioaktivní odpad do

a) místa určení nacházejícího se jižně od 60. stupně jižní šířky,

b) státu, který je signatářem Dohody o partnerství mezi členy skupiny afrických, karibských a tichomořských států na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé a který není členským státem Euratomu, pokud nejde o vývoz použitého zdroje ionizujícího záření vyrobeného v tomto státě nebo radioaktivní odpad vzniklý z materiálu vyvezeného z tohoto státu za účelem jeho zpracování anebo přepracování v České republice, nebo

c) státu, který nemá podle stanoviska příslušného orgánu státu původu radioaktivního odpadu právním předpisem upraveno bezpečné nakládání s radioaktivním odpadem nebo nemá zajištěno bezpečné nakládání s radioaktivním odpadem.

(6) Dovoz, vývoz nebo transfer jaderné položky, který je v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, je zakázán.

(7) Přeprava radioaktivní nebo štěpné látky jako poštovní zásilky provozovatelem poštovní služby je zakázána.

§ 8

(1) Činnost, která by po uzavření úložiště radioaktivních odpadů mohla vést k narušení izolačních bariér úložných prostor úložiště radioaktivního odpadu a ke kontaminaci fyzické osoby anebo složky životního prostředí radioaktivn látkou nebo jejich vystavení ionizujícímu záření, je zakázána.

(2) Přidávání radioaktivních látek do potravin, krmiv, hraček, osobních předmětů používaných k ozdobným účelům a kosmetických přípravků, jakož i dovoz či vývoz takto upravených výrobků, jsou zakázány.

(3) Prodej nebo zpřístupnění spotřebního výrobku s přidaným radionuklidem veřejnosti, pokud nesplňuje podmínky pro zproštění povinnosti ohlášení, registrace nebo povolení podle § 67, jsou zakázány.

(4) Činnost způsobující aktivaci materiálu vedoucí ke zvýšení aktivity materiálu, které nelze z hlediska radiační ochrany zanedbat při dodávání výrobku z tohoto materiálu na trh nebo při jeho výrobě, a dovoz nebo vývoz tohoto materiálu nebo výrobku z něj, se považují za neodůvodněné. V případě hraček a osobních předmětů používaných k ozdobným účelům jsou činnosti podle věty první zakázány.

(5) Je zakázáno ředit radioaktivní látku uvolňovanou z pracoviště za účelem dosažení koncentrace radionuklidu, která je předpokladem uvolňování radioaktivní látky z pracoviště bez povolení Úřadu. Za ředění podle věty první se nepovažuje mísení, k němuž dochází v běžném provozu pracoviště.

(6) Distribuce nebo instalace autonomního ionizačního hlásiče požáru je zakázána.

(7) Záměrné ozáření fyzické osoby nesmí být provedeno, pokud jeho přínos pro společnost a jednotlivce není významně vyšší než riziko z něj plynoucí.

HLAVA II

Společné předpoklady výkonu činností v oblasti mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření

DÍL 1

Regulace využívání jaderné energie a ionizujícího záření

§ 9

Povolení

(1) Povolení Úřadu je nutné k vykonávání těchto činností souvisejících s využíváním jaderné energie:

a) umístění jaderného zařízení,

b) výstavba jaderného zařízení,

c) uvádění do provozu jaderného zařízení,

d) provoz jaderného zařízení,

e) jednotlivé etapy vyřazování z provozu jaderného zařízení a

f) provedení změny ovlivňující jadernou bezpečnost, technickou bezpečnost a zabezpečení jaderného zařízení.

(2) Povolení Úřadu je nutné k vykonávání těchto činností v rámci expozičních situací:

a) výstavba pracoviště IV. kategorie kromě pracoviště s jaderným zařízením,

b) provoz pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie,

c) provedení rekonstrukce nebo jiných změn ovlivňujících radiační ochranu, monitorování radiační situace a zvládání radiační mimořádné události pracoviště III. kategorie a pracoviště IV. kategorie; prováděcí právní předpis stanoví výčet změn ovlivňujících radiační ochranu, monitorování radiační situace a zvládání radiační mimořádné události pracoviště III. kategorie a pracoviště IV. kategorie,

d) jednotlivé etapy vyřazování z provozu pracoviště III. kategorie a pracoviště IV. kategorie,

e) uvolňování radioaktivní látky z pracoviště, nestanoví-li tento zákon jinak,

f) nakládání se zdrojem ionizujícího záření, a to

1. výroba zdroje ionizujícího záření kromě výroby generátoru záření, který je nevýznamným zdrojem ionizujícího záření,

2. dovoz zdroje ionizujícího záření kromě dovozu zdroje ionizujícího záření pro vlastní potřebu nebo dovozu generátoru záření,

3. vývoz zdroje ionizujícího záření kromě vývozu zdroje ionizujícího záření pro vlastní potřebu, vývozu nevýznamného a drobného zdroje a vývozu generátoru záření,

4. distribuce zdroje ionizujícího záření kromě distribuce generátoru záření,

5. instalace nebo uvádění do provozu zdroje ionizujícího záření kromě instalace nebo uvádění do provozu zdroje ionizujícího záření, které provádí osoba oprávněná používat zdroj ionizujícího záření a které není spojeno s vyšším rizikem ozáření než běžné používání,

6. provozování uznaného skladu za účelem skladování radionuklidového zdroje,

7. používání zdroje ionizujícího záření kromě používání spotřebního výrobku s přidaným radionuklidem, jehož výroba, dovoz nebo vývoz byly povoleny, zdroje ionizujícího záření, který je nedílnou součástí technologických celků nebo provozních médií na pracovišti, k jehož provozu je uživatel oprávněn na základě povolení podle písmene b), zdroje ionizujícího záření používaného pouze v rozsahu, k němuž je uživatel oprávněn na základě jiných povolení, a používání zdroje ionizujícího záření, které je registrováno Úřadem nebo bylo Úřadu ohlášeno,

8. hodnocení vlastností zdroje ionizujícího záření zkouškami zdroje ionizujícího záření ke schválení typu výrobku, posuzováním shody vlastností zdroje ionizujícího záření podle jiného právního předpisu[7]), přejímací zkouškou zdroje ionizujícího záření a zkouškou dlouhodobé stability zdroje ionizujícího záření,

9. opravy a servis zdroje ionizujícího záření kromě oprav a servisu generátoru záření, které nemohou být spojeny s ozářením fyzické osoby, a oprav a servisu prováděných držitelem povolení k používání tohoto zdroje, není-li oprava spojena s vyšším potenciálním ozářením než běžný provoz,

10. nakládání s produkty hornické činnosti vzniklými při činnostech souvisejících se získáváním radioaktivního nerostu a uloženými na odvalech a odkalištích a

11. vyhledávání a identifikace nalezeného zdroje ionizujícího záření při podezření, že je opuštěným zdrojem, a jeho následné zajištění,

g) přidávání radioaktivní látky do spotřebního výrobku při jeho výrobě nebo přípravě nebo k dovozu a vývozu takového spotřebního výrobku,

h) vykonávání služeb významných z hlediska radiační ochrany, a to

1. provádění osobní dozimetrie radiačních pracovníků kategorie A včetně jejího provádění pro vlastní potřebu,

2. měření a stanovování osobních dávek pracovníků na pracovišti s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření a na pracovišti s možným zvýšeným ozářením z radonu pro účely podle § 93 a 96 včetně jejich provádění pro vlastní potřebu,

3. monitorování pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie, výpustí z tohoto pracoviště, jeho okolí, okolí úložiště radioaktivního odpadu po uzavření úložiště radioaktivního odpadu, odvalu, odkaliště nebo jiného zbytku po činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu nebo po jiné hornické činnosti doprovázené výskytem radioaktivního nerostu a monitorování pro účely umisťování nebo výstavby jaderného zařízení,

4. zajištění soustavného dohledu nad radiační ochranou (dále jen „soustavný dohled“) dohlížející osobou,

5. měření a hodnocení ozáření z přírodního zdroje záření ve stavbě pro účely prevence pronikání radonu do stavby podle § 98 nebo ochrany před přírodním ozářením ve stavbě podle § 99 a stanovení radonového indexu pozemku podle § 98 včetně jejich provádění pro vlastní potřebu,

6. měření a hodnocení obsahu radionuklidů ve vodě podle § 100 odst. 2 písm. a) a ve stavebních výrobcích a surovinách s očekávaným zvýšeným obsahem přírodních radionuklidů, které jsou určeny k zabudování do staveb s obytnými nebo pobytovými místnostmi (dále jen „stavební materiál“), podle § 101 odst. 2 písm. a), včetně jejich provádění pro vlastní potřebu, a

7. měření a hodnocení obsahu radionuklidů v radioaktivní látce uvolňované z pracoviště s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření podle § 95 odst. 1 písm. b) včetně jejich provádění pro vlastní potřebu,

i) poskytování služeb v kontrolovaném pásmu provozovateli pracoviště IV. kategorie kromě případů, kdy je činnost vykonávána ojediněle nebo hrozí nebezpečí z prodlení a kdy provozovatel kontrolovaného pásma zajistí všechny požadavky radiační ochrany pracovníků, kteří tuto činnost vykonávají,

j) dodávání stavebního materiálu na trh, překročí-li efektivní dávka reprezentativní osoby z užívání stavebního materiálu 1 mSv za rok ze zevního ozáření; prováděcí právní předpis stanoví výčet stavebních materiálů, a

k) mísení radioaktivních látek uvolňovaných z pracoviště podle § 93 odst. 1 písm. b) za účelem jejich opakovaného použití nebo recyklace.

(3) Povolení Úřadu je nutné k těmto činnostem v oblasti nakládání s radioaktivním odpadem:

a) nakládání s radioaktivním odpadem, s výjimkou shromažďování, třídění a skladování radioaktivního odpadu přímo u původce radioaktivního odpadu, který je oprávněn s ním nakládat jako s otevřeným radionuklidovým zdrojem,

b) uzavření úložiště radioaktivního odpadu,

c) zpětný dovoz radioaktivního odpadu vzniklého při zpracování materiálu vyvezeného z České republiky nebo jeho zpětný transfer z členského státu Euratomu a

d) dovoz radioaktivního odpadu do České republiky nebo jeho transfer z členského státu Euratomu pro účely jeho zpracování nebo opětovného využití.

(4) Povolení Úřadu je nutné k přepravě radioaktivní nebo štěpné látky, a to k

a) přepravě štěpné látky; prováděcí právní předpis stanoví pravidla pro určení štěpných látek, jejichž přeprava podléhá povolení, jejich klasifikaci a požadavky, které musí splňovat, a vymezí technické požadavky pro určení obalového souboru k přepravě štěpných látek a požadavky na něj kladené,

b) přepravě radioaktivní látky; prováděcí právní předpis stanoví pravidla pro určení radioaktivních látek, jejichž přeprava podléhá povolení, jejich klasifikaci a požadavky, které musí splňovat, a vymezí technické požadavky pro určení obalového souboru k přepravě radioaktivních látek a požadavky na něj kladené,

c) přepravě radioaktivní nebo štěpné látky za zvláštních podmínek, nelze-li s ohledem na hospodářské a společenské podmínky splnit všechny požadavky stanovené tímto zákonem nebo jiným právním předpisem[8]) a tyto požadavky jsou nahrazeny zvláštními požadavky, které zajišťují, že úroveň jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, fyzické ochrany a zvládání radiační mimořádné události při přepravě je stejná nebo vyšší, a

d) přeshraniční přepravě radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva, přesahuje-li jejich aktivita a hmotnostní aktivita radionuklidů v nich obsažených zprošťovací úrovně stanovené prováděcím právním předpisem a je-li státem původu, státem určení nebo prvním státem průvozu Euratomu Česká republika, s výjimkou přepravy radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva z členského státu Euratomu do České republiky nebo jeho průvozu přes Českou republiku, není-li Česká republika prvním státem Euratomu, na jehož území radioaktivní odpad nebo vyhořelé jaderné palivo vstupují.

(5) Povolení Úřadu je nutné k těmto činnostem v oblasti nešíření jaderných zbraní:

a) nakládání s jaderným materiálem a

b) dovoz nebo vývoz jaderné položky nebo průvoz jaderného materiálu a vybrané položky v jaderné oblasti.

(6) Povolení Úřadu je nutné k

a) odborné přípravě a další odborné přípravě pracovníků vykonávajících činnosti zvláště důležité z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany (dále jen „vybraný pracovník“) a

b) přípravě fyzické osoby zajišťující radiační ochranu osoby, jejíž registrace byla provedena podle tohoto zákona (dále jen „registrant“).

(7) Povolení Úřadu je nutné k úplnému vyřazení.

(8) Činnost, k níž je nutné povolení Úřadu s výjimkou činnosti podle odstavce 2 písm. h) a i) a odstavce 6, není službou podle zákona o volném pohybu služeb. Povolení Úřadu je třeba též k činnosti vykonávané osobou, která má sídlo nebo bydliště na území jiného členského státu Evropské unie a je držitelem oprávnění k výkonu této činnosti v tomto státě.

§ 10

Registrace

Úřad provádí registraci, která je vyžadována k

a) dovozu generátoru záření kromě dovozu pro vlastní potřebu,

b) vývozu generátoru záření kromě vývozu pro vlastní potřebu a vývozu generátoru záření, který je nevýznamným nebo drobným zdrojem ionizujícího záření,

c) distribuci generátoru záření a

d) používání

1. zubního rentgenového zařízení pro lékařské ozáření,

2. rentgenového kostního denzitometru pro lékařské nebo nelékařské ozáření a

3. skiagrafického nebo intraorálního rentgenového zařízení ve veterinární medicíně.

§ 11

Ohlášení

Úřadu musí být předem ohlášeno

a) používání schváleného typu drobného zdroje ionizujícího záření s výjimkou používání zdroje ionizujícího záření k lékařskému nebo nelékařskému ozáření, nebo

b) provádění transferu jaderného materiálu nebo vybrané položky z jaderné oblasti.

§ 12

Obecná výjimka z povolení, registrace a ohlášení

Neodkladný zásah směřující ke zmírnění nebo odvrácení radiační mimořádné události nebo k odstranění jejích následků lze provést bez povolení, registrace nebo ohlášení.

§ 13

Předpoklady povolení a registrace

(1) Činnost podléhající povolení nebo registraci lze vykonávat za předpokladu, že

a) fyzická osoba je plně svéprávná, bezúhonná a odborně způsobilá,

b) fyzické osoby, které jsou členy statutárního orgánu právnické osoby, jsou plně svéprávné, bezúhonné a alespoň jedna z nich je odborně způsobilá,

c) právnická osoba a právnická osoba, která je členem statutárního orgánu právnické osoby, je bezúhonná a

d) fyzická osoba, která je zástupcem právnické osoby, která je členem statutárního orgánu právnické osoby, je plně svéprávná a bezúhonná.

(2) Splnění předpokladu odborné způsobilosti není vyžadováno pro činnost podle § 9 odst. 6.

§ 14

Bezúhonnost

(1) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nebyla pravomocně odsouzena

a) pro trestný čin, pokud souvisí s povolovanou anebo registrovanou činností, nebo

b) k trestu odnětí svobody v délce trvání delší 3 let, žádá-li o povolení.

(2) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona považuje též osoba, na kterou se hledí, jako by nebyla odsouzena.

(3) Bezúhonnost fyzických osob se prokazuje

a) výpisem z rejstříku trestů nebo výpisem z rejstříku trestů s přílohou obsahující informace o pravomocných odsouzeních za trestné činy a o navazujících údajích o těchto odsouzeních zapsaných v evidenci jiného členského státu Evropské unie nebo Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, jehož osoba je nebo byla státním příslušníkem nebo v němž má nebo měla adresu bydliště,

b) výpisem z evidence trestů nebo rovnocenným dokladem vydaným státem, jehož je osoba státním příslušníkem, nebo čestným prohlášením o bezúhonnosti, nebo

c) výpisem z evidence trestů nebo rovnocenným dokladem vydaným státem posledního pobytu, trvajícího déle než 3 měsíce ve 2 po sobě následujících letech, nebo čestným prohlášením o bezúhonnosti.

(4) Bezúhonnost právnických osob se prokazuje

a) výpisem z rejstříku trestů,

b) výpisem z evidence trestů nebo rovnocenným dokladem vydaným státem, na jehož území má právnická osoba sídlo, nebo čestným prohlášením o bezúhonnosti, nebo

c) výpisem z evidence trestů nebo rovnocenným dokladem vydaným státem, na jehož území právnická osoba v posledních 2 po sobě následujících letech podnikala, nebo čestným prohlášením o bezúhonnosti.

(5) Doklad o bezúhonnosti podle odstavce 3 písm. b) a c) a odstavce 4 písm. b) a c) nesmí být starší 3 měsíců.

(6) Úřad si vyžádá výpis z rejstříku trestů za účelem zjištění bezúhonnosti podle jiného právního předpisu [9]).

§ 15

Odborná způsobilost

(1) Odborná způsobilost se prokazuje

a) pro radiační činnosti, vykonávání služeb významných z hlediska radiační ochrany a nakládání s jaderným materiálem dokladem o ukončeném středním vzdělání s maturitní zkouškou nebo dokladem o ukončeném středním vzdělání s výučním listem a praxí v oboru v délce nejméně 3 roky,

b) pro činnosti související s využíváním jaderné energie neuvedené v písmenu a) a činnosti v oblasti nakládání s radioaktivním odpadem dokladem o ukončeném vysokoškolském vzdělání získaném ve studijních programech v oblasti technických věd, technologií nebo aplikace přírodních věd a praxí v oboru v délce nejméně 3 roky.

(2) Při uznávání odborné kvalifikace získané v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci pro výkon činností uvedených v odstavci 1 postupuje Úřad podle zákona o uznávání odborné kvalifikace, pokud uznání odborné kvalifikace nebylo již provedeno jiným správním orgánem podle jiného právního předpisu[10]). Rozhodnutí Úřadu o uznání odborné

kvalifikace je dokladem prokazujícím odbornou způsobilost podle tohoto zákona.

(3) Doklady o vzdělání vydané v zahraničí musí být opatřeny nostrifikační doložkou podle jiného právního předpisu, v případě dokladů o vysokoškolském vzdělání osvědčením o uznání rovnocennosti vzdělání podle jiného právního předpisu.

(4) Povinnost předkládat doklady opatřené nostrifikační doložkou nebo osvědčením o uznání rovnocennosti vzdělání podle odstavce 3 se nevztahuje na doklady o vzdělání vydané v členském státě Evropské unie, v jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci nebo předkládané fyzickou osobou z tohoto státu.

§ 16

Žádost o povolení

(1) Žádost o povolení musí obsahovat

a) předmět povolované činnosti,

b) rozsah výkonu povolované činnosti,

c) místo výkonu povolované činnosti, liší-li se od místa pobytu nebo sídla žadatele,

d) dobu výkonu povolované činnosti, má-li být jiná než neurčitá nebo nejvýše možná podle § 21 odst. 2 písm. a) až f),

e) předpokládaný způsob ukončení povolované činnosti,

f) datum narození, rodné příjmení, liší-li se od současného, a místo a okres narození fyzické osoby, která je

1. žadatelem,

2. členem statutárního orgánu žadatele, který je právnickou osobou, nebo

3. zástupcem právnické osoby, která je členem statutárního orgánu žadatele, který je právnickou osobou, a

g) evidenční číslo držitele povolení přidělované Úřadem (dále jen „evidenční číslo“), pokud již bylo přiděleno.

(2) Žádost o povolení musí být doložena, kromě dalších dokladů o splnění podmínek stanovených zákonem,

a) dokladem prokazujícím odbornou způsobilost pro povolovanou činnost, jde-li o fyzickou osobu, nebo dokladem prokazujícím odbornou způsobilost pro povolovanou činnost alespoň jednoho ze členů statutárního orgánu, je-li žadatelem právnická osoba,

b) je-li ustavována dohlížející osoba, jejím písemným souhlasem,

c) je-li vyžadováno pojištění odpovědnosti za jadernou škodu, dokladem prokazujícím sjednání pojištění odpovědnosti za jadernou škodu nebo dokladem o jiném finančním zajištění,

d) požadovanou dokumentací pro povolovanou činnost a

e) v případě, že při povolované činnosti má vznikat radioaktivní odpad, dokladem o zajištění bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem včetně financování tohoto nakládání.

(3) Změnu skutečností uvedených v odstavci 1 písm. a) až d) je držitel povolení povinen Úřadu neprodleně oznámit.

§ 17

Žádost o registraci

(1) Žádost o registraci musí být podána na registračním formuláři.

(2) Žádost o registraci musí být doložena, kromě dalších dokladů o splnění podmínek stanovených zákonem,

a) dokladem prokazujícím odbornou způsobilost fyzické osoby pro registrovanou činnost nebo dokladem prokazujícím odbornou způsobilost pro registrovanou činnost alespoň jednoho ze členů statutárního orgánu, je-li žadatelem právnická osoba,

b) dokladem o ustanovení fyzické osoby zajišťující radiační ochranu registranta (dále jen „osoba zajišťující radiační ochranu registranta“) a jejím písemným souhlasem s ustanovením a

c) dokumentací pro registrovanou činnost.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

a) vzory registračních formulářů,

b) výčet dokumentace pro registrovanou činnost a požadavky na její obsah.

§ 18

Ohlášení činností

(1) Ohlášení používání schváleného typu drobného zdroje ionizujícího záření musí obsahovat

a) určení používaných zdrojů ionizujícího záření, účel použití a jejich počet,

b) adresu pracoviště, kde se nachází používaný zdroj ionizujícího záření, a

c) předpokládaný způsob bezpečného ukončení používání zdroje ionizujícího záření.

(2) Ohlášení transferu jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti musí obsahovat

a) v případě jaderného materiálu jeho množství a kategorii,

b) množství, název a specifikaci vybrané položky v jaderné oblasti podle prováděcího právního předpisu,

c) předpokládaný způsob a termín uskutečnění transferu jaderné položky,

d) jméno, popřípadě jména, a příjmení, jde-li o fyzickou osobu, nebo název, jde-li o právnickou osobu,

e) adresu dodavatele a osoby, která bude s jaderným materiálem nebo vybranou položkou v jaderné oblasti nakládat (dále jen „koncový uživatel“), a

f) prohlášení o konečném použití jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti.

(3) Ohlášení transferu jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti musí být provedeno nejméně 30 dnů před předpokládaným zahájením činnosti.

(4) Ohlášení transferu jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti určené k zajištění provozu jaderného zařízení, jejíž nedodání by mohlo vést k ohrožení jaderné bezpečnosti nebo snížení úrovně radiační ochrany anebo zvládání radiační mimořádné události jaderného zařízení, musí být v případě nebezpečí z prodlení provedeno nejméně 5 pracovních dnů před předpokládaným zahájením činnosti s jaderným materiálem nebo vybranou položkou v jaderné oblasti.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti prohlášení o konečném použití jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti.

§ 19

Postup při vydávání povolení

(1) Povolení se vydává na základě žádosti. Žadatel je jediným účastníkem řízení, pokud v souvislosti s činností související s využíváním jaderné energie nebo s činností v rámci expoziční situace jiný právní předpis vyžaduje vedení řízení, v němž veřejnost nebo dotčené osoby mohou uplatňovat zájem na ochraně životního prostředí a ve kterém jsou dotčeny zájmy podle tohoto zákona, nebo nemůže-li mít činnost vliv na životní prostředí způsobený využíváním jaderné energie nebo ionizujícího záření.

(2) Lhůta pro vydání rozhodnutí v řízení o vydání povolení činí

a) 12 měsíců pro povolení k umístění jaderného zařízení,

b) 18 měsíců pro povolení k výstavbě jaderného zařízení nebo pracoviště IV. kategorie, kromě pracoviště s jaderným zařízením,

c) 12 měsíců pro povolení k uvádění do provozu jaderného zařízení s jaderným reaktorem,

d) 6 měsíců pro povolení

1. uvádění do provozu jaderného zařízení bez jaderného reaktoru,
2. provozu jaderného zařízení,
3. provozu pracoviště IV. kategorie, kromě pracoviště s jaderným zařízením,
4. k jednotlivým etapám vyřazování z provozu jaderného zařízení,
5. k uzavření úložiště radioaktivního odpadu,

e) 90 dnů pro ostatní povolení.

(3) Povolení k činnostem podle § 9 odst. 2 písm. h) a i) a odst. 6 vzniká též marným uplynutím lhůty a způsobem podle § 28 až 30 zákona o volném pohybu služeb.

(4) Odvolání proti rozhodnutí o vydání povolení nemá odkladný účinek.

§ 20

Postup při registraci

(1) Pokud žádost o registraci obsahuje náležitosti podle § 17 a jsou-li splněny podmínky stanovené tímto zákonem pro výkon registrované činnosti, Úřad provede registraci do 30 pracovních dnů ode dne doručení žádosti a potvrdí provedení registrace na registračním formuláři.

(2) Nemá-li žádost o registraci náležitosti podle § 17, vyzve Úřad žadatele ve lhůtě podle odstavce 1 k odstranění nedostatků a stanoví mu přiměřenou lhůtu k jejich odstranění, nejméně však 15 dnů. Jsou-li k tomu závažné důvody, může Úřad na žádost žadatele prodloužit lhůtu k odstranění nedostatků žádosti, a to i opakovaně. Po dobu lhůty uvedené ve výzvě neběží lhůta pro provedení registrace a její potvrzení.

(3) Odstraní-li žadatel nedostatky ve stanovené lhůtě nebo ve lhůtě prodloužené, považuje se žádost o registraci od počátku za bezvadnou. Neodstraní-li žadatel nedostatky ve stanovené nebo prodloužené lhůtě, Úřad žádost o registraci zamítne. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti je prvním úkonem v řízení. Pokud žadatel před vydáním rozhodnutí nedostatky odstraní a Úřad zjistí, že jsou splněny podmínky pro provedení registrace, provede registraci a potvrdí provedení registrace na registračním formuláři.

(4) Nesplňuje-li žadatel podmínky stanovené tímto zákonem pro výkon registrované činnosti, Úřad žádost o registraci zamítne. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti je prvním úkonem v řízení.

§ 21

Náležitosti a doba platnosti povolení

(1) Úřad v rozhodnutí o vydání povolení uvede

a) evidenční číslo,

b) předmět a rozsah povolované činnosti,

c) podmínky vykonávání a ukončení povolované činnosti,

d) dobu, na kterou se povolení vydává, jde-li o povolení na dobu určitou, a

e) v případě povolení k přepravě radioaktivní nebo štěpné látky zvláštní podmínky týkající se způsobu provádění přepravy, identifikační údaje rozhodnutí a odkazy na mezinárodně stanovené požadavky k přepravě.

(2) Povolení je vydáváno na dobu neurčitou s výjimkou

a) povolení k uvádění do provozu jaderného zařízení bez jaderného reaktoru, které je vydáváno na dobu nejvýše 5 let,

b) povolení k jednotlivým etapám vyřazování z provozu jaderného zařízení, které je vydáváno na dobu nejvýše 10 let,

c) povolení k jednotlivým etapám vyřazování z provozu pracoviště III. kategorie a pracoviště IV. kategorie, které je vydáváno na dobu nejvýše 10 let,

d) povolení k uzavření úložiště radioaktivního odpadu, které je vydáváno na dobu nejvýše 20 let,

e) povolení k přepravě radioaktivní nebo štěpné látky, které je vydáváno na dobu nejvýše 5 let,

f) povolení k přeshraniční přepravě radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva, které je vydáváno na dobu nejvýše 3 let.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví zvláštní podmínky týkající se způsobu provádění přepravy, identifikační údaje rozhodnutí a odkazy na mezinárodně stanovené požadavky k přepravě vyžadované v rozhodnutí o vydání povolení k přepravě radioaktivní nebo štěpné látky.

§ 22

Nové rozhodnutí o vydání povolení, zrušení a zánik povolení

(1) Úřad provede nové řízení a vydá nové rozhodnutí o vydání povolení

a) na základě žádosti držitele povolení, dochází-li ke změně v povolené činnosti, která z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, nešíření jaderných zbraní, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události nebo zabezpečení není zanedbatelná,

b) došlo-li k podstatné změně skutečností, na základě kterých bylo původní povolení vydáno, nebo

c) došlo-li ke změně při výkonu původně povolené činnosti, která je podstatná z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, nešíření jaderných zbraní, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události nebo zabezpečení.

(2) Novým rozhodnutím vydaným podle odstavce 1 se původní rozhodnutí ruší. Ustanovení § 19 odst. 2 se použije obdobně.

(3) V řízeních podle odstavce 1 písm. b) a c) je účastník řízení povinen předložit Úřadu na vyžádání doklady potřebné pro vydání nového rozhodnutí, které dokládají změnu skutečností oproti stavu, za nějž bylo vydáno původní rozhodnutí, a splnění podmínek stanovených zákonem.

(4) Povolení zaniká

a) dnem zániku právnické osoby nebo u fyzické osoby smrtí,

b) v případě povolení podle § 21 odst. 2 uplynutím doby, na kterou bylo vydáno, nebo

c) dnem nabytí právních účinků rozhodnutí Úřadu o zrušení povolení.

(5) Pokud držitel povolení nehodlá dále vykonávat povolenou činnost, oznámí tuto skutečnost bez zbytečného odkladu Úřadu a současně požádá o zrušení povolení.

(6) Úřad zruší povolení, jestliže

a) držitel povolení závažným způsobem porušil povinnosti stanovené tímto zákonem nebo neodstranil závažné nedostatky v činnosti zjištěné Úřadem,

b) při přeměně právnické osoby, která je držitelem povolení, dojde ke změně v povolené činnosti, která není zanedbatelná z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, nešíření jaderných zbraní, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události nebo zabezpečení,

c) držitel povolení přestal splňovat podmínky rozhodné pro vydání povolení, nebo

d) držitel povolení o jeho zrušení písemně požádal a prokázal, že zajistil jadernou bezpečnost, radiační ochranu, technickou bezpečnost, bezpečné nakládání s jaderným materiálem a zvládání radiační mimořádné události.

(7) Držitel povolení je před zánikem povolení povinen v souladu s tímto zákonem ukončit povolenou činnost nebo se souhlasem Úřadu zajistit osobu, která hodlá pokračovat v povolené činnosti.

(8) Právní nástupce držitele povolení, jehož povolení zaniklo podle odstavce 4 písm. a), a právnická osoba, jejíž povolení bylo zrušeno v důsledku přeměny podle odstavce 6 písm. b), jsou povinni neprodleně po zániku povolení zajistit bezpečné ukončení povolené činnosti a do doby bezpečného ukončení povolené činnosti jsou povinni zajistit plnění povinností stanovených tímto zákonem. V povolené činnosti jsou tyto osoby oprávněny pokračovat i bez povolení, pokud zajistí plnění povinností stanovených tímto zákonem a podají žádost o povolení k činnosti do 30 dnů od zániku povolení.

§ 23

Zrušení a zánik registrace

(1) Registrace zaniká

a) smrtí fyzické osoby, která je registrantem,

b) dnem zániku registranta, je-li právnickou osobou, nebo

c) dnem nabytí právních účinků rozhodnutí Úřadu o zrušení registrace.

(2) Pokud registrant nehodlá dále vykonávat registrovanou činnost, oznámí tuto skutečnost bez zbytečného odkladu Úřadu a současně požádá o zrušení registrace.

(3) Úřad zruší registraci, jestliže registrant

a) přestal splňovat předpoklady rozhodné pro provedení registrace nebo závažným způsobem porušil povinnosti stanovené tímto zákonem,

b) ve stanovené lhůtě neprovedl opatření k nápravě uložená Úřadem, nebo

c) požádal o zrušení registrace.

(4) Registrant je před zánikem registrace povinen v souladu s tímto zákonem ukončit registrovanou činnost nebo se souhlasem Úřadu zajistit osobu, která hodlá pokračovat v registrované činnosti.

(5) Právní nástupce registranta, jehož registrace zanikla smrtí, nebo jeho zánikem, šlo-li o právnickou osobu, je oprávněn pokračovat v registrované činnosti po dobu 30 dnů od zániku registrace, pokud zajistí plnění podmínek pro výkon registrované činnosti stanovených tímto zákonem.

§ 24

Dokumentace pro povolovanou činnost a její změny

(1) Držitel povolení je povinen postupovat v souladu s dokumentací pro povolovanou činnost.

(2) Výčet dokumentace pro povolovanou činnost je uveden v příloze č. 1 tohoto zákona.

(3) Úřad rozhodnutím schvaluje dokumentaci pro povolovanou činnost, pokud je to tímto zákonem stanoveno. Žadatel je jediným účastníkem řízení, pokud v souvislosti s povolovanou činností související s využíváním jaderné energie nebo činností v rámci expoziční situace jiný právní předpis vyžaduje vedení řízení, v němž veřejnost nebo dotčené osoby mohou uplatňovat zájem na ochraně životního prostředí a ve kterém jsou dotčeny zájmy podle tohoto zákona, nebo nemůže-li mít činnost vliv na životní prostředí způsobený využíváním jaderné energie nebo ionizujícího záření. Schválení dokumentace pro povolovanou činnost a vydání povolení provede Úřad ve společném

řízení, pokud spolu řízení časově souvisejí. Odvolání proti rozhodnutí o schválení dokumentace pro povolovanou činnost nemá odkladný účinek.

(4) Držitel povolení je povinen dokumentaci pro povolovanou činnost uchovávat po dobu výkonu povolované činnosti, nestanoví-li tento zákon jinak, a udržovat ji v souladu s požadavky tohoto zákona, zásadami správné praxe a skutečným stavem povolené činnosti.

(5) Změny dokumentace pro povolovanou činnost, která není schvalována, je držitel povolení povinen oznámit Úřadu 30 dnů nebo, hrozí-li nebezpečí z prodlení, 72 hodin před tím, než hodlá postupovat v souladu s nimi, nestanoví-li Úřad, s ohledem na význam této dokumentace pro zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události nebo nešíření jaderných zbraní, v podmínkách povolení jinak. Nejsou-li změny dokumentace pro povolovanou činnost, která není schvalována, v souladu s požadavky odstavce 4, Úřad vyzve držitele povolení k odstranění nedostatků a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu. Držitel povolení není oprávněn postupovat podle změněné dokumentace pro povolovanou činnost, pokud není v souladu s požadavky odstavce 4.

(6) Úřad na základě žádosti rozhodne o schválení změny schvalované dokumentace pro povolovanou činnost. Lhůta pro vydání rozhodnutí činí 90 dnů. Odvolání proti rozhodnutí o schválení změny schvalované dokumentace pro povolovanou činnost nemá odkladný účinek.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví požadavky na obsah dokumentace pro povolovanou činnost.

§ 25

Společné povinnosti držitele povolení a registranta

(1) Držitel povolení a registrant jsou povinni

a) oznamovat Úřadu neprodleně každou změnu nebo událost důležitou z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události, zabezpečení a nakládání s jaderným materiálem a změnu všech skutečností rozhodných pro vydání povolení nebo provedení registrace, s výjimkou údajů, které jsou zjistitelné z veřejného registru,

b) vyšetřit neprodleně každé porušení tohoto zákona a přijmout opatření k nápravě a zabránění opakování takové situace,

c) hodnotit jadernou bezpečnost, radiační ochranu, technickou bezpečnost, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení v rozsahu platných požadavků,

d) zajistit výkon činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany vybranými pracovníky, kteří plní povinnosti držitele oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany stanovené tímto zákonem,

e) dodržovat technické a organizační podmínky bezpečného provozu jaderného zařízení a pracoviště se zdrojem

ionizujícího záření a bezpečného vykonávání jiné povolené nebo registrované činnosti a technické a organizační podmínky bezpečného nakládání se zdrojem ionizujícího záření a postupovat v souladu s vnitřními předpisy,

f) sledovat, měřit, hodnotit, ověřovat a zaznamenávat veličiny a skutečnosti důležité z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení a informace o nich uchovávat a předávat Úřadu, účastnit se porovnávacích měření pořádaných Úřadem a přijmout opatření k nápravě, není-li účast v porovnávacím měření úspěšná,

g) zajistit vhodné přístrojové vybavení k měření veličin podle písmene f),

h) vést a uchovávat evidenci zdrojů ionizujícího záření a jaderných položek a evidované údaje předávat Úřadu,

i) předávat Evropské komisi údaje požadované tímto zákonem nebo předpisy Euratomu nebo Evropské unie, včetně identifikačních údajů fyzických osob, a tyto údaje poskytovat Úřadu,

j) poskytovat součinnost inspektorům Mezinárodní agentury pro atomovou energii a Evropské komise a zástupcům Evropské komise při výkonu mezinárodní kontroly podle § 205 a

k) ověřovat pravidelně u fyzické osoby vykonávající citlivou činnost podle tohoto zákona, zda je oprávněna k výkonu této činnosti.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví

a) výčet veličin a skutečností důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení,

b) rozsah, způsob a dobu sledování, měření, hodnocení, ověřování a zaznamenávání veličin a skutečností důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení a dobu uchovávání informací o nich,

c) rozsah, způsob a lhůty pro předávání informací Úřadu o veličinách a skutečnostech důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení,

d) rozsah, způsob a dobu uchovávání evidovaných údajů o zdrojích ionizujícího záření a jaderných položkách a lhůty pro jejich předávání Úřadu,

e) okruh údajů podle odstavce 1 písm. i) a způsob jejich předávání.

Vedení seznamů a rejstříků

§ 26

(1) Úřad vede seznamy

a) jaderných zařízení a zdrojů ionizujícího záření,

b) jaderných materiálů,

c) údajů o ozáření radiačních pracovníků a zasahujících osob,

d) údajů o lékařském ozáření,

e) osobních radiačních průkazů,

f) schválených typů obalových souborů pro přepravu a skladování štěpných nebo radioaktivních látek, zdrojů ionizujícího záření a dalších výrobků,

g) vyvezených, dovezených a transferovaných vybraných položek v jaderné oblasti,

h) dat z monitorování radiační situace na území České republiky,

i) údajů charakterizujících ozáření z přírodního zdroje záření.

(2) Správa úložišť radioaktivních odpadů (dále jen „Správa“) vede seznam radioaktivních odpadů.

(3) Účelem seznamů podle odstavců 1 a 2 je shromažďování a správa informací k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události, nešíření jaderných zbraní a zabezpečení při mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření.

(4) Seznamy podle odstavce 1 písm. a), f) a h) jsou veřejné. Seznamy podle odstavce 1 písm. b) až e), g) a i) a odstavce 2 jsou neveřejné.

(5) Úřad vydá na požádání úplný nebo částečný výpis ze seznamu podle odstavce 1 písm. b) až e), g) a i) osobě, která prokáže právní zájem. Správa vydá na požádání úplný nebo částečný výpis ze seznamu podle odstavce 2 osobě, která prokáže právní zájem. Vydání výpisu může být nahrazeno poskytnutím informací z informačního systému způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) V seznamech podle odstavce 1, s výjimkou seznamů podle písmen d) a h), a podle odstavce 2 jsou zpracovávány tyto osobní údaje:

a) příjmení,

b) jméno, popřípadě jména,

c) datum narození,

d) adresa místa pobytu.

(7) V seznamech podle odstavců 1 a 2 jsou zpracovávány tyto údaje o právnických osobách:

a) název,

b) identifikační číslo osoby,

c) adresa sídla.

(8) Údaje uvedené v seznamech podle odstavců 1 a 2 jsou zpracovávány po dobu vykonávání činnosti, které se týkají, a dále 25 let po jejím ukončení, s výjimkou údajů uvedených v seznamech podle odstavce 1 písm. c) a e), které jsou zpracovávány po dobu, nežli fyzická osoba, které se údaje týkají, dosáhne věku 75 let, nejméně však po dobu 30 let po ukončení pracovní činnosti, během níž byla tato fyzická osoba vystavena profesnímu ozáření.

§ 27

(1) Úřad vede rejstříky

a) držitelů povolení,

b) registrantů,

c) ohlašovatelů,

d) držitelů oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany,

e) osob neuvedených v písmenech a) až d), jimž jsou stanoveny povinnosti k zajištění radiační ochrany,

f) kontrolovaných osob.

(2) Správa vede rejstřík původců radioaktivních odpadů.

(3) Účelem rejstříků podle odstavců 1 a 2 je shromažďování a správa informací k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení při mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření.

(4) Rejstříky podle odstavců 1 a 2 jsou veřejné.

(5) V rejstřících podle odstavců 1 a 2 jsou zpracovávány tyto osobní údaje:

a) příjmení,

b) jméno, popřípadě jména,

c) datum narození,

d) adresa místa pobytu.

(6) V rejstřících podle odstavců 1 a 2 jsou zpracovávány tyto údaje o právnických osobách:

a) název,

b) identifikační číslo osoby,

c) adresa sídla.

(7) Údaje uvedené v rejstřících podle odstavců 1 a 2 jsou zpracovávány po dobu vykonávání činnosti, které se týkají, a dále 25 let po jejím ukončení.

§ 28

(1) Úřad zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup informace o

a) zahájeném řízení o vydání povolení k činnosti související s využíváním jaderné energie a vydaných povoleních,

b) udělených oprávněních k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany,

c) provedených registracích,

d) ohlašovatelích,

e) datech z monitorování radiační situace na území České republiky,

f) provedeném periodickém hodnocení bezpečnosti.

(2) Informace podle odstavce 1 jsou zveřejňovány bez uvedení data narození a údaje o místu pobytu.

(3) Informace vztahující se k jadernému zařízení nebo zdroji ionizujícího záření včetně jaderného materiálu jsou zveřejňovány souhrnně bez uvedení osobních údajů, obdobných údajů právnických osob a údajů o umístění zdroje ionizujícího záření.

(4) Každý, kdo se seznámil s informacemi týkajícími se zabezpečení a specifikace zdroje ionizujícího záření nebo jaderné položky, jejichž zveřejnění by mohlo vést k jejich zneužití a ohrožení veřejného pořádku, veřejného zdraví nebo bezpečnosti zdroje ionizujícího záření nebo jaderné položky, je povinen zachovávat mlčenlivost a neposkytovat je veřejnosti podle zákona upravujícího svobodný přístup k informacím[11]). Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení pracovního nebo jiného obdobného poměru.

(5) Informace podle § 77 odst. 1, § 93 odst. 2 písm. b), § 95 odst. 1 písm. c), § 96 odst. 2 písm. a), § 100 odst. 2 písm. b) a § 101 odst. 2 písm. b) předává povinná osoba Úřadu elektronicky prostřednictvím informačního systému veřejné správy umožňujícího prokázání totožnosti uživatele služby s využitím elektronické identifikace, autorizaci digitálního úkonu uživatelem služby a zpětné prokázání projevu vůle uživatele služby učinit digitální úkon. Obdobně předává Úřadu informace podle § 25 odst. 1 písm. f) držitel povolení podle § 9 odst. 2 písm. f) bodu 8 a § 9 odst. 2 písm. h) bodů 1, 2 a 5. Prováděcí právní předpis stanoví rozsah informací podle § 25 odst. 1 písm. f), které jsou předávány Úřadu, a četnost jejich předávání.

DÍL 2

Systém řízení

§ 29

(1) K zajišťování a zvyšování úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení musí být zaveden a udržován systém řízení

a) držitelem povolení podle

1. § 9 odst. 1,

2. § 9 odst. 2 písm. a) až d),

3. § 9 odst. 2 písm. f) bodu 7, provozuje-li pracoviště III. kategorie,

4. § 9 odst. 3 a 4,

5. § 9 odst. 6 písm. a), provádí-li odbornou přípravu a další odbornou přípravu vybraných pracovníků vykonávajících činnosti zvláště důležité z hlediska jaderné bezpečnosti,

b) osobou projektující jaderné zařízení,

c) osobou, která navrhuje nebo vyrábí vybrané zařízení nebo provádí jeho změnu,

d) osobou, která připravuje, řídí a provádí výstavbu staveb a technologických celků, jež jsou součástí jaderného zařízení,

e) osobou provádějící hodnocení bezpečnosti podle § 48 a

f) osobou provádějící posouzení území k umístění jaderného zařízení podle § 47.

(2) Odstupňovaný přístup při zavádění a udržování systému řízení musí odpovídat

a) složitosti procesů a činností, které ovlivňují jadernou bezpečnost, radiační ochranu, technickou bezpečnost, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení (dále jen „procesy a činnosti“), jejich vstupů a výstupů a jejich významu z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení,

b) možným následkům neshody vykonávaných procesů a činností s dokumentovanými požadavky (dále jen „neshoda“) a jejímu vlivu na jadernou bezpečnost, radiační ochranu, technickou bezpečnost, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události, zabezpečení a kvalitu výstupu z procesů a činností a

c) potřebnosti a přiměřenosti zdrojů pro procesy a činnosti, jejich vstupů a výstupů.

(3) Osoba podle odstavce 1 je v rámci systému řízení povinna

a) určit procesy a činnosti včetně procesů, u nichž nelze v plném rozsahu ověřit soulad jejich výstupu s požadavky na něj (dále jen „zvláštní procesy“),

b) plánovaně řídit a provádět procesy a činnosti tak, aby účinně přispívaly k zajišťování a zvyšování úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení,

c) dokumentovat systém řízení včetně procesů a činností a postupovat podle dokumentace systému řízení,

d) určit organizační strukturu a vzájemné vztahy mezi organizačními jednotkami, pracovníky a jinými osobami,

e) stanovit vnitřní orgány nebo pracovníky, kteří mají obecnou povinnost zajistit zavedení a udržování systému řízení,

f) stanovit práva a povinnosti pracovníků a způsob komunikace mezi nimi tak, aby účinně přispívaly k zajišťování a zvyšování úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení,

g) plánovat zajišťování a zvyšování úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení a toto plánování dokumentovat,

h) provádět změny systému řízení způsobem zajišťujícím integritu všech oblastí systému řízení,

i) posuzovat účinnost systému řízení včetně procesů a činností a jejich změn a

j) integrovat všechny požadavky, které mohou sloužit k zajišťování a zvyšování úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení nebo na ni mohou mít negativní vliv, tak, aby byly naplňovány ve vzájemném souladu.

(4) Osoba podle odstavce 1 je v rámci systému řízení povinna zajistit řízení neshody, kterým je soubor opatření k

a) předcházení neshodě,

b) odhalování neshody,

c) neprodlené nápravě neshody a

d) předcházení opakování neshody.

(5) Osoba podle odstavce 1 je v rámci systému řízení povinna zajistit a využívat personální, technické, materiálové a finanční zdroje, včetně vhodného pracovního prostředí, které jsou nezbytné k zajišťování a zvyšování úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení.

(6) Osoba podle odstavce 1 je v rámci systému řízení povinna hledat možnosti jeho zlepšování a na základě takto

nalezených možností systém řízení změnit opatřením, jehož průběh musí naplánovat, sledovat a dokumentovat a po provedení opatření ověřit jeho účinnost.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví

a) požadavky na zavedení, udržování a zlepšování systému řízení,

b) obsah dokumentace systému řízení a způsob jejího vedení,

c) pravidla provádění a řízení procesů a činností včetně zvláštních procesů,

d) způsob plánování v systému řízení a rozsah a způsob provedení dokumentace tohoto plánování,

e) postup provádění změn systému řízení,

f) pravidla posuzování účinnosti systému řízení včetně procesů a činností a jejich změn,

g) postupy řízení neshody.

§ 30

(1) Osoba podle § 29 odst. 1 je v rámci systému řízení povinna stanovit požadavky na výběr a kvalifikaci dodavatele výrobku nebo služby a řídit a sledovat dodávky výrobků nebo služeb.

(2) Dodavatelem výrobku nebo služby osobě podle § 29 odst. 1 může být jen osoba, která má zaveden a udržován systém řízení v souladu s požadavky tohoto zákona nebo jiným způsobem, který zajišťuje kvalitu procesů a činností a jejich výstupů v míře srovnatelné s požadavky tohoto zákona.

(3) Procesy a činnosti dodavatele výrobku nebo služby musí mít úroveň kvality obdobnou procesům a činnostem osoby podle § 29 odst. 1. Výstup z procesu a činnosti dodavatele výrobku nebo služby může být osobou podle § 29 odst. 1 použit jen v případě, pokud je ve shodě s požadavky kladenými na něj technickou specifikací.

(4) Osoba podle § 29 odst. 1 je v rámci systému řízení povinna pravidelně hodnotit systém řízení dodavatele, včetně procesů a činností a jejich výstupů, a jeho účinnost z hlediska zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení.

(5) Osoba podle § 29 odst. 1 je v rámci systému řízení povinna s dodavatelem výrobku nebo služby sjednat

a) rozsah a způsob komunikace s dodavatelem výrobku nebo služby,

b) opatření pro dohled nad dodavatelem výrobku nebo služby,

c) požadavky na systém řízení dodavatele, včetně požadavků na procesy a činnosti, a jeho účinnost z hlediska zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení,

d) požadavky na kvalifikaci pracovníků provádějících procesy a činnosti v systému řízení dodavatele,

e) požadavky na pravidelné hodnocení systému řízení dodavatele, včetně procesů a činností a jejich výstupů, a jeho účinnosti z hlediska zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení,

f) způsob nakládání s výsledky hodnocení procesů a činností a jejich výstupů v systému řízení dodavatele a

g) rozsah a způsob posouzení, zda dodávané výrobky nebo služby splňují ujednané požadavky.

(6) Procesy a činnosti musí provádět pracovníci s kvalifikací odpovídající druhu a významu jimi prováděného procesu a činnosti tak, aby byla zajištěna jaderná bezpečnost, radiační ochrana, technická bezpečnost, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení.

(7) Osoba podle § 29 odst. 1 je povinna zavést systém řízení tak, aby jeho prostřednictvím byly trvale rozvíjeny a pravidelně hodnoceny vlastnosti a postoje osob vykonávajících činnosti související s využíváním jaderné energie a činnosti v rámci expozičních situací a vlastnosti a postoje jejich pracovníků zajišťující jaderné bezpečnosti, radiační ochraně, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace a zvládání radiační mimořádné události pozornost odpovídající jejich významu (dále jen „kultura bezpečnosti“).

(8) Požadavky podle odstavců 1 až 5 se nevztahují na držitele povolení, který provozuje pracoviště nejvýše III. kategorie, provádí vyřazování z provozu takového pracoviště nebo provádí rekonstrukce nebo jiné změny ovlivňující jeho radiační ochranu.

(9) Prováděcí právní předpis stanoví

a) způsob zajištění kvalifikace pracovníků provádějících procesy a činnosti,

b) rozsah a způsob zajištění trvalého rozvíjení a pravidelného hodnocení kultury bezpečnosti.

Činnosti zvláště důležité z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany a zvláštní odborná způsobilost

§ 31

(1) Činnosti zvláště důležité z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany může vybraný pracovník vykonávat jen na základě oprávnění uděleného Úřadem.

(2) Úřad rozhodne o udělení oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti nebo radiační ochrany na základě žádosti vybraného pracovníka, pokud

a) má požadované vzdělání, odbornou praxi a absolvoval odbornou přípravu,

b) je osobnostně způsobilý v rozsahu odpovídajícím vykonávané činnosti a zdravotně způsobilý podle zákona o

specifických zdravotních službách, jde-li o činnost zvláště důležitou z hlediska jaderné bezpečnosti, a

c) úspěšně složil zkoušku ověřující zvláštní odbornou způsobilost.

(3) Za osobnostně způsobilého se pro účely odstavce 2 písm. b) považuje vybraný pracovník, u něhož byly zjištěny výkonové a osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon činnosti zvláště důležité z hlediska jaderné bezpečnosti.

(4) Úřad uzná odbornou kvalifikaci získanou v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci jako zvláštní odbornou způsobilost pro výkon činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany. Při uznávání odborné kvalifikace postupuje Úřad podle zákona o uznávání odborné kvalifikace.

(5) Odbornou přípravu podle odstavce 2 písm. a) lze pro činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany nahradit absolvováním studijního programu k získání způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání radiologického fyzika.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

a) výčet činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany,

b) druh a stupeň požadovaného vzdělání pro jednotlivé činnosti,

c) typ a délku odborné praxe pro jednotlivé činnosti,

d) náplň a způsob provádění odborné přípravy pro jednotlivé činnosti,

e) výkonové a osobnostní charakteristiky, které jsou předpokladem pro výkon činnosti zvláště důležité z hlediska jaderné bezpečnosti, a způsob ověřování osobnostní způsobilosti.

§ 32

(1) Žádost o udělení oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany musí být doložena

a) dokladem o dosaženém požadovaném vzdělání, absolvování odborné praxe a absolvování odborné přípravy a

b) v případě činnosti zvláště důležité z hlediska jaderné bezpečnosti dokladem osobnostní a zdravotní způsobilosti v rozsahu odpovídajícím vykonávané činnosti.

(2) Doklady o vzdělání vydané v zahraničí, s výjimkou dokladů o vzdělání vydaných v členském státu Evropské unie nebo předkládaných žadatelem z tohoto státu, musí být opatřeny nostrifikační doložkou podle jiného právního předpisu, v případě dokladů o vysokoškolském vzdělání osvědčením o uznání podle jiného právního předpisu.

(3) Zkoušku ověřující zvláštní odbornou způsobilost je žadatel povinen složit do 12 měsíců od podání žádosti před

zkušební komisí jmenovanou Úřadem. Zkušební komise má nejméně 3 členy a jejím předsedou je státní zaměstnanec zařazený k výkonu služby v Úřadu.

(4) Zkoušku ověřující zvláštní odbornou způsobilost nebo její část je žadatel oprávněn v rámci období podle odstavce 3 opakovat nejvýše dvakrát.

(5) Žadateli, který na základě zkoušky ověřující zvláštní odbornou způsobilost získal oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany, vydá Úřad doklad zvláštní odborné způsobilosti.

(6) Doklad zvláštní odborné způsobilosti obsahuje

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa pobytu,

b) určení rozsahu činnosti zvláště důležité z hlediska jaderné bezpečnosti nebo radiační ochrany, k jejímuž vykonávání je držitel oprávnění oprávněn.

(7) Oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska radiační ochrany se uděluje na dobu neurčitou.

(8) Oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti se uděluje na dobu nejvýše 8 let, a to v závislosti na počtu předchozích oprávnění k vykonávání téže činnosti, která byla témuž žadateli udělena, a na výsledku zkoušky ověřující zvláštní odbornou způsobilost.

(9) Rozhodnutí Úřadu o uznání odborné kvalifikace získané v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci nahrazuje úspěšné složení zkoušky ověřující zvláštní odbornou způsobilost před zkušební komisí jmenovanou Úřadem.

(10) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah, obsah a způsob provedení zkoušky ověřující zvláštní odbornou způsobilost pro jednotlivé činnosti a způsob jejího hodnocení,

b) podmínky opakování zkoušky ověřující zvláštní odbornou způsobilost,

c) délku trvání oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti.

§ 33

(1) Držitel oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany je povinen se účastnit další odborné přípravy.

(2) Vznikne-li důvodné podezření, že úroveň zvláštní odborné způsobilosti držitele oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany není zachována, je Úřad oprávněn nařídit a provést jeho přezkoušení. Úřad postupuje při přezkoušení obdobně jako při udělování oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany.

(3) Držitel oprávnění k vykonávání činnosti zvláště důležité z hlediska jaderné bezpečnosti je povinen se podrobit pravidelnému ověřování své osobnostní a zdravotní způsobilosti.

(4) Oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany zaniká

a) smrtí držitele oprávnění,

b) omezením svéprávnosti držitele oprávnění,

c) uplynutím doby, na kterou bylo uděleno, jde-li o činnost zvláště důležitou z hlediska jaderné bezpečnosti, nebo

d) nabytím právních účinků rozhodnutí o zrušení oprávnění podle odstavce 5 nebo 6.

(5) Úřad zruší oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany, pokud držitel oprávnění

a) závažným způsobem nebo opakovaně poruší tento zákon,

b) poruší zásady mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření,

c) neuspěje při přezkoušení,

d) pozbude osobnostní nebo zdravotní způsobilost v rozsahu odpovídajícím vykonávané činnosti, jde-li o činnost zvláště důležitou z hlediska jaderné bezpečnosti,

e) dlouhodobě nevykonává činnost, k níž bylo oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany uděleno, nebo

f) požádá o jeho zrušení.

(6) Úřad zruší oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany, pokud došlo k podstatné změně podmínek, za kterých bylo oprávnění k vykonávání těchto činností uděleno.

(7) Odvolání proti rozhodnutí o zrušení oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany nemá odkladný účinek.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví

a) náplň další odborné přípravy a způsob a četnost jejího provádění,

b) interval pravidelného ověřování osobnostní způsobilosti držitele oprávnění k vykonávání činnosti zvláště důležité z hlediska jaderné bezpečnosti,

c) doby nevykonávání činností, které jsou předpokladem pro zrušení oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany.

DÍL 3

Poplatky na odbornou činnost Úřadu

§ 34

Vymezení poplatků

Poplatky na odbornou činnost Úřadu jsou

a) poplatek za žádost o vydání povolení (dále jen „poplatek za žádost“),

b) udržovací poplatek,

c) poplatek za požádání o předběžnou informaci.

§ 35

Subjekty poplatků

(1) Poplatníkem poplatku za žádost je žadatel o vydání povolení.

(2) Poplatníkem udržovacího poplatku je držitel povolení.

(3) Poplatníkem poplatku za požádání o předběžnou informaci je osoba, která požádala o předběžnou informaci.

§ 36

Předmět poplatků

(1) Předmětem poplatku za žádost je činnost Úřadu související s vydáním

a) povolení k umístění jaderného zařízení,

b) povolení k výstavbě

1. jaderného zařízení, nebo

2. pracoviště IV. kategorie kromě pracoviště s jaderným zařízením,

c) prvního povolení k provozu

1. jaderného zařízení,

2. pracoviště III. kategorie pro činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu, nebo

3. pracoviště IV. kategorie kromě pracoviště s jaderným zařízením,

d) povolení k jednotlivým etapám vyřazování z provozu

1. jaderného zařízení,

2. pracoviště III. kategorie pro činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu, nebo

3. pracoviště IV. kategorie kromě pracoviště s jaderným zařízením.

(2) Předmětem udržovacího poplatku je činnost Úřadu související s výkonem kontroly nad činností držitelů povolení k

a) provozu

1. jaderného zařízení,

2. pracoviště III. kategorie pro činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu, nebo

3. pracoviště IV. kategorie kromě pracoviště s jaderným zařízením,

b) jednotlivým etapám vyřazování z provozu

1. jaderného zařízení,

2. pracoviště III. kategorie pro činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu, nebo

3. pracoviště IV. kategorie kromě pracoviště s jaderným zařízením.

(3) Předmětem poplatku za požádání o předběžnou informaci je činnost Úřadu související s poskytnutím předběžné informace.

§ 37

Poplatková povinnost k udržovacímu poplatku

(1) Poplatková povinnost k udržovacímu poplatku vzniká prvním dnem kalendářního měsíce, ve kterém nabylo rozhodnutí o vydání povolení právní moci.

(2) Poplatková povinnost k udržovacímu poplatku zaniká posledním dnem kalendářního měsíce, ve kterém povolení zaniklo.

§ 38

Osvobození od poplatků

(1) Od poplatků na odbornou činnost Úřadu se osvobozují

a) zdravotnická zařízení, která činnosti podle tohoto zákona vykonávají za úhradu z veřejného zdravotního pojištění,

b) veřejné vysoké školy a

c) osoby, které činnosti podle tohoto zákona vykonávají pouze za úhradu z veřejných prostředků na výzkum a vývoj, včetně prostředků z fondů Evropské unie nebo Euratomu.

(2) Skutečnosti rozhodné pro osvobození od poplatků na odbornou činnost Úřadu dokládá poplatník při podání žádosti o vydání povolení nebo na výzvu Úřadu.

(3) Dojde-li ke změně skutečností rozhodných pro osvobození od poplatků na odbornou činnost Úřadu, oznámí poplatník tuto skutečnost Úřadu do 15 dnů ode dne, kdy k této změně došlo.

§ 39

Sazba poplatků

(1) Sazba poplatku za žádost činí v případě žádosti o povolení podle

a) § 36 odst. 1 písm. a) nejvýše 30 000 000 Kč,

b) § 36 odst. 1 písm. b) nejvýše 150 000 000 Kč,

c) § 36 odst. 1 písm. c) nejvýše 60 000 000 Kč,

d) § 36 odst. 1 písm. d) nejvýše 60 000 000 Kč.

(2) Je-li jednou žádostí požadováno vydání více povolení, činí sazba poplatku za žádost součet sazeb příslušných pro jednotlivé žádosti o tato povolení.

(3) Sazba udržovacího poplatku činí za každý kalendářní měsíc, ve kterém trvala poplatková povinnost, nejvýše 4 000 000 Kč.

(4) Sazba poplatku za požádání o předběžnou informaci činí nejvýše 1 500 000 Kč.

(5) Vláda stanoví nařízením sazby poplatků na odbornou činnost Úřadu pro jednotlivé činnosti Úřadu podle § 36.

§ 40

Splatnost poplatků

(1) Poplatek za žádost je splatný do 30 dnů ode dne podání žádosti o povolení.

(2) Udržovací poplatek je splatný do 30 dnů ode dne skončení poplatkového období, kterým je kalendářní rok.

(3) Poplatek za požádání o předběžnou informaci je splatný do 30 dnů ode dne požádání o předběžnou informaci.

§ 41

Správce poplatků

Správu poplatků na odbornou činnost Úřadu vykonává Úřad.

§ 42

Rozpočtové určení poplatků

Poplatky na odbornou činnost Úřadu jsou příjmem státního rozpočtu, kapitoly Státní úřad pro jadernou bezpečnost.

ČÁST DRUHÁ

Mírové využívání jaderné energie a ionizujícího záření

HLAVA I

Využívání jaderné energie

DÍL 1

Obecná pravidla bezpečného využívání jaderné energie

§ 43

Vymezení některých pojmů v oblasti využívání jaderné energie

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) provozní událostí událost na jaderném zařízení se skutečnými nebo možnými důsledky pro jadernou bezpečnost, radiační ochranu, technickou bezpečnost, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení, která nastala během životního cyklu jaderného zařízení,

b) ochranou do hloubky způsob ochrany založený na několika nezávislých úrovních stupňovitě bránících vzniku možnosti ozáření pracovníků a obyvatelstva, šíření ionizujícího záření a úniku radioaktivních látek do životního prostředí,

c) výzkumným jaderným zařízením jaderné zařízení s jaderným reaktorem, který je využíván jako zdroj ionizujícího záření pro účely výzkumu, vzdělávání, výroby radionuklidů, neutronové radiografie, testování materiálů nebo

poskytování zdravotních služeb, přičemž jeho hlavním účelem není výroba elektrické energie nebo výroba tepla; výzkumným jaderným zařízením, které k zachování bezpečnostních funkcí

1. vyžaduje nucené chlazení, je výzkumný reaktor,

2. nevyžaduje nucené chlazení a jehož efektivní koeficient násobení je větší než 0,98, je experimentální reaktor,

3. nevyžaduje nucené chlazení a pro které je dosažení kritického stavu nebo nadkritického stavu prakticky vyloučenou skutečností a jehož efektivní koeficient násobení je v rozmezí 0,6 až 0,98, je podkritický reaktor,

d) projektovými východisky soubor údajů charakterizujících funkce, které jsou zajišťovány systémy, konstrukcemi a komponentami jaderného zařízení při vnitřních a vnějších ohrožení a událostech, a hodnoty nebo rozsahy hodnot řídících parametrů jaderného zařízení, které jsou užívány při projektování jaderného zařízení,

e) kritériem přijatelnosti bezpečnostní, technická nebo administrativní podmínka nebo mez veličin určující jejich přijatelnost z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události nebo zabezpečení,

f) jinou změnou při využívání jaderné energie

1. změna zařízení s vlivem na jadernou bezpečnost, která ovlivňuje jadernou bezpečnost nebo technickou bezpečnost a při které nedochází ke změně způsobu nebo rozsahu plnění bezpečnostní funkce zařízení s vlivem na jadernou bezpečnost nebo k výměně bezpečnostně významné součásti vybraného zařízení,

2. organizační změna,

3. jiná změna v zabezpečení,

g) změnou při využívání jaderné energie

1. změna ovlivňující jadernou bezpečnost, technickou bezpečnost a zabezpečení jaderného zařízení, zejména změna vybraného zařízení včetně změny části vybraného zařízení nebo média v systémech vybraného zařízení, při které dochází ke změně způsobu nebo rozsahu plnění bezpečnostní funkce vybraného zařízení nebo k výměně bezpečnostně významné součásti vybraného zařízení zařazeného do bezpečnostní třídy 1 nebo 2,

2. jiná změna při využívání jaderné energie,

3. změna s možným vlivem na jadernou bezpečnost, technickou bezpečnost a zabezpečení jaderného zařízení, která není změnou ovlivňující jadernou bezpečnost, technickou bezpečnost a zabezpečení jaderného zařízení ani jinou změnou při využívání jaderné energie,

h) postupným vyřazováním vyřazování z provozu, při němž jsou vyřazovací činnosti rozděleny do několika postupných, věcně a časově ohraničených etap, mezi nimiž může být časová prodleva.

§ 44

Kategorizace v oblasti využívání jaderné energie

(1) Při činnostech souvisejících s využíváním jaderné energie musí být v souladu s principem odstupňovaného přístupu určeny bezpečnostní funkce a rozděleny do 3 kategorií.

(2) Při činnostech souvisejících s využíváním jaderné energie musí být vybrané zařízení pro účely zajištění odstupňovaného přístupu při zajišťování jeho kvality zařazeno do bezpečnostní třídy 1 až 3 podle bezpečnostních funkcí, k jejichž plnění přispívá.

(3) Pro účely využití systému zpětné vazby při činnostech souvisejících s využíváním jaderné energie se provozní událost podle jejího vlivu na jadernou bezpečnost, radiační ochranu, technickou bezpečnost, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení zařazuje do kategorie významná nebo méně významná.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

a) výčet bezpečnostních funkcí, které musí jaderné zařízení plnit, a jejich rozdělení do kategorií podle významu pro jadernou bezpečnost,

b) bezpečnostní třídy a kritéria pro zařazení vybraných zařízení do těchto tříd,

c) kritéria pro zařazení provozní události do kategorie.

§ 45

Principy bezpečného využívání jaderné energie

(1) Jaderná bezpečnost, radiační ochrana, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení jaderného zařízení musí být během životního cyklu jaderného zařízení zajištěny ochranou do hloubky.

(2) Jaderné zařízení s jaderným reaktorem musí od zahájení výstavby až do vyřazení z provozu

a) umožňovat v případě potřeby okamžitě a bezpečně odstavit jaderný reaktor a udržovat jej v podkritickém stavu,

b) zabránit nekontrolovanému rozvoji štěpné řetězové reakce,

c) fyzikálně znemožnit vznik kritického a nadkritického stavu mimo vnitřní prostor jaderného reaktoru,

d) zajišťovat odvod tepla vytvářeného jaderným palivem a technologickými systémy a

e) zajistit stínění a zabránit úniku radioaktivní látky a šíření ionizujícího záření do životního prostředí.

(3) Jaderné zařízení bez jaderného reaktoru musí od zahájení výstavby až do vyřazení z provozu nebo do doby stanovené v dokumentaci pro povolovanou činnost v případě úložiště radioaktivního odpadu

a) fyzikálně znemožnit vznik kritického a nadkritického stavu,

b) zajišťovat odvod vytvářeného tepla a

c) zajistit stínění a zabránit úniku radioaktivní látky a šíření ionizujícího záření do životního prostředí.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví způsob zajištění ochrany do hloubky.

§ 46

Požadavky na projekt jaderného zařízení a projektování jaderného zařízení

(1) Jaderné zařízení musí být projektováno tak, aby po celou dobu jeho životního cyklu byla zajištěna jaderná bezpečnost, radiační ochrana, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události, zabezpečení a nešíření jaderných zbraní.

(2) Projekt jaderného zařízení musí

a) zajistit plnění bezpečnostních cílů,

b) zajistit plnění principů bezpečného využívání jaderné energie,

c) zajistit plnění bezpečnostních funkcí v souladu s jejich kategorizací,

d) zajistit plnění požadavků na uplatnění ochrany do hloubky,

e) zajistit odolnost a ochranu jaderného zařízení proti nebezpečí plynoucímu z vlastností území k umístění jaderného zařízení a z vnějších vlivů,

f) stanovit požadavky na rozsah a způsob vyhodnocování odolnosti a ochrany podle písmene e),

g) zajistit prevenci, odolnost a ochranu jaderného zařízení před vnitřními vlivy,

h) stanovit požadavky na rozsah a způsob vyhodnocování prevence, odolnosti a ochrany podle písmene g),

i) stanovit požadavky na vybraná zařízení z hlediska bezpečnostních funkcí, k jejichž plnění přispívají, a na zařízení s vlivem na jadernou bezpečnost, která nejsou vybraným zařízením,

j) zařadit vybraná zařízení do bezpečnostních tříd,

k) zajistit plnění požadavků na technické prostředky k zajištění radiační ochrany,

l) zajistit plnění požadavků na zvládání radiační mimořádné události a

m) zajistit plnění požadavků na zabezpečení.

(3) Při projektování jaderného zařízení musí být stanovena projektová východiska a použity ověřené metody, postupy a technologie.

(4) Projekt jaderného zařízení musí stanovit požadavky na technické postupy a organizační opatření pro výstavbu jaderného zařízení, uvádění do provozu jaderného zařízení, provoz jaderného zařízení, vyřazování z provozu jaderného zařízení a pro uzavření úložiště radioaktivního odpadu, jde-li o úložiště radioaktivního odpadu.

(5) Projektování jaderného zařízení musí zahrnovat hodnocení souladu projektu s požadavky podle odstavců 1 až 4.

(6) Změna jaderného zařízení, včetně změny stavebních a technologických částí, parametrů médií a technických postupů, musí být před svým provedením projektována v souladu s odstavci 1 až 4 a dokumentována v projektové dokumentaci této změny. Změna jaderného zařízení musí být po svém provedení zapracována do dokumentace skutečného stavu jaderného zařízení.

(7) Dokumentace skutečného stavu jaderného zařízení musí být po celou dobu životního cyklu jaderného zařízení udržována v souladu se skutečným stavem jaderného zařízení. Provádění hodnocení souladu projektu s požadavky podle odstavců 1 až 4 musí být dokumentováno.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví obsah požadavků na projekt jaderného zařízení podle odstavce 1, odstavce 2 písm. a), b), e), g), i), k), l) a m) a odstavce 3.

§ 47

Umístění jaderného zařízení

(1) Území k umístění jaderného zařízení musí být posouzeno z hlediska

a) jeho vlastností způsobilých ovlivnit jadernou bezpečnost, radiační ochranu, technickou bezpečnost, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení během životního cyklu jaderného zařízení a

b) dopadu jaderného zařízení na jednotlivce, obyvatelstvo, společnost a životní prostředí.

(2) Umístění jaderného zařízení je zakázáno v území, jehož vlastnosti podle odstavce 1 písm. a) snižují požadovanou úroveň jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení během životního cyklu jaderného zařízení natolik, že z hlediska stávající úrovně vědy a techniky není možná náprava formou technického nebo administrativního opatření.

(3) Před umístěním jaderného zařízení musí být proveden základní průzkum území k umístění jaderného zařízení z hlediska monitorování radiační situace měřením a vyhodnocením výchozího obsahu radionuklidů ve složkách životního prostředí a potravního řetězce. Výsledky základního průzkumu musí být uchovány pro potřeby úplného vyřazení.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

a) výčet vlastností území k umístění jaderného zařízení posuzovaných podle odstavce 1,

b) charakteristiky vlastností území podle odstavce 1 písm. a), při jejichž dosažení je umístění jaderného zařízení zakázáno,

c) požadavky na rozsah a způsob posuzování území k umístění jaderného zařízení.

§ 48

Hodnocení bezpečnosti

(1) Během životního cyklu jaderného zařízení musí být pravidelně, systematicky, komplexně a ověřitelným způsobem prováděno hodnocení úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení (dále jen „hodnocení bezpečnosti“) a jeho dokumentování.

(2) Hodnocení bezpečnosti musí zahrnovat tyto typy hodnocení:

a) deterministické hodnocení bezpečnosti,

b) pravděpodobnostní hodnocení bezpečnosti v případě jaderného zařízení, které není experimentálním reaktorem, podkritickým reaktorem, skladem radioaktivního odpadu, skladem vyhořelého jaderného paliva nebo úložištěm radioaktivního odpadu,

c) periodické hodnocení bezpečnosti,

d) průběžné hodnocení bezpečnosti a

e) zvláštní hodnocení bezpečnosti.

(3) Zvláštní hodnocení bezpečnosti musí být provedeno

a) před provedením změny ovlivňující jadernou bezpečnost, technickou bezpečnost a zabezpečení jaderného zařízení nebo jiné změny při využívání jaderné energie,

b) v případě radiační mimořádné události na jaderném zařízení nebo na jiném jaderném zařízení podobného typu,

c) stanoví-li tak Úřad rozhodnutím v souladu s požadavky mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, nebo předpisu Euratomu, nebo

d) při podezření na snížení úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení.

(4) Hodnocení bezpečnosti musí být využíváno k hodnocení významných informací o riziku využívání jaderné energie a k přijetí takových opatření, aby se předešlo snížení úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení.

(5) Hodnocením bezpečnosti musí být ověřeno, zda jsou zavedena opatření pro předcházení vzniku havarijních podmínek a ke zmírňování jejich následků včetně ochrany do hloubky.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

a) pravidla provádění hodnocení bezpečnosti a jednotlivých typů hodnocení a lhůty, v nichž jsou prováděny,

b) způsob dokumentování hodnocení bezpečnosti a jednotlivých typů hodnocení a obsah dokumentace hodnocení bezpečnosti a jednotlivých typů hodnocení,

c) způsob využití hodnocení bezpečnosti.

DÍL 2

Povinnosti držitele povolení k činnostem souvisejícím s využíváním jaderné energie

§ 49

Obecné povinnosti držitele povolení k činnostem souvisejícím s využíváním jaderné energie

(1) Držitel povolení k činnostem souvisejícím s využíváním jaderné energie je povinen

a) zajistit a udržovat finanční a lidské zdroje potřebné k plnění povinností souvisejících s jadernou bezpečností, radiační ochranou, technickou bezpečností, monitorováním radiační situace, zvládáním radiační mimořádné události a zabezpečením,

b) zajistit, aby jaderné zařízení od zahájení výstavby až do vyřazení z provozu

1. plnilo bezpečnostní cíle, bezpečnostní funkce a principy bezpečného využívání jaderné energie,

2. odpovídalo vlastnostem území, v němž je umístěno, uvedeným v § 47 odst. 1 a

3. splňovalo požadavky na projekt jaderného zařízení,

c) v případě porušení limitů a podmínek od zahájení výstavby až do vyřazování z provozu zajistit uvedení jaderného zařízení do stavu, při němž je zajištěna jaderná bezpečnost,

d) provádět hodnocení bezpečnosti,

e) na základě hodnocení bezpečnosti v rozumně proveditelné míře trvale zvyšovat úroveň jaderné bezpečnosti,

f) zajistit, aby bylo ověřeno hodnocení bezpečnosti osobami, které se na hodnocení bezpečnosti přímo nepodílely, týká-li se hodnocení bezpečnosti skutečností významných pro zajišťování jaderné bezpečnosti, radiační ochrany,

technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení jaderného zařízení,

g) zpracovat vnitřní předpisy a průběžně je aktualizovat podle skutečného stavu jaderného zařízení tak, aby byly v souladu s projektem jaderného zařízení a zahrnovaly všechny projektem jaderného zařízení uvažované stavy jaderného zařízení,

h) před zahájením následující etapy životního cyklu jaderného zařízení zajistit, ověřit a dokumentovat připravenost jaderného zařízení a pracovníků na tuto etapu,

i) dokumentovat úkony v rámci systému zpětné vazby a tuto dokumentaci uchovávat během životního cyklu jaderného zařízení,

j) provádět šetření provozní události, oznamovat provozní událost Úřadu a přijímat opatření k předcházení provozní události a k nápravě stavu po ní,

k) zajistit prevenci vzniku požárů a výbuchů, jejich detekci, likvidaci a vyloučení a omezení jejich vlivu na jadernou bezpečnost, radiační ochranu, technickou bezpečnost, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení,

l) průběžně hodnotit skutečnosti, které byly rozhodné pro posouzení přijatelnosti území k umístění jaderného zařízení a jejich vliv na jadernou bezpečnost, radiační ochranu, technickou bezpečnost, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení,

m) provádět odhad vývoje stavu skutečností, které byly rozhodné pro posouzení přijatelnosti území k umístění jaderného zařízení s ohledem na předpokládanou délku životního cyklu jaderného zařízení,

n) stanovit kvalifikační požadavky pro činnosti důležité z hlediska jaderné bezpečnosti a zajistit systém vzdělávání, odborné přípravy a výcviku pracovníků, včetně evidence získané kvalifikace, a jejího ověřování s ohledem na význam jimi vykonávaných činností,

o) dokumentovat a oznamovat Úřadu provedení jiné změny při využívání jaderné energie a změny s možným vlivem na jadernou bezpečnost, technickou bezpečnost a zabezpečení jaderného zařízení,

p) vyhodnotit změnu při využívání jaderné energie, která nastala během životního cyklu jaderného zařízení, s výjimkou umísťování, z hlediska vlivu na jadernou bezpečnost, radiační ochranu, technickou bezpečnost, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a fyzickou ochranu,

q) zajistit pro jaderné zařízení, které není výzkumným jaderným zařízením nebo úložištěm radioaktivního odpadu, od zahájení jeho výstavby jednotku hasičského záchranného sboru podniku podle zákona o požární ochraně,

r) zajistit, udržovat a procvičovat opatření a postupy zvládání radiační mimořádné události stanovené vnitřním havarijním plánem a vnitřními předpisy,

s) soustavně sledovat stav jaderného zařízení a systémů, konstrukcí a komponent od zahájení výstavby jaderného

zařízení až do jeho vyřazení z provozu z hlediska provádění procesu

1. řízeného stárnutí podle programu řízeného stárnutí,

2. zastarávání podle programu zastarávání,

t) zabránit štěpné řetězové reakci a úniku do životního prostředí při manipulaci s jaderným materiálem a radioaktivním odpadem a tuto manipulaci dokumentovat,

u) zavést procesy a činnosti k zabránění rozvoji havarijních podmínek na jaderném zařízení a ke zmírnění jejich následků, dokumentovat je a průběžně aktualizovat,

v) zavést procesy a činnosti k řízení konfigurace jaderného zařízení pro zajištění souladu a předcházení vzniku neshod mezi projektovými východisky, projektem jaderného zařízení a aktuálním stavem jaderného zařízení a

w) informovat způsobem umožňujícím dálkový přístup o skutečnostech významných pro jadernou bezpečnost, radiační ochranu, technickou bezpečnost, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení, které nastaly při výkonu povolené činnosti.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví

a) lhůty pro oznamování provozní události Úřadu,

b) postup šetření provozní události,

c) okruh informací využívaných systémem zpětné vazby,

d) výčet jiných změn při využívání jaderné energie a změn s možným vlivem na jadernou bezpečnost, technickou bezpečnost a zabezpečení jaderného zařízení,

e) rozsah a způsob dokumentování jiných změn při využívání jaderné energie a jejich oznamování Úřadu,

f) postupy provádění procesu řízeného stárnutí a zastarávání,

g) pravidla pro zabránění štěpné řetězové reakci a úniku do životního prostředí při manipulaci s jaderným materiálem a radioaktivním odpadem a způsob dokumentování této manipulace,

h) postupy zavedení procesů a činností podle odstavce 1 písm. u) a jejich dokumentování a průběžné aktualizace.

§ 50

Povinnosti držitele povolení k výstavbě jaderného zařízení

(1) Držitel povolení k výstavbě jaderného zařízení je povinen

a) zajistit, aby nedošlo ke snížení již dosažené úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické

bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení jiného jaderného zařízení nacházejícího se na území, v němž je umístěno jaderné zařízení ve výstavbě, a

b) provádět zkoušení jaderného zařízení a jeho částí v průběhu výstavby jaderného zařízení v souladu s programy zkoušek a testů.

(2) Držitel povolení k výstavbě jaderného zařízení s jaderným reaktorem je povinen v rámci zajišťování připravenosti jaderného zařízení a pracovníků na první fyzikální spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem

a) provést neaktivní vyzkoušení jaderného zařízení bez jaderného paliva podle programu neaktivního vyzkoušení,

b) zajistit a dokumentovat splnění kritérií úspěšnosti programu neaktivního vyzkoušení a

c) ověřit a dokumentovat úplnost a připravenost všech systémů potřebných pro první fyzikální spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem.

(3) Držitel povolení k výstavbě jaderného zařízení bez jaderného reaktoru je povinen v rámci zajišťování připravenosti jaderného zařízení a pracovníků na aktivní vyzkoušení jaderného zařízení

a) provést neaktivní vyzkoušení jaderného zařízení podle programu neaktivního vyzkoušení a

b) zajistit a dokumentovat splnění kritérií úspěšnosti programu neaktivního vyzkoušení.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví způsob provádění neaktivního vyzkoušení jaderného zařízení.

§ 51

Povinnosti držitele povolení k uvádění do provozu jaderného zařízení při prvním fyzikálním spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem

(1) Držitel povolení k uvádění do provozu jaderného zařízení s jaderným reaktorem je při prvním fyzikálním spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem povinen

a) po zavezení jaderného paliva do jaderného reaktoru

1. provést kontrolu zavezení jaderného paliva do jaderného reaktoru,

2. ověřit neutronově-fyzikální vlastnosti aktivní zóny jaderného reaktoru a související bezpečnostní funkce,

3. v případě experimentálního reaktoru a podkritického reaktoru ověřit a dokumentovat projektové charakteristiky, spolehlivost a stabilitu jaderného zařízení a jeho soulad s projektem jaderného zařízení a ověřit a dokumentovat schopnost stabilního a bezpečného provozu jaderného zařízení,

b) v rámci zajišťování připravenosti jaderného zařízení a pracovníků na následující etapu životního cyklu jaderného zařízení

1. zajistit, ověřit a dokumentovat úspěšné provedení zkoušek prvního fyzikálního spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem,

2. zajistit a dokumentovat splnění kritérií úspěšnosti prvního fyzikálního spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem,

3. ověřit a dokumentovat existenci a správnost dokumentace pro povolovanou činnost a vnitřních předpisů, včetně havarijních provozních předpisů a vnitřních předpisů zpracovaných podle vnitřního havarijního plánu, a

4. ověřit zajištění radiační ochrany obyvatelstva v zóně havarijního plánování podle § 156 odst. 2 písm. c) až g).

(2) Držitel povolení k uvádění do provozu jaderného zařízení s jaderným reaktorem je při prvním fyzikálním spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem povinen vytvářet rovnoměrně finanční rezervu na jeho vyřazování z provozu podle zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, pokud odhad celkových nákladů na vyřazování z provozu ověřený Správou přesáhne 600 000 Kč, tak, aby peněžní prostředky vedené na vázaném účtu byly k dispozici pro potřeby přípravy a realizace vyřazování z provozu v potřebném čase a výši v souladu s Úřadem schváleným plánem vyřazování z provozu.

(3) Držitel povolení k uvádění do provozu jaderného zařízení s jaderným reaktorem je při prvním fyzikálním spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem povinen ukládat peněžní prostředky ve výši rezervy podle odstavce 2 na vázaný účet u banky se sídlem v České republice nebo pobočky zahraniční banky na území České republiky, která má sídlo na území jiného členského státu Evropské unie; úroky z vázaného účtu se připisují na tento účet. Výnosy prostředků vázaného účtu jsou příjmem tohoto vázaného účtu. Rezerva je výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmu.

(4) Povinnost tvorby rezervy na vyřazování z provozu se nevztahuje na organizační složky státu a státní příspěvkové organizace, veřejné vysoké školy a organizační složky a příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky a na státní podnik, u kterého zakladatel vyhlásil útlum.

(5) Peněžní prostředky vedené na vázaném účtu podle odstavce 3 lze použít pouze na přípravu a realizaci vyřazování z provozu po schválení Správou.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

a) způsob provedení prvního fyzikálního spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem,

b) rozsah a způsob dokumentování skutečností podle odstavce 1 písm. b) bodů 1 až 3,

c) způsob stanovení rezervy na vyřazování z provozu.

§ 52

Povinnosti držitele povolení k uvádění do provozu jaderného zařízení při prvním energetickém spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem

(1) Držitel povolení k uvádění do provozu jaderného zařízení s jaderným reaktorem je při prvním energetickém spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem povinen

a) ověřit a dokumentovat na různých výkonových hladinách projektové charakteristiky, spolehlivost a stabilitu jaderného zařízení a jeho soulad s projektem jaderného zařízení,

b) ověřit a dokumentovat schopnost stabilního a bezpečného provozu jaderného zařízení,

c) v rámci zajišťování připravenosti jaderného zařízení a pracovníků k provozu

1. zajistit, ověřit a dokumentovat úspěšné provedení zkoušek prvního energetického spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem,

2. zajistit a dokumentovat splnění kritérií úspěšnosti prvního energetického spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem,

3. ověřit a dokumentovat existenci a správnost dokumentace pro povolovanou činnost a vnitřních předpisů, včetně havarijních provozních předpisů a vnitřních předpisů zpracovaných podle vnitřního havarijního plánu, a

4. ověřit zajištění radiační ochrany obyvatelstva v zóně havarijního plánování podle § 156 odst. 2 písm. c) až g) a

d) vytvářet rezervu na vyřazování z provozu jaderného zařízení podle § 51 odst. 2 až 4 a odstavce 6 písm. c) a peněžní prostředky rezervy použít pouze na přípravu a realizaci vyřazování z provozu a po schválení Správou.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví

a) způsob provedení prvního energetického spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem,

b) rozsah a způsob dokumentování skutečností podle odstavce 1 písm. a) a b) a písm. c) bodů 1 až 3.

§ 53

Povinnosti držitele povolení k uvádění do provozu jaderného zařízení bez jaderného reaktoru

(1) Držitel povolení k uvádění do provozu jaderného zařízení bez jaderného reaktoru je povinen

a) před zahájením aktivního vyzkoušení

1. provést a dokumentovat kontrolu připravenosti jaderného zařízení k této etapě,

2. ověřit existenci a správnost programu a dílčích programů aktivního vyzkoušení, limitů a podmínek, vnitřních předpisů včetně havarijních provozních předpisů a vnitřních předpisů zpracovaných podle vnitřního havarijního plánu a programu systému řízení a

3. zajistit a ověřit celkovou připravenost jaderného zařízení a jeho pracovníků k aktivnímu vyzkoušení,

b) provést aktivní vyzkoušení,

c) ověřit a prokázat na reálných stavech budoucího provozu projektové charakteristiky, spolehlivost a stabilitu jaderného zařízení a jeho soulad s projektem jaderného zařízení a

d) vytvářet rezervu na vyřazování z provozu podle § 51 odst. 2 až 4 a odst. 6 písm. c) a peněžní prostředky rezervy použít pouze na přípravu a realizaci vyřazování z provozu a po schválení Správou.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví

a) pravidla zajištění jaderné bezpečnosti při uvádění do provozu jaderného zařízení bez jaderného reaktoru,

b) rozsah a způsob dokumentování kontroly připravenosti jaderného zařízení k zahájení aktivního vyzkoušení.

§ 54

Povinnosti držitele povolení k provozu jaderného zařízení

(1) Držitel povolení k provozu jaderného zařízení je povinen

a) průběžně zajišťovat, ověřovat a dokumentovat schopnost stabilního a bezpečného provozu jaderného zařízení,

b) informovat Úřad o plánovaném ukončení provozu jaderného zařízení nejméně 2 roky před plánovaným ukončením provozu,

c) vytvářet rezervu na vyřazování z provozu podle § 51 odst. 2 až 4 a odst. 6 písm. c) a peněžní prostředky rezervy použít pouze na přípravu a realizaci vyřazování z provozu a po schválení Správou,

d) před přechodem jaderného zařízení do první etapy vyřazování z provozu vyvézt veškeré vyhořelé jaderné palivo, pokud je v jaderném zařízení umístěno, do jiného jaderného zařízení určeného k nakládání s jaderným palivem,

e) v případě výzkumného jaderného zařízení provést dlouhodobé odstavení jaderného reaktoru, jsou-li dány důvody pro jeho dočasné nevyužívání, a

f) zajistit vyřazování z provozu u jaderného zařízení nebo uzavření úložiště radioaktivního odpadu neprodleně po ukončení jeho provozu.

(2) Držitel povolení k provozu jaderného zařízení je před uvedením jaderného reaktoru do kritického stavu a v případě podkritického reaktoru před zahájením jeho využívání povinen

a) zajistit, aby systémy, konstrukce a komponenty nutné pro provoz jaderného zařízení byly v provozuschopném stavu pro zajištění spolehlivého a bezpečného provozu v souladu s projektem jaderného zařízení,

b) v případě odstavení z jiných příčin, nežli je výměna paliva v jaderném reaktoru,

1. analyzovat a odstranit příčiny, které vedly k odstavení, a

2. přijmout nápravná opatření zamezující opakování provozní události a

c) zajistit a ověřit připravenost jaderného zařízení a pracovníků k opětovnému uvedení jaderného reaktoru do kritického stavu a k dalšímu provozu.

(3) Držitel povolení k provozu jaderného zařízení je po výměně paliva v jaderném reaktoru povinen

a) splnit kritéria úspěšnosti prací a zkoušek vztahujících se k výměně paliva,

b) provést kontrolu zavezení jaderného paliva do jaderného reaktoru,

c) provést fyzikální spouštění podle vnitřních předpisů a doložit Úřadu splnění kritérií fyzikálního spouštění,

d) při fyzikálním spouštění ověřit neutronově-fyzikální vlastnosti aktivní zóny jaderného reaktoru a související bezpečnostní funkce,

e) s výjimkou experimentálního reaktoru a podkritického reaktoru zajistit a ověřit připravenost jaderného zařízení k energetickému spouštění jaderného zařízení,

f) prokázat Úřadu připravenost jaderného zařízení a pracovníků k opětovnému uvedení jaderného reaktoru do kritického stavu po výměně jaderného paliva těmito dokumenty:

1. informace o neutronově-fyzikálních vlastnostech aktivní zóny jaderného reaktoru,

2. kartogram zavezení,

3. prohlášení o aktualizaci vnitřních předpisů provedené na základě úprav při předchozím provozu jaderného zařízení,

4. doklady a protokoly o vyzkoušení připravenosti zařízení s vlivem na jadernou bezpečnost,

5. doklady a protokoly z provozních kontrol,

6. doklady o splnění kritérií přijatelnosti,

7. souhrnný doklad o výsledcích kontroly připravenosti jaderného zařízení a jeho pracovníků k dalšímu provozu,

8. harmonogram dalšího provozu jaderného zařízení, včetně programu uvádění jaderného zařízení do opětovného provozu a programů fyzikálního a energetického spouštění jaderného zařízení a

g) s výjimkou experimentálního reaktoru a podkritického reaktoru provést energetické spouštění jaderného zařízení.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

a) pravidla pro průběžné zajišťování, ověřování a dokumentování schopnosti stabilního a bezpečného provozu

jaderného zařízení,

b) důvody dočasného nevyužívání jaderného reaktoru vedoucí k jeho dlouhodobému odstavení v případě výzkumného jaderného zařízení,

c) způsob provedení dlouhodobého odstavení jaderného reaktoru v případě výzkumného jaderného zařízení,

d) lhůty pro předložení dokumentace k opětovnému uvedení jaderného reaktoru do kritického stavu po výměně jaderného paliva Úřadu a požadavky na její obsah.

§ 55

Povinnosti držitele povolení k vyřazování z provozu jaderného zařízení

(1) Držitel povolení k vyřazování z provozu jaderného zařízení je povinen

a) mít zaveden systém

1. nakládání s radioaktivními odpady,

2. monitorování, který zohledňuje změny jaderného zařízení v jednotlivých etapách vyřazování z provozu,

3. kontrol, testování a údržby systémů, konstrukcí a komponent vyřazovaného jaderného zařízení, s důrazem na jejich dostupnost, funkčnost a spolehlivost v procesu vyřazování z provozu, a to i v období mezi jednotlivými etapami vyřazování z provozu, a

4. sběru, vyhodnocení a uchovávání všech údajů nutných pro potřeby vyřazování z provozu včetně údajů o množství látek uvolněných do životního prostředí a radioaktivního odpadu skladovaného na území, v němž je jaderné zařízení umístěno,

b) jednou ročně vypracovat a zaslat Úřadu hodnocení jednotlivých etap vyřazování z provozu včetně plnění časového harmonogramu,

c) v případě postupného vyřazování zajistit využívání prvků pasivní bezpečnosti v období časové prodlevy mezi jednotlivými etapami vyřazování z provozu,

d) zpracovat návrh čerpání prostředků rezervy na vyřazování z provozu v souladu se schváleným plánem vyřazování z provozu,

e) peněžní prostředky rezervy na vyřazování z provozu použít pouze na přípravu a realizaci vyřazování z provozu a po schválení Správou,

f) uchovávat údaje podle písmene a) bodu 4 po dobu 20 let od úplného vyřazení nebo vyřazení s omezením k použití k dalším činnostem souvisejícím s využíváním jaderné energie nebo činnostem v rámci expozičních situací (dále jen „ukončení vyřazování z provozu“) a

g) zakončit vyřazování z provozu jaderného zařízení, je-li úložištěm radioaktivního odpadu, uzavřením úložiště radioaktivního odpadu.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah a způsob vyřazování z provozu a ukončení vyřazování z provozu jaderného zařízení.

DÍL 3

Vybraná zařízení a technická bezpečnost

§ 56

Zajišťování kvality vybraných zařízení

(1) Držitel povolení podle § 9 odst. 1 písm. b) až f) je povinen zajišťovat kvalitu vybraného zařízení tak, aby bylo jaderné zařízení, jehož je vybrané zařízení součástí, schopno plnit bezpečnostní funkce, a zajišťování kvality vybraného zařízení dokumentovat záznamy.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah a způsob zajišťování kvality vybraného zařízení v procesu jeho navrhování, výroby, montáže, obstarávání uvádění do provozu a provozu,

b) druhy záznamů zajišťování kvality vybraného zařízení a způsob jejich vedení.

§ 57

Technická bezpečnost

(1) Každý, kdo navrhuje, vyrábí, montuje, uvádí do provozu nebo opravuje vybrané zařízení nebo jeho díl, jehož selhání nebo chybná funkce může ohrozit technickou bezpečnost vybraného zařízení (dále jen „část vybraného zařízení“), nebo provádí jeho údržbu a držitel povolení podle § 9 odst. 1 písm. b) až f) jsou povinni zajišťovat shodu vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení s technickými požadavky a toto zajišťování shody dokumentovat.

(2) Technická bezpečnost vybraného zařízení a části vybraného zařízení musí být zajištěna po celou dobu jejich předpokládané životnosti, jsou-li používány za rozumně předvídatelných a technicky odůvodnitelných podmínek.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

a) technické požadavky na vybrané zařízení a část vybraného zařízení,

b) požadavky na způsob zajišťování shody vybraného zařízení a části vybraného zařízení s technickými požadavky,

c) požadavky na dokumentaci zajišťování shody vybraného zařízení a části vybraného zařízení s technickými požadavky.

§ 58

Posouzení shody vybraného zařízení s technickými požadavky

(1) Každý, kdo navrhuje nebo vyrábí vybrané zařízení nebo část vybraného zařízení nebo provádí jejich montáž po výrobě, je povinen zajistit posouzení shody tohoto zařízení nebo části vybraného zařízení s technickými požadavky.

(2) Posouzení shody vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení s technickými požadavky provádí

a) autorizovaná osoba podle zákona o technických požadavcích na výrobky,

b) akreditovaná osoba podle zákona o technických požadavcích na výrobky,

c) výrobce nebo dovozce vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení, nebo

d) provozovatel vybraného zařízení; proces posouzení shody provozovatelem vybraného zařízení musí zajistit míru ochrany oprávněného zájmu v míře odpovídající posouzení shody akreditovanou nebo autorizovanou osobou.

(3) Autorizace pro posouzení shody vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení s technickými požadavky může být udělena jen na základě souhlasného závazného stanoviska Úřadu, kterým Úřad vyjádří, zda žadatel o autorizaci splňuje předpoklady pro posuzování požadované úrovně technické bezpečnosti podle tohoto zákona.

(4) Za výrobce vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení se považuje osoba, která

a) vyrábí nebo si nechává vyrobit vybrané zařízení nebo část vybraného zařízení, nebo

b) upraví vybrané zařízení nebo část vybraného zařízení způsobem, který může ovlivnit jejich shodu s technickými požadavky.

(5) Každý, kdo dováží vybrané zařízení nebo část vybraného zařízení za účelem jeho použití v České republice, je povinen zajistit posouzení jejich shody s technickými požadavky, s výjimkou případů, kdy ve státě, v němž bylo vyrobeno, odpovídají

a) technickým předpisům pro jaderná zařízení, které jsou pro výrobu tohoto vybraného zařízení nebo této části vybraného zařízení závazné,

b) technickým normám nebo pravidlům správné praxe určeným pro jaderná zařízení, které jsou vydány národním normalizačním orgánem nebo subjektem jemu naroveň postaveným,

c) mezinárodním technickým normám pro jaderná zařízení oprávněně používaným v tomto státě, nebo

d) výrobním postupům používaným pro jaderná zařízení v souladu s právními předpisy státu, v němž bylo vyrobeno, pro které existuje dostatečně podrobná technická dokumentace zajišťující, že toto vybrané zařízení nebo tato část vybraného zařízení mohou být pro daný účel použití posouzeny v případě potřeby i na základě

doplňujících zkoušek vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení.

(6) Výjimka podle odstavce 5 se použije, pouze pokud technické předpisy, technické normy, pravidla správné praxe nebo postupy zaručují míru ochrany oprávněného zájmu odpovídající míře této ochrany v České republice.

(7) Držitel povolení k provozu jaderného zařízení je oprávněn použít vybrané zařízení nebo část vybraného zařízení až po úspěšném posouzení jejich shody, nejde-li o dovážené vybrané zařízení nebo část vybraného zařízení, které splňují podmínky podle odstavců 5 a 6. Držitel povolení k provozu jaderného zařízení, který hodlá použít vybrané zařízení dodané distributorem, je povinen zajistit, aby toto zařízení způsobem výroby a technickými požadavky odpovídalo zamýšlenému účelu použití na jaderném zařízení.

(8) Náklady na posouzení shody vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení s technickými požadavky nese ten, v jehož prospěch je tato činnost prováděna.

(9) Prováděcí právní předpis stanoví

a) postupy a rozsah posouzení shody vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení s technickými požadavky,

b) požadavky na dokumentování posouzení shody vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení s technickými požadavky,

c) jednotlivé postupy, které osoby podle odstavce 2 mohou uplatnit k posouzení shody vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení s technickými požadavky,

d) předpoklady posuzování technické bezpečnosti, které musejí být naplněny pro vydání závazného stanoviska Úřadu podle odstavce 3.

§ 59

Prověřování shody vybraného zařízení s technickými požadavky

(1) Držitel povolení k provozu jaderného zařízení je povinen zajistit pravidelné prověřování shody provozovaného vybraného zařízení s technickými požadavky.

(2) Každý, kdo opravuje vybrané zařízení, provádí jeho údržbu nebo jeho zpětnou montáž po jeho opravě anebo údržbě, je povinen zajistit prověřování shody tohoto zařízení s technickými požadavky před jeho opětovným použitím.

(3) Držitel povolení k provozu jaderného zařízení je povinen zajistit dokumentování prověřování shody vybraného zařízení s technickými požadavky.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah a způsob prověřování shody provozovaného vybraného zařízení s technickými požadavky,

b) způsob dokumentování a obsah dokumentace prověřování shody provozovaného vybraného zařízení s technickými požadavky.

HLAVA II

Radiační ochrana

DÍL 1

Principy a obecná pravidla radiační ochrany

§ 60

Vymezení některých pojmů v oblasti zajišťování radiační ochrany

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) uzavřeným radionuklidovým zdrojem radionuklidový zdroj, jehož úprava zapouzdřením nebo ochranným překryvem zajišťuje zkouškami ověřenou těsnost a vylučuje za předvídatelných podmínek použití a opotřebování únik radionuklidu,

b) otevřeným radionuklidovým zdrojem radionuklidový zdroj, který není uzavřeným radionuklidovým zdrojem,

c) sledovaným pásmem prostor, který podléhá dohledu pro účely radiační ochrany,

d) kontrolovaným pásmem prostor s kontrolovaným vstupem, v němž jsou zavedena zvláštní pravidla k zajištění radiační ochrany a předcházení šíření kontaminace,

e) externím pracovníkem radiační pracovník, který není zaměstnán provozovatelem sledovaného nebo kontrolovaného pásma, ale vykonává v tomto pásmu pracovní činnost, včetně žáka nebo studenta.

(2) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) dávkovou optimalizační mezí horní mez předpokládaných osobních dávek stanovená pro účely optimalizace radiační ochrany pro příslušný zdroj ionizujícího záření v plánované expoziční situaci,

b) referenční úrovní úroveň ozáření nebo rizika ozáření v nehodové expoziční situaci nebo v existující expoziční situaci, kterou je nežádoucí překročit; snížením úrovně ozáření nebo rizika ozáření na referenční úroveň nelze mít optimalizaci radiační ochrany za docílenou,

c) intervenční radiologií používání rentgenového zobrazování k snadnějšímu zavedení přístroje nebo pomůcky do lidského těla a jeho navádění v něm pro diagnostické nebo léčebné účely,

d) diagnostickou referenční úrovní úroveň dávky v diagnostické a intervenční radiologii nebo aplikovaná aktivita v nukleární medicíně, která se používá jako nástroj optimalizace radiační ochrany při lékařském ozáření pacientů pro určení, zda je za běžných podmínek množství použitého záření neobvykle vysoké nebo nízké,

e) radiologickou událostí událost při lékařském ozáření, při které dojde k chybnému ozáření pacienta,

f) zdravotní újmou v důsledku ozáření snížení délky a kvality života u části obyvatelstva včetně snížení délky a kvality života způsobeného tkáňovými reakcemi, rakovinou a vážnými genetickými poruchami,

g) potenciální radiologickou událostí událost, která by mohla vést ke vzniku radiologické události, pokud by nebyly chyby vedoucí k radiologické události včas odhaleny a odstraněny; potenciální radiologickou událostí není událost, při které byly chyby odhaleny pomocí dokumentovaných kontrolních mechanismů.

(3) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) opuštěným zdrojem radionuklidový zdroj, který není pod dozorem stanoveným právními předpisy, zejména pokud pod dozorem stanoveným právními předpisy nikdy nebyl, byl opuštěn nebo ztracen držitelem, byl držiteli odcizen anebo jej držitel nabyl náhodně nebo bez oznámení Úřadu,

b) nevyužívaným zdrojem radionuklidový zdroj, který se již k činnosti, pro niž bylo Úřadem vydáno povolení, nevyužívá a jehož další využití se nepředpokládá,

c) uznaným skladem pracoviště oprávněné ke shromažďování nebo skladování radionuklidových zdrojů včetně vysokoaktivních zdrojů,

d) vysokoaktivním zdrojem uzavřený radionuklidový zdroj, jehož aktivita je rovna nebo vyšší, než pro daný radionuklid stanoví prováděcí právní předpis,

e) radonovým indexem pozemku ukazatel míry rizika migrace radonu z geologického podloží; radonový index pozemku je nízký, střední nebo vysoký,

f) ozářením z radonu ozáření radonem a jeho dceřinými produkty.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

a) ozáření pacienta, které je považováno za chybné pro účely vymezení radiologické události,

b) aktivitu radionuklidu, která činí uzavřený radionuklidový zdroj vysokoaktivním zdrojem.

§ 61

Kategorizace v oblasti zajišťování radiační ochrany

(1) Pro účely odstupňovaného přístupu k regulaci činností se podle míry ohrožení zdraví a životního prostředí ionizujícím zářením zdroje ionizujícího záření kategorizují jako nevýznamné, drobné, jednoduché, významné a velmi významné. Úřad je v odůvodněných případech oprávněn rozhodnutím změnit kategorii zdroje ionizujícího záření v rámci kategorií stanovených ve větě první. Při rozhodování o zařazení zdroje ionizujícího záření do jiné kategorie Úřad zohlední typický způsob nakládání se zdrojem ionizujícího záření, související míru možného ozáření pracovníků a potenciální riziko plynoucí z předvídatelných poruch a odchylek od běžného provozu zdroje ionizujícího záření.

(2) Pro účely regulace přeshraničního pohybu radionuklidových zdrojů a jejich zabezpečení se radionuklidové zdroje podle aktivity zařazují do 1. až 5. kategorie zabezpečení (dále jen „kategorie zabezpečení“).

(3) Pracoviště, na němž se vykonává radiační činnost, se zařazuje do I., II., III. nebo IV. kategorie. Úřad je v odůvodněných případech oprávněn rozhodnutím změnit kategorii pracoviště v rámci kategorií stanovených ve větě první. Při rozhodování o zařazení pracoviště do jiné kategorie Úřad zohlední typický způsob provozu pracoviště, související míru možného ozáření pracovníků a obyvatelstva a potenciální riziko plynoucí z předvídatelných poruch a odchylek od běžného provozu pracoviště.

(4) Pro účely monitorování a pracovnělékařských služeb se radiační pracovníci podle možné míry zdravotního rizika spojeného s ionizujícím zářením zařazují do kategorie A nebo B.

(5) Vystavení ionizujícímu záření na pracovišti se považuje za rizikový faktor pracovních podmínek na pracovištích. Práce, které smí vykonávat pouze radiační pracovníci kategorie A, jsou podle zákona o ochraně veřejného zdraví pracemi kategorie druhé a pracemi rizikovými; ostatní práce zahrnující vystavení ionizujícímu záření na pracovišti jsou pracemi kategorie první.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

a) kritéria pro zařazení zdrojů ionizujícího záření do kategorií,

b) způsob zařazení radionuklidových zdrojů do kategorií zabezpečení,

c) kritéria pro zařazení pracoviště do příslušné kategorie,

d) pravidla zařazení radiačních pracovníků do kategorie A nebo B.

§ 62

Omezení ozáření

Každý, kdo vykonává činnost v rámci plánované expoziční situace, je povinen omezit ozáření fyzické osoby tak, aby celkové ozáření způsobené kombinací ozáření z těchto činností bylo odůvodněné, optimalizované a nepřekračovalo v součtu limity ozáření.

§ 63

Limity ozáření

(1) Limitem ozáření je kvantitativní ukazatel pro omezení celkového ozáření fyzické osoby z činností v rámci plánovaných expozičních situací.

(2) Limity ozáření jsou

a) obecné limity pro obyvatele,

b) limity pro radiační pracovníky,

c) limity pro žáky a studenty.

(3) Autorizovaný limit je kvantitativní ukazatel, který je výsledkem optimalizace radiační ochrany pro jednotlivou radiační činnost nebo jednotlivý zdroj ionizujícího záření a je zpravidla nižší než dávková optimalizační mez. Autorizované limity stanoví Úřad v povolení k činnostem v rámci expozičních situací. Nepřekročení autorizovaných limitů prokazuje nepřekročení limitů ozáření.

(4) Pokud se při optimalizaci radiační ochrany zjistí, že nelze pro určitou radiační činnost dodržet limit pro radiační pracovníky stanovený pro určité období, může Úřad na základě posouzení úrovně radiační ochrany a rizik plynoucích z ozáření rozhodnutím schválit jiný způsob čerpání tohoto limitu v čase.

(5) Limitům ozáření nepodléhá lékařské ozáření.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví hodnoty limitů ozáření a způsob nakládání s nimi.

§ 64

Omezení ozáření ve zvláštním případě

(1) Držitel povolení k vykonávání činností v rámci expozičních situací, který provádí lékařské ozáření, je povinen omezit ozáření fyzických osob, které

a) dobrovolně mimo rámec svých pracovních povinností pečují o pacienty vystavené lékařskému ozáření, tyto pacienty navštěvují nebo žijí ve společné domácnosti s pacienty, kteří byli po aplikaci radionuklidu propuštěni ze zdravotnického zařízení tak, aby v součtu za kalendářní rok nepřesáhlo dávkovou optimalizační mez 1 mSv efektivní dávky u fyzických osob mladších 18 let a 5 mSv efektivní dávky u ostatních fyzických osob,

b) dobrovolně pomáhají fyzické osobě podstupující lékařské ozáření tak, aby v součtu za kalendářní rok nepřesáhlo dávkovou optimalizační mez 5 mSv efektivní dávky; tyto fyzické osoby musí

1. být starší 18 let,

2. být poučeny o rizicích plynoucích z ozáření,

3. být vybaveny ochrannými prostředky a

4. písemně potvrdit svůj souhlas s ozářením.

(2) Ozáření fyzické osoby podle odstavce 1 musí prokazovat dostatečný čistý přínos s přihlédnutím k přímým zdravotním přínosům pro pacienta, k možným přínosům pro fyzickou osobu poskytující péči a podporu a k možné zdravotní újmě v důsledku ozáření.

(3) Držitel povolení k vykonávání činností v rámci expozičních situací, na jehož pracovišti I. až IV. kategorie pracuje těhotná žena, je povinen neprodleně poté, co žena těhotenství oznámí, upravit podmínky její práce k omezení ozáření plodu tak, aby součet efektivních dávek ze zevního ozáření a úvazků efektivních dávek z vnitřního ozáření plodu alespoň po zbývající dobu těhotenství nepřekročil 1 mSv.

(4) Držitel povolení k vykonávání činností v rámci expozičních situací, na jehož pracovišti I. až IV. kategorie pracuje kojící žena, je povinen neprodleně poté, co žena oznámí, že kojí dítě, upravit podmínky její práce k omezení ozáření kojence příjmem radionuklidu z kontaminovaného mateřského mléka a přeřadit ji z práce v kontrolovaném pásmu pracoviště s otevřeným radionuklidovým zdrojem.

§ 65

Výjimečné ozáření

(1) Pokud držitel povolení hodlá v rámci plánované expoziční situace vykonávat práce, při kterých může předpokládané ozáření radiačního pracovníka překročit limity pro radiační pracovníky (dále jen „výjimečné ozáření“), je povinen předem požádat Úřad o schválení výjimečného ozáření. Žádost o schválení výjimečného ozáření musí obsahovat odůvodnění výjimečného ozáření a postupy optimalizace radiační ochrany při výjimečném ozáření.

(2) Úřad na základě posouzení úrovně radiační ochrany a rizik plynoucích z výjimečného ozáření může rozhodnutím schválit výjimečné ozáření v případě, že se jedná o jednorázové, krátkodobé nebo jiné výjimečné práce se zdrojem ionizujícího záření, které jsou omezeny pouze na malý počet fyzických osob a na vymezené prostory a nejsou vykonávány v rámci nehodové expoziční situace. V rozhodnutí o schválení výjimečného ozáření Úřad stanoví míru schváleného výjimečného ozáření a období, po které může být radiační pracovník výjimečnému ozáření vystaven.

(3) Držitel povolení k vykonávání činností v rámci expozičních situací je povinen omezit výjimečné ozáření tak, aby efektivní dávka z opakovaných výjimečných ozáření nepřekročila 500 mSv za 5 po sobě jdoucích kalendářních roků.

(4) Výjimečnému ozáření může být vystaven pouze radiační pracovník kategorie A, a to se svým souhlasem a po předchozím poučení o rizicích s tím spojených.

(5) Držitel povolení k vykonávání činností v rámci expozičních situací je povinen práci zahrnující výjimečné ozáření a její podmínky předem projednat se zástupci zaměstnanců vystavených výjimečnému ozáření a s poskytovatelem pracovnělékařských služeb.

(6) Výjimečné ozáření není přípustné u fyzických osob mladších 18 let, žáků, studentů a těhotných a kojících žen.

§ 66

Optimalizace radiační ochrany

(1) Každý, kdo vykonává činnosti v rámci expozičních situací, je povinen při optimalizaci radiační ochrany zohlednit

rozsah ozáření, jeho pravděpodobnost a počet fyzických osob vystavených ozáření.

(2) Každý, kdo vykonává činnosti v rámci expozičních situací, je povinen provést optimalizaci radiační ochrany

a) před zahájením činnosti v rámci plánované expoziční situace posouzením variant řešení radiační ochrany, které přicházejí v úvahu, s ohledem na nutné náklady, kolektivní dávku, dávky reprezentativních osob a správnou praxi,

b) při vykonávání činnosti v rámci plánované expoziční situace pravidelným rozborem vztahu obdržených dávek k prováděným úkonům, s uvážením dalších opatření k zajištění radiační ochrany a porovnáním s podobnou provozovanou a společensky přijatelnou činností,

c) před uskutečněním opatření k zajištění radiační ochrany v rámci existující a nehodové expoziční situace a před zahájením uvolňování radioaktivní látky z pracoviště s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření posouzením možných variant opatření a volbou takové, která svým způsobem provedení, rozsahem a dobou trván přinese co největší čistý přínos,

d) při uskutečňování opatření k zajištění radiační ochrany v rámci existující a nehodové expoziční situace rozborem obdržených dávek ve vztahu k prováděným opatřením a uvážením změny zvolených opatření a postupů.

(3) Každý, kdo vykonává činnosti v rámci plánované expoziční situace, je povinen pro optimalizaci ozáření obyvatelstva používat dávkové optimalizační meze podle § 82 odst. 1.

(4) Pro optimalizaci ozáření pracovníků při plánované expoziční situaci držitel povolení stanoví příslušné dávkové optimalizační meze pro stanovené časové období v programu monitorování.

(5) Každý, kdo vykonává činnosti v rámci existující a nehodové expoziční situace, je povinen pro optimalizaci radiační ochrany obyvatelstva, radiačních pracovníků a zasahujících osob používat referenční úrovně a optimalizaci přednostně zaměřit na ozáření přesahující referenční úroveň.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

a) referenční úrovně,

b) způsob použití referenčních úrovní,

c) postupy používané při optimalizaci radiační ochrany včetně způsobu stanovení dávkových optimalizačních mezí

DÍL 2

Regulace plánovaných expozičních situací

§ 67

Zproštění

(1) Každý může vykonávat radiační činnost bez ohlášení, registrace nebo povolení, pokud je tato činnost

odůvodněna a vykonávána se zdrojem ionizujícího záření, který

a) je radioaktivní látkou, jejíž aktivita je nižší než hodnota zprošťovací úrovně, nebo zařízením takovou látku obsahujícím nebo uvolňujícím,

b) je generátorem záření emitujícím ionizující záření s energií nepřevyšující 5 keV,

c) je katodovou trubicí určenou k zobrazování nebo jiným elektrickým zařízením pracujícím při rozdílu elektrických potenciálů nepřevyšujícím 30 kV, u něhož je příkon dávkového ekvivalentu na kterémkoli přístupném místě ve vzdálenosti 0,1 m od povrchu zařízení menší než 0,001 mSv/h, nebo

d) byl uvolněn z pracoviště v souladu s tímto zákonem.

(2) Každý může vykonávat radiační činnost se zdrojem ionizujícího záření bez ohlášení, registrace nebo povolení, pokud je tato činnost odůvodněna a stanoví-li tak Úřad opatřením obecné povahy, je-li zdravotní riziko spojené s ozářením fyzické osoby způsobené činností tak nízké, že nevzniká potřeba činnost regulovat.

(3) Výjimka podle odstavce 1 nebo 2 se nevztahuje na přidávání radioaktivní látky do spotřebního výrobku při jeho výrobě anebo přípravě nebo na dovoz a vývoz takového spotřebního výrobku, které lze provádět pouze na základě povolení podle § 9 odst. 2 písm. g).

(4) Prováděcí právní předpis stanoví hodnotu a způsob použití zprošťovací úrovně.

ODDÍL 1

Povinnosti držitele povolení, registranta a ohlašovatele v oblasti zajišťování radiační ochrany

§ 68

Společné povinnosti držitele povolení a registranta v oblasti zajišťování radiační ochrany

(1) Držitel povolení vykonávající činnost v rámci plánované expoziční situace a registrant jsou povinni

a) zajistit sledování součtu dávek ze všech pracovních činností svého radiačního pracovníka a součet dávek porovnávat s limity pro radiačního pracovníka,

b) předávat výsledky osobního monitorování radiačního pracovníka jinému držiteli povolení nebo registrantovi, pro nějž radiační pracovník také vykonává pracovní činnost, a spolupracovat s tímto držitelem povolení nebo registrantem při zjišťování příčin překročení limitů pro radiačního pracovníka, pokud byly dávky vedoucí k překročení obdrženy u více držitelů povolení nebo registrantů,

c) neprodleně oznámit Úřadu překročení limitu ozáření,

d) umožnit nakládání se zdrojem ionizujícího záření pouze osobě oprávněné nakládat s ním podle tohoto zákona,

e) zařadit používaný zdroj ionizujícího záření a provozované pracoviště s ním do příslušné kategorie,

f) zajistit hodnocení vlastností zdroje ionizujícího záření prostřednictvím přejímací zkoušky, pokud se nejedná o

1. nevýznamný zdroj ionizujícího záření,
2. drobný zdroj ionizujícího záření, který není zdrojem ionizujícího záření k nelékařskému ozáření,
3. kostní denzitometr,
4. otevřený radionuklidový zdroj,
5. uzavřený radionuklidový zdroj, u kterého od výroby do zahájení používání neuplynulo více než 6 měsíců,
6. zdroj ionizujícího záření převzatý výhradně ke skladování v uznaném skladu, přepravě, vývozu nebo distribuci,
7. zdroj ionizujícího záření, který není používán pro lékařské nebo nelékařské ozáření a jehož typ není určen k uvádění na trh,
8. prototyp zdroje ionizujícího záření, který není používán pro lékařské nebo nelékařské ozáření,

g) zajistit hodnocení vlastností zdroje ionizujícího záření prostřednictvím zkoušky dlouhodobé stability, pokud se nejedná o

1. nevýznamný zdroj ionizujícího záření,
2. drobný zdroj ionizujícího záření,
3. kostní denzitometr,
4. otevřený radionuklidový zdroj,
5. zdroj ionizujícího záření převzatý výhradně ke skladování v uznaném skladu, přepravě, vývozu nebo distribuci,
6. nepoužívaný generátor záření, který není možné začít používat bez předchozí instalace,
7. zdroj ionizujícího záření, který není používán pro lékařské nebo nelékařské ozáření a jehož typ není určen k uvádění na trh,
8. prototyp zdroje ionizujícího záření, který není používán pro lékařské nebo nelékařské ozáření,

h) provádět ověřování vlastností zdroje ionizujícího záření prostřednictvím zkoušky provozní stálosti, pokud se nejedná o nevýznamný zdroj ionizujícího záření, zdroj ionizujícího záření převzatý výhradně ke skladování v uznaném skladu, přepravě, vývozu nebo distribuci, nepoužívaný generátor záření, který není možné začít používat bez předchozí instalace, nebo otevřený radionuklidový zdroj, výsledky této zkoušky hodnotit a v případě nevyhovujících výsledků provést nápravná opatření,

i) používat zdroj ionizujícího záření v souladu s návodem k jeho použití,

j) nepoužívat zdroj ionizujícího záření, pokud

1. byla při přejímací zkoušce identifikována závada a nebyl stanoven omezený provoz,

2. od poslední úspěšné zkoušky dlouhodobé stability uplynula delší lhůta, než je stanovena pro její periodické provádění, nebo nastaly jiné důvody k provedení této zkoušky, aniž by byla provedena,

3. byla při zkoušce dlouhodobé stability objevena velmi závažná závada a nebyl stanoven omezený provoz, nebo

4. uplynula lhůta stanovená pro odstranění méně závažné závady a nebyl stanoven omezený provoz, aniž by byla tato závada odstraněna a její odstranění ověřeno úspěšnou zkouškou dlouhodobé stability,

k) pokud dovážejí nebo distribuují zdroj ionizujícího záření, na žádost uživatele jimi dovezeného nebo distribuovaného zdroje ionizujícího záření převzít zdroj ionizujícího záření zpět a zajistit jeho bezpečné předání výrobci nebo jiné osobě oprávněné s ním nakládat,

l) při přidávání radioaktivní látky do spotřebního výrobku při jeho výrobě nebo přípravě nebo při jeho dovozu nebo vývozu zajistit, aby součástí dokumentace předávané uživateli spotřebního výrobku s přidaným radionuklidem a součástí údajů uvedených na tomto výrobku, je-li to proveditelné, byla informace o

1. přidané radioaktivní látce, jejím druhu a aktivitě,

2. dávkovém příkonu za normálních podmínek a při údržbě,

3. možné zdravotní újmě v důsledku ozáření,

4. schválení typu výrobku,

5. správném použití, instalaci, údržbě a opravách a

6. doporučeném způsobu jeho zneškodnění,

m) pokud dovážejí nebo distribuují zdroj ionizujícího záření, zajistit, aby součástí dokumentace předávané uživateli dováženého a distribuovaného zdroje ionizujícího záření byly

1. údaj o zařazení zdroje ionizujícího záření do kategorie,

2. návrh rozsahu provádění přejímacích zkoušek, zkoušek dlouhodobé stability a zkoušek provozní stálosti,

3. osvědčení, jedná-li se o uzavřený radionuklidový zdroj, nebo průvodní list, jedná-li se o otevřený radionuklidový zdroj,

4. návod k jeho použití zahrnující pokyny pro bezpečné používání a zneškodnění zdroje ionizujícího záření uživatelem,

5. informace o možných radiačních rizicích spojených s jeho používáním,

6. doklady, že konstrukce vybavení umožňuje omezit ozáření na nejnižší rozumně dosažitelnou úroveň, a

7. v případě vybavení používaného k lékařskému ozáření informace o riziku pro pacienty a o dostupných výsledcích biomedicínského výzkumu včetně praktického zaškolení,

n) informovat radiačního pracovníka a fyzickou osobu, která se připravuje v kontrolovaném nebo sledovaném pásmu na výkon povolání, o skutečnostech důležitých z hlediska radiační ochrany týkajících se výkonu práce,

o) zajistit průběžné vzdělávání radiačního pracovníka, jeho znalosti ověřovat a toto průběžné vzdělávání dokumentovat,

p) vybavit radiačního pracovníka osobními ochrannými pracovními prostředky s dostatečným stínicím účinkem a odpovídajícími ochrannými pomůckami a

q) každý případ přístupu nepovolaného ke zdroji ionizujícího záření nebo jeho závažného poškození neprodleně oznamovat Úřadu.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah a četnost provádění zkoušek podle odstavce 1 písm. f) a g),

b) rozsah a četnost zkoušky provozní stálosti prováděné registrantem,

c) pravidla pro stanovení rozsahu a četnosti zkoušky provozní stálosti prováděné držitelem povolení,

d) okruh osob provádějících zkoušku provozní stálosti,

e) okruh osob řídících plnění povinností podle odstavce 1 písm. h),

f) postup hodnocení zkoušky provozní stálosti a nakládání s jeho výsledky, včetně způsobu a doby uchovávání jeho výsledků,

g) pravidla kategorizace velmi závažných a méně závažných závad zjištěných během zkoušky dlouhodobé stability způsob stanovení lhůt pro odstranění méně závažných závad a pravidla stanovování omezeného provozu při závadě zjištěné při zkoušce dlouhodobé stability,

h) rozsah a obsah poskytovaných informací podle odstavce 1 písm. n) a způsob jejich poskytování,

i) rozsah a způsob průběžného vzdělávání radiačního pracovníka, způsob a četnost ověřování jeho znalostí a způsob dokumentování průběžného vzdělávání,

j) obsah zásahové instrukce,

k) pravidla stanovování omezeného provozu při závadě zjištěné při přejímací zkoušce.

§ 69

Zvláštní povinnosti držitele povolení v oblasti zajišťování radiační ochrany

(1) Držitel povolení vykonávající činnost v rámci plánované expoziční situace je povinen

a) pokud nakládá se zdrojem ionizujícího záření nebo poskytuje službu v kontrolovaném pásmu provozovateli pracoviště IV. kategorie, provádět jednou ročně hodnocení způsobu zajištění radiační ochrany vykonávané činnosti a hodnocení zaslat Úřadu do 30. dubna následujícího kalendářního roku,

b) pokud vyrábí zdroj ionizujícího záření, na žádost uživatele převzít jím vyrobený zdroj ionizujícího záření zpět a zajistit jeho bezpečné zneškodnění, nebo další využití,

c) provádět inventurní kontrolu zdrojů ionizujícího záření včetně fyzické kontroly jejich přítomnosti a její výsledky oznamovat Úřadu,

d) jde-li o nakládání s uzavřeným radionuklidovým zdrojem, nakládat s tímto zdrojem jako s otevřeným, pokud

1. není doložena jeho těsnost, nebo

2. byla zjištěna jeho netěsnost,

e) provádí-li vyřazování z provozu pracoviště IV. kategorie s úložištěm radioaktivního odpadu, zakončit toto vyřazování uzavřením úložiště radioaktivního odpadu,

f) dokumentovat a oznamovat Úřadu provedení změny související s radiační ochranou, monitorováním radiační situace a zvládáním radiační mimořádné události na pracovišti se zdrojem ionizujícího záření,

g) na pracovišti, kde se vykonávají radiační činnosti, zpracovat a trvale zpřístupnit zásahové instrukce, ledaže jde o nakládání s rentgenovým zařízením používaným pro lékařské nebo nelékařské ozáření nebo pro veterinární účely, a to v radiodiagnostice, intervenční radiologii, nukleární medicíně nebo pro zobrazovací účely v radioterapii,

h) na pracovišti, kde se vykonávají radiační činnosti, zpracovat a trvale zpřístupnit vnitřní předpisy; vnitřní předpisy musí stanovit postupy k bezpečnému nakládání se zdrojem ionizujícího záření včetně postupů, jak zabránit neoprávněnému nakládání se zdrojem ionizujícího záření, jeho ztrátě, odcizení nebo poškození, a postupů pro případ odchylky od běžného provozu a

i) při provádění hodnocení vlastností zdroje ionizujícího záření zkouškami

1. ustanovit osoby řídící a vykonávající hodnocení vlastností zdroje ionizujícího záření a zajistit výkon činností spojených s hodnocením vlastností zdroje ionizujícího záření těmito osobami a

2. informovat uživatele zdroje ionizujícího záření o výsledcích hodnocení vlastností zdroje ionizujícího záření.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah a způsob hodnocení způsobu zajištění radiační ochrany vykonávané činnosti podle odstavce 1 písm. a)

a) rozsah a způsob hodnocení způsobu zajištění radiační ochrany vykonávané činnosti podle odstavce 1 písm. a),

b) druhy zdrojů ionizujícího záření, u nichž je prováděna inventurní kontrola, rozsah a způsob provádění inventurní kontroly a její četnost a četnost a rozsah předávání jejích výsledků Úřadu,

c) způsoby doložení těsnosti uzavřeného radionuklidového zdroje,

d) výčet změn souvisejících s radiační ochranou, monitorováním radiační situace a zvládáním radiační mimořádné události na pracovišti se zdrojem ionizujícího záření,

e) rozsah a způsob dokumentování změny související s radiační ochranou, monitorováním radiační situace a zvládáním radiační mimořádné události na pracovišti se zdrojem ionizujícího záření a způsob a lhůty jejího oznamování Úřadu,

f) rozsah a způsob vykonávání činností osob řídících a vykonávajících hodnocení vlastností zdroje ionizujícího záření,

g) způsob a lhůty pro informování uživatelů zdroje ionizujícího záření o výsledcích hodnocení vlastností zdroje ionizujícího záření.

§ 70

Zvláštní povinnosti registranta v oblasti zajišťování radiační ochrany

(1) Registrant je povinen

a) ustanovit osobu zajišťující radiační ochranu registranta a zajistit její přípravu a přítomnost na pracovišti, používá li zubní nebo veterinární rentgenové zařízení nebo rentgenový kostní denzitometr,

b) dodržovat postupy pro zajištění radiační ochrany registrantem při používání zdroje ionizujícího záření a

c) oznamovat neprodleně Úřadu každou změnu skutečnosti důležité z hlediska radiační ochrany a změnu v údajích v registračním formuláři.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah, způsob a četnost provádění přípravy osoby zajišťující radiační ochranu registranta,

b) náplň práce osoby zajišťující radiační ochranu registranta,

c) postupy pro zajištění radiační ochrany registrantem při používání zdroje ionizujícího záření.

§ 71

Zvláštní povinnosti ohlašovatele v oblasti zajišťování radiační ochrany

(1) Ohlašovatel používající schválený typ drobného zdroje ionizujícího záření je povinen

a) zajistit bezpečné ukončení používání zdroje ionizujícího záření,

b) vést a uchovávat evidenci zdrojů ionizujícího záření a evidované údaje předávat Úřadu,

c) informovat radiačního pracovníka o skutečnostech důležitých z hlediska radiační ochrany ve vztahu k vykonávané činnosti,

d) ověřovat vlastnosti zdroje ionizujícího záření prostřednictvím zkoušky provozní stálosti v souladu s návodem k jeho použití a

e) používat zdroj ionizujícího záření v souladu s návodem k jeho použití.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah, způsob a dobu uchovávání evidovaných údajů o zdroji ionizujícího záření a jejich předávání Úřadu.

§ 72

Soustavný dohled nad radiační ochranou

(1) Držitel povolení k nakládání se zdrojem ionizujícího záření, k nakládání s radioaktivním odpadem, k provozu pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie a k jednotlivým etapám vyřazování z provozu pracoviště III. kategorie a pracoviště IV. kategorie je povinen zajistit soustavný dohled nad radiační ochranou dohlížející osobou a na pracovišti II. a vyšší kategorie také osobou s přímým dohledem nad radiační ochranou.

(2) Držitel povolení k poskytování služeb v kontrolovaném pásmu provozovateli pracoviště IV. kategorie je povinen zajistit soustavný dohled nad radiační ochranou dohlížející osobou. Při poskytování služeb v kontrolovaném pásmu provozovateli pracoviště IV. kategorie je provozovatel kontrolovaného pásma, ve kterém je činnost vykonávána, povinen zajistit soustavný dohled nad radiační ochranou fyzických osob provádějících poskytování služeb v kontrolovaném pásmu osobou s přímým dohledem nad radiační ochranou.

(3) Soustavný dohled nad radiační ochranou musí být zajištěn v rozsahu odpovídajícím vykonávané činnosti, způsobu nakládání se zdrojem ionizujícího záření a míře možného ozáření včetně potenciálního ozáření.

(4) K vykonávání soustavného dohledu nad radiační ochranou na energetickém jaderném zařízení musí držitel povolení k provozu pracoviště IV. kategorie zřídit specializovaný útvar radiační ochrany organizačně nezávislý na provozních a výrobních útvarech držitele povolení.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah a způsob vykonávání činnosti dohlížející osoby,

b) kategorii radiačního pracovníka v případě dohlížející osoby,

c) rozsah a způsob vykonávání činnosti osoby s přímým dohledem nad radiační ochranou,

d) kategorii radiačního pracovníka v případě osoby s přímým dohledem nad radiační ochranou,

e) rozsah a způsob vykonávání činností specializovaným útvarem radiační ochrany zajišťujícím soustavný dohled nad radiační ochranou na energetickém jaderném zařízení.

ODDÍL 2

Požadavky na bezpečný provoz pracoviště se zdrojem ionizujícího záření

§ 73

Kontrolované pásmo

(1) Na pracovišti se zdrojem ionizujícího záření, kde lze předpokládat, že by efektivní dávka mohla být vyšší než 6 mSv ročně nebo že by ekvivalentní dávka mohla být vyšší než tři desetiny limitu pro radiačního pracovníka pro kůži anebo končetiny nebo 15 mSv pro oční čočku, je držitel povolení podle § 9 odst. 2 písm. b) a f) povinen vymezit kontrolované pásmo, dokumentovat jeho provoz a zajistit radiační ochranu fyzické osoby do něj vstupující.

(2) Držitel povolení vymezující kontrolované pásmo je povinen neprodleně oznamovat Úřadu

a) vymezení kontrolovaného pásma,

b) změnu vymezení kontrolovaného pásma a

c) zrušení kontrolovaného pásma.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah a způsob vymezení kontrolovaného pásma,

b) rozsah omezení vstupu do kontrolovaného pásma,

c) podmínky výkonu práce v kontrolovaném pásmu,

d) způsob zajištění radiační ochrany v kontrolovaném pásmu,

e) požadavky na dokumentaci provozu kontrolovaného pásma.

§ 74

Sledované pásmo

(1) Na pracovišti se zdrojem ionizujícího záření, kde lze předpokládat, že by efektivní dávka mohla být vyšší než 1 mSv ročně nebo by ekvivalentní dávka mohla být vyšší než jedna desetina limitu ozáření pro radiačního pracovníka pro oční čočku, kůži a končetiny, je držitel povolení nebo registrant povinen vymezit sledované pásmo, dokumentovat jeho provoz a zajistit radiační ochranu fyzické osoby do něj vstupující.

(2) Sledované pásmo se nevymezuje, pokud by jeho rozsah nepřesáhl vymezení kontrolovaného pásma.

(3) Držitel povolení nebo registrant vymezující sledované pásmo je povinen neprodleně oznamovat Úřadu

a) vymezení sledovaného pásma,

b) změnu vymezení sledovaného pásma a

c) zrušení sledovaného pásma.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah a způsob vymezení sledovaného pásma,

b) způsob zajištění radiační ochrany ve sledovaném pásmu,

c) požadavky na dokumentaci provozu sledovaného pásma.

§ 75

Bezpečný provoz pracoviště

(1) Držitel povolení vykonávající činnost v rámci plánované expoziční situace, registrant nebo ohlašovatel používající schválený typ drobného zdroje ionizujícího záření

a) je povinen zajistit, aby pracoviště, kde má být vykonávána radiační činnost, bylo navrženo, postaveno a uvedeno do provozu způsobem, který umožní bezpečné nakládání se zdrojem ionizujícího záření při provozu a zajistí dostatečnou radiační ochranu fyzických osob na pracovišti a fyzických osob pobývajících v jeho okolí,

b) je povinen dodržovat podmínky bezpečného provozu pracoviště se zdrojem ionizujícího záření a

c) smí ukončit provoz pracoviště I. kategorie nebo pracoviště II. kategorie až po odstranění všech zdrojů ionizujícího záření nebo po jejich zajištění proti neoprávněnému použití a po očistě pracoviště od radioaktivní látky po očistě pracoviště nesmí být na pracovišti překročena hodnota plošné aktivity pro povrchovou kontaminaci povrchů pracoviště mimo kontrolované a sledované pásmo.

(2) Držitel povolení k provozu pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie je povinen

a) informovat Úřad, rozhodne-li se ukončit provoz pracoviště, a před ukončením provozu podat žádost o povolení jednotlivých etap vyřazování z provozu provozovaného pracoviště,

b) vytvářet rezervu na vyřazování z provozu provozovaného pracoviště obdobně podle § 51 odst. 2 až 4 a odstavce 6 písm. c) a peněžní prostředky rezervy použít pouze na přípravu a realizaci vyřazování z provozu a po schválení Správou a

c) provést vyřazování z provozu provozovaného pracoviště.

(3) Povinnost vytvářet rezervu na vyřazování z provozu pracoviště III. kategorie a pracoviště IV. kategorie se nevztahuje na organizační složky státu a státní příspěvkové organizace, veřejné vysoké školy a organizační složky a příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky a na státní podnik, u kterého zakladatel vyhlásil útlum.

(4) Držitel povolení k jednotlivým etapám vyřazování z provozu pracoviště III. kategorie a pracoviště IV. kategorie je povinen zpracovat návrh čerpání peněžních prostředků rezervy na vyřazování z provozu v souladu se schváleným plánem vyřazování z provozu a peněžní prostředky rezervy použít pouze na přípravu a realizaci vyřazování z provozu a po schválení Správou.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví

a) podmínky bezpečného provozu pracoviště se zdrojem ionizujícího záření s ohledem na typ zdroje ionizujícího záření,

b) rozsah a způsob vyřazování z provozu pracoviště III. kategorie a pracoviště IV. kategorie,

c) rozsah a způsob ukončení vyřazování z provozu pracoviště III. kategorie a pracoviště IV. kategorie,

d) způsob stanovení rezervy na vyřazování z provozu pracoviště III. kategorie a pracoviště IV. kategorie.

§ 76

Uvolňování radioaktivní látky z pracoviště, na němž se vykonává radiační činnost

(1) Radioaktivní látku lze uvolňovat z pracoviště, na němž se vykonává radiační činnost, bez povolení Úřadu, nejsou-li překročeny uvolňovací úrovně stanovené prováděcím právním předpisem.

(2) Výjimka podle odstavce 1 neplatí pro

a) pracoviště s jaderným zařízením,

b) pracoviště, kde je prováděna činnost související se získáváním radioaktivního nerostu, nebo

c) pracoviště, kde je zpracováváno kamenivo z odvalů pocházejících z činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu.

(3) Radioaktivní látku lze uvolňovat z pracoviště bez povolení Úřadu též v případě, že efektivní dávka každého jednotlivce z obyvatelstva způsobená v kalendářním roce uvolněním radioaktivní látky je menší než 0,01 mSv.

(4) Výjimka podle odstavce 3 neplatí pro vypouštění radioaktivní látky z pracoviště s jaderným zařízením do ovzduší nebo do vodoteče.

(5) Každý, kdo uvolňuje radioaktivní látku z pracoviště podle odstavce 3, je povinen předcházet neodůvodněnému nahromadění radioaktivní látky uvolňované z pracoviště a oznámit Úřadu nejméně 60 dní předem

a) druh uvolňované radioaktivní látky,

b) aktivitu radionuklidů v uvolňované radioaktivní látce,

c) místo, čas a způsob uvolňování a

d) zhodnocení ozáření jednotlivce z obyvatelstva prokazující splnění podmínky uvolňování podle odstavce 3.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví hodnoty uvolňovacích úrovní pro pracoviště, na němž se vykonává radiační činnost, a podmínky, za nichž se považují za překročené.

§ 77

Přechodné pracoviště

(1) Držitel povolení k používání zdroje ionizujícího záření je oprávněn vykonávat činnost na předem nespecifikovaném přechodném pracovišti určeném pro používání zdroje ionizujícího záření (dále jen „přechodné pracoviště“) po dobu nejdéle 30 dnů, zajistí-li radiační ochranu obyvatelstva, pracovníků a okolí přechodného pracoviště. Výkon činnosti na přechodném pracovišti je držitel povolení k používání zdroje ionizujícího záření povinen předem oznámit Úřadu.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah a způsob vymezení kontrolovaného pásma na přechodném pracovišti,

b) způsob zajištění radiační ochrany obyvatelstva, pracovníků a okolí přechodného pracoviště,

c) rozsah, způsob a lhůtu oznamování výkonu činnosti na přechodném pracovišti Úřadu.

ODDÍL 3

Zvláštní požadavky na radiační ochranu pracovníků, obyvatel a pacientů

PODODDÍL 1

Radiační ochrana pracovníků

§ 78

Radiační pracovníci

(1) Držitel povolení k vykonávání činností v rámci expozičních situací a registrant jsou povinni

a) zařadit radiačního pracovníka do kategorie A nebo B,

b) vést seznam svých radiačních pracovníků,

c) v případě změny pracovních podmínek, která by mohla vést ke změně ozáření radiačního pracovníka, ověřit správnost zařazení radiačního pracovníka do kategorie A nebo B,

d) zajistit osobní monitorování radiačního pracovníka a monitorování pracoviště v závislosti na rozsahu a způsobu vykonávané činnosti,

e) stanovit monitorovací úrovně a postupy při jejich překročení v souladu s obecnými postupy při jejich překročení stanovenými prováděcím právním předpisem,

f) vybavit radiačního pracovníka kategorie A osobními dozimetry v případě vystavení zevnímu ozáření a zajistit jejich vyhodnocování a v případě radiačního pracovníka kategorie A pracujícího v podzemí, kde se provádí hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem, též osobním dozimetrem pro měření ozáření dceřinými produkty přeměny radonu a z příjmu směsi dlouhodobých radionuklidů emitujících záření alfa,

g) zajistit žákům a studentům stejnou úroveň radiační ochrany jako ostatním radiačním pracovníkům a

h) poskytnout radiačnímu pracovníkovi výsledky jeho osobního monitorování.

(2) Radiačním pracovníkem může být pouze pracovník starší 18 let, s výjimkou žáků a studentů ve věku od 16 do 18 let, kteří jsou povinni v průběhu svého studia pracovat se zdrojem ionizujícího záření. Žáci a studenti ve věku od 16 do 18 let mohou být zařazeni pouze do kategorie B. Žáci a studenti starší 18 let mohou být zařazeni do kategorie A nebo B podle vykonávané činnosti.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

a) požadavky na osobní monitorování radiačního pracovníka,

b) požadavky na monitorování pracoviště,

c) druhy monitorovacích úrovní pro hodnocení výsledků monitorování a obecné postupy při jejich překročení,

d) postupy hodnocení veličin měřených v rámci monitorování,

e) pravidla vybavení radiačního pracovníka kategorie A osobními dozimetry, nakládání s nimi a jejich vyhodnocování, včetně délky období pro jejich vyhodnocování,

f) způsob poskytování výsledků osobního monitorování radiačnímu pracovníkovi.

§ 79

Externí pracovníci

(1) Externí pracovník kategorie A, který vykonává radiační činnost v kontrolovaném pásmu, musí být vybaven osobním radiačním průkazem.

(2) Zajistit v plném rozsahu radiační ochranu externího pracovníka včetně jeho vybavení osobním radiačním průkazem, je-li požadován tímto zákonem, je povinen

a) zaměstnavatel externího pracovníka, který je držitelem povolení,

b) externí pracovník sám, je-li držitelem povolení a vykonává-li práci ve sledovaném nebo v kontrolovaném pásmu jiného držitele povolení osobně,

c) provozovatel sledovaného nebo kontrolovaného pásma, ve kterém externí pracovník vykonává práci, pokud zaměstnavatel externího pracovníka nebo externí pracovník sám není držitelem povolení, nebo

d) držitel povolení k poskytování služeb v kontrolovaném pásmu pracoviště IV. kategorie využívající externího pracovníka, který sám není držitelem povolení nebo jehož zaměstnavatel není držitelem povolení.

(3) Nemá-li provozovatel sledovaného nebo kontrolovaného pásma, ve kterém externí pracovník vykonává práci, údaje potřebné k zajištění radiační ochrany externího pracovníka, zaměstnavatel externího pracovníka je povinen mu tyto údaje poskytnout. Zaměstnavatel externího pracovníka a provozovatel sledovaného nebo kontrolovaného pásma, ve kterém externí pracovník vykonává práci, musí sjednat rozsah údajů, které je zaměstnavatel povinen poskytnout provozovateli.

(4) Provozovatel kontrolovaného pásma, ve kterém externí pracovník kategorie A vykonává práci, je povinen

a) ověřit, že je externí pracovník správně kategorizován jako radiační pracovník kategorie A,

b) zajistit externímu pracovníkovi při výkonu práce v kontrolovaném pásmu úroveň radiační ochrany jakoby byl jeho zaměstnancem,

c) před započetím práce externího pracovníka v kontrolovaném pásmu ověřit, zda je zdravotně způsobilý pro práci, kterou bude v kontrolovaném pásmu vykonávat,

d) zajistit vyhodnocení osobní dávky obdržené externím pracovníkem v kontrolovaném pásmu v souladu s programem monitorování,

e) zaznamenat obdrženou dávku do osobního radiačního průkazu externího pracovníka nebo informaci o ní neprodleně po vyhodnocení předat osobě mající povinnost v tomto případě zajistit radiační ochranu externího pracovníka podle odstavce 2, která je povinna ji do jeho osobního radiačního průkazu zaznamenat, a

f) poučit externího pracovníka o specifických podmínkách práce v daném kontrolovaném pásmu.

(5) Provozovatel sledovaného pásma, ve kterém externí pracovník vykonává práci, je povinen

a) zajistit externímu pracovníkovi při výkonu práce ve sledovaném pásmu úroveň radiační ochrany jakoby byl jeho zaměstnancem a

b) poskytnout externímu pracovníkovi pracovní pokyny odpovídající riziku souvisejícímu s činnostmi, které bude externí pracovník ve sledovaném pásmu vykonávat.

(6) Osoba mající povinnost zajistit radiační ochranu externího pracovníka podle odstavce 2 je povinna

a) kontrolovat osobní radiační průkaz a pravidelně aktualizovat údaje v něm uvedené, pokud je jím externí pracovník vybaven,

b) průběžně sledovat celkovou osobní dávku externího pracovníka a porovnávat ji se stanovenými limity pro radiační pracovníky,

c) zajistit odbornou přípravu a informování externího pracovníka,

d) zajistit externímu pracovníkovi pracovnělékařské služby podle § 80,

e) ve spolupráci s provozovatelem kontrolovaného pásma stanovit dávkové optimalizační meze pro externího pracovníka pro dané období, pokud sama není tímto provozovatelem kontrolovaného pásma,

f) neprodleně poté, co žena, která je externím pracovníkem, oznámí těhotenství, upravit podmínky její práce k omezení ozáření plodu tak, aby součet efektivních dávek ze zevního ozáření a úvazků efektivních dávek z vnitřního ozáření plodu po zbývající dobu těhotenství nepřekročil 1 mSv, a

g) neprodleně poté, co žena, která je externím pracovníkem, oznámí, že kojí dítě, upravit podmínky její práce k omezení ozáření kojence příjmem radionuklidu z kontaminovaného mateřského mléka a přeřadit ji z práce v kontrolovaném pásmu pracoviště s otevřeným radionuklidovým zdrojem.

(7) Externí pracovník, který je vybaven osobním radiačním průkazem, je povinen dbát, aby osobní radiační průkaz nebyl poškozen, ztracen nebo odcizen.

(8) Externí pracovník je povinen oznámit osobě mající povinnost zajistit radiační ochranu externího pracovníka podle odstavce 2 písm. a), c) a d) každou skutečnost, která by mohla snížit úroveň zajištění jeho radiační ochrany, včetně toho, že je vybaven více než jedním osobním radiačním průkazem nebo obdobným zahraničním dokladem. Osoba mající povinnost zajistit radiační ochranu externího pracovníka podle odstavce 2 oznámí v takovém případě tuto skutečnost neprodleně Úřadu.

(9) Prováděcí právní předpis stanoví

a) pravidla vydávání osobního radiačního průkazu, lhůty pro podání žádosti a dobu platnosti osobního radiačního průkazu,

b) pravidla nakládání s osobním radiačním průkazem,

c) obsahové náležitosti osobního radiačního průkazu včetně identifikačních údajů externího pracovníka,

d) rozsah a způsob aktualizace údajů v osobním radiačním průkazu.

§ 80

Pracovnělékařské služby poskytované radiačním pracovníkům

(1) Zaměstnavatel radiačního pracovníka postupuje při zajišťování pracovnělékařských služeb, pokud dále není stanoveno jinak, podle zákona upravujícího specifické zdravotní služby.

(2) Radiační pracovník, který nevykonává práci v mezích základního pracovněprávního vztahu, je povinen zajistit pracovnělékařské služby pro svou osobu u poskytovatele pracovnělékařských služeb, se kterým uzavře smlouvu o poskytování pracovnělékařských služeb. Při zajišťování pracovnělékařských služeb radiačnímu pracovníkovi, který nevykonává práci v rámci pracovněprávního vztahu, se postupuje, pokud dále není stanoveno jinak, obdobně podle zákona upravujícího specifické zdravotní služby.

(3) Zaměstnavatel uvedený v odstavci 1 nebo radiační pracovník uvedený v odstavci 2 musí zajistit poskytovateli pracovnělékařských služeb přístup ke všem informacím nutným k ověření zdravotního stavu radiačního pracovníka z hlediska jeho schopnosti plnit svěřené úkoly, včetně údajů o pracovním prostředí, a k výsledkům osobního monitorování.

(4) Pracovnělékařské služby poskytované radiačním pracovníkům musí zahrnovat

a) lékařskou prohlídku před zařazením radiačního pracovníka do kategorie A,

b) periodickou lékařskou prohlídku nejméně jednou ročně, jde-li o radiačního pracovníka kategorie A,

c) lékařskou prohlídku po skončení rizikové práce, pokud vlivy pracovních rizik působí i po skončení rizikové práce a poskytovatel pracovnělékařských služeb tak stanoví v rámci výstupní lékařské prohlídky,

d) mimořádnou lékařskou prohlídku, pokud byl překročen některý z limitů pro radiační pracovníky nebo došlo ke změně zdravotního stavu radiačního pracovníka; poskytovatel pracovnělékařské služby je oprávněn stanovit podmínky pro další práci se zdrojem ionizujícího záření lékařským posudkem o zdravotní způsobilosti a

e) výstupní lékařskou prohlídku, jde-li o radiačního pracovníka kategorie A.

PODODDÍL 2

Radiační ochrana obyvatel

§ 81

Výpusti

(1) Každý, kdo vykonává činnosti v rámci plánované expoziční situace, je povinen zajistit radiační ochranu obyvatel

před ozářením v důsledku nakládání se zdrojem ionizujícího záření na pracovišti nebo vypouštění radioaktivní látky do okolí pracoviště.

(2) Držitel povolení k provozu pracoviště IV. kategorie, držitel povolení k jednotlivým etapám vyřazování z provozu pracoviště IV. kategorie, držitel povolení k uvolňování radioaktivní látky z pracoviště III. kategorie, který uvolňuje radioaktivní látku formou výpusti, a držitel povolení k jednotlivým etapám vyřazování z provozu pracoviště III. kategorie, který uvolňuje radioaktivní látku formou výpusti, je povinen

a) zajistit monitorování výpustí a okolí pracoviště,

b) stanovit monitorovací úrovně a postupy při jejich překročení v souladu s obecnými postupy při jejich překročení stanovenými prováděcím právním předpisem,

c) zajistit monitorování všech potenciálních cest úniku, existuje-li možnost úniku radioaktivní látky z pracoviště, a

d) hodnotit ozáření reprezentativní osoby, výsledky hodnocení ozáření reprezentativní osoby předávat Úřadu a na žádost je poskytnout dotčeným osobám.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah a způsob monitorování výpustí a okolí pracoviště podle odstavce 2 písm. a),

b) druhy monitorovacích úrovní pro hodnocení výsledků monitorování výpustí a okolí pracoviště podle odstavce 2 písm. a), pravidla pro jejich stanovení a obecné postupy pro jejich překročení,

c) postupy hodnocení veličin měřených v rámci monitorování výpustí a okolí pracoviště podle odstavce 2 písm. a),

d) pravidla pro stanovení reprezentativní osoby a hodnocení jejího ozáření.

§ 82

Optimalizace radiační ochrany obyvatel

(1) Každý, kdo vykonává radiační činnost, je povinen zajistit, aby v důsledku této činnosti, a to i v případě nahromadění radioaktivní látky uvolňované z pracoviště, byla při optimalizaci radiační ochrany použita dávková optimalizační mez pro reprezentativní osobu 0,25 mSv za rok a v případě energetického jaderného zařízení současně 0,2 mSv pro výpusti do ovzduší a 0,05 mSv pro výpusti do povrchových vod. V případě energetického jaderného zařízení tato dávková optimalizační mez platí souhrnně pro všechna jaderná zařízení v daném území k umístění jaderného zařízení.

(2) Dávkovou optimalizační mez pro uvolňování radioaktivní látky z pracoviště s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření stanoví Úřad v podmínkách povolení podle § 9 odst. 2 písm. e).

(3) Úřad může za účelem stanovení autorizovaného limitu ozáření reprezentativní osoby rozhodnutím uložit žadateli o povolení k uvolňování radioaktivní látky z pracoviště, aby zajistil provedení optimalizační studie.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví obsah optimalizační studie pro stanovení autorizovaného limitu ozáření reprezentativní osoby.

§ 83

Nelékařské ozáření

(1) Nelékařské ozáření musí být předem odůvodněno též s ohledem na zvláštní povahu účelu tohoto ozáření, jímž není diagnostický nebo léčebný přínos.

(2) Nelékařské ozáření radiologickým zařízením lze provádět, pokud

a) je prováděno poskytovatelem zdravotních služeb, jejichž součástí je lékařské ozáření, oprávněným podle jiného právního předpisu,

b) je prováděno podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů, při respektování individuality fyzické osoby, která je ozařována, s ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti,

c) jsou použity přiměřené techniky, z nichž jsou přednostně použity techniky spojené s nízkou dávkou fyzické osobě, která ozáření podstupuje,

d) je vzat v úvahu zvláštní účel tohoto ozáření,

e) jsou vzaty v úvahu vlastnosti a zdravotní stav fyzické osoby, která je ozařována, a

f) je prováděno v souladu s požadavky tohoto zákona a jiných právních předpisů na lékařské ozáření, které jsou splnitelné vzhledem ke zvláštní povaze nelékařského ozáření a jeho odůvodnění.

(3) Držitel povolení nebo registrant, který provádí nelékařské ozáření, je povinen vést o něm záznamy.

(4) Držitel povolení nebo registrant, který provádí nelékařské ozáření jiným zdrojem ionizujícího záření, je povinen dodržovat dávkové optimalizační meze.

(5) Fyzická osoba vystavená nelékařskému ozáření musí být informována o riziku ozáření a o možnostech použití metody bez ionizujícího záření, kterou je možno dosáhnout stejného účelu.

(6) Fyzická osoba vystavená nelékařskému ozáření může podstoupit ozáření jen se svým souhlasem, nestanoví-li jiný právní předpis jinak.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví obsah záznamů podle odstavce 3.

PODODDÍL 3

Radiační ochrana pacientů

§ 84

Optimalizace lékařského ozáření

(1) Pro posouzení optimalizace lékařského ozáření při zdravotních výkonech v radiodiagnostice a intervenční radiologii a při diagnostických zdravotních výkonech v nukleární medicíně musí být používány diagnostické referenční úrovně.

(2) Držitel povolení nebo registrant provádějící lékařské ozáření jsou povinni pro zdravotní výkony významné z hlediska radiační ochrany v radiodiagnostice, intervenční radiologii a diagnostické nukleární medicíně

a) stanovit místním šetřením typické hodnoty veličin sloužící k posouzení optimalizace pomocí diagnostických referenčních úrovní,

b) pravidelně přezkoumávat místními šetřeními typické hodnoty podle písmene a),

c) vést záznamy o průběhu a výsledcích místních šetření,

d) v případě, že je místním šetřením zjištěno soustavné překračování diagnostických referenčních úrovní nebo typických hodnot podle písmene a), provést přezkoumání, zda je lékařské ozáření optimalizováno,

e) bez zbytečného prodlení provést nápravné opatření, pokud přezkoumání podle písmene d) odhalí nedostatky v optimalizaci lékařského ozáření, a

f) vést záznamy o průběhu, výsledcích a času provádění přezkoumání podle písmene d) a o povaze a času provádění nápravného opatření podle písmene e).

§ 85

Sledování dávek z lékařského ozáření

(1) Držitel povolení nebo registrant provádějící lékařské ozáření jsou povinni zaznamenávat veličiny a parametry umožňující stanovení dávky u každého pacienta pro konkrétní zvolené vyšetření nebo léčbu a předávat je na vyžádání Úřadu.

(2) Držitel povolení nebo registrant provádějící lékařské ozáření jsou povinni při provádění lékařského ozáření dětí, lékařského ozáření, které je spojeno s vysokými dávkami pacientům při radioterapii, intervenční radiologii, výpočetní tomografii a nukleární medicíně, a v rámci vyhledávacího vyšetření věnovat zvýšenou pozornost hodnocení ozáření pacientů a volbě postupů určených pro lékařské ozáření.

(3) Zdravotní pojišťovna je povinna poskytnout Úřadu na vyžádání údaje o zdravotních službách, při nichž bylo použito ionizující záření a které byly poskytovatelem zdravotních služeb vykázány a zdravotní pojišťovnou uhrazeny. Údaje podle věty prvé se použijí pro stanovení distribuce dávek u obyvatelstva z lékařského ozáření.

(4) Zadavatel klinického hodnocení radiofarmak je povinen bez zbytečného odkladu oznámit Úřadu podání žádosti o povolení klinického hodnocení radiofarmak podle zákona o léčivech.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah, strukturu a způsob předávání údajů o zdravotních službách zdravotní pojišťovnou a obsah oznámení o podání žádosti o povolení klinického hodnocení radiofarmak.

§ 86

Vybavení pracoviště a domácí péče

(1) Držitel povolení nebo registrant provádějící lékařské ozáření jsou povinni vybavit pracoviště, na kterém se provádí lékařské ozáření, přístroji a pomůckami k zajištění radiační ochrany pacienta a fyzické osoby, která mu poskytuje pomoc.

(2) Pacient po léčebné nebo diagnostické aplikaci radionuklidu může být propuštěn do domácí péče pouze za předpokladu, že

a) nebudou překročeny hodnoty stanovené v § 64 odst. 1,

b) je poučen o rizicích a bezpečném způsobu chování a

c) je vybaven písemnými pokyny k bezpečnému způsobu chování, stanoví-li tak prováděcí právní předpis.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

a) požadavky na zdroj ionizujícího záření používaný při lékařském ozáření a vybavení pracoviště pro rentgenovou diagnostiku a radioterapii,

b) způsob provádění léčebné nebo diagnostické aplikace radionuklidu,

c) podmínky propouštění pacienta po léčbě nebo vyšetření radionuklidem,

d) případy, kdy je vyžadováno vybavení pacienta písemnými pokyny k bezpečnému způsobu chování po léčebné nebo diagnostické aplikaci radionuklidu.

§ 87

Radiologické události

(1) Držitel povolení nebo registrant musí provádět lékařské ozáření tak, aby byla minimalizována pravděpodobnost vzniku radiologické události. V případě radioterapeutické činnosti musí držitel povolení provádět analýzu rizika vzniku radiologické události.

(2) Dojde-li k radiologické události, jsou držitel povolení nebo registrant povinni postupovat s ohledem na její

závažnost tak, aby byl její následek co nejmírnější. Držitel povolení a registrant musí kategorizovat radiologickou událost do kategorií A, B nebo C podle míry ohrožení zdraví pacientů a závažnosti chyby, která ji způsobila. Úřad může kategorii radiologické události rozhodnutím změnit. Při rozhodování o zařazení radiologické události do jiné kategorie Úřad zohlední míru ohrožení zdraví pacientů a závažnost chyby, která ji způsobila.

(3) Držitel povolení nebo registrant musí zajistit prošetření radiologické události a potenciální radiologické události a přijmout opatření k předcházení jejich vzniku. Postup držitele povolení nebo registranta musí odpovídat riziku spojenému s radiologickou událostí nebo potenciální radiologickou událostí. Držitel povolení nebo registrant musí vést a uchovávat záznamy o jejich kategorizaci, z jejich prošetření a o přijatém opatření v návaznosti na ně.

(4) O radiologické události a potenciální radiologické události musí držitel povolení nebo registrant informovat Úřad, indikujícího lékaře, aplikujícího odborníka a pacienta nebo jeho zákonného zástupce.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví

a) kritéria pro zařazení radiologických událostí do kategorií,

b) postupy pro případ výskytu radiologické události a potenciální radiologické události podle odstavce 3,

c) obsah a dobu uchovávání záznamů podle odstavce 3,

d) rozsah informování o radiologické události a potenciální radiologické události a lhůty k jeho provedení.

ODDÍL 4

Podmínky nakládání s některými zvláštními druhy zdrojů ionizujícího záření

§ 88

Činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu

(1) Produkt hornické činnosti uložený na odvalu nebo v odkališti jako těžební odpad [12]) obsahující přírodní radionuklid není radioaktivním odpadem.

(2) Pokud je součástí těžebního odpadu po činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu radioaktivní látka, postupuje se při nakládání s ním podle tohoto zákona, co se týče jeho radioaktivní vlastnosti.

(3) Práce vykonávaná hornickým způsobem v podzemí z ložiska dobývání radioaktivního nerostu musí být vykonávána za stejných podmínek jako činnost související se získáváním radioaktivního nerostu.

(4) Osoba, která má v držbě odval, odkaliště nebo jiný zbytek po činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu nebo po jiné hornické činnosti doprovázené výskytem radioaktivního nerostu, musí zajistit monitorování těchto zbytků podle § 149 a v případě překročení uvolňovacích úrovní zajistit nápravu.

(5) Vlastník pozemku, na němž se provádí monitorování nebo zajištění nápravy podle odstavce 4, je povinen strpět úkony spojené s jejich provedením.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví požadavky na zajištění radiační ochrany při činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu.

§ 89

Vysokoaktivní zdroj

(1) Držitel povolení k výrobě nebo dovozu vysokoaktivního zdroje a osoba, která má v držbě vysokoaktivní zdroj, jsou povinni zajistit identifikaci a označení vysokoaktivního zdroje a jeho příslušenství, zejména obalu, přepravního obalu a zařízení, v němž je vysokoaktivní zdroj instalován.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví způsob identifikace a označování vysokoaktivního zdroje a jeho příslušenství.

§ 90

Zvláštní povinnosti při nakládání s radionuklidovým zdrojem

(1) Držitel povolení, který má v držbě radionuklidový zdroj, pro který již nemá další využití, je povinen jej předat neprodleně jeho dodavateli, uznanému skladu, držiteli povolení k nakládání s radioaktivním odpadem nebo jinému oprávněnému uživateli.

(2) Držitel povolení k nakládání s radionuklidovým zdrojem je povinen trvale zajistit peněžní prostředky k bezpečnému ukončení tohoto nakládání.

(3) Držitel povolení, který má v držbě jednoduchý nebo významný radionuklidový zdroj, jehož využití nepředpokládá po dobu delší než 12 měsíců, je povinen jej předat na své náklady ke skladování do uznaného skladu.

(4) Držitel povolení k nakládání s radionuklidovým zdrojem, na kterého bylo vydáno rozhodnutí o úpadku, je povinen neprodleně po nabytí právní moci rozhodnutí o úpadku předat na své náklady radionuklidový zdroj, pro nějž nemá využití, ke skladování do uznaného skladu. Náklady na skladování radionuklidového zdroje a na jeho konečné zneškodnění jsou součástí nákladů správy majetkové podstaty.

§ 91

Opuštěný zdroj

(1) Provozovatel zařízení určeného k tavbě, shromažďování a zpracování kovového šrotu je povinen přijmout opatření k vyhledávání opuštěného zdroje a pracovníka, který může být vystaven ionizujícímu záření z opuštěného zdroje,

a) informovat o účincích ionizujícího záření na lidský organismus,

b) poučit o tom, jak opuštěný zdroj vizuálně rozpoznat,

c) poučit o opatřeních při nálezu opuštěného zdroje nebo vzniku podezření na jeho přítomnost a

d) pravidelně školit o skutečnostech podle písmen a) až c).

(2) Je-li nalezen opuštěný zdroj

a) v zařízení určeném k tavbě, shromažďování a zpracování kovového šrotu, jeho provozovatel

1. musí zajistit radiační ochranu fyzických osob, které by mohly přijít se zdrojem ionizujícího záření do styku, a zabezpečit zdroj ionizujícího záření před přístupem nepovolaných fyzických osob a

2. se stává vlastníkem zdroje ionizujícího záření, není-li původní vlastník zjištěn do 60 dnů od nalezení, nebo

b) mimo zařízení určené k tavbě, shromažďování a zpracování kovového šrotu,

1. je Správa povinna převzít zdroj ionizujícího záření a vlastníkem zdroje ionizujícího záření se stává Česká republika, není-li původní vlastník zjištěn do 60 dnů od nalezení, nebo

2. Úřad rozhodne o vrácení zdroje ionizujícího záření původnímu vlastníkovi, jsou-li zajištěny podmínky pro další bezpečné nakládání s ním, nebo rozhodne o prohlášení zdroje ionizujícího záření za radioaktivní odpad.

(3) Náklady spojené s vyhledáním a identifikací zdroje ionizujícího záření při podezření, že je opuštěným zdrojem, bezpečným předáním, skladováním nebo zneškodněním opuštěného zdroje nese původní vlastník, je-li znám, jinak je nese Česká republika nebo provozovatel zařízení určeného k tavbě, shromažďování a zpracování kovového šrotu, stane-li se vlastníkem zdroje ionizujícího záření podle odstavce 2 písm. a) bodu 2. V případě, že se zdroj ionizujícího záření nestal opuštěným zdrojem s vědomím nebo zaviněním původního vlastníka nebo by takové náklady představovaly pro původního vlastníka nepřiměřenou zátěž, kterou po něm nelze spravedlivě požadovat, náklady nese Česká republika. Původní vlastník musí požádat o převzetí nákladů Úřad do 60 dnů poté, co je zjištěn jinak je nese sám. Lhůta pro vydání rozhodnutí činí 60 dnů.

§ 92

Dovoz a vývoz radionuklidového zdroje

(1) Držitel povolení k dovozu radionuklidového zdroje 1. nebo 2. kategorie zabezpečení je povinen

a) informovat o chystaném dovozu Úřad 30 dní předem; součástí informace musí být

1. údaje o druhu radionuklidu a aktivitě dováženého radionuklidového zdroje,

2. identifikační údaje dodavatele radionuklidového zdroje,

3. údaje o způsobu přepravy a

4. předpokládané datum dovozu,

b) sdělit Úřadu nejméně 3 dny před uskutečněním dovozu jeho skutečné datum a jednoznačnou identifikaci dováženého radionuklidového zdroje.

(2) Držitel povolení k vývozu radionuklidového zdroje 1. nebo 2. kategorie zabezpečení je povinen

a) vyvézt radionuklidový zdroj jen do státu, který je schopen trvalého bezpečného nakládání s radionuklidovým zdrojem,

b) informovat o chystaném vývozu Úřad 30 dní předem; součástí informace musí být

1. předpokládané datum vývozu,

2. identifikační údaje příjemce v cílové zemi, včetně adresy sídla nebo místa pobytu příjemce a údajů o existenci a platnosti oprávnění příjemce k nakládání s radionuklidovým zdrojem,

3. druh radionuklidu a aktivita vyváženého radionuklidového zdroje a

4. počet a celková aktivita vyvážených radionuklidových zdrojů,

c) sdělit Úřadu nejméně 7 kalendářních dnů před uskutečněním vývozu jeho skutečné datum a jednoznačnou identifikaci vyváženého radionuklidového zdroje.

(3) Vývoz radionuklidového zdroje 1. kategorie zabezpečení je zakázán v případě, že nelze prokázat, že příjemce nebo přejímající stát je schopen zajistit bezpečné nakládání s tímto zdrojem.

(4) Je-li doba mezi uzavřením smluvního vztahu o dovozu nebo vývozu zdroje 1. nebo 2. kategorie zabezpečení a uskutečněním jeho plnění kratší než 30 dní, je držitel povolení k tomuto dovozu nebo vývozu povinen informovat Úřad nejpozději den následující po dni uzavření smluvního vztahu o tomto chystaném dovozu nebo vývozu.

(5) Je-li doba mezi uzavřením smluvního vztahu o dovozu zdroje 1. nebo 2. kategorie zabezpečení a skutečným datem tohoto dovozu kratší než 3 dny, nebo je-li doba mezi uzavřením smluvního vztahu o vývozu zdroje 1. nebo 2. kategorie zabezpečení a skutečným datem tohoto vývozu kratší než 7 dní, je držitel povolení k dovozu nebo vývozu povinen informovat Úřad nejpozději den následující po dni uzavření smluvního vztahu o skutečném datu dovozu nebo vývozu radionuklidového zdroje 1. nebo 2. kategorie zabezpečení.

ODDÍL 5

Plánované expoziční situace na pracovišti s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření

§ 93

Pracoviště s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření

(1) Pracovištěm s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření je

a) paluba letadla při letu ve výšce nad 8 km,

b) pracoviště s materiálem se zvýšeným obsahem přírodního radionuklidu,

c) kosmická loď při letu nebo v kosmickém prostoru.

(2) Každý, kdo vykonává činnost, při níž je provozováno pracoviště s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření, je povinen

a) zajistit měření za účelem stanovení osobních dávek pracovníka a evidenci výsledků měření a osobních dávek pracovníka,

b) oznamovat Úřadu informace o pracovišti, výsledcích měření a osobních dávkách pracovníka,

c) zajistit optimalizaci radiační ochrany pracovníka, pokud je překročena stanovená úroveň,

d) zajistit ochranu těhotné ženy podle § 64 odst. 3 a

e) informovat pracovníka o

1. možném zvýšeném ozáření z přírodního zdroje záření,

2. výsledcích měření na pracovišti, osobních dávkách a o související zdravotní újmě v důsledku ozáření a

3. provedených opatřeních ke snížení ozáření.

(3) Každý, kdo provozuje pracoviště s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření, kterým je paluba letadla při letu ve výšce nad 8 km, na němž může být efektivní dávka člena posádky letadla vyšší než 1 mSv za rok je povinen hodnotit ozáření člena posádky letadla a na základě výsledků tohoto hodnocení zvážit úpravu rozpisu služeb člena posádky letadla za účelem snížení ozáření.

(4) Ozáření člena posádky kosmické lodi, které může překročit limity pro radiační pracovníky, se považuje za výjimečné ozáření podle § 65. Toto ozáření musí být odůvodněné, optimalizované a schválené rozhodnutím Úřadu. Úřad při vydávání tohoto rozhodnutí postupuje obdobně podle § 65.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví

a) výčet pracovišť s materiálem se zvýšeným obsahem přírodního radionuklidu,

b) způsob, rozsah a četnost měření za účelem stanovení osobních dávek pracovníka, způsob stanovení osobních dávek pracovníka a rozsah, způsob a dobu evidence osobních dávek pracovníka,

c) rozsah a obsah informací oznamovaných Úřadu o pracovišti, včetně identifikačních údajů provozovatele

pracoviště, a četnost jejich oznamování,

d) úroveň, po jejímž překročení musí být na pracovišti s materiálem se zvýšeným obsahem přírodního radionuklidu zajištěna optimalizace radiační ochrany.

§ 94

Pracoviště se zvýšeným ozářením z přírodního zdroje záření

(1) Pokud po provedení optimalizace radiační ochrany podle § 93 odst. 2 písm. c) může na pracovišti s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření překročit ozáření pracovníka efektivní dávku 6 mSv za rok, pracoviště se považuje za pracoviště se zvýšeným ozářením z přírodního zdroje záření.

(2) Každý, kdo vykonává činnost, při níž je provozováno pracoviště se zvýšeným ozářením z přírodního zdroje záření, je povinen

a) vymezit pracoviště nebo jeho část, kde může efektivní dávka pracovníka překročit 6 mSv za rok, označit je a zabezpečit proti vstupu nepovolaného,

b) zařadit svého pracovníka jako radiačního pracovníka kategorie A,

c) provést každoroční poučení pracovníka o radiačním riziku na pracovišti,

d) zajistit pracovníkovi pracovnělékařské služby podle § 80,

e) zpracovat pokyny pro práci na pracovišti včetně pokynů pro její bezpečné vykonávání a pro vstup fyzické osoby, která není pracovníkem, na pracoviště,

f) zajistit pro pracovníka ochranné pracovní pomůcky,

g) zajistit zpracování postupu monitorování pracoviště a pracovníků a

h) zajistit vedení dokumentace o rozsahu a způsobu zajištění radiační ochrany.

§ 95

Podmínky uvolňování radioaktivní látky z některých pracovišť s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření

(1) Každý, kdo uvolňuje radioaktivní látku z pracoviště stanoveného v § 93 odst. 1 písm. b), je povinen

a) předcházet neodůvodněnému nahromadění radioaktivní látky uvolňované z pracoviště,

b) zajistit měření a hodnocení obsahu radionuklidů v radioaktivní látce uvolňované z pracoviště, a to včetně případů, kdy je uvolňovaná radioaktivní látka určena pro opakované použití nebo recyklaci,

c) výsledky měření podle písmene b) evidovat a oznamovat Úřadu,

d) zpracovat vnitřní předpis pro nakládání s radioaktivní látkou uvolňovanou z pracoviště a postupovat podle něj a

e) v případě použití radioaktivní látky uvolňované z pracoviště za účelem výroby stavebního materiálu informovat odběratele o druhu a obsahu přírodních radionuklidů v uvolňované radioaktivní látce.

(2) Radioaktivní látku lze uvolňovat z pracoviště stanoveného v § 93 odst. 1 písm. b) bez povolení Úřadu, nejsou-li překročeny uvolňovací úrovně stanovené prováděcím právním předpisem.

(3) Radioaktivní látku lze uvolňovat z pracoviště stanoveného v § 93 odst. 1 písm. b) bez povolení Úřadu též v případě, že efektivní dávka každého jednotlivce z obyvatelstva způsobená v kalendářním roce uvolněním radioaktivní látky je menší než 0,3 mSv.

(4) Každý, kdo uvolňuje radioaktivní látku z pracoviště podle odstavce 3, je povinen oznámit Úřadu nejméně 60 dní předem

a) druh uvolňované radioaktivní látky,

b) aktivitu radionuklidů v uvolňované radioaktivní látce,

c) místo, čas a způsob uvolňování radioaktivní látky a

d) zhodnocení ozáření jednotlivce z obyvatelstva prokazující splnění podmínky uvolňování podle odstavce 3.

(5) Radioaktivní látku lze uvolňovat z pracoviště stanoveného v § 93 odst. 1 písm. b) bez povolení Úřadu též v případě použití uvolňované radioaktivní látky k výrobě stavebního materiálu. Při tomto způsobu uvolňování radioaktivní látky z pracoviště nelze postupovat podle odstavce 3. Každý, kdo uvolňuje radioaktivní látku z pracoviště za účelem použití uvolňované radioaktivní látky k výrobě stavebního materiálu, je povinen oznámit Úřadu nejméně 60 dní předem

a) druh uvolňované radioaktivní látky,

b) aktivitu radionuklidů v uvolňované radioaktivní látce,

c) dobu a rozsah uvolňování radioaktivní látky a

d) identifikační údaje výrobce stavebního materiálu.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah, způsob a četnost provádění měření a hodnocení obsahu radionuklidů v radioaktivní látce uvolňované z pracoviště,

b) způsob a dobu vedení evidence výsledků měření obsahu radionuklidů v radioaktivní látce uvolňované z pracoviště a četnost jejich oznamování Úřadu,

c) obsah vnitřního předpisu pro nakládání s radioaktivní látkou uvolňovanou z pracoviště,

d) hodnoty uvolňovacích úrovní pro pracoviště s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření a podmínky, za nichž se považují za překročené.

DÍL 3

Existující expoziční situace

ODDÍL 1

Ozáření z radonu na pracovišti

§ 96

Pracoviště s možným zvýšeným ozářením z radonu

(1) Pracovištěm s možným zvýšeným ozářením z radonu je

a) pracoviště v podzemí,

b) pracoviště, na němž je čerpáním, shromažďováním nebo jiným obdobným způsobem nakládáno s vodou z podzemního zdroje, zejména čerpací stanice, lázeňské zařízení, stáčírna, úpravna vody nebo vodojem,

c) pracoviště umístěné v podzemním nebo prvním nadzemním podlaží budovy, které splňuje podmínky stanovené prováděcím právním předpisem.

(2) Každý, kdo vykonává činnost, při níž je provozováno pracoviště s možným zvýšeným ozářením z radonu, je povinen

a) oznamovat Úřadu informace o pracovišti,

b) zajistit měření za účelem stanovení efektivní dávky pracovníka na pracovišti a evidenci výsledků měření a efektivní dávky pracovníka, s výjimkou pracoviště, kde doba pobytu pracovníka na pracovišti nepřekročí 100 hodin za rok,

c) zajistit optimalizaci radiační ochrany, pokud je měřením podle písmene b) prokázáno překročení referenční úrovně stanovené prováděcím právním předpisem, a

d) informovat pracovníka o

1. možném zvýšeném ozáření z radonu,

2. výsledcích měření na pracovišti, efektivních dávkách a o související zdravotní újmě v důsledku ozáření a

3. provedených opatřeních ke snížení ozáření z radonu.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

a) podmínky pro zařazení pracoviště umístěného v podzemním nebo prvním nadzemním podlaží budovy mezi pracoviště s možným zvýšeným ozářením z radonu,

b) rozsah, způsob a četnost provádění měření za účelem stanovení efektivní dávky pracovníka na pracovišti a pravidla stanovení efektivní dávky pracovníka,

c) rozsah, způsob a dobu vedení evidence výsledků měření a efektivní dávky pracovníka,

d) rozsah a obsah informací o pracovišti oznamovaných Úřadu, včetně identifikačních údajů provozovatele pracoviště, a četnost jejich oznamování Úřadu.

§ 97

Pracoviště se zvýšeným ozářením z radonu

(1) Pokud může na pracovišti podle § 96 odst. 1 překročit ozáření pracovníka efektivní dávku 6 mSv za rok, pracoviště se považuje za pracoviště se zvýšeným ozářením z radonu.

(2) Každý, kdo vykonává činnost na pracovišti se zvýšeným ozářením z radonu, je povinen

a) uplatňovat limity pro radiační pracovníky,

b) vymezit pracoviště nebo jeho část, kde může efektivní dávka pracovníka překročit 6 mSv za rok,

c) provést každoroční poučení pracovníků o radiačním riziku na pracovišti,

d) zpracovat pokyny pro práci na pracovišti včetně pokynů pro její bezpečné vykonávání,

e) zajistit zpracování postupu monitorování a

f) zajistit vedení dokumentace o rozsahu a způsobu zajištění radiační ochrany.

ODDÍL 2

Ozáření z přírodního zdroje záření ve stavbě

§ 98

Prevence pronikání radonu do stavby

(1) Každý, kdo žádá o povolení nové stavby nebo přístavby s obytnými nebo pobytovými místnostmi, je povinen zajistit stanovení radonového indexu pozemku.

(2) Každý, kdo žádá o povolení provedení změny dokončené stavby, která bude nově obsahovat obytné nebo

pobytové místnosti, nebo žádá o změnu v užívání stavby, která bude nově obsahovat obytné nebo pobytové místnosti, nebo takovou změnu oznamuje, je povinen zajistit měření úrovně objemové aktivity radonu ve stávající stavbě.

(3) Stanovení radonového indexu pozemku se nemusí provádět, bude-li stavba umístěna v terénu tak, že všechny její obvodové konstrukce budou od podloží odděleny vzduchovou vrstvou, kterou může volně proudit vzduch, nebo pokud je projektováno preventivní protiradonové opatření založené na odvětrání radonu z podloží mimo objekt.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví způsob stanovení radonového indexu pozemku.

§ 99

Ochrana před přírodním ozářením ve stavbě

(1) Vlastník budovy s obytnou nebo pobytovou místností, v níž bylo zjištěno překročení referenční úrovně, je povinen usilovat o to, aby ozáření fyzických osob ve stavbě bylo tak nízké, jakého lze rozumně dosáhnout při uvážení všech hospodářských a společenských hledisek.

(2) Vlastník budovy sloužící škole nebo školskému zařízení nebo budovy sloužící pro zajištění sociálních anebo zdravotních služeb při dlouhodobém pobytu fyzických osob je povinen zajistit měření objemové aktivity radonu ve vnitřním ovzduší při uvedení do provozu a vždy po provedení změn dokončené stavby, které by mohly objemovou aktivitu radonu ve vnitřním ovzduší ovlivnit, zejména po provedení zásahů do izolace stavby proti pronikání radonu z podloží a úprav, které mohou vést ke snížení účinnosti ventilace ve stavbě.

(3) Překročí-li objemová aktivita radonu ve vnitřním ovzduší budovy podle odstavce 2 referenční úroveň, vlastník budovy je povinen provést opatření ke snížení ozáření na úroveň tak nízkou, jaké lze rozumně dosáhnout při zohlednění všech hospodářských a společenských hledisek.

(4) Vlastník budovy s obytnými nebo pobytovými místnostmi, ve které bylo zjištěno překročení stanovené hodnoty ročního průměru objemové aktivity radonu ve vzduchu, je povinen provést opatření, která snižují míru ozáření.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví

a) kritéria pro přípravu a hodnocení plánovaných opatření, která snižují míru ozáření z přírodního zdroje záření ve stavbě,

b) hodnotu ročního průměru objemové aktivity radonu ve vzduchu, při jejímž překročení je vlastník budovy s obytnou nebo pobytovou místností povinen provést opatření, která snižují míru ozáření.

ODDÍL 3

Voda a stavební materiál

§ 100

Voda

(1) Pitná voda nesmí být dodávána pro veřejnou potřebu a balená voda nesmí být dodávána na trh v České republice, pokud

a) objemová aktivita radonu nebo tritia překročí nejvyšší přípustnou hodnotu, nebo

b) obsah radionuklidů překročí referenční úroveň a nebylo provedeno opatření, které snižuje míru ozáření na úroveň tak nízkou, jaké lze rozumně dosáhnout při zohlednění všech hospodářských a společenských hledisek.

(2) Osoba povinná zajistit, aby dodávaná pitná voda měla jakost pitné vody podle zákona o ochraně veřejného zdraví (dále jen „dodavatel vody“) a výrobce a dovozce balené vody jsou povinni

a) zajistit systematické měření a hodnocení obsahu radionuklidů ve vodě,

b) vést evidenci výsledků měření obsahu radionuklidů ve vodě a dalších údajů a oznamovat je Úřadu,

c) v případě překročení nejvyšší přípustné hodnoty objemové aktivity radonu nebo tritia provést opatření, která snižují jejich objemovou aktivitu pod tuto hodnotu,

d) v případě překročení referenční úrovně obsahu radionuklidů provést opatření, která snižují míru ozáření na úroveň tak nízkou, jaké lze rozumně dosáhnout při zohlednění všech hospodářských a společenských hledisek, a

e) v případě překročení referenční úrovně poskytnout veřejnosti informace o výsledcích měření, o efektivní dávce z vody a s ní spojeném riziku a o provedeném opatření, které snižuje míru ozáření.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

a) nejvyšší přípustnou hodnotu objemové aktivity radonu nebo tritia v pitné vodě pro veřejnou potřebu a pro dodávání balené vody na trh,

b) referenční úrovně obsahu radionuklidů v pitné vodě pro veřejnou potřebu a pro dodávání balené vody na trh,

c) rozsah, četnost a způsob systematického měření a hodnocení obsahu radionuklidů ve vodě,

d) rozsah, způsob a dobu vedení evidence výsledků měření a dalších údajů, včetně identifikačních údajů dodavatele vody a výrobce a dovozce balené vody, a četnost jejich oznamování Úřadu.

§ 101

Stavební materiál

(1) Stavební materiál nesmí být dodáván na trh v České republice, pokud by efektivní dávka reprezentativní osoby ze zevního ozáření zářením gama při užívání budovy s obytnými nebo pobytovými místnostmi mohla překročit referenční úroveň a jeho dodávání na trh není povoleno Úřadem podle § 9 odst. 2 písm. j).

(2) Výrobce a dovozce stavebního materiálu jsou povinni

a) zajistit systematické měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů ve stavebním materiálu,

b) vést evidenci výsledků měření indexu hmotnostní aktivity a dalších údajů a oznamovat je Úřadu a

c) při dodávání na trh poskytnout v případě překročení referenční úrovně veřejnosti informace o výsledcích systematického měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů ve stavebním materiálu.

(3) Pokud výrobce nebo dovozce stavebního materiálu na základě provedeného měření obsahu přírodních radionuklidů ve stavebním materiálu zjistí, že ve stavebním materiálu není překročena referenční úroveň, nemusí provádět systematické měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů ve stavebním materiálu, dokud nedojde ke změně, která by mohla obsah přírodních radionuklidů ovlivnit.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

a) referenční úroveň pro stavební materiál,

b) způsob výpočtu indexu hmotnostní aktivity pro stavební materiál a hodnotu tohoto indexu,

c) rozsah, způsob a četnost systematického měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů ve stavebním materiálu,

d) rozsah, způsob a dobu vedení evidence výsledků měření a dalších údajů, včetně identifikačních údajů výrobce a dovozce stavebního materiálu, a četnost jejich oznamování Úřadu.

ODDÍL 4

Jiné existující expoziční situace a poskytování dotací v některých existujících expozičních situacích

§ 102

Existující expoziční situace jako následek nehodových expozičních situací nebo jiných okolností

(1) Úřad je oprávněn formou opatření obecné povahy stanovit opatření k regulaci ozáření v existující expoziční situaci, která je následkem nehodové expoziční situace nebo ukončené činnosti v rámci plánované expoziční situace (dále jen „přetrvávající ozáření“), pokud by beze změny stavu mohlo dojít k významnému zvýšení zdravotní újmy v důsledku ozáření jednotlivce z obyvatelstva.

(2) Přetrvávající ozáření reguluje Úřad podle odstavce 1 stanovením referenčních úrovní pro průměrnou efektivní dávku reprezentativní osoby za kalendářní rok v rozmezí od 1 do 20 mSv. Radioaktivní kontaminaci potravin, krmiva nebo vody Úřad reguluje též stanovením nejvyšších přípustných úrovní radioaktivní kontaminace pro příslušnou

existující expoziční situaci.

(3) Existující expoziční situace neuvedené v § 96 až 101, které jsou významné z hlediska radiační ochrany, podléhají ohlášení Úřadu podle § 11 a přiměřeně se řídí požadavky tohoto zákona na plánované expoziční situace.

(4) Správa kontaminované oblasti, jejíž kontaminace je následkem nehodové expoziční situace, včetně opatření, které umožní bydlení a obnovu sociálních a hospodářských činností, se řídí strategií optimalizované radiační ochrany, která je součástí národního radiačního havarijního plánu.

§ 103

Poskytování dotací v některých existujících expozičních situacích

(1) Ministerstvo financí může poskytnout dotaci na

a) zjištění rizika vyplývajícího z přítomnosti radonu a jeho produktů přeměny ve vnitřním ovzduší staveb pro bydlení a pobyt veřejnosti,

b) přijetí odůvodněného opatření, které snižuje míru ozáření z přítomnosti radonu a jeho produktů přeměny ve vnitřním ovzduší staveb pro bydlení a pobyt veřejnosti, nebo

c) přijetí opatření, která snižují obsah přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejnou potřebu.

(2) Dotace podle odstavce 1 může být poskytnuta na základě žádosti dokládající skutečnosti uvedené v odstavci 1.

(3) Poskytnutí dotace zprostředkovává kraj a jeho orgán v přenesené působnosti.

(4) Dotace podle odstavce 1 může být poskytnuta jen po předchozím souhlasu Úřadu, a to po posouzení míry rizika a předpokládané účinnosti navrhovaných opatření, která snižují míru ozáření po jejich realizaci.

(5) Krajský úřad informuje vlastníky staveb o podmínkách získání dotace podle odstavce 1 písm. a) a b), přijímá žádosti o poskytnutí této dotace a spolu se svým stanoviskem a souhlasem Úřadu je předává Ministerstvu financí.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

a) podmínky poskytnutí dotace podle odstavce 1,

b) postup při přijímání žádostí o poskytnutí dotace podle odstavce 1,

c) postup při zprostředkování dotace krajem,

d) náležitosti žádosti o poskytnutí dotace podle odstavce 1 a lhůty pro její podání.

DÍL 4

Nehodové expoziční situace

§ 104

(1) Ozáření fyzických osob v nehodových expozičních situacích musí být každým, kdo provádí činnosti v rámci nehodové expoziční situace, omezeno prováděním individuální ochrany, omezením pohybu a pobytu fyzických osob na zasaženém území a

a) zavedením neodkladných ochranných opatření, kterými jsou zejména

1. ukrytí,

2. použití jódové profylaxe,

3. evakuace, a

b) zavedením následných ochranných opatření, kterými jsou zejména

1. přesídlení obyvatel,

2. omezení používání radionuklidem kontaminovaných potravin a vody,

3. omezení používání radionuklidem kontaminovaných krmiv.

(2) Každý, kdo plánuje a připravuje ochranná opatření, musí posoudit, zda jsou odůvodněna přínosem, který převyšuje náklady na jejich provedení a škody jimi působené.

(3) Každý, kdo plánuje a připravuje ochranná opatření, musí postupovat tak, aby přinesla co největší rozumně dosažitelný přínos. Při rozhodování o zavedení nebo odvolání ochranných opatření musí být vzaty v úvahu referenční úrovně.

(4) Pro omezení havarijního ozáření zasahující osoby v nehodové expoziční situaci se použijí limity pro radiační pracovníky. V případech, kdy nelze vyloučit překročení limitů ozáření, optimalizuje se havarijní ozáření zasahující osoby za použití referenční úrovně

a) 100 mSv za rok, nebo

b) 500 mSv za rok, jedná-li se o případ záchrany lidských životů či zabránění rozvoje nehodové expoziční situace s možnými rozsáhlými společenskými a hospodářskými důsledky.

(5) Osoba vysílající zasahující osobu k zásahu je povinna u zasahující osoby, jejíž vyslání k zásahu se předem předpokládá, zajistit

a) pravidelné vzdělávání a procvičování a vedení záznamů o nich,

b) informování o riziku spojeném se zásahem a o ochranných opatřeních,

c) monitorování a hodnocení velikosti ozáření při zásahu, uchovávání údajů získaných z těchto činností a jejich předávání Úřadu v případě, že je prováděno osobní monitorování,

d) vstupní lékařskou prohlídku, která zohledňuje riziko ionizujícího záření, pokud nebyla obdobná prohlídka provedena podle jiných právních předpisů,

e) osobní ochranné prostředky a pomůcky,

f) mimořádnou lékařskou prohlídku a

g) vedení seznamu zasahujících osob.

(6) Pokud by mohla být překročena referenční úroveň podle odstavce 4 písm. a), zasahující osoba se může účastnit zásahu pouze se svým souhlasem.

(7) Osoba vysílající zasahující osobu k zásahu, je povinna u zasahující osoby, jejíž vyslání k zásahu se předem nepředpokládá, postupovat přiměřeně podle odstavce 5.

(8) Zasahující osoba, jejíž vyslání k zásahu se předem nepředpokládá, se může účastnit zásahu pouze se svým souhlasem.

(9) Prováděcí právní předpis stanoví

a) podmínky zavádění a odvolávání ochranných opatření a požadavky na ně,

b) způsob informování zasahující osoby o riziku spojeném se zásahem a způsob prokázání souhlasu zasahující osoby s účastí na zásahu,

c) základní charakteristiky osobních ochranných prostředků a pomůcek pro zasahující osobu,

d) dobu uchovávání záznamů a údajů podle odstavce 5 písm. a) až c) a g),

e) rozsah a dobu předávání údajů o velikosti ozáření při zásahu získaných z osobního monitorování Úřadu.

HLAVA III

Úplné vyřazení

§ 105

(1) Držitel povolení k úplnému vyřazení je povinen uchovávat dokumentaci podle bodu 7 přílohy č. 1 tohoto zákona po dobu 20 let od úplného vyřazení.

(2) Není-li úplné vyřazení prováděno, je žadatel o povolení podle § 9 odst. 1 písm. e) nebo odst. 2 písm. d) povinen určit podmínky dalšího využití území a systémů, konstrukcí nebo komponent, včetně rozsahu a způsobu sledování, měření, hodnocení, ověřování a zaznamenávání veličin a skutečností důležitých z hlediska radiační ochrany a monitorování radiační situace.

HLAVA IV

Nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem

§ 106

Vymezení některých pojmů v oblasti nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) skladováním radioaktivního odpadu předem časově omezené umístění radioaktivního odpadu do prostoru, objektu nebo zařízení s úmyslem jej znovu vyjmout,

b) ukládáním radioaktivního odpadu trvalé umístění radioaktivního odpadu do prostoru, objektu nebo zařízení bez úmyslu jej vyjmout,

c) přepracováním vyhořelého jaderného paliva činnost vykonávaná s cílem získat z vyhořelého jaderného paliva materiál pro další použití,

d) institucionální kontrolou soubor činností, kterými je zajišťována údržba a sledování území a vlastního úložiště radioaktivního odpadu po uzavření úložiště radioaktivního odpadu, a to po dobu stanovenou v dokumentaci pro povolovanou činnost,

e) nakládáním s vyhořelým jaderným palivem všechny činnosti, které souvisí se shromažďováním, skladováním, přepracováním nebo uložením vyhořelého jaderného paliva, s výjimkou přepravy mimo prostor zařízení, ve kterém jsou tyto činnosti vykonávány.

§ 107

Základní pravidla nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem

(1) Pokud je radioaktivní odpad zasílán z České republiky do jiného členského státu Euratomu nebo do státu, který není členským státem Euratomu, ke zpracování nebo přepracování, je Česká republika nadále povinna zajistit bezpečné a zodpovědné uložení tohoto odpadu, včetně odpadu vzniklého jako vedlejší produkt zpracování nebo přepracování.

(2) Radioaktivní odpad vzniklý v České republice lze ukládat v jiném členském státě Euratomu nebo ve státě, který není členským státem Euratomu, je-li uzavřena dohoda mezi Českou republikou a tímto státem o využívání jeho úložiště radioaktivního odpadu. Před uskutečněním přepravy do státu, který není členským státem Euratomu, Úřad informuje Evropskou komisi o obsahu dohody.

(3) Dohodu podle odstavce 2 mezi Českou republikou a státem, který není členským státem Euratomu, lze uzavřít, pokud tento stát

a) uzavřel dohodu s Euratomem týkající se nakládání s vyhořelým jaderným palivem a radioaktivním odpadem nebo je jednou ze stran Společné úmluvy o bezpečnosti při nakládání s vyhořelým jaderným palivem a o bezpečnosti při nakládání s radioaktivním odpadem a

b) má program pro nakládání s radioaktivním odpadem a jeho ukládání, jehož cíl představuje vysokou úroveň bezpečného nakládání a je rovnocenný cíli stanovenému předpisem Euratomu[13]), a úložiště radioaktivního odpadu je

1. schváleným zařízením pro radioaktivní odpad,

2. v provozu již před uskutečněním přepravy radioaktivního odpadu do něj a

3. řízeno v souladu s požadavky stanovenými programem tohoto státu pro nakládání s radioaktivním odpadem a jeho ukládání.

(4) Česká republika je povinna zajistit nakládání s vyhořelým jaderným palivem a radioaktivním odpadem vzniklým na jejím území, není-li zajištěno podle § 106 až 117, a to včetně monitorování radiační situace okolí úložiště radioaktivního odpadu a institucionální kontroly po uzavření úložiště radioaktivního odpadu.

§ 108

Koncepce nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem

(1) Pro nakládání s radioaktivním odpadem, včetně radioaktivního odpadu vzniklého při radiační havárii jako její důsledek, a vyhořelým jaderným palivem zpracovává Ministerstvo průmyslu a obchodu koncepci nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem, kterou pravidelně vyhodnocuje, nejméně jednou za 10 let, a v případě potřeby ji aktualizuje. O koncepci nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem, jejím vyhodnocení a aktualizaci informuje Ministerstvo průmyslu a obchodu Evropskou komisi.

(2) S radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem lze nakládat pouze tak, aby současným i budoucím generacím nebyla způsobena nepřiměřená technická, ekonomická a společenská zátěž.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

a) obsah koncepce nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem,

b) způsob hodnocení a aktualizace koncepce nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem,

c) způsob informování Evropské komise o vyhodnocení a aktualizaci koncepce nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem.

§ 109

Podmínky nakládání s radioaktivním odpadem

(1) Na nakládání se zbytky po těžbě nerostu, který obsahuje přírodní radionuklid, a na odpad obsahující přírodní radionuklid, který nepochází z radiační činnosti, se požadavky na nakládání s radioaktivním odpadem nevztahují.

(2) Při nakládání s radioaktivním odpadem musí být brány v úvahu všechny jeho fyzikální, chemické a biologické vlastnosti, které by mohly bezpečné nakládání s ním ovlivnit.

§ 110

Podmínky nakládání s vyhořelým jaderným palivem

(1) Do doby, než vyhořelé jaderné palivo jeho původce označí záznamem do průvodního listu radioaktivního odpadu za radioaktivní odpad nebo než Úřad rozhodne, že vyhořelé jaderné palivo je radioaktivním odpadem, se na nakládání s ním, kromě požadavků vyplývajících z jiných ustanovení tohoto zákona, vztahují také požadavky na radioaktivní odpad.

(2) Původce vyhořelého jaderného paliva je povinen nakládat s ním tak, aby nebyla ztížena možnost jeho další přepravy a dalšího nakládání s ním.

§ 111

Povinnosti původce radioaktivního odpadu a držitele povolení k nakládání s radioaktivním odpadem

(1) Držitel povolení k nakládání s radioaktivním odpadem nebo původce radioaktivního odpadu, nebyl-li radioaktivní odpad předán držiteli povolení k nakládání s radioaktivním odpadem, je povinen

a) vypracovat strategii nakládání s radioaktivním odpadem, která zohlední principy obsažené v koncepci nakládán s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem,

b) omezit množství vznikajícího radioaktivního odpadu technickými a organizačními opatřeními,

c) nést veškeré náklady spojené s nakládáním s radioaktivním odpadem od jeho vzniku až po uložení; smlouva o převodu práva nakládat s radioaktivním odpadem nebo o převodu vlastnického práva k radioaktivnímu odpadu vyžaduje písemnou formu,

d) nést veškeré náklady spojené s nakládáním s radioaktivním odpadem po jeho uložení, včetně monitorování úložiště radioaktivního odpadu po uzavření úložiště radioaktivního odpadu a s potřebnými výzkumnými a vývojovými pracemi; tyto náklady jsou hrazeny formou poplatků na jaderný účet, který je veden u České národní banky (dále jen „jaderný účet“),

e) vést evidenci radioaktivních odpadů podle druhu odpadu, s výjimkou Správy ji uchovávat po dobu 10 let od

předání nebo zneškodnění radioaktivního odpadu a předávat údaje z této evidence Správě,

f) zohlednit v dostatečné míře vzájemnou souvislost jednotlivých kroků při nakládání s radioaktivním odpadem od jeho vzniku až po uložení a

g) vypracovat a vést průvodní list radioaktivního odpadu.

(2) Držitel povolení k nakládání s radioaktivním odpadem je povinen

a) nakládat s radioaktivním odpadem tak, aby množství a aktivita radioaktivního odpadu byly udržovány na co nejnižší úrovni při uvážení všech bezpečnostních, hospodářských a společenských hledisek,

b) nakládat s radioaktivním odpadem pouze na pracovišti, které splňuje technické požadavky pro bezpečné nakládání s radioaktivním odpadem,

c) dodržovat postupy pro bezpečné shromažďování, třídění, zpracování, úpravu, skladování a ukládání radioaktivních odpadů a

d) seznámit se strategií nakládání s radioaktivním odpadem a jejími změnami Správu a Ministerstvo průmyslu a obchodu, kteří způsob naplňování této strategie zohlední při případné aktualizaci koncepce nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

a) technické požadavky na zařízení pro pracoviště, kde se nakládá s radioaktivním odpadem,

b) postup pro shromažďování, třídění, zpracování, úpravu, skladování a ukládání radioaktivního odpadu,

c) rozsah a způsob vedení evidence radioaktivních odpadů a průvodního listu radioaktivního odpadu,

d) rozsah a způsob monitorování úložiště radioaktivního odpadu.

§ 112

Povinnosti držitele povolení k uzavření úložiště radioaktivního odpadu

(1) Držitel povolení k uzavření úložiště radioaktivního odpadu je povinen

a) provádět institucionální kontrolu po dobu stanovenou v podmínkách povolení,

b) provádět opatření k nápravě stavu, dojde-li k úniku radionuklidu do životního prostředí, a

c) uchovávat záznamy o úložných prostorech a o množství, radioaktivitě a formě radioaktivního odpadu v nich uloženého po dobu stanovenou v dokumentaci pro povolovanou činnost.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví způsob provádění uzavření úložiště radioaktivního odpadu.

§ 113

Správa, její činnost a hospodaření

(1) Správa je organizační složka státu zřízená Ministerstvem průmyslu a obchodu pro zajišťování činností spojených s ukládáním radioaktivního odpadu. Správa vykonává činnosti na základě povolení podle tohoto zákona.

(2) Činnost Správy je financována prostřednictvím státního rozpočtu z prostředků jaderného účtu. Nevyčerpané prostředky jsou nejpozději do 31. ledna následujícího kalendářního roku předmětem ročního zúčtování k jadernému účtu.

(3) Správa z prostředků jaderného účtu nevytváří nároky z nespotřebovaných výdajů podle rozpočtových pravidel[14]).

(4) Předmětem činnosti Správy je

a) příprava, výstavba, uvádění do provozu, provoz a uzavření úložišť radioaktivního odpadu,

b) monitorování vlivu úložiště radioaktivního odpadu na okolí,

c) institucionální kontrola úložiště radioaktivního odpadu,

d) nakládání s radioaktivním odpadem,

e) úprava vyhořelého jaderného paliva do formy vhodné pro uložení nebo následné využití po jeho prohlášení za radioaktivní odpad,

f) správa poplatků za ukládání radioaktivního odpadu,

g) kontrola tvorby rezervy na vyřazování z provozu včetně podmínek smlouvy o vedení vázaného účtu,

h) poskytování služeb v oblasti nakládání s radioaktivním odpadem,

i) nakládání s radioaktivním odpadem dopraveným na území České republiky ze zahraničí, který nelze vrátit,

j) zajišťování bezpečného nakládání s jaderným materiálem nebo jiným zdrojem ionizujícího záření, které byly nalezeny nebo zachyceny, v souladu s rozhodnutím Úřadu,

k) zajišťování bezpečného vykonávání činností při hospodaření s jaderným materiálem nebo jiným zdrojem ionizujícího záření, které jsou majetkem státu,

l) správa radioaktivního odpadu a zdrojů ionizujícího záření zajištěných podle trestního řádu,

m) poskytování příspěvků obcím podle § 117,

n) poskytování dotací na likvidaci staré radiační zátěže podle § 114,

o) schvalování čerpání peněžních prostředků rezervy na vyřazování z provozu,

p) ověřování průkazu o finančním krytí a ověřování odhadu nákladů na vyřazování z provozu.

(5) Svou činnost vykonává Správa na základě vládou schváleného statutu a ročního, tříletého a dlouhodobého plánu činnosti.

(6) Na financování činností podle odstavce 4 písm. i) až k) a na nakládání s radioaktivním odpadem, který vznikl před 1. červencem 1997 a představuje starou radiační zátěž, nelze použít prostředky jaderného účtu. Správa na tento účel použije prostředky státního rozpočtu.

§ 114

Likvidace staré radiační zátěže

Správa může poskytnout dotaci

a) na zneškodnění radioaktivního odpadu, který vznikl do doby privatizace původce radioaktivního odpadu,

b) na likvidaci radioaktivní kontaminace životního prostředí, ke které došlo do doby privatizace jejího původce,

c) v rozsahu poměrné části nákladů na zneškodnění radioaktivního odpadu vzniklého z látek nebo předmětů, které byly kontaminovány radionuklidem do doby privatizace původce radioaktivního odpadu, nebo

d) v rozsahu poměrné části nákladů na vyřazování z provozu v případě zařízení uvedeného do provozu před jeho privatizací.

§ 115

Jaderný účet

(1) Ministerstvo financí spravuje jaderný účet. Jaderný účet je součástí účtů státních finančních aktiv. Peněžní prostředky na jaderném účtu lze použít pouze podle tohoto zákona.

(2) Příjmy jaderného účtu jsou zejména

a) poplatky za ukládání radioaktivních odpadů,

b) výnosy z operací s peněžními prostředky jaderného účtu na finančním trhu podle § 116,

c) příjmy Správy,

d) dotace, peněžní dary a granty.

§ 116

Investování peněžních prostředků na jaderném účtu

(1) Peněžní prostředky na jaderném účtu je oprávněno investovat Ministerstvo financí. Při investování peněžních prostředků postupuje s odbornou péčí a bezpečným způsobem.

(2) Investovat peněžní prostředky lze do

a) státních dluhopisů vydaných Českou republikou,

b) dluhopisů vydaných Českou národní bankou, nebo

c) cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky vydaných

1. členským státem Evropské unie nebo Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, jestliže stát, který je vydal, je hodnocen alespoň investičním stupněm ratingu vydaným ratingovou agenturou podle odstavce 6,

2. centrální bankou státu podle bodu 1,

3. Evropskou unií, Evropskou centrální bankou, Evropskou investiční bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj, Evropským fondem finanční stability nebo Evropským stabilizačním mechanismem,

4. Mezinárodním měnovým fondem nebo Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj,

5. mezinárodní finanční organizací, jejímž členem je jeden nebo více států podle bodu 1 a tyto státy převzaly záruky za její dluhy, nebo

6. osobou, za niž převzala záruku Česká republika, stát podle bodu 1 nebo osoba podle bodu 3 nebo 4.

(3) Cenný papír nebo zaknihovaný cenný papír podle odstavce 2 může být obchodován pouze na evropském regulovaném trhu nebo zahraničním trhu obdobném regulovanému trhu.

(4) Nelze investovat více než 15 % peněžních prostředků na jaderném účtu do cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů podle odstavce 2, pokud byly vydány týmž emitentem. To neplatí, pokud je emitentem osoba podle odstavce 2 písm. a) nebo b).

(5) S investičními nástroji podle odstavce 2 může Ministerstvo financí obchodovat na vlastní účet, nakupovat je a prodávat je, a to samostatně nebo prostřednictvím osoby, která má dostatečné znalosti s obchodováním na příslušném trhu.

(6) Při investování do cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů lze použít pouze rating vydaný ratingovou agenturou registrovanou nebo certifikovanou podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o ratingových agenturách[15]), pokud je tato ratingová agentura uvedena v seznamu zveřejňovaném na internetových stránkách Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy.

§ 117

Příspěvky z jaderného účtu

(1) Příspěvek z jaderného účtu náleží obci, na jejímž katastrálním území je

a) stanoveno průzkumné území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech,

b) stanoveno chráněné území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech,

c) povoleno provozování úložiště radioaktivního odpadu.

(2) Obci, které náleží v kalendářním roce příspěvek podle odstavce 1 písm. a) nebo c), příspěvek podle odstavce 1 písm. b) nenáleží.

(3) Každá obec obdrží jednorázový příspěvek z jaderného účtu ve výši

a) 1 000 000 Kč, pokud Správa podala žádost o stanovení průzkumného území pro ukládání radioaktivního odpadu v katastrálním území obce; příspěvek nelze poskytnout opakovaně,

b) 60 000 000 Kč, pokud na jejím katastrálním území bylo stanoveno chráněné území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech; v kalendářním roce, v němž byl obci poskytnut tento příspěvek, nelze poskytnout příspěvek podle odstavce 1 písm. b).

(4) Vláda stanoví nařízením

a) způsob výpočtu příspěvku podle odstavce 1 písm. a) s přihlédnutím k velikosti průzkumného území pro zvláštní zásah do zemské kůry k ukládání radioaktivního odpadu v podzemním prostoru,

b) pravidla pro poskytování příspěvku a výši příspěvku podle odstavce 1 písm. b) a c),

c) pravidla pro poskytování příspěvku podle odstavce 3.

HLAVA V

Poplatky za ukládání radioaktivních odpadů

DÍL 1

Vymezení poplatků

§ 118

Poplatky za ukládání radioaktivních odpadů jsou

a) pravidelný poplatek a

b) jednorázový poplatek.

DÍL 2

Pravidelný poplatek

§ 119

Subjekt poplatku

Poplatníkem pravidelného poplatku je původce radioaktivního odpadu provozující

a) energetické jaderné zařízení,

b) výzkumné jaderné zařízení se jmenovitým tepelným výkonem vyšším než 1 MW.

§ 120

Předmět poplatku

Předmětem pravidelného poplatku je uložení radioaktivního odpadu vzniklého z vyhořelého jaderného paliva nebo z jeho přepracování.

§ 121

Základ poplatku

Základem pravidelného poplatku je u původce radioaktivního odpadu provozujícího

a) energetické jaderné zařízení množství vyrobené elektrické energie v MWh měřené na svorkách generátoru,

b) výzkumné jaderné zařízení množství vyrobené tepelné energie v MWh.

§ 122

Sazba poplatku

Sazba pravidelného poplatku činí

a) 55 Kč u poplatníka provozujícího energetické jaderné zařízení,

b) 30 Kč u poplatníka provozujícího výzkumné jaderné zařízení.

§ 123

Výpočet poplatku

Pravidelný poplatek se vypočte jako součin základu poplatku zaokrouhleného na celé MWh a sazby poplatku.

§ 124

Poplatkové období

Poplatkovým obdobím pravidelného poplatku je kalendářní rok.

§ 125

Registrace

Poplatník je povinen podat přihlášku k registraci k pravidelnému poplatku do 1 měsíce ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o povolení k uvádění do provozu jaderného zařízení.

§ 126

Poplatkové přiznání

(1) Poplatník je povinen podat poplatkové přiznání k pravidelnému poplatku nejpozději do 1 měsíce po uplynutí poplatkového období.

(2) Poplatkové přiznání a dodatečné poplatkové přiznání lze podat jen na tiskopise vydaném Správou nebo elektronicky s využitím dálkového přístupu ve formátu a struktuře zveřejněné Správou.

§ 127

Zálohy na poplatek

(1) Pravidelný poplatek se platí prostřednictvím záloh za zálohové období, kterým je kalendářní měsíc.

(2) Záloha se neplatí za poslední zálohové období poplatkového období.

(3) Záloha se vypočte za zálohové období jako pravidelný poplatek.

(4) Záloha je splatná nejpozději do 1 měsíce po uplynutí zálohového období.

DÍL 3

Jednorázový poplatek

§ 128

Subjekt poplatku

Poplatníkem jednorázového poplatku je původce radioaktivního odpadu. Poplatníkem jednorázového poplatku není poplatník pravidelného poplatku.

§ 129

Předmět poplatku

(1) Předmětem jednorázového poplatku je uložení radioaktivního odpadu.

(2) Poplatková povinnost vzniká převzetím radioaktivního odpadu Správou.

§ 130

Základ poplatku

Základem jednorázového poplatku je množství radioaktivního odpadu v m^3.

§ 131

Sazba poplatku

(1) Sazba jednorázového poplatku činí až

a) 250 000 Kč pro radioaktivní odpad ve formě standardní ukládací jednotky splňující limity a podmínky pro nakládání s radioaktivním odpadem schválené Úřadem, nebo

b) 300 000 Kč pro radioaktivní odpad jiný než uvedený v písmenu a).

(2) Vláda stanoví nařízením sazby jednorázového poplatku.

§ 132

Výpočet poplatku

Jednorázový poplatek se vypočte jako součin základu poplatku zaokrouhleného na dvě desetinná místa a sazby poplatku.

§ 133

Splatnost poplatku

Jednorázový poplatek je splatný do 15 dnů ode dne doručení platebního výměru.

DÍL 4

Společná ustanovení

§ 134

Rozpočtové určení poplatků

(1) Výnos poplatků za ukládání radioaktivních odpadů je příjmem jaderného účtu.

(2) Jaderný účet se pro účely správy poplatků považuje za veřejný rozpočet.

§ 135

Správce poplatků

Správu poplatků za ukládání radioaktivních odpadů vykonává Správa.

HLAVA VI

Schvalování typu některých výrobků v oblasti mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření a přeprava

DÍL 1

Vymezení některých pojmů v oblasti schvalování typu výrobku a přepravy

§ 136

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) indexem bezpečné podkritičnosti ukazatel, podle něhož se omezuje nahromadění obalových souborů nebo kontejnerů obsahujících štěpnou látku tak, aby byl zachován podkritický stav štěpné látky během přepravy a skladování při přepravě,

b) obalovým souborem soubor konstrukčních dílů nezbytných k úplnému uzavření radioaktivního obsahu,

c) přepravcem držitel povolení k přepravě, podléhá-li přeprava povolení podle tohoto zákona, nebo osoba uvedená jako odesílatel v přepravních dokladech,

d) přepravním indexem číslo přidělené přepravcem obalovému souboru, přepravnímu obalu, kontejneru, nebalené látce s nízkou hmotnostní aktivitou nebo nebalenému povrchově kontaminovanému předmětu a používané při přepravě k omezování ozáření,

e) příjemcem radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva osoba, ke které je plánována přeprava radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva nebo k níž již přeprava probíhá,

f) státem původu radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva stát, ze kterého má být nebo je přeprava radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva zahájena,

g) státem určení radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva stát, do kterého je přeprava radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva plánována nebo uskutečňována,

h) státem průvozu radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva stát, přes jehož území je přeprava radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva plánována nebo uskutečňována a který není státem určení nebo státem původu,

i) štěpnou látkou izotopy uranu ^{233}U anebo ^{235}U, izotopy plutonia ^{239}Pu anebo ^{241}Pu nebo jakákoliv kombinace těchto radionuklidů kromě neozářeného přírodního uranu anebo ochuzeného uranu a přírodního uranu anebo ochuzeného uranu, které byly ozářeny pouze v tepelných reaktorech,

j) povrchovou kontaminací výskyt radioaktivní látky na povrchu v množství přesahujícím 0,4 Bq/cm ^{2} pro radionuklidové zdroje emitující záření beta nebo gama a pro nízce toxické radionuklidové zdroje emitující záření alfa nebo 0,04 Bq/cm^2 pro ostatní radionuklidové zdroje emitující záření alfa; povrchovou kontaminací je

1. nefixovaná kontaminace, kterou se rozumí povrchová kontaminace, kterou lze odstranit běžnými prostředky, nebo

2. fixovaná kontaminace, kterou se rozumí jiná povrchová kontaminace než nefixovaná kontaminace,

k) radioaktivní látkou s malou rozptýlitelností radioaktivní látka v pevném skupenství, která není práškem, a ať již sama, nebo v uzavřeném pouzdru má omezenou schopnost se rozptýlit,

l) radioaktivní látkou zvláštní formy pevná nerozptýlitelná radioaktivní látka nebo těsně uzavřené pouzdro obsahující radioaktivní látku,

m) radioaktivním obsahem radioaktivní látka se všemi kontaminovanými nebo aktivovanými pevnými látkami, kapalnými látkami a plyny uvnitř obalového souboru,

n) povrchově kontaminovaným předmětem pevný předmět, který není sám o sobě radioaktivní, na jehož povrchu je však rozptýlena radioaktivní nebo štěpná látka; povrchově kontaminovaný předmět se zařazuje do skupiny SCO-I až SCO-III,

o) radioaktivní zásilkou obalový soubor a jeho radioaktivní obsah.

DÍL 2

Schvalování typu některých výrobků

§ 137

Výrobek podléhající schválení typu výrobku

(1) Výrobek lze používat jen tehdy, jestliže byl jeho typ schválen Úřadem, jde-li o

a) obalový soubor pro přepravu, skladování nebo ukládání radioaktivní nebo štěpné látky,

b) radioaktivní látku zvláštní formy, nebo

c) radioaktivní látku s malou rozptýlitelností.

(2) Výrobek lze vyrábět, dovážet, distribuovat a používat jen tehdy, jestliže byl jeho typ schválen Úřadem, jde-li o

a) generátor záření, který není nevýznamným zdrojem ionizujícího záření,

b) uzavřený radionuklidový zdroj a zařízení, které uzavřený radionuklidový zdroj obsahuje,

c) otevřený radionuklidový zdroj

1. určený pro použití při lékařském ozáření, který není radiofarmakem registrovaným podle jiného právního předpisu, nebo

2. určený pro použití v průmyslových nebo jiných aplikacích, nebo

d) spotřební výrobek s přidaným radionuklidem.

(3) Výrobek podle odstavce 2, který není určen k uvádění na trh, lze vyrábět, dovážet, vyvážet, distribuovat nebo používat bez schválení jeho typu Úřadem.

(4) Pokud byl výrobek uvedený v odstavci 1 nebo 2, s výjimkou obalového souboru pro přepravu štěpné látky, vyroben nebo uveden na trh v některém z členských států Euratomu, v Turecku, Kanadě, Spojeném království Velké Británie a Severního Irska, Spojených státech amerických nebo v některém ze států Evropského sdružení volného obchodu, který je současně smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, v souladu s právními předpisy tohoto státu, uznávají se výsledky zjištění provedených v tomto státě, pokud zaručují srovnatelnou úroveň, jakou vyžaduje tento zákon, a pokud jsou tato zjištění k dispozici Úřadu. Tento výrobek se považuje za odpovídající schválenému typu výrobku podle tohoto zákona.

(5) Obalový soubor pro přepravu radioaktivní nebo štěpné látky a radioaktivní látka s malou rozptýlitelností podléhající vícestrannému schválení podle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána[16]), podléhají

schválení typu Úřadem též v případě, že byl jejich typ schválen obdobným způsobem příslušným orgánem některého z členských států Euratomu, Turecka nebo některého ze států Evropského sdružení volného obchodu, který je současně smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, v nichž byly vyrobeny nebo uvedeny na trh. Výsledky zjištění provedené v těchto státech se uznávají, pokud zaručují srovnatelnou úroveň, jakou vyžaduje tento zákon, a pokud jsou tato zjištění k dispozici Úřadu.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví bližší určení výrobků podle odstavce 1, které podléhají schválení typu výrobku.

§ 138

Žádost o schválení typu výrobku

(1) Řízení o schválení typu výrobku se zahajuje na základě žádosti výrobce, dovozce, distributora nebo jiné osoby, která prokáže právní zájem na schválení typu výrobku.

(2) Žádost o schválení typu výrobku podle § 137 odst. 1 obsahuje

a) identifikaci výrobce, je-li rozdílný od žadatele,

b) identifikaci výrobku,

c) popis použití,

d) seznam právních předpisů a technických norem, v souladu s nimiž byl výrobek projektován a vyráběn,

e) návrh rozsahu a způsobu provádění provozních kontrol,

f) návod k použití v českém jazyce zahrnující pravidla bezpečného zacházení s výrobkem a údržby výrobku a

g) požadovanou dobu platnosti rozhodnutí schválení typu výrobku.

(3) Žádost o schválení typu výrobku podle § 137 odst. 2 obsahuje

a) popis určeného použití výrobku,

b) údaje o druhu radionuklidu, jeho typu, aktivitě, chemické a fyzikální formě,

c) údaje o technických parametrech generátoru záření a jeho příslušenství,

d) v případě výrobku obsahujícího radioaktivní látku informace o jeho fixačních prostředcích,

e) příkon prostorového dávkového ekvivalentu v příslušných vzdálenostech, z nichž je výrobek používán, včetně příkonu prostorového dávkového ekvivalentu ve vzdálenosti 0,1 m od jakéhokoli dostupného povrchu výrobku, a očekávané osobní dávky pro běžného uživatele výrobku,

f) popis způsobu splnění požadavků radiační ochrany,

g) doklad o povolení výroby v zemi výrobce,

h) průvodní list vydaný výrobcem, jde-li o otevřený radionuklidový zdroj,

i) osvědčení, jde-li o uzavřený radionuklidový zdroj,

j) údaje o klasifikaci odolnosti, způsobu uzavřenosti, popisu konstrukce, doporučených kontrolách těsnosti a době použitelnosti uzavřeného radionuklidového zdroje,

k) koncepci vyřazování výrobku,

l) protokol z měření zpracovaný výrobcem, zahrnující údaje o skutečných provozních parametrech a

m) návrh četnosti a rozsahu přejímací zkoušky, zkoušek dlouhodobé stability a zkoušek provozní stálosti zdroje ionizujícího záření.

(4) K žádosti o schválení typu výrobku podle § 137 odst. 1 musí být přiložena dokumentace stanovená v příloze č. 2 tohoto zákona. Součástí dokumentace žádosti o schválení typu obalového souboru, radioaktivních látek zvláštní formy a radioaktivních látek s malou rozptýlitelností je dokumentace zkoušek nebo výpočtů a analýz s jejich nezávislým ověřením, které provede na svůj náklad žadatel oprávněnými právnickými osobami, a podrobná technická specifikace obalového souboru.

(5) Dokumentace podle odstavce 4 nemusí být předkládána, pokud již byla předložena Úřadu při předcházejícím řízení o schválení typu výrobku a pokud v ní nedošlo k žádným změnám. V případě podle věty prvé přiloží žadatel k žádosti prohlášení, že v dokumentaci nedošlo k žádným změnám, a výčet již dříve předložené dokumentace.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah, náplň a způsob provedení zkoušek nebo výpočtů a analýz k žádosti o schválení typu výrobku,

b) obsah dokumentace zkoušek nebo výpočtů a analýz k žádosti o schválení typu výrobku,

c) požadavky na oprávněnou právnickou osobu provádějící zkoušky a nezávislé ověření zkoušek nebo výpočtů a analýz k žádosti o schválení typu výrobku,

d) rozsah a způsob provedení dokumentace podle odstavce 4.

§ 139

Náležitosti rozhodnutí o schválení typu výrobku

(1) V rozhodnutí o schválení typu výrobku Úřad uvede

a) pro schválení typu obalového souboru

1. identifikaci obalového souboru v rozsahu informací uvedených v žádosti a identifikační číslo schváleného typu výrobku,

2. dobu platnosti rozhodnutí,

3. omezení týkající se dopravy obalového souboru,

4. výčet právních předpisů a mezinárodních dokumentů, podle kterých je typ obalového souboru schválen,

5. popis obalového souboru včetně celkové hmotnosti a celkových vnějších rozměrů, s odkazy na technické výkresy, materiálové listy nebo na popis typu výrobku,

6. reprodukovatelné vyobrazení obalového souboru o rozměrech nejvýše 21 cm × 29,7 cm,

7. popis přípustného radioaktivního obsahu,

8. podrobnou technickou specifikaci obalového souboru v rozsahu informací uvedených v dokumentaci k žádosti,

9. výčet dodatkových opatření při nakládce, přepravě, manipulaci a vykládce obalového souboru, včetně zvláštních podmínek pro odvod tepla během umístění na dopravním prostředku při přepravě, pokud teplo vzniká

10. odkazy na informace o všech opatřeních nezbytných při manipulaci s obalovým souborem nebo nezbytných před dopravou, které byly poskytnuty žadatelem,

11. výčet okolních podmínek vzatých v úvahu při projektování obalového souboru,

12. odkaz na opatření a postupy ke zvládání radiační mimořádné události, je-li to důvodné,

13. identifikaci výrobce v rozsahu informací uvedených v žádosti,

14. prohlášení, že rozhodnutí nezbavuje přepravce povinnosti dodržovat požadavky státu, do kterého nebo přes jehož území je přeprava radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva realizována,

15. odkaz na rozhodnutí o schválení typu výrobku nebo jiný odpovídající úkon příslušného orgánu jiného státu, pokud byl učiněn,

16. jiné doplňkové technické údaje, je-li to důvodné, a

17. informaci o rozhodnutí o povolení přepravy, pokud je povolení přepravy vyžadováno a žadatel o něj požádá,

b) pro obalový soubor obsahující štěpnou látku dále

1. popis povoleného obsahu a formy štěpné látky,

2. hodnotu indexu bezpečné podkritičnosti,

3. odkazy na dokumentaci prokazující zachování podkritického stavu obsahu,

4. popis zařízení nebo vybavení, které má zabránit pronikání vody do volných prostor obalového souboru při hodnocení kritičnosti, pokud jej obalový soubor obsahuje,

5. informace o skutečnostech, které byly použity při hodnocení kritičnosti, pokud se jedná o obalový soubor pro ozářené jaderné palivo, a

6. rozsah okolní teploty, pro který je konstrukční typ obalového souboru schválen,

c) pro obalové soubory typu B(M)[17]) dále výčet požadavků podle prováděcího právního předpisu na obalové soubory typu B(U)[17]), které obalový soubor nesplňuje,

d) pro radioaktivní látku zvláštní formy a radioaktivní látku s malou rozptýlitelností

1. identifikaci výrobku v rozsahu informací uvedených v žádosti a identifikační číslo schváleného typu výrobku,

2. dobu platnosti rozhodnutí,

3. výčet právních předpisů a mezinárodních dokumentů, podle kterých je konstrukční typ výrobku schválen,

4. popis výrobku s odkazy na technické výkresy, materiálové listy nebo na popisy konstrukčního typu výrobku,

5. popis vzhledu výrobku, včetně hmotnosti a celkových vnějších rozměrů, a reprodukovatelné vyobrazení vzhledu o rozměrech nejvýše 21 cm × 29,7 cm,

6. popis povoleného radioaktivního obsahu zahrnující jeho fyzikální stav, chemickou formu, aktivitu a množství v gramech,

7. podmínky, za kterých je schválení typu výrobku vydáváno, a

8. identifikaci výrobce v rozsahu informací uvedených v žádosti,

e) pro zdroj ionizujícího záření

1. identifikaci výrobku v rozsahu informací uvedených v žádosti,

2. dobu platnosti rozhodnutí,

3. výčet právních předpisů a mezinárodních dokumentů, podle kterých je konstrukční typ výrobku schválen,

4. popis výrobku s odkazy na technické výkresy, materiálové listy nebo na popisy konstrukčního typu výrobku,

5. podmínky, za kterých je schválení typu výrobku vydáváno,

6. identifikaci výrobce v rozsahu informací uvedených v žádosti,

7. kategorii zdroje ionizujícího záření a

8. četnost a minimální rozsah přejímací zkoušky, zkoušek dlouhodobé stability a zkoušek provozní stálosti zdroje

ionizujícího záření.

(2) Lhůta pro vydání rozhodnutí v řízení o schválení typu výrobku činí 90 dnů, nejde-li o schválení typu obalového souboru, u něhož lhůta pro vydání rozhodnutí činí 12 měsíců.

§ 140

Povinnosti při dodávání výrobku podléhajícího schválení typu výrobku na trh

(1) Výrobce, dovozce nebo distributor výrobku podléhajícího schválení typu výrobku nebo jiná osoba dodávající jej na trh jsou povinni zajistit ověření shody každého kusu výrobku se schváleným typem výrobku, dokládat její ověření prohlášením shody a výrobní číslo každého kusu výrobku oznamovat Úřadu.

(2) Ověření shody výrobku a obalového souboru pro přepravu, skladování nebo ukládání radioaktivní nebo štěpné látky stanovené prováděcím právním předpisem, radioaktivní látky zvláštní formy a radioaktivní látky s malou rozptýlitelností se provádí ověřováním shody výrobku s dokumentací předloženou Úřadu ke schválení typu výrobku, s výjimkou obalového souboru pro přepravu, skladování a ukládání vyhořelého jaderného paliva, který je vybraným zařízením, jež se provádí postupem podle § 58.

(3) Výrobce, dovozce nebo distributor výrobku podléhajícího schválení typu výrobku nebo jiná osoba dodávající tento výrobek na trh zajistí nové ověření shody a vydání prohlášení shody, dojde-li ke změně skutečností, které mohou ovlivnit vlastnost výrobku důležitou z hlediska jaderné bezpečnosti nebo radiační ochrany.

(4) Prohlášení shody musí být v českém jazyce a musí obsahovat

a) identifikační údaje osoby, které je vydáváno,

b) identifikační údaje výrobku,

c) prohlášení, že pro daný účel je výrobek bezpečný a vhodný,

d) použitý způsob ověření shody a seznam právních předpisů a technických norem, podle nichž byla ověřována shoda,

e) odkazy na dokumenty vydané při ověřování shody,

f) název, adresu sídla a identifikační číslo osoby, která ověřovala shodu,

g) datum vydání prohlášení shody a jméno, případně jména, příjmení a funkci fyzické osoby vydávající prohlášení shody.

(5) Distributor typově schváleného spotřebního výrobku s přidaným radionuklidem je povinen zajistit, aby součástí dokumentace předávané uživateli tohoto výrobku byla informace o

a) přidané radioaktivní látce, jejím druhu a aktivitě,

b) dávkovém příkonu za normálních podmínek a při údržbě,

c) možné zdravotní újmě v důsledku ozáření,

d) schválení typu výrobku,

e) správném použití, instalaci, údržbě a opravách výrobku a

f) doporučeném způsobu zneškodnění výrobku.

DÍL 3

Přeprava

ODDÍL 1

Přeprava radioaktivní nebo štěpné látky

§ 141

Povinnosti přepravce při přepravě radioaktivní nebo štěpné látky

(1) Přepravce je povinen

a) předávat radioaktivní nebo štěpnou látku pouze osobě oprávněné nakládat s ní podle tohoto zákona,

b) zajistit přepravu a dopravu radioaktivní nebo štěpné látky podle prováděcího právního předpisu a jiných právních předpisů[8]), zajistit zabezpečení radioaktivní nebo štěpné látky, fyzickou ochranu jaderného materiálu, zvládání radiační mimořádné události a zamezit zneužití informací o přepravě,

c) určit přepravní index, index bezpečné podkritičnosti a kategorii radioaktivní zásilky, nefixovanou kontaminaci a příkony dávkového ekvivalentu,

d) zajistit technické a organizační podmínky přepravy a dopravy radioaktivní nebo štěpné látky,

e) zajistit dokumentaci nezbytnou k přepravě a dopravě radioaktivní nebo štěpné látky,

f) zpracovat a trvale zpřístupnit zásahové instrukce,

g) informovat o dopravě Úřad, dotčené správní orgány, dopravce a další osoby, kterých se doprava týká,

h) označit radioaktivní zásilku příslušnými údaji včetně UN čísla,

i) opatřit radioaktivní zásilku bezpečnostními značkami a v případě použití kontejneru jej příslušně označit a opatřit velkými bezpečnostními značkami a oranžovými tabulkami,

j) opatřit dopravní prostředek velkými bezpečnostními značkami a oranžovými tabulkami v souladu s jinými právními předpisy[8]),

k) používat k přepravě radioaktivní nebo štěpné látky jen typ obalového souboru splňující technické požadavky na konstrukci, bezpečnostní funkce a označování obalového souboru a na manipulaci s ním v závislosti na radioaktivním obsahu,

l) projednat nezbytná opatření ke zvládání radiační mimořádné události s Hasičským záchranným sborem České republiky, stanoví-li tak havarijní řád,

m) v případě radiační havárie nebo podezření na její vznik neprodleně informovat Úřad, příslušné operační středisko Policie České republiky a příslušné operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru České republiky a

n) provádět přepravu povrchově kontaminovaného předmětu skupiny SCO-III, pouze je-li odůvodněna; taková přeprava se považuje za odůvodněnou, pokud

1. v době podání žádosti o povolení neexistuje vhodný obalový soubor,

2. návrh nebo výroba vhodného obalového souboru k přepravě předmětu nebo rozdělení předmětu na menší části nejsou prakticky, technicky nebo ekonomicky proveditelné a

3. neexistuje jiná možnost přepravy.

(2) Přepravce je při přepravě radioaktivní nebo štěpné látky do České republiky nebo při jejich průvozu přes Českou republiku povinen mít prohlášení odesílatele radioaktivní nebo štěpné látky usazeného ve státě, který není členem Euratomu, schválené příslušnými orgány tohoto státu, o převzetí látek zpět v případě, kdy přepravu nelze dokončit.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

a) způsob určení a nejvyšší přípustné hodnoty přepravního indexu, indexu bezpečné podkritičnosti, nefixované kontaminace a příkonu dávkového ekvivalentu a způsob určení kategorie radioaktivní zásilky,

b) podmínky pro klasifikaci radioaktivní a štěpné látky pro účely přepravy a technické a organizační podmínky přepravy a dopravy radioaktivní nebo štěpné látky,

c) požadavky na obsah, jazykové provedení a dostupnost dokumentace nezbytné k přepravě a dopravě radioaktivní nebo štěpné látky,

d) způsob a rozsah vyrozumění správních orgánů a osob, jichž se doprava týká, o dopravě a lhůty k jeho proveden

e) způsob označování, vzhled a způsob užívání bezpečnostních značek k označování radioaktivní zásilky, dopravního prostředku k její přepravě a kontejneru k přepravě.

§ 142

Povinnosti přepravce při přepravě radioaktivní nebo štěpné látky vyžadující povolení

Přepravce je při přepravě radioaktivní nebo štěpné látky, k jejíž přepravě je třeba povolení podle tohoto zákona, povinen

a) ohlásit vstup na území České republiky ze státu, který není členem Euratomu, nebo výstup z území České republiky do státu, který není členem Euratomu, příslušnému celnímu úřadu,

b) v případě průvozu přes Českou republiku předložit příslušnému celnímu úřadu při vstupu na území České republiky stejnopis nebo ověřenou kopii platného povolení státu, do něhož má být tato látka z členského státu Euratomu propuštěna.

ODDÍL 2

Přeshraniční přeprava radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva

§ 143

Povolení v oblasti přeshraniční přepravy radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva

(1) Žádost o povolení k přeshraniční přepravě radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva musí být podána formou standardního dokumentu podle právního předpisu Euratomu[18]).

(2) Společné povolení více přeshraničních přeprav radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva lze vydat, pokud o něj bylo požádáno jednou žádostí a

a) radioaktivní odpad nebo vyhořelé jaderné palivo má stejné fyzikální, chemické a radioaktivní vlastnosti,

b) přepravy jsou uskutečňovány pouze mezi stejným držitelem radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva a stejným příjemcem a týkají se vždy stejných příslušných orgánů a

c) přepravy jsou uskutečňovány přes stejné hraniční přechody v případě, že se týkají státu, který není členem Euratomu.

(3) Úřad může v dohodě s příslušnými orgány členských států Euratomu, jichž se přeprava týká, vydat povolení k přepravě též v případě, kdy není splněna podmínka podle odstavce 2 písm. c).

(4) Prováděcí právní předpis stanoví vzory standardních dokumentů v oblasti přeshraniční přepravy radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva.

§ 144

Přeprava z České republiky do jiného členského státu Euratomu

(1) Držitel radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva je při jeho přepravě z České republiky do jiného členského státu Euratomu povinen

a) podat žádost o povolení k přepravě způsobem podle § 143 odst. 1,

b) zajistit zpětné převzetí radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva na vlastní náklady, nelze-li přepravu dokončit nebo nejsou-li podmínky přepravy v souladu s ustanoveními tohoto zákona a s jinými právními předpisy[8]) a nelze-li učinit jiné opatření k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení a

c) zajistit, aby dopravce přijal v případě potřeby nápravná opatření k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení.

(2) Úřad při přepravě radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva z České republiky do členského státu Euratomu

a) zašle kopii žádosti podle odstavce 1 písm. a) příslušným orgánům státu určení, případně státu průvozu, který je členským státem Euratomu,

b) přijme nezbytná opatření k zajištění ochrany všech údajů týkajících se přepravy proti zneužití,

c) v případě, že si příslušný orgán dotčeného členského státu vyžádá doplňující informace, zajistí jejich neprodlené předání,

d) vydá povolení k přeshraniční přepravě radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva

1. po obdržení potvrzení o přijetí řádně vyplněné žádosti od příslušných orgánů státu určení,

2. na základě obdržených souhlasů s přepravou příslušných orgánů států, kterým byla žádost podle písmene a) zaslána; marné uplynutí lhůty pro udělení souhlasu podle písmene e) se považuje za vyjádření souhlasu příslušného orgánu s navrhovanou přepravou a

3. v případě souladu přepravy s příslušnými právními předpisy České republiky, právními předpisy Euratomu nebo mezinárodními právními předpisy týkajícími se přepravy radioaktivních látek,

e) povolení k přeshraniční přepravě podle písmene d) vydá bez zbytečného odkladu po

1. uplynutí lhůty 2 měsíců od potvrzení přijetí žádosti příslušnými orgány státu určení, pokud žádný ze států, kterým byla žádost podle písmene a) zaslána, nepožádal o dodatečnou lhůtu, nebo

2. uplynutí dodatečné lhůty v délce nejvýše 1 měsíce, o kterou požádal některý ze států, kterým byla žádost podle písmene a) zaslána,

f) vydá povolení podle písmene d) nebo rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení formou stanovenou právním předpisem Euratomu[18]); doba platnosti povolení nesmí být delší než 3 roky; při stanovení doby platnosti povolení Úřad vezme v úvahu podmínky stanovené v souhlasech k přepravě příslušných orgánů všech států, kterým byla

zaslána žádost podle písmene a),

g) o vydání povolení k přepravě informuje všechny příslušné orgány dotčených členských států Euratomu nebo třetích zemí,

h) zašle kopii oznámení o přijetí radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva, a to vyplněnou příslušnou část standardního dokumentu, kterou obdržel od příslušného orgánu státu určení, původnímu držiteli radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva,

i) oznámí Evropské komisi případy neodůvodněných prodlev nebo nedostatku spolupráce ze strany příslušných orgánů jiného členského státu Euratomu.

(3) Úřad může rozhodnout, že přepravu nelze dokončit, pokud podmínky přepravy nejsou v souladu s ustanoveními tohoto zákona a s jinými právními předpisy[8]) nebo pokud tyto podmínky nejsou v souladu s povoleními nebo souhlasy k přepravě vydanými dotčenými členskými státy Euratomu, a neprodleně o tom informuje příslušné orgány dotčených členských států Euratomu nebo třetích zemí. Rozhodnutí je prvním úkonem v řízení.

§ 145

Přeprava z České republiky do státu, který není členem Euratomu

(1) Držitel radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva při jeho přepravě z České republiky do státu, který není členem Euratomu, je povinen

a) podat žádost o povolení k přepravě způsobem podle § 143 odst. 1,

b) zajistit zpětné převzetí radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva na vlastní náklady, nelze-li přepravu dokončit nebo nejsou-li podmínky přepravy v souladu s ustanoveními tohoto zákona a s jinými právními předpisy[8]) a nelze-li učinit jiné opatření k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení,

c) zajistit, aby dopravce přijal v případě potřeby nápravná opatření k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení,

d) zajistit, aby mu příjemce neprodleně po obdržení radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva zaslal oznámení o přijetí radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva formou příslušné části standardního dokumentu nebo vlastní prohlášení stejného obsahu a sdělil mu poslední celní úřad Euratomu, přes který byla přeprava uskutečněna, a

e) zaslat Úřadu do 15 dnů od předání radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva příjemcem vyplněné oznámení o přijetí radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva formou příslušné části standardního dokumentu s uvedením posledního celního úřadu Euratomu, přes který byla přeprava uskutečněna; nevyplní-li příjemce standardní dokument, vyplní jej držitel radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva a doloží jej prohlášením příjemce podle písmene d).

(2) Úřad při přepravě radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva z České republiky do státu, který není členem Euratomu,

a) informuje příslušné orgány státu určení o plánované přepravě, vyžádá si jejich souhlas a zašle kopie žádosti podle odstavce 1 písm. a) příslušným orgánům členských států průvozu v Euratomu a

b) postupuje podle § 144 odst. 2 písm. b) až g) a odstavce 3.

§ 146

Přeprava do České republiky ze státu, který není členem Euratomu

(1) Příjemce radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva při jeho přepravě ze státu, který není členem Euratomu, do České republiky je povinen

a) zajistit, aby držitel radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva vyplnil a potvrdil žádost o povolení přepravy radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva formou standardního dokumentu, a předložit tuto žádost Úřadu,

b) doložit Úřadu, že zajistil, aby držitel radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva na vlastní náklady zpětně převzal radioaktivní odpad nebo vyhořelé jaderné palivo, nebude-li možné přepravu dokončit nebo nejsou-li podmínky přepravy v souladu s ustanoveními tohoto zákona a s jinými právními předpisy[8]) a nelze-li učinit jiné opatření k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení; taková smlouva musí být schválena příslušnými orgány třetí země, v níž je držitel usazen,

c) zajistit, aby dopravce přijal v případě potřeby nápravná opatření k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení a

d) zaslat Úřadu do 15 dnů po obdržení radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva oznámení o přijetí radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva formou příslušné části standardního dokumentu.

(2) Úřad při přeshraniční přepravě radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva ze státu, který není členem Euratomu, do České republiky, včetně průvozu členskými státy Euratomu,

a) zašle kopii žádosti podle odstavce 1 písm. a) příslušným orgánům států průvozu v Euratomu,

b) postupuje podle § 144 odst. 2 písm. b) až g) a odstavce 3 a

c) zašle kopii oznámení o přijetí radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva formou vyplněné příslušné části standardního dokumentu příslušným orgánům všech dotčených členských států Euratomu nebo třetích zemí.

§ 147

Přeprava při průvozu

(1) Osoba, která zajišťuje uskutečnění přepravy na území České republiky při přepravě radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva mezi státy, které nejsou členy Euratomu, s průvozem přes členské státy Euratomu, kdy je Česká republika prvním členským státem Euratomu, na jehož území radioaktivní odpad nebo vyhořelé jaderné palivo vstupuje, je povinna

a) zajistit, aby držitel radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva vyplnil a potvrdil žádost o povolení přepravy radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva formou standardního dokumentu, a předložit tuto žádost Úřadu,

b) doložit Úřadu, že zajistila, aby držitel radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva na vlastní náklady převzal zpět radioaktivní odpad nebo vyhořelé jaderné palivo, nelze-li přepravu dokončit nebo nejsou-li podmínky přepravy v souladu s ustanoveními tohoto zákona a s jinými právními předpisy[8]) a nelze-li učinit jiné opatření k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení; taková smlouva musí být schválena příslušnými orgány třetí země, v níž je držitel usazen, a

c) zajistit, aby držitel radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva zajistil přijetí nápravných opatření k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení dopravcem v případě potřeby.

(2) Držitel povolení k přeshraniční přepravě radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva je povinen

a) zajistit, aby mu příjemce neprodleně po obdržení radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva zaslal prohlášení, že radioaktivní odpad nebo vyhořelé jaderné palivo dosáhly místa určení, s uvedením celního úřadu, přes který byla přeprava uskutečněna,

b) sdělit Úřadu do 15 dnů od předání radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva příjemci, že radioaktivní odpad nebo vyhořelé jaderné palivo dosáhly místa určení, a

c) zaslat Úřadu prohlášení příjemce podle písmene a).

(3) Úřad při přeshraniční přepravě radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva mezi státy, které nejsou členy Euratomu, s průvozem přes členské státy Euratomu, kdy je Česká republika prvním členským státem Euratomu, na jehož území radioaktivní odpad nebo vyhořelé jaderné palivo vstupuje,

a) zašle kopii žádosti podle odstavce 1 písm. a) příslušným orgánům států průvozu v Euratomu a

b) postupuje podle § 144 odst. 2 písm. b) až g) a odstavce 3.

§ 148

Přeprava nevyžadující povolení

(1) V případě přepravy radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva nevyžadující povolení podle § 9 odst. 4, při které je Česká republika státem průvozu, ale není prvním státem Euratomu, na jehož území radioaktivní odpad nebo vyhořelé jaderné palivo vstupují, Úřad

a) do 20 dnů po obdržení žádosti o souhlas s přepravou radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva od příslušných orgánů členského státu Euratomu prověří, zda je žádost řádně vyplněna a požádá příslušné orgány členského státu Euratomu o doplnění chybějících údajů, pokud je to nutné; na zkrácení lhůty 20 dnů se může dohodnout s příslušnými orgány členských států, jichž se přeprava týká, pokud se tyto orgány ujistily, že je žádost řádně vyplněna,

b) o tom, že požádal o doplnění žádosti, vyrozumí i ostatní příslušné orgány členských států, jichž se přeprava týká,

c) do 2 měsíců ode dne vystavení potvrzení o přijetí řádně vyplněné žádosti oznámí příslušnému orgánu členského státu Euratomu, který přepravu povoluje, souhlas s přepravou, souhlas s přepravou s podmínkami provedení zamýšlené přepravy nebo zamítnutí souhlasu s přepravou,

d) uvede důvody, které vedou ke stanovení podmínek připojených k udělenému souhlasu nebo k zamítnutí souhlasu; tyto důvody musí být v souladu s jinými právními předpisy, právními předpisy Euratomu nebo mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, týkajícími se přepravy radioaktivních látek,

e) je oprávněn požádat příslušný orgán členského státu Euratomu, který přepravu povoluje, o prodloužení lhůty k oznámení podle písmene c), nejdéle však o 1 měsíc; nevyjádří-li se Úřad ve lhůtě, má se za to, že s přepravou souhlasí,

f) udělí souhlas se zpětnou přepravou radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva, pokud

1. udělil předchozí souhlas s přepravou při průvozu za účelem zpracování nebo přepracování, jde o zpětnou přepravu produktů odpovídajících původnímu materiálu po zpracování nebo přepracování a jsou dodrženy jiné právní předpisy, nebo

2. stát určení, původu nebo průvozu rozhodne, že přepravu nelze dokončit, a zpětná přeprava je uskutečňována za stejných podmínek a se stejnými specifikacemi.

(2) V případě přepravy radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva z členského státu Euratomu do České republiky

a) je příjemce radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva povinen do 15 dnů po jejich obdržení zaslat Úřadu oznámení o přijetí radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva ve formě vyplněné příslušné části standardního dokumentu,

b) Úřad zašle po obdržení oznámení o přijetí radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva podle

písmene a) jeho kopii příslušným orgánům dotčených členských států Euratomu nebo třetích zemí,

c) Úřad postupuje podle odstavce 1 a dále

1. zašle potvrzení o přijetí řádně vyplněné žádosti příslušnému orgánu členského státu Euratomu, který přepravu povoluje, je-li žádost řádně vyplněna, a to nejdříve 20 dnů od obdržení žádosti, nejpozději však do 10 dnů po uplynutí lhůty 20 dnů, a pokud některý z těchto orgánů nebo Úřad požádá o chybějící údaje, zašle potvrzení o přijetí řádně vyplněné žádosti nejdříve 20 dnů od obdržení žádosti, nejpozději však do 10 dnů po obdržení chybějících údajů; na zkrácení těchto lhůt se může dohodnout s příslušnými orgány členských států, jichž se přeprava týká, a

2. postupuje podle právních předpisů upravujících nakládání s radioaktivním odpadem nebo vyhořelým jaderným palivem při stanovení podmínek uděleného souhlasu nebo při zamítnutí souhlasu.

(3) Úřad může rozhodnout, že přepravu nelze dokončit, pokud podmínky přepravy nejsou v souladu s ustanoveními tohoto zákona, s jinými právními předpisy[8]) nebo s povoleními anebo souhlasy k přepravě vydanými dotčenými členskými státy Euratomu a neprodleně o tom informuje příslušné orgány dotčených členských států Euratomu nebo třetích zemí. Rozhodnutí je prvním úkonem v řízení.

HLAVA VII

Monitorování radiační situace

§ 149

(1) Monitorování radiační situace na území České republiky je prováděno

a) formou normálního monitorování, které se provádí za obvyklé radiační situace, včetně monitorování při havarijním cvičení, nácviku a porovnávacím měření, za plánované a existující expoziční situace nebo formou havarijního monitorování, které se provádí za nehodové expoziční situace,

b) měřením a vyhodnocováním fyzikálních veličin charakterizujících pole záření a obsah radionuklidů v monitorovaných položkách v monitorovacích místech nebo monitorovacích trasách uspořádaných v monitorovacích sítích pro účely hodnocení zevního a vnitřního ozáření obyvatel,

c) přímým měřením a jeho vyhodnocením v monitorovacích místech anebo monitorovacích trasách nebo nepřímým měřením a jeho vyhodnocením ve vzorcích odebraných v monitorovacích místech anebo monitorovacích trasách v měřicí laboratoři,

d) předáváním dat z monitorování Úřadu, který provádí jejich zpracování, hodnocení a zveřejnění.

(2) Monitorování radiační situace podle odstavce 1 zajišťují

a) Úřad na celém území České republiky, správní orgány uvedené v § 216 až 218 a § 220 až 223, osoba, která má v držbě odval, odkaliště nebo jiný zbytek po činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu nebo po jiné

hornické činnosti doprovázené výskytem radioaktivního nerostu, nebo další osoby uvedené v národním programu monitorování pro území České republiky (dále jen „národní program monitorování“) na vybrané části území České republiky,

b) držitel povolení podle programu monitorování vztahujícího se na území, na němž je umístěn areál jaderného zařízení, na pracoviště se zdroji ionizujícího záření nebo na území zóny havarijního plánování, je-li stanovena.

(3) Úřad v rámci řízení monitorování radiační situace při vzniku nehodové expoziční situace zahajuje havarijní monitorování a podle jejího rozsahu a v souladu s programem monitorování může určit rozsah a způsob zapojení jednotlivých osob uvedených v odstavci 2 písm. a) do havarijního monitorování.

(4) Při monitorování radiační situace se postupuje podle národního programu monitorování a dalších programů monitorování podle odstavce 2 a při havarijním cvičení, nácviku a porovnávacím měření se postupuje rovněž podle pokynů daných jejich organizátorem.

(5) Pro účely monitorování a hodnocení radiační situace se v programu monitorování stanovují odstupňované monitorovací úrovně.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

a) podrobné požadavky na formu a způsob monitorování radiační situace a rozsah provádění monitorování správními orgány,

b) kritéria pro výběr dalších osob pro provádění monitorování radiační situace,

c) obsah národního programu monitorování,

d) požadavky na stanovení zóny havarijního plánování.

§ 150

(1) Držitel povolení k provozu pracoviště III. kategorie, který je současně držitelem povolení k uvolňování radioaktivní látky z pracoviště, a držitel povolení k provozu pracoviště IV. kategorie jsou povinni

a) zajistit provádění monitorování výpustí a okolí podle programu monitorování, včetně havarijního monitorování,

b) zajistit měřicí laboratoř a její účast v porovnávacím měření organizovaném Úřadem a Evropskou komisí,

c) strpět v areálu jaderného zařízení nebo na pracovišti monitorování výpustí prováděné Úřadem podle národního programu monitorování a zajistit potřebnou součinnost,

d) provádět nácvik havarijního monitorování v rámci havarijního cvičení podle § 156 odst. 1 písm. f),

e) předávat Úřadu data z monitorování výpustí a okolí a

f) vypracovat výroční zprávu o monitorování výpustí a okolí a předat ji do 15. února následujícího kalendářního

roku Úřadu.

(2) Držitel povolení k umístění jaderného zařízení, držitel povolení k výstavbě jaderného zařízení, držitel povolení k výstavbě pracoviště IV. kategorie nebo držitel povolení k uzavření úložiště radioaktivního odpadu jsou povinni

a) zajistit provádění monitorování okolí podle programu monitorování, včetně havarijního monitorování,

b) zajistit měřicí laboratoř a její účast v porovnávacím měření organizovaném Úřadem a Evropskou komisí,

c) předávat Úřadu data z monitorování okolí a

d) vypracovat výroční zprávu o monitorování okolí a předat ji do 15. února následujícího kalendářního roku Úřadu.

(3) Držitel povolení k vykonávání služeb významných z hlediska radiační ochrany podle § 9 odst. 2 písm. h) bodu 3 je povinen

a) zajistit měřicí laboratoř a její účast v porovnávacím měření organizovaném Úřadem a Evropskou komisí a

b) předávat Úřadu data z monitorování okolí.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

a) požadavky na činnosti vykonávané měřicí laboratoří a na vybavení měřicí laboratoře,

b) rozsah a způsob provádění porovnávacích měření,

c) obsah výroční zprávy o monitorování výpustí a okolí.

HLAVA VIII

Zvládání radiační mimořádné události

§ 151

Vymezení některých pojmů v oblasti zvládání radiační mimořádné události

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) odezvou na radiační mimořádnou událost uplatnění souboru opatření ke zvládnutí situace související se vznikem radiační mimořádné události s cílem znovunabytí kontroly nad vzniklou situací a zabránění následkům vzniklé radiační mimořádné události, včetně neradiačních následků, nebo jejich zmírnění,

b) připraveností k odezvě na radiační mimořádnou událost soubor organizačních, technických, materiálních a personálních opatření připravovaných podle pravděpodobného průběhu radiační mimořádné události k odvrácení nebo zmírnění jejích dopadů a zpracovaných ve formě zásahových instrukcí, vnitřního havarijního plánu, havarijního řádu, plánu k provádění záchranných a likvidačních prací v okolí zdroje nebezpečí[19]) (dále jen „vnější havarijní plán“

a národního radiačního havarijního plánu.

§ 152

Při zvládání radiační mimořádné události se ve věcech neupravených tímto zákonem postupuje podle zákona o integrovaném záchranném systému nebo podle zákona o krizovém řízení.

§ 152a

(1) V případě, kdy se překrývají zóny havarijního plánování více držitelů povolení, mohou v nich být opatření ke zvládání radiační mimořádné události činěna držiteli povolení společně.

(2) Při stanovování zóny havarijního plánování musí být zohledněno vzájemné působení a umístění jaderných zařízení různých držitelů povolení.

§ 153

Kategorizace v oblasti zvládání radiační mimořádné události

(1) Podle velikosti možných dopadů radiační nehody nebo radiační havárie na území České republiky se jaderné zařízení, pracoviště se zdroji ionizujícího záření nebo činnosti v rámci expozičních situací zařazují do kategorie ohrožení A až E.

(2) Pro účely odstupňované připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost se radiační mimořádná událost zařazuje do kategorie radiační mimořádná událost prvního stupně, radiační nehoda nebo radiační havárie.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví pravidla pro zařazení jaderného zařízení, pracoviště se zdroji ionizujícího záření nebo činnosti v rámci expozičních situací do kategorie ohrožení.

§ 154

Analýza a hodnocení radiační mimořádné události

(1) Žadatel o povolení podle § 9 odst. 1 písm. b) a e), § 9 odst. 2 písm. a), b), d) a f), kromě žadatele o povolení k nakládání s rentgenovým zařízením používaným pro lékařské nebo nelékařské ozáření nebo pro veterinární účely, a to v radiodiagnostice, intervenční radiologii, nukleární medicíně nebo pro zobrazovací účely v radioterapii, § 9 odst. 3 písm. a) a b) a § 9 odst. 4 je povinen

a) zpracovat analýzu a hodnocení radiační mimořádné události,

b) stanovit na základě výsledků analýzy a hodnocení radiační mimořádné události kategorii radiační mimořádné události, která by při vykonávání povolené činnosti mohla vzniknout,

c) stanovit na základě výsledků analýzy a hodnocení radiační mimořádné události kategorii ohrožení,

d) oznámit kategorii ohrožení zpracovateli vnějšího havarijního plánu a národního radiačního havarijního plánu a

e) zohlednit výsledky analýzy a hodnocení radiační mimořádné události při zpracování dokumentace pro povolovanou činnost.

(2) Analýza a hodnocení radiační mimořádné události musí být provedena na základě výčtu možných radiačních mimořádných událostí, jejich příčin a rozsahu jejich dopadů na vykonávání činností v rámci expozičních situací, činností souvisejících s využíváním jaderné energie, nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem nebo přepravy radioaktivní nebo štěpné látky.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví podrobná pravidla provádění analýzy a hodnocení radiační mimořádné události.

§ 155

Připravenost k odezvě na radiační mimořádnou událost

(1) Připravenost k odezvě na radiační mimořádnou událost zahrnuje vzdělávání a odbornou přípravu k odezvě na radiační mimořádnou událost a přípravu na

a) zjišťování vzniku radiační mimořádné události,

b) zařazení vzniklé radiační mimořádné události do kategorie radiační mimořádné události,

c) vyhlášení radiační mimořádné události a vyrozumění dotčených orgánů,

d) řízení a provádění odezvy na radiační mimořádnou událost,

e) omezení havarijního ozáření,

f) zdravotnické zajištění,

g) předběžné informování obyvatelstva,

h) prověřování připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost,

i) příjem vnější pomoci a

j) dokumentování připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost včetně zpracování vnitřního havarijního plánu, vnějšího havarijního plánu, národního radiačního havarijního plánu a havarijního řádu.

(2) Vnitřní havarijní plán se zpracovává pro areál jaderného zařízení nebo pracoviště se zdroji ionizujícího záření kromě pracoviště s rentgenovým zařízením používaným pro lékařské nebo nelékařské ozáření nebo pro veterinární účely, a to v radiodiagnostice, intervenční radiologii, nukleární medicíně nebo pro zobrazovací účely v radioterapii.

Vnější havarijní plán se zpracovává pro zónu havarijního plánování.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

a) požadavky na obsah národního radiačního havarijního plánu,

b) postupy a opatření k zajištění připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost.

§ 156

Povinnosti držitele povolení k zajištění připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost

(1) Držitel povolení, kromě držitele povolení k nakládání s rentgenovým zařízením používaným pro lékařské nebo nelékařské ozáření nebo pro veterinární účely, a to v radiodiagnostice, intervenční radiologii, nukleární medicíně nebo pro zobrazovací účely v radioterapii, je povinen

a) neprodleně seznámit se schváleným vnitřním havarijním plánem všechny osoby tímto plánem dotčené, včetně osoby provozující objekt nebo zařízení, které může být radiační mimořádnou událostí vzniklou při činnosti, k níž bylo držiteli povolení vydáno povolení, ovlivněno nebo zasaženo (dále jen „sousedící osoba“), a osob podle vnitřního havarijního plánu určených k odezvě na radiační mimořádnou událost,

b) neprodleně seznámit s vypracovanou zásahovou instrukcí fyzické osoby touto instrukcí dotčené,

c) neprodleně seznámit se schváleným havarijním řádem všechny osoby určené k zajištění přepravy a fyzické osoby tímto řádem určené k provedení zásahu,

d) sdílet informace nutné pro řízení a provedení odezvy na radiační mimořádnou událost v rámci povolené činnost se sousedící osobou, je-li také držitelem povolení podle tohoto zákona,

e) zajistit systém vzdělávání fyzických osob dotčených zásahovou instrukcí, vnitřním havarijním plánem nebo havarijním řádem v oblasti zvládání radiační mimořádné události,

f) pravidelně prověřovat připravenost k odezvě na radiační mimořádnou událost nácvikem, havarijním cvičením a ověřováním funkčnosti technických prostředků podle vnitřního havarijního plánu, zásahové instrukce a havarijního řádu; prověření připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost musí být prováděno na základě ročního plánu a hodnoceno, a

g) zajistit soulad sledovaných veličin a parametrů svého programu monitorování s monitorovací úrovní stanovenou ve vnitřním havarijním plánu.

(2) Držitel povolení k vykonávání činností souvisejících s využíváním jaderné energie a k vykonávání činností v rámc expozičních situací, k nimž je stanovena zóna havarijního plánování, je povinen

a) spolupracovat s orgány státní správy a územní samosprávy a zasahujícími složkami integrovaného záchranného

systému na zajištění připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost při radiační havárii v zóně havarijního plánování,

b) předávat podklady ke zpracování

1. vnějšího havarijního plánu Hasičskému záchrannému sboru České republiky a krajskému úřadu,

2. národního radiačního havarijního plánu Úřadu a Ministerstvu vnitra,

c) zajistit systémy monitorování radiační situace v areálu jaderného zařízení a v zóně havarijního plánování a podílet se na zajištění monitorování radiační situace na území České republiky podle § 149 odst. 2 písm. b),

d) zajistit ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo Hasičským záchranným sborem České republiky vybavení obyvatelstva a složek integrovaného záchranného systému zasahujících při radiační havárii v zóně havarijního plánování antidoty k jódové profylaxi,

e) poskytovat obyvatelstvu v zóně havarijního plánování základní informace pro případ radiační havárie a pravidelně je aktualizovat; základní informace pro případ radiační havárie lze poskytnout nebo aktualizovat jen na základě souhlasného vyjádření Úřadu, Hasičského záchranného sboru České republiky a hejtmana kraje,

f) zajistit systém vyrozumění dotčených orgánů,

g) pořídit, udržovat a provozovat v zóně havarijního plánování koncové prvky varování s hlasovým modulem [20]),

h) ověřovat cvičením a taktickým cvičením[21]) ve spolupráci s příslušnými orgány veřejné správy a složkami integrovaného záchranného systému správnost, účinnost a vzájemný soulad vnitřního havarijního plánu a vnějšího havarijního plánu a jejich soulad s národním radiačním havarijním plánem,

i) podílet se na vyhodnocování cvičení a taktického cvičení podle písmene h) a na základě výsledku vyhodnocení přijmout opatření k nápravě zjištěného nedostatku,

j) neprodleně informovat Úřad o předání podkladů ke zpracování vnějšího havarijního plánu krajskému úřadu a Hasičskému záchrannému sboru České republiky a o jejich obsahu a

k) vypracovat výroční zprávu o zajištění připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost při činnostech, které držitel povolení vykonává, a předat ji do 31. ledna následujícího kalendářního roku Úřadu.

(3) Míru podílu držitele povolení k vykonávání činností souvisejících s využíváním jaderné energie a k vykonávání činností v rámci expozičních situací, k nimž je stanovena zóna havarijního plánování, na činnostech podle odstavce 2 písm. e) a g), s výjimkou udržování a provozování koncových prvků varování, stanoví pro příslušný kalendářní rok dohoda mezi držitelem povolení a zpracovatelem vnějšího havarijního plánu po projednání návrhu dohody bezpečnostní radou kraje.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

a) způsob a četnost ověřování vnitřního havarijního plánu, národního radiačního havarijního plánu, zásahové

instrukce a havarijního řádu a funkčnosti technických prostředků,

b) způsob a četnost ověřování účinnosti a vzájemného souladu vnitřního havarijního plánu, vnějšího havarijního plánu a národního radiačního havarijního plánu,

c) požadavky na zajištění připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost v zóně havarijního plánování,

d) obsah základních informací pro případ radiační havárie, jejich formu a rozsah a způsob jejich aktualizace,

e) obsah výroční zprávy o zajištění připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost.

§ 157

Odezva na radiační mimořádnou událost

(1) Odezva na radiační mimořádnou událost prováděná vně areálu jaderného zařízení nebo pracoviště se zdroji ionizujícího záření je součástí opatření a postupů při řešení mimořádné události nebo krizové situace podle jiného právního předpisu[22]).

(2) Držitel povolení, kromě držitele povolení k nakládání s rentgenovým zařízením používaným pro lékařské nebo nelékařské ozáření nebo pro veterinární účely, a to v radiodiagnostice, intervenční radiologii, nukleární medicíně nebo pro zobrazovací účely v radioterapii, je povinen zajistit odezvu na radiační mimořádnou událost vzniklou při jím vykonávaných činnostech podle příslušného vnitřního havarijního plánu, havarijního řádu nebo zásahové instrukce, pokud se vnitřní havarijní plán nevypracovává, a to

a) zahájit neprodleně odezvu na radiační mimořádnou událost a průběh odezvy na radiační mimořádnou událost zaznamenávat,

b) neprodleně varovat fyzickou osobu nacházející se v areálu jaderného zařízení nebo v prostorách pracoviště se zdrojem ionizujícího záření, realizovat opatření k její ochraně a informovat o nich Úřad a v případě vzniku radiační nehody spojené s podezřením na možný únik radioaktivních látek nebo šíření ionizujícího záření z areálu jaderného zařízení nebo pracoviště se zdrojem ionizujícího záření nebo radiační havárie informovat také další dotčené orgány a osoby stanovené vnitřním havarijním plánem nebo havarijním řádem; součástí varování musí být v případě vzniku radiační havárie i návrh na zavedení neodkladných ochranných opatření,

c) neprodleně vyrozumět o vzniku nebo podezření na vznik radiační mimořádné události Úřad a v případě radiační nehody spojené s podezřením na možný únik radioaktivních látek nebo šíření ionizujícího záření z areálu jaderného zařízení nebo pracoviště se zdrojem ionizujícího záření nebo radiační havárie neprodleně vyrozumět také místně příslušné starosty obcí s rozšířenou působností a místně příslušného hejtmana kraje prostřednictvím územně příslušného operačního střediska Hasičského záchranného sboru České republiky, další dotčené orgány stanovené vnitřním havarijním plánem nebo havarijním řádem a sousedící osoby,

d) ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem České republiky neprodleně zahájit při vzniku nebo podezření na vznik radiační havárie varování obyvatelstva v zóně havarijního plánování a zajistit neprodlené odvysílání

tísňové informace[23]); součástí informace je pokyn k zavedení neodkladných ochranných opatření formou ukrytí a použití jódové profylaxe,

e) kontrolovat, vyhodnocovat a regulovat ozáření fyzických osob podílejících se na průběhu odezvy na radiační mimořádnou událost v areálu jaderného zařízení nebo v prostorách pracoviště se zdrojem ionizujícího záření,

f) navrhnout hejtmanovi kraje zavedení neodkladného opatření k ochraně obyvatelstva v zóně havarijního plánování formou evakuace podle průběhu nebo předpokládaného vývoje radiační havárie a podle výsledků monitorování radiační situace prováděného podle písmene j),

g) předávat Úřadu údaje pro hodnocení radiační havárie a pro prognózu jejího vývoje, včetně údajů o meteorologické situaci v místě vzniku radiační havárie,

h) informovat o činnostech jím vykonávaných v průběhu odezvy na radiační mimořádnou událost při radiační nehodě nebo radiační havárii Úřad a o činnostech jím vykonávaných v průběhu odezvy na radiační mimořádnou událost při radiační nehodě spojené s podezřením na možný únik radioaktivních látek nebo šíření ionizujícího záření z areálu jaderného zařízení nebo pracoviště se zdrojem ionizujícího záření nebo radiační havárii Hasičský záchranný sbor České republiky a další dotčené orgány a osoby stanovené vnitřním havarijním plánem nebo havarijním řádem,

i) v případě radiační havárie neprodleně informovat obyvatelstvo touto radiační havárií dotčené o skutečnostech radiační havárie a jejím předpokládaném vývoji,

j) zajistit monitorování radiační situace v zóně havarijního plánování podle příslušného programu monitorování při podezření na vznik radiační nehody nebo radiační havárie a podle pokynů Úřadu k němu, vydaných v návaznosti na vývoj expoziční situace, a předávat data z tohoto monitorování Úřadu,

k) zajistit likvidaci následků radiační nehody v areálu jaderného zařízení nebo v prostorách pracoviště se zdrojem ionizujícího záření,

l) zpracovat průběh odezvy na radiační mimořádnou událost zaznamenaný podle písmene a) ve formě zprávy o vzniku a průběhu radiační mimořádné události a zprávu předat Úřadu do

1. 3 měsíců od vyhlášení v případě radiační havárie, nebo
2. 1 měsíce od vyhlášení jiné radiační mimořádné události,

m) evidovat a uchovávat záznam o průběhu odezvy na radiační mimořádnou událost a zprávu o vzniku a průběhu radiační mimořádné události po dobu nejméně 5 let od vyhlášení radiační mimořádné události nebo po dobu 30 let od vyhlášení v případě radiační havárie a

n) spolupracovat na přípravě nápravy stavu po radiační havárii na území zasaženém radiační havárií.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví pravidla k zajištění odezvy na radiační mimořádnou událost podle odstavce 2.

§ 158

Náprava stavu po radiační havárii

(1) Úřad vydává k zajištění nápravy stavu po radiační havárii pro území zasažené radiační havárií nebo pro jeho část po ukončení odezvy na radiační mimořádnou událost v rámci správy kontaminované oblasti podle § 102 odst. 4 návrhy na zavedení, upřesnění nebo odvolání ochranných opatření, které se vztahují na kontaminované oblasti a jednotlivce z obyvatelstva.

(2) Držitel povolení, v důsledku jehož činnosti došlo k radiační havárii, je povinen

a) provést v areálu jaderného zařízení nebo na pracovišti IV. kategorie nápravu stavu po radiační havárii v souladu se strategií optimalizované radiační ochrany podle vnitřního havarijního plánu,

b) vyřadit jaderné zařízení nebo pracoviště IV. kategorie z provozu, není-li možné obnovit jeho provoz, a

c) poskytnout součinnost při správě kontaminované oblasti vně areálu jaderného zařízení nebo pracoviště IV. kategorie a podílet se na náhradě újmy jiným osobám podle jiného právního předpisu[24]).

(3) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah a způsob provádění nápravy stavu po radiační havárii.

HLAVA IX

Zabezpečení

§ 159

Kategorizace v oblasti zabezpečení

(1) Každý, kdo provádí zabezpečení, musí zařadit vybraný jaderný materiál do I., II. nebo III. kategorie. Zařazení jaderného materiálu do příslušné kategorie se provádí podle jeho druhu a obohacení s uvážením rizika jeho zneužití k neoprávněným činnostem za účelem výroby jaderného výbušného zařízení.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví způsob zařazení jaderného materiálu do kategorie pro účely zabezpečení.

§ 159a

Kultura zabezpečení

(1) Kulturou zabezpečení je soubor vlastností, postojů a způsobů jednání osob a institucí zajišťující udržení, podporu a posílení zabezpečení.

(2) Každý, kdo provádí zabezpečení, musí zavést, trvale rozvíjet, udržovat a pravidelně hodnotit kulturu zabezpečení a zajistit její zavedení mezi svými organizačními jednotkami, pracovníky a jinými osobami podílejícími

se na zabezpečení.

(3) Kultura zabezpečení musí odpovídat v případě

a) jaderného materiálu a jaderného zařízení nebezpečí plynoucímu z projektové základní hrozby,

b) radionuklidového zdroje skutečně existující známé hrozbě spojené s radionuklidovým zdrojem.

(4) Každý, kdo provádí zabezpečení, musí

a) zajistit, aby si všichni pracovníci a jiné osoby, které se podílejí na zabezpečení, byli vědomi existence skutečné hrozby a významu zabezpečení a věnovali zabezpečení pozornost odpovídající jeho významu,

b) provádět zabezpečení s ohledem na účel a význam role každého jednotlivce v rámci zabezpečení,

c) propojit kulturu zabezpečení a kulturu bezpečnosti; kultura bezpečnosti a kultura zabezpečení se musí doplňovat a nesmí se nevhodně ovlivňovat,

d) pracovníky a jiné osoby, které se podílejí na zabezpečení, seznámit s jejich povinnostmi v rámci kultury zabezpečení a pravidelně je o ní proškolovat a

e) zajistit, aby vedoucí pracovníci poskytovali pracovníkům a jiným osobám podílejícím se na zabezpečení pokyny k zajištění kultury zabezpečení a stanovovali cíle zabezpečení.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah a způsob zajištění, trvalého rozvíjení, udržování a pravidelného hodnocení kultury zabezpečení.

§ 160

Fyzická ochrana

(1) Jaderné zařízení a jaderný materiál I. až III. kategorie musí být zabezpečen fyzickou ochranou.

(2) Fyzická ochrana jaderného zařízení musí být zajištěna

a) nejméně 3 měsíce před zahájením zavážení jaderného paliva do jaderného reaktoru, jde-li o jaderné zařízení s jaderným reaktorem, nebo

b) nejméně 2 měsíce před dodáním jaderného materiálu nebo radioaktivního odpadu do jaderného zařízení, jde-li o jaderné zařízení neuvedené v písmenu a).

(3) Způsob zajištění zabezpečení jaderného zařízení a jaderného materiálu musí odpovídat nebezpečí plynoucímu z projektové základní hrozby.

(4) Úřad rozhodnutím stanoví osobě zajišťující zabezpečení projektovou základní hrozbu a práva a povinnosti při zajišťování zabezpečení podle odstavce 3.

(5) Projektovou základní hrozbu lze stanovit jen na základě závazného stanoviska Ministerstva vnitra, Ministerstva obrany, Ministerstva průmyslu a obchodu a Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost. Závazné stanovisko k projektové základní hrozbě musí být vydáno do 30 dnů od doručení žádosti Úřadu o něj.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah a způsob zajištění zabezpečení jaderného zařízení a jaderného materiálu I. až III. kategorie při přepravě s ohledem na projektovou základní hrozbu.

§ 161

Prostory jaderného zařízení pro účely fyzické ochrany

(1) Pro účely fyzické ochrany musí být na jaderném zařízení na základě analýzy možných následků pro jadernou bezpečnost v případě neoprávněných činností vymezeny a fyzicky ohraničeny prostory, do nichž je omezen a kontrolován vstup a vjezd, a to

a) střežený prostor,

b) chráněný prostor,

c) vnitřní prostor a

d) životně důležitý prostor.

(2) Obvod střeženého prostoru a chráněného prostoru musí být ohraničen mechanickými zábrannými prostředky. Obvod vnitřního prostoru a životně důležitého prostoru musí tvořit mechanické zábranné prostředky.

(3) Samostatně vstupovat do střeženého prostoru jaderného zařízení a samostatně přistupovat k jadernému materiálu I. až III. kategorie je oprávněna jen fyzická osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí se zajišťováním jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení jaderného zařízení, nebo pro trestný čin spáchaný úmyslně, nebo na niž se hledí, jako by nebyla odsouzena.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví pravidla pro vymezení, fyzické ohraničení a detekci narušení střeženého prostoru, chráněného prostoru, vnitřního prostoru nebo životně důležitého prostoru a rozsah omezení vstupu a vjezdu do nich.

§ 162

Zabezpečení mimo fyzickou ochranu a citlivé činnosti

(1) Zabezpečení jaderného materiálu, který není zařazen do kategorie podle § 159, musí být zajištěno uzamčením v uzavřeném prostoru a evidencí každého oprávněného přístupu k němu tak, aby byl chráněn před přístupem nepovolaného.

(2) Za citlivou činnost ve smyslu zákona o ochraně utajovaných informací se považuje

a) výkon funkce člena statutárního orgánu právnické osoby, která je držitelem povolení dle § 9 odst. 1 a která vykonává činnosti, při nichž musí být vymezen životně důležitý prostor nebo vnitřní prostor,

b) organizace a řízení provozu jaderného zařízení,

c) přímé řízení provozu jaderného reaktoru,

d) řízení odezvy na radiační mimořádnou událost podle vnitřního havarijního plánu jaderného zařízení nebo havarijního řádu,

e) vstup bez doprovodu do životně důležitého prostoru,

f) vstup bez doprovodu do prostor, kde se nachází jaderný materiál I. a II. kategorie, a nakládání s ním.

§ 163

Povinnosti držitele povolení v oblasti zabezpečení jaderného zařízení a jaderného materiálu

(1) Držitel povolení podle § 9 odst. 1 písm. b) až f) a odstavce 5 je povinen

a) zabezpečit počítačové systémy nezbytné k řízení jaderné bezpečnosti, evidence jaderných materiálů, fyzické ochrany a zvládání radiační mimořádné události proti jejich neoprávněnému použití,

b) přijmout organizační a technická opatření a vést dokumentaci k zabezpečení jaderného zařízení a jaderného materiálu,

c) zajistit u jaderného zařízení a jaderného materiálu I. až III. kategorie

1. kontrolu a monitorování vstupu a přístupu,

2. sledování, vyhodnocování, monitorování a signalizaci narušení a přístupu nepovolaného a

3. přenos informace o narušení a přístupu nepovolaného do jaderného zařízení nebo k jadernému materiálu I. až III. kategorie,

d) zajistit oplocení staveniště jaderného zařízení ve výstavbě a kontrolu vstupu a vjezdu do něj a

e) zajistit fyzickou ostrahu jaderného zařízení a jaderného materiálu nalézajícího se ve střeženém prostoru, chráněném prostoru a vnitřním prostoru nebo životně důležitém prostoru (dále jen „fyzická ostraha“).

(2) Prováděcí právní předpis stanoví

a) organizační a technická opatření k zabezpečení jaderného zařízení a jaderného materiálu,

b) rozsah a způsob zajištění fyzické ostrahy,

c) rozsah a způsob zabezpečení počítačového systému nezbytného k řízení jaderné bezpečnosti, evidence jaderných materiálů, fyzické ochrany a zvládání radiační mimořádné události.

§ 164

Zabezpečení radionuklidového zdroje

(1) Držitel povolení vykonávající činnost v rámci plánované expoziční situace a ohlašovatel používající schválený typ drobného zdroje ionizujícího záření jsou povinni

a) zabezpečit radionuklidový zdroj před nepovoleným přístupem, použitím a přemístěním odstupňovaným přístupem s ohledem na kategorii zabezpečení a způsob nakládání s radionuklidovým zdrojem,

b) poučit pracovníka s přístupem k radionuklidovému zdroji o jeho zabezpečení a ověřit jeho znalosti a

c) provést zabezpečení radionuklidového zdroje 1. až 3. kategorie zabezpečení.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví požadavky na způsob zabezpečení radionuklidového zdroje včetně radionuklidového zdroje 1. až 3. kategorie zabezpečení.

HLAVA X

Nešíření jaderných zbraní

§ 165

Vymezení některých pojmů v oblasti nešíření jaderných zbraní

Pro účely tohoto zákona se rozumí zárukovým zařízením

a) jaderný reaktor, kritický soubor, závod na konverzi, závod na výrobu jaderného paliva, přepracovatelský závod, závod na separaci izotopů a samostatné skladovací zařízení sloužící ke skladování jaderného materiálu,

b) zařízení, ve kterém je běžně používán jaderný materiál v množství větším než 1 efektivní kilogram [25]).

§ 166

Povinnosti osob v oblasti nešíření jaderných zbraní

(1) Osoba hodlající provozovat zárukové zařízení je povinna oznámit tuto skutečnost Úřadu nejméně 200 dnů před očekávaným zahájením výstavby.

(2) Osoba provozující zárukové zařízení je povinna oznámit Úřadu každou změnu základních technických charakteristik[26]) do 30 dnů od uskutečnění této změny.

(3) Osoba hodlající vyrábět vybranou položku v jaderné oblasti nebo provozovat zárukové zařízení a místa, kde je používán jaderný materiál v množství menším než 1 efektivní kilogram, s výjimkou zárukového zařízení nebo místa, ve kterém je takový jaderný materiál používán pouze pro stínící účely, je povinna předložit Úřadu před zahájením výroby nebo provozu podklady k vymezení lokality[27]).

(4) Osoba hodlající uzavřít zárukové zařízení je povinna neprodleně oznámit tuto skutečnost Úřadu.

(5) Osoba, které předpisy Euratomu ukládají povinnost předávat Evropské komisi informace o naplňování závazků plynoucích ze Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, je povinna neprodleně zasílat tyto informace Úřadu. Tato osoba je povinna neprodleně zasílat Úřadu též informace o naplňování závazků plynoucích ze Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, které obdržela od Evropské komise.

(6) Osoba hodlající provozovat zárukové zařízení je povinna zajistit, aby projekt zárukového zařízení splňoval technické požadavky na zajištění nezávislého napájení a osvětlení a na stavbu a její změny, čímž bude zajištěno provádění zárukových opatření ze strany Mezinárodní agentury pro atomovou energii a Euratomu, a tím umožněno účinné vykonávání mezinárodní kontroly.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví

a) koncentraci izotopu prvku v materiálu, která jej činí výchozím materiálem,

b) koncentraci radionuklidu v materiálu, která jej činí zvláštním štěpným materiálem,

c) seznam jiných štěpných materiálů, které jsou významné z hlediska zajištění nešíření jaderných zbraní,

d) seznam vybraných položek v jaderné oblasti, položek dvojího použití v jaderné oblasti a jiných položek v jadern oblasti, které jsou významné z hlediska zajištění nešíření jaderných zbraní,

e) požadavky na zajištění nezávislého napájení a osvětlení a na stavbu a její změny, které zajistí provádění zárukových opatření ze strany Mezinárodní agentury pro atomovou energii a Euratomu.

§ 167

Povinnosti držitele povolení v oblasti nešíření jaderných zbraní

(1) Držitel povolení v oblasti nešíření jaderných zbraní je povinen

a) umožnit nakládání s jadernou položkou pouze osobě k tomu oprávněné,

b) provádět kontrolu jaderného materiálu způsobem stanoveným předpisy Euratomu a prováděcím právním předpisem,

c) vést systém evidence jaderných materiálů a oznamovat Úřadu a Evropské komisi a dokumentovat

1. každou změnu v evidenci jaderných materiálů a

2. výsledky fyzické inventury a materiálové bilance jaderných materiálů,

d) dokumentaci podle písmene c) uchovávat po dobu 5 let,

e) zabránit zaměstnanci v přístupu k jadernému materiálu nebo ve vstupu do zárukového zařízení okamžikem, kdy se dozví, že bylo proti tomuto zaměstnanci zahájeno trestní stíhání pro zločin nebo pro trestný čin spáchaný v souvislosti s vykonávanou činností, a

f) předávat Úřadu informace o obsahu dokumentů požadovaných předpisy Euratomu a údaje požadované předpisy Euratomu.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví

a) rozsah a způsob provádění kontroly jaderného materiálu držitelem povolení v oblasti nešíření jaderných zbraní,

b) informace o obsahu dokumentů a okruh údajů předávaných Úřadu podle odstavce 1 písm. f) a lhůty a způsob jejich předávání,

c) rozsah a způsob vedení systému evidence jaderných materiálů,

d) vzory formulářů pro oznamování údajů ze systému evidence jaderných materiálů Úřadu a Evropské komisi.

§ 168

Vývoz a průvoz jaderného materiálu a vybrané položky v jaderné oblasti

(1) Osoba hodlající vyvážet jaderný materiál nebo vybranou položku v jaderné oblasti je povinna zajistit ochranu informací, které by mohly být zneužity k výrobě jaderného výbušného zařízení nebo k jadernému terorismu.

(2) Povolení k vývozu nebo průvozu jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti může být vydáno pouze za podmínky, že přijímající stát vydá záruku v rozsahu podmínek vyplývajících z mezinárodních smluv, kterým je Česká republika vázána (dále jen „záruka státu“). O záruku státu žádá přijímající stát Úřad, který za tím účelem přeruší správní řízení o vydání povolení.

(3) Držitel povolení k vývozu jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti je povinen po uskutečnění vývozu oznámit Úřadu termín vývozu z území České republiky, množství, název a specifikaci jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti podle prováděcího právního předpisu a předložit písemné potvrzení koncového uživatele o jejich převzetí.

§ 169

Dovoz jaderného materiálu a vybrané položky v jaderné oblasti

(1) Povolení k dovozu jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti může být vydáno pouze za podmínky, že koncový uživatel v České republice učiní prohlášení, na jehož základě Úřad vydá státu vývozce záruku státu v rozsahu podmínek vyplývajících z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

(2) Držitel povolení k dovozu jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti je povinen po uskutečnění dovozu oznámit Úřadu

a) termín dovozu na území České republiky a

b) množství, název a specifikaci jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti podle prováděcího právního předpisu.

(3) Koncový uživatel je povinen nakládat s jaderným materiálem nebo s vybranou položkou v jaderné oblasti v souladu se závazky stanovenými mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví vzor prohlášení koncového uživatele.

§ 170

Vývoz položky dvojího použití v jaderné oblasti

(1) Při povolování vývozu položky dvojího použití v jaderné oblasti Úřad bere v úvahu, zda

a) přijímající stát je signatářem Smlouvy o nešíření jaderných zbraní nebo jiné obdobné mezinárodní smlouvy,

b) přijímající stát, který není signatářem smlouvy podle písmene a), vlastní jaderné výbušné zařízení nebo zárukové zařízení nepodléhající zárukám Mezinárodní agentury pro atomovou energii,

c) položka dvojího použití v jaderné oblasti odpovídá účelu uvedenému v prohlášení koncového uživatele podle odstavce 2,

d) položka dvojího použití v jaderné oblasti je určena k použití ve výzkumu a vývoji, projektování, konstrukci, provozu nebo údržbě závodu na přepracování nebo obohacování uranu,

e) existuje nebezpečí následného vývozu položky dvojího použití v jaderné oblasti z důvodu neúčinné kontroly vývozu přijímajícím státem.

(2) Povolení k vývozu položky dvojího použití v jaderné oblasti může být vydáno pouze za podmínky, že koncový uživatel v přijímajícím státě učiní prohlášení v rozsahu podmínek vyplývajících z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

(3) Držitel povolení k vývozu položky dvojího použití v jaderné oblasti je povinen po uskutečnění vývozu oznámit Úřadu termín vývozu z území České republiky, množství, název a specifikaci položky dvojího použití v jaderné

oblasti podle prováděcího právního předpisu a předložit písemné potvrzení koncového uživatele o převzetí položky dvojího použití v jaderné oblasti.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví obsah prohlášení koncového uživatele.

§ 171

Dovoz položky dvojího použití v jaderné oblasti

(1) Povolení k dovozu položky dvojího použití v jaderné oblasti může být vydáno pouze za podmínky, že koncový uživatel v České republice učiní prohlášení, na jehož základě Úřad vydá státu sídla nebo bydliště osoby, která do České republiky položku dvojího použití vyváží, záruku státu v rozsahu podmínek vyplývajících z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

(2) Držitel povolení k dovozu položky dvojího použití v jaderné oblasti je povinen po uskutečnění dovozu oznámit Úřadu

a) termín dovozu na území České republiky a

b) množství, název a specifikaci položky dvojího použití v jaderné oblasti podle prováděcího právního předpisu.

(3) Koncový uživatel v České republice je povinen nakládat s položkou dvojího použití v jaderné oblasti v souladu s prohlášením podle odstavce 1.

(4) Při předání položky dvojího použití v jaderné oblasti jinému uživateli v České republice je koncový uživatel v České republice povinen dalšího uživatele upozornit na skutečnost, že se jedná o položku dvojího použití v jaderné oblasti, a oznámit změnu koncového uživatele v České republice Úřadu.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví vzor prohlášení koncového uživatele.

§ 172

Povinnosti držitele povolení k vývozu, dovozu nebo průvozu jaderné položky

Držitel povolení k vývozu, dovozu nebo průvozu jaderné položky je povinen

a) předložit povolení k vývozu nebo dovozu jaderné položky příslušnému celnímu úřadu, pokud je jím vyžadováno,

b) v případě dovozu jaderného materiálu doložit příslušnému celnímu úřadu, že příjemce je oprávněn k nakládání s tímto materiálem podle tohoto zákona, a

c) uchovávat evidenci, obchodní dokumenty a záznamy o uskutečněných vývozech, dovozech nebo průvozech jaderné položky od konce kalendářního roku, ve kterém se uskutečnily, v případě jaderné položky, která je

1. jaderným materiálem, po dobu nejméně 5 let

1. jaderným materiálem, po dobu nejméně 5 let,

2. vybranou položkou v jaderné oblasti nebo položkou dvojího použití v jaderné oblasti, po dobu nejméně 3 let.

§ 173

Transfer jaderné položky

Osoba provádějící transfer jaderné položky je povinna

a) vést evidenci o uskutečněných transferech jaderné položky v rozsahu údajů umožňujících následné ověření transferu jaderné položky a ověření skutečného použití jaderné položky,

b) v případě transferu jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti oznamovat Úřadu po uskutečnění transferu

1. termín vstupu jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti na území České republiky nebo výstupu jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti z území České republiky a

2. množství, název a specifikaci jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti podle prováděcího právního předpisu,

c) v případě transferu jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti umožnit nakládání s nimi pouze osobě k tomu oprávněné a

d) uchovávat evidenci, obchodní dokumenty a záznamy o uskutečněných transferech jaderné položky od konce kalendářního roku, ve kterém se transfer jaderné položky uskutečnil, v případě transferu jaderné položky, která je

1. jaderným materiálem, po dobu nejméně 5 let,

2. vybranou položkou v jaderné oblasti nebo položkou dvojího použití v jaderné oblasti, po dobu nejméně 3 let.

§ 174

Zajištění nakládání s nalezeným jaderným materiálem

(1) Vlastník nebo držitel nalezeného jaderného materiálu je povinen s ním naložit ve lhůtě a způsobem stanovenými rozhodnutím Úřadu.

(2) Není-li vlastník nebo držitel nalezeného jaderného materiálu znám nebo nesplní-li povinnost uloženou mu Úřadem podle odstavce 1, Úřad uloží rozhodnutím osobě oprávněné k nakládání s jaderným materiálem anebo Správě tento materiál převzít nebo rozhodne o jeho vrácení do státu původu.

(3) Správa je povinna na základě rozhodnutí Úřadu zajistit bezpečné nakládání s nalezeným jaderným materiálem do doby jeho předání vlastníkovi nebo držiteli anebo do doby uplatnění postupu podle odstavce 2.

(4) Náklady spojené s převzetím nebo vrácením podle odstavce 2 nese poslední známý vlastník jaderného materiálu. Není-li tato osoba známa nebo nelze-li vůči ní právo na náhradu nákladů uplatňovat anebo na ní náhradu nákladů vymáhat, nese náklady Česká republika. V případě, že je vlastník nalezeného jaderného materiálu dodatečně zjištěn, je povinen uhradit náklady vzniklé při zajištění bezpečného nakládání s nalezeným jaderným materiálem.

ČÁST TŘETÍ

Přestupky

HLAVA I

Přestupky držitele povolení

§ 175

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v tomto zákoně, se dopustí přestupku tím, že

a) nedodržuje podmínky povolení podle § 21 odst. 1 písm. c),

b) v rozporu s § 22 odst. 7 bezpečně neukončí povolenou činnost,

c) v rozporu s § 24 nepostupuje v souladu s dokumentací pro povolovanou činnost, tuto dokumentaci neuchovává nebo ji neudržuje v souladu s požadavky tohoto zákona, zásadami správné praxe nebo se skutečným stavem povolené činnosti,

d) nesplní některou z povinností podle § 25,

e) poruší povinnost vést nebo uchovávat evidenci podle tohoto zákona,

f) neprovede kategorizaci podle tohoto zákona,

g) použije stanovené měřidlo bez platného ověření k účelu, pro který byl předmětný druh měřidla vyhlášen jako stanovený, v rozporu se zákonem o metrologii, nebo

h) nevede evidenci používaných stanovených měřidel podléhajících novému ověření s datem posledního ověření a nepředkládá tato měřidla k ověření podle zákona o metrologii.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. e) až h),

b) 2 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), c) nebo d), nebo

c) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b).

§ 176

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je

a) držitelem některého z povolení uvedených v § 9 odst. 1, § 9 odst. 2 písm. a) až d) a v § 9 odst. 2 písm. f) bodě 7, provozuje-li pracoviště III. kategorie, nebo

b) držitelem některého z povolení uvedených v § 9 odst. 3 a 4 a v § 9 odst. 6 písm. a), provádí-li odbornou přípravu a další odbornou přípravu vybraných pracovníků vykonávajících činnosti zvláště důležité z hlediska jaderné bezpečnosti,

se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností stanovených pro systém řízení podle § 29 nebo 30.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

§ 177

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 1, se dopustí přestupku tím, že

a) nezajistí, aby jaderné zařízení od zahájení výstavby až do vyřazení z provozu splňovalo požadavky na projekt jaderného zařízení podle § 46,

b) neprovádí hodnocení bezpečnosti podle § 48, nebo

c) v rámci činnosti související s využíváním jaderné energie nesplní některou z povinností podle § 49 odst. 1.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 1 písm. b), se dopustí přestupku tím, že

a) nesplní některou z povinností podle § 50 odst. 1,

b) v rámci zajišťování připravenosti jaderného zařízení s jaderným reaktorem a pracovníků na první fyzikální spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem nepostupuje podle § 50 odst. 2, nebo

c) v rámci zajišťování připravenosti jaderného zařízení bez jaderného reaktoru a pracovníků na aktivní vyzkoušení jaderného zařízení nesplní některou z povinností podle § 50 odst. 3.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 1 písm. c), se dopustí přestupku tím, že

a) po zavezení jaderného paliva do jaderného reaktoru nesplní některou z povinností podle § 51 odst. 1 písm. a),

b) v rámci zajišťování připravenosti jaderného zařízení a pracovníků na první energetické spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem nesplní některou z povinností podle § 51 odst. 1 písm. b),

c) neověří nebo nedokumentuje skutečnosti podle § 52 odst. 1 písm. a) nebo b), nebo

d) v rámci zajišťování připravenosti jaderného zařízení a pracovníků k provozu neprovede činnosti podle § 52 odst. 1 písm. c).

(4) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b), odstavce 2 písm. b) nebo c) nebo odstavce 3, nebo

b) 50 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) nebo c) nebo odstavce 2 písm. a).

§ 178

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 1 písm. c), se dopustí přestupku tím, že

a) v rámci zajišťování připravenosti jaderného zařízení a pracovníků k provozu nebo před zahájením aktivního vyzkoušení nepostupuje podle § 53 odst. 1 písm. a),

b) neprovede aktivní vyzkoušení podle § 53 odst. 1 písm. b), nebo

c) neověří nebo neprokáže na reálných stavech budoucího provozu projektové charakteristiky, spolehlivost a stabilitu jaderného zařízení nebo jeho soulad s projektem jaderného zařízení podle § 53 odst. 1 písm. c).

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 1 písm. d), se dopustí přestupku tím, že

a) nesplní některou z povinností podle § 54 odst. 1,

b) před uvedením jaderného reaktoru do kritického stavu nesplní některou z povinností podle § 54 odst. 2,

c) po výměně paliva v jaderném reaktoru nesplní některou z povinností podle § 54 odst. 3,

d) použije vybrané zařízení před úspěšným posouzením jeho shody podle § 58 odst. 7, nebo

e) v rozporu s § 59 odst. 1 nebo 3 pravidelně neprověřuje shodu provozovaného vybraného zařízení s technickými požadavky nebo ji nedokumentuje.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 1 písm. e), se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 55 odst. 1.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem některého z povolení uvedených v § 9 odst. 1 písm.

b) až f), se dopustí přestupku tím, že

a) za splnění požadavků podle § 51 odst. 2 a 3 nevytváří rovnoměrně rezervu na vyřazování z provozu jaderného zařízení nebo ji použije v rozporu s § 51 odst. 5,

b) nezajišťuje kvalitu vybraného zařízení a toto zajišťování nedokumentuje záznamy podle § 56 odst. 1, nebo

c) nezajistí shodu vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení s technickými požadavky podle § 57 odst. 1 a 2 nebo toto zajišťování nedokumentuje.

(5) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, 3 nebo 4, nebo

b) 50 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2.

§ 179

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 2, se dopustí přestupku tím, že

a) neomezí ozáření ve zvláštních případech podle § 64,

b) při výjimečném ozáření nesplní některou z povinností podle § 65,

c) neprovádí optimalizaci radiační ochrany podle § 66,

d) v rámci plánované expoziční situace nesplní některou z povinností podle § 68 odst. 1,

e) v rámci plánované expoziční situace nesplní některou ze zvláštních povinností podle § 69 odst. 1 písm. a) až d) nebo f) až i),

f) při vyřazování z provozu pracoviště IV. kategorie s úložištěm radioaktivního odpadu nesplní povinnost podle § 69 odst. 1 písm. e),

g) nevymezí sledované pásmo nebo nesplní některou z povinností podle § 74 odst. 1 nebo 3,

h) v rámci plánované expoziční situace nesplní některou z povinností pro bezpečný provoz pracoviště podle § 75 odst. 1,

i) ve vztahu k radiačnímu pracovníkovi nesplní některou z povinností podle § 78 odst. 1, nebo

j) ve vztahu k externímu pracovníkovi nesplní některou z povinností podle § 79.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až e), i) nebo j), nebo

b) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) až h).

§ 180

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem některého z povolení uvedených v § 9 odst. 2 písm. b), f), g) nebo i) nebo § 9 odst. 3 písm. a), se dopustí přestupku tím, že nezajistí soustavný dohled nad radiační ochranou podle § 72 odst. 1 až 4.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 2 písm. b) nebo f), se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 73 odst. 1 nebo 2.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení k provozu pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 75 odst. 2.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení k jednotlivým etapám vyřazování z provozu pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 75 odst. 4.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení k používání zdroje ionizujícího záření, se dopustí přestupku tím, že nedodrží podmínky pro práci na přechodném pracovišti podle § 77 odst. 1.

(6) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 nebo 2, nebo

b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavců 3 až 5.

§ 181

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 2 písm. b), d) nebo e), se dopustí přestupku tím, že v rámci radiační ochrany obyvatel nesplní některou z povinností podle § 81 odst. 2.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení, který provádí nelékařské ozáření, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 83.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení, který provádí lékařské ozáření, se dopustí přestupku tím, že v rámci radiační ochrany pacientů nesplní některou z povinností podle § 84 až 87.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení podle § 9 odst. 2 písm. f) bodu 1 nebo 2, se dopustí přestupku tím, že nezajistí identifikaci nebo označení vysokoaktivního zdroje nebo jeho příslušenství podle § 89 odst. 1.

(5) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 nebo 4, nebo

b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 nebo 3.

§ 182

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení, který má v držbě radionuklidový zdroj, pro který nemá další využití, se dopustí přestupku tím, že jej nepředá oprávněnému uživateli podle § 90 odst. 1.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení podle § 9 odst. 2 písm. f), se dopustí přestupku tím, že nezajistí finanční prostředky k bezpečnému ukončení nakládání s radionuklidovým zdrojem podle § 90 odst. 2.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení, který má v držbě jednoduchý nebo významný radionuklidový zdroj, pro který nemá využití po dobu delší než 12 měsíců, se dopustí přestupku tím, že jej nepředá na své náklady ke skladování do uznaného skladu podle § 90 odst. 3 nebo 4.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 2 písm. f) bodě 3 a vyváží radionuklidový zdroj 1. nebo 2. kategorie zabezpečení, se dopustí přestupku tím, že vyveze radionuklidový zdroj v rozporu s § 92 odst. 2 nebo 3.

(5) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 4, nebo

b) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavců 1 až 3.

§ 183

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 3, se dopustí přestupku tím, že nakládá s radioaktivním odpadem v rozporu s § 111 odst. 1 nebo 2.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 3 písm. b), se dopustí přestupku tím, že nesplní v rámci uzavření úložiště radioaktivního odpadu některou z povinností podle § 112 odst. 1.

(3) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2, nebo

b) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1.

§ 184

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 150, se dopustí přestupku

na úseku monitorování radiační situace tím, že nesplní některou z povinností podle § 150.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v tomto zákoně, se dopustí přestupku na úseku zvládání radiační mimořádné události tím, že nesplní některou z povinností podle § 156 odst. 1 nebo § 157 odst. 2.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení podle § 9 odst. 1 nebo 2 a která má stanovenu zónu havarijního plánování, se dopustí přestupku tím, že v rámci zajištění připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost nesplní některou z povinností podle § 156 odst. 2.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení a v důsledku jejíž činnosti došlo k radiační havárii, se dopustí přestupku tím, že při nápravě stavu po radiační havárii nesplní některou z povinností podle § 158 odst. 2.

(5) Za přestupek podle odstavců 1 až 4 lze uložit pokutu do 10 000 000 Kč.

§ 185

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem některého z povolení uvedených v § 9 odst. 1 písm. b) až f) a v § 9 odst. 5, se dopustí přestupku tím, že

a) poruší některou z povinností v rámci kultury zabezpečení podle § 159a,

b) nezajistí fyzickou ochranu jaderného zařízení nebo jaderného materiálu podle § 160 nebo 161,

c) nezajistí zabezpečení jaderného materiálu, který není zařazen do kategorie, podle § 162 odst. 1, nebo

d) v rámci zabezpečení jaderného zařízení nebo jaderného materiálu nesplní některou z povinností podle § 163 odst. 1.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 2, se dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností v rámci kultury zabezpečení podle § 159a nebo nezabezpečí radionuklidový zdroj podle § 164 odst. 1.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení uvedeného v § 9 odst. 5, se dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností podle § 167 odst. 1.

(4) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c),

b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 nebo 3, nebo

c) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b) nebo d).

§ 186

Přestupky registranta

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je registrantem uvedeným v tomto zákoně, se dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 23 odst. 4 neukončí registrovanou činnost v souladu s tímto zákonem,

b) nesplní některou z povinností podle § 25,

c) poruší povinnost vést nebo uchovávat evidenci podle tohoto zákona,

d) neprovede kategorizaci podle tohoto zákona,

e) v rámci plánované expoziční situace nesplní některou z povinností podle § 68 odst. 1,

f) v rámci plánované expoziční situace nesplní některou ze zvláštních povinností podle § 70 odst. 1,

g) nevymezí sledované pásmo nebo nesplní některou z povinností podle § 74 odst. 1 nebo 3,

h) v rámci plánované expoziční situace nesplní některou z povinností pro bezpečný provoz pracoviště podle § 75 odst. 1, nebo

i) ve vztahu k radiačnímu pracovníkovi nesplní některou z povinností podle § 78 odst. 1.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je registrantem, jenž provádí nelékařské ozáření, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 83.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je registrantem, jenž provádí lékařské ozáření, se dopustí přestupku tím, že v rámci radiační ochrany pacientů nesplní některou z povinností podle § 84 až 87.

(4) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c), d) nebo g), nebo

b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b), e), f), h) nebo i) nebo odstavce 2 nebo 3.

§ 187

Přestupky ohlašovatele

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je ohlašovatelem používajícím schválený typ drobného zdroje ionizujícího záření, se dopustí přestupku tím, že při jeho používání nesplní některou ze zvláštních povinností podle § 71.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je ohlašovatelem používajícím schválený typ drobného zdroje ionizujícího záření, se dopustí přestupku tím, že v rámci plánované expoziční situace nesplní některou z povinností pro bezpečný provoz pracoviště podle § 75 odst. 1.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je ohlašovatelem používajícím schválený typ drobného zdroje ionizujícího záření, se dopustí přestupku tím, že nezabezpečí radionuklidový zdroj podle § 164 odst. 1.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je ohlašovatelem, jenž provádí transfer jaderného materiálu nebo vybrané položky v jaderné oblasti, se dopustí přestupku tím, že umožní nakládání s jaderným materiálem nebo vybranou položkou v jaderné oblasti jiné osobě než uvedené v § 173 písm. c).

(5) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, nebo

b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavců 2 až 4.

Další přestupky fyzické, právnické a podnikající fyzické osoby

§ 188

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) při využívání jaderné energie nebo při vykonávání činností v rámci expozičních situací nepředchází radiační mimořádné události nebo neomezí její následky podle § 5 odst. 1 písm. a),

b) při využívání jaderné energie, nakládání s jadernou položkou nebo vykonávání činností v rámci expozičních situací neodůvodní své jednání podle § 5 odst. 2 písm. b) nebo e),

c) při využívání jaderné energie nebo při vykonávání činností v rámci expozičních situací nepostupuje podle § 5 odst. 1 písm. c),

d) při využívání jaderné energie nebo při vykonávání činností v rámci expozičních situací nehodnotí, nepřijme opatření nebo nezajistí uplatnění výsledků hodnocení podle § 5 odst. 5,

e) neuplatní systém zpětné vazby podle § 5 odst. 7,

f) nevyužívá odstupňovaný přístup podle § 5 odst. 8,

g) v rozporu s § 6 odst. 1 poruší zákaz využívání jaderné energie a jaderných položek k jiným než mírovým účelům

h) nesplní oznamovací nebo informační povinnost podle tohoto zákona,

i) vykoná některou ze zakázaných činností podle § 7 nebo 8, nebo

j) poruší povinnost mlčenlivosti podle § 28 odst. 4.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. j),

b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. h),

c) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až f), nebo

d) 100 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. g) nebo i).

§ 189

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) činnost vyžadující povolení podle § 9 vykonává bez povolení,

b) činnost vyžadující registraci podle § 10 vykonává bez registrace, nebo

c) činnost vyžadující ohlášení podle § 11 vykonává bez ohlášení.

(2) Fyzická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že vykoná činnost zvláště důležitou z hlediska jaderné bezpečnosti nebo radiační ochrany bez oprávnění podle § 31.

(3) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je právním nástupcem držitele povolení, jehož povolení zaniklo, nebo právnická osoba, jejíž povolení bylo zrušeno v důsledku přeměny podle § 22 odst. 6 písm. b), se dopustí přestupku tím, že nezajistí bezpečné ukončení povolované činnosti nebo plnění povinností stanovených tímto zákonem do doby bezpečného ukončení činnosti podle § 22 odst. 8.

(4) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je právním nástupcem registranta, jehož registrace zanikla, se dopustí přestupku tím, že nezajistí plnění povinností stanovených tímto zákonem po dobu, po kterou je oprávněna pokračovat v činnosti podle § 23 odst. 5.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba uvedená v § 29 odst. 1 písm. b) až f) se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností stanovených pro systém řízení podle § 29 nebo 30.

(6) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 4,

b) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b) nebo c) nebo odstavce 2, 3 nebo 5, nebo

c) 100 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a).

§ 190

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která navrhuje, vyrábí, montuje nebo opravuje vybrané zařízení nebo část vybraného zařízení nebo provádí jeho údržbu, se dopustí přestupku tím, že nezajistí shodu vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení s technickými požadavky podle § 57 odst. 1.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která navrhuje, vyrábí nebo montuje po výrobě vybrané zařízení nebo část vybraného zařízení, se dopustí přestupku tím, že nezajistí posouzení shody vybraného zařízení nebo části vybraného zařízení osobou podle § 58 odst. 2.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která dováží vybrané zařízení za účelem jeho použití v České republice, se dopustí přestupku tím, že nezajistí posouzení shody tohoto zařízení podle § 58 odst. 5.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která opravuje vybrané zařízení nebo provádí jeho údržbu, se dopustí přestupku tím, že nezajistí prověřování shody tohoto vybraného zařízení s technickými požadavky před jeho opětovným použitím podle § 59 odst. 2.

(5) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) neomezuje ozáření v rámci plánované expoziční situace podle § 62,

b) neprovádí optimalizaci radiační ochrany podle § 66, nebo

c) v rozporu s opatřením obecné povahy podle § 102 odst. 1 nereguluje ozáření v existující expoziční situaci, která je následkem nehodové expoziční situace.

(6) Fyzická nebo podnikající fyzická osoba, která je dohlížející osobou, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 72 odst. 3 vykonává soustavný dohled na nadměrném počtu pracovišť.

(7) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která vykonává činnosti v rámci expozičních situací, se dopustí přestupku tím, že nezajistí radiační ochranu obyvatel před ozářením podle § 81 odst. 1.

(8) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která vykonává radiační činnost, se dopustí přestupku tím, že nezajistí aby byly použity dávkové optimalizační meze podle § 82 odst. 1.

(9) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 6 až 8, nebo

b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavců 1 až 5.

§ 191

(1) Fyzická osoba, která je externím pracovníkem uvedeným v § 79 odst. 2 písm. b), se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 79.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je provozovatelem sledovaného nebo kontrolovaného pásma,

se dopustí přestupku tím, že ve vztahu k externímu pracovníkovi nesplní některou z povinností podle § 79.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je zaměstnavatelem radiačního pracovníka, se dopustí přestupku tím, že nezajistí pracovnělékařské služby podle § 80.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která má v držbě odval, odkaliště nebo jiný zbytek po činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu nebo po jiné hornické činnosti doprovázené výskytem radioaktivního nerostu, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 88 odst. 4.

(5) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je vlastníkem pozemku uvedeného v § 88 odst. 5, se dopustí přestupku tím, že nestrpí úkony spojené s monitorováním nebo se zajištěním nápravy.

(6) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je provozovatelem zařízení určeného k tavbě, shromažďování nebo zpracování kovového šrotu, se dopustí přestupku tím, že

a) nepřijme opatření k vyhledávání opuštěného zdroje podle § 91 odst. 1,

b) nesplní vůči pracovníkovi, který může být vystaven ionizujícímu záření z opuštěného zdroje, některou z povinností podle § 91 odst. 1 písm. a) až d), nebo

c) při nálezu opuštěného zdroje nezajistí radiační ochranu fyzických osob podle § 91 odst. 2 písm. a) bodu 1.

(7) Za přestupek podle odstavců 1 až 6 lze uložit pokutu do 500 000 Kč.

§ 192

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která vykonává činnost, při níž je provozováno pracoviště s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 93 odst. 2 nebo 3.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která vykonává činnost, při níž je provozováno pracoviště se zvýšeným ozářením z přírodního zdroje záření, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 94 odst. 2.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která uvolňuje radioaktivní látku z pracoviště s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 95 odst. 1.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která vykonává činnost, při níž je provozováno pracoviště s možným zvýšeným ozářením z radonu, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 96 odst. 2.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která vykonává činnost, při níž je provozováno pracoviště se zvýšeným ozářením z radonu, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 97 odst. 2.

(6) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3 nebo 4, nebo

b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, 2 nebo 5.

§ 193

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která navrhuje umístění stavby s obytnými nebo pobytovými prostory, se dopustí přestupku tím, že nezajistí stanovení radonového indexu pozemku podle § 98 odst. 1.

(2) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je vlastníkem budovy s obytnou nebo pobytovou místností, v níž bylo zjištěno překročení referenční úrovně nebo bylo zjištěno překročení hodnoty ročního průměru objemové aktivity radonu ve vzduchu, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 99 odst. 1 nebo 4.

(3) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je vlastníkem budovy sloužící škole nebo školskému zařízení nebo budovy sloužící pro zajištění sociálních anebo zdravotních služeb při dlouhodobém pobytu fyzických osob, se dopustí přestupku tím, že nezajistí měření objemové aktivity radonu ve vnitřním ovzduší podle § 99 odst. 2 nebo neprovede opatření ke snížení ozáření podle § 99 odst. 3.

(4) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 nebo 2, nebo

b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3.

§ 194

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je dodavatelem vody nebo výrobcem anebo dovozcem balené vody, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 100.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je dodavatelem, výrobcem nebo dovozcem stavebního materiálu, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 101.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která vysílá zasahující osobu k zásahu, se dopustí přestupku tím, že nezajistí splnění povinností podle § 104 odst. 5.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která vysílá zasahující osobu k zásahu, se dopustí přestupku tím, že nezajistí souhlas zasahující osoby podle § 104 odst. 6 nebo 8.

(5) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2, nebo

b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, 3 nebo 4.

§ 195

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která nakládá s radioaktivním odpadem nebo vyhořelým jaderným palivem, se dopustí přestupku tím, že s ním nakládá v rozporu s § 108 odst. 2 nebo § 109 odst. 2.

(2) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) jako původce vyhořelého jaderného paliva v rozporu s § 110 odst. 2 ztíží možnost jeho další přepravy či dalšího nakládání s ním,

b) jako původce radioaktivního odpadu s ním nakládá v rozporu s § 111 odst. 1, nebo

c) používá, vyrábí, dováží nebo distribuuje výrobky podle § 137 odst. 1 nebo 2 bez předchozího schválení jejich typu.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je výrobcem, dovozcem nebo distributorem výrobku, jehož typ je schvalován Úřadem nebo jinou osobou uvádějící takový výrobek na trh, se dopustí přestupku tím, že

a) neověří shodu každého kusu výrobku se schváleným typem podle § 140 odst. 1 a 2, nebo

b) nezajistí nové ověření shody nebo vydání prohlášení shody při změně skutečností podle § 140 odst. 3.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je distributorem výrobku, jehož typ je schvalován Úřadem, se dopustí přestupku tím, že nezajistí, aby součástí dokumentace předávané uživateli spotřebního výrobku s přidaným radionuklidem byla informace podle § 140 odst. 5.

(5) Za přestupek podle odstavců 1 až 4 lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

§ 196

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je přepravcem uvedeným v tomto zákoně, se dopustí přestupku tím, že

a) při přepravě nesplní některou z povinností podle § 141 odst. 1, nebo

b) při přepravě nemá k dispozici prohlášení podle § 141 odst. 2.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva při jeho přepravě z České republiky, se dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností podle § 144 odst. 1 nebo podle § 145 odst. 1.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je příjemcem radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva při jeho přepravě ze státu, který není členem Euratomu, do České republiky, se dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností podle § 146 odst. 1.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která zajišťuje uskutečnění přepravy podle § 147 odst. 1, se dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností podle § 147 odst. 1 písm. a) až c).

(5) Za přestupek podle odstavců 1 až 4 lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

§ 197

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která hodlá provozovat zárukové zařízení, se dopustí přestupku tím, že neoznámí tuto skutečnost Úřadu podle § 166 odst. 1.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba provozující zárukové zařízení se dopustí přestupku tím, že neoznámí Úřadu změnu základních technických charakteristik podle § 166 odst. 2.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která hodlá vyrábět vybranou položku v jaderné oblasti nebo provozovat zárukové zařízení a místa, kde je používán jaderný materiál v množství menším než 1 efektivní kilogram s výjimkou zárukového zařízení nebo místa, ve kterém je takový jaderný materiál používán pouze pro stínící účely, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 166 odst. 3 nepředloží Úřadu před zahájením výroby nebo provozu podklady k vymezení lokality.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která hodlá uzavřít zárukové zařízení, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 166 odst. 4 neprodleně neoznámí tuto skutečnost Úřadu.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je povinna naplňovat závazky plynoucí ze Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, se dopustí přestupku tím, že nezašle Úřadu informace podle § 166 odst. 5.

(6) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nezajistí, aby projekt zárukového zařízení splňoval technické požadavky podle § 166 odst. 6.

(7) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která hodlá vyvážet jaderný materiál nebo vybranou položku v jaderné oblasti, se dopustí přestupku tím, že nezajistí ochranu informací podle § 168 odst. 1.

(8) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je koncovým uživatelem položky dvojího použití v jaderné oblasti, se dopustí přestupku tím, že s ní nenakládá v souladu s prohlášením podle § 171 odst. 1.

(9) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba, která je vlastníkem nebo držitelem nalezeného jaderného materiálu, se dopustí přestupku tím, že nezajistí nakládání s nalezeným jaderným materiálem v souladu s § 174.

(10) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2, 5 až 7 nebo 9, nebo

b) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, 3, 4 nebo 8.

§ 197a

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která provádí transfer jaderné položky, se dopustí přestupku tím, že nevede evidenci o uskutečněných transferech podle § 173 písm. a) nebo neuchovává evidenci, obchodní

dokumenty a záznamy o uskutečněných transferech podle § 173 písm. d).

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

HLAVA II

Společná ustanovení k přestupkům

§ 198

Promlčecí doba činí 5 let. Byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 8 let od jeho spáchání.

§ 199

(1) Přestupky podle tohoto zákona projednává Úřad.

(2) Pokuty za přestupky vybírá Úřad.

(3) Sazba pokuty za přestupek podle tohoto zákona se zvyšuje na dvojnásobek, nejvýše však na částku 100 000 000 Kč, jestliže je týž přestupek spáchán opakovaně. Přestupek je spáchán opakovaně, pokud ode dne, kdy rozhodnutí o uložení pokuty za týž přestupek nabylo právní moci, neuplynul 1 rok.

ČÁST ČTVRTÁ

Výkon státní správy

HLAVA I

Kontrola a opatření k nápravě

§ 200

Předmět kontroly

(1) Úřad vykonává kontrolu dodržování tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení a závazků plynoucích z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, pokud se vztahují k mírovému využívání jaderné energie a ionizujícího záření, naplňování rozhodnutí vydaných na základě tohoto zákona a plnění povinnost stanovených zákonem o metrologii v případě měřidel určených nebo používaných pro měření ionizujícího záření a radioaktivních látek.

(2) Úřad kontroluje

a) držitele povolení, registranty a ohlašovatele,

b) výrobce, dovozce a distributory výrobků, jejichž typ výrobku byl schválen Úřadem,

c) osoby vykonávající činnosti v rámci mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření, k nimž není potřeba oprávnění podle tohoto zákona,

d) osoby působící při monitorování radiační situace,

e) držitele oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany,

f) autorizované a akreditované osoby provádějící posouzení shody vybraného zařízení s technickými požadavky a

g) jiné osoby, které jsou důvodně podezřelé, že porušují povinnosti stanovené tímto zákonem nebo závazky plynoucí z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, pokud se vztahují k mírovému využívání jaderné energie a ionizujícího záření.

§ 201

Kontrolující

(1) Kontrolujícími Úřadu jsou inspektoři.

(2) Pověření inspektora ke kontrole má formu průkazu vydaného Úřadem. Průkaz obsahuje

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení inspektora,

b) datum a místo narození inspektora,

c) fotografii nebo jinou formou pořízenou podobenku inspektora,

d) podpis inspektora,

e) datum vydání průkazu a

f) název a adresu sídla Úřadu.

(3) Výkon kontroly inspektorem je prací kategorie druhé a prací rizikovou podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Výkon kontroly se pro účely tohoto zákona nepovažuje za výkon pracovní činnosti externím pracovníkem.

§ 202

Zvláštní pravidla kontroly

(1) Plán kontrol Úřadu zohledňuje možný rozsah a charakter rizika spojeného s předmětem kontroly a obecné posouzení otázek radiační ochrany.

(2) Úřad plán kontrol zpřístupní veřejnosti způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Pokud se kontrolní zjištění vztahují k zajištění radiační ochrany externího pracovníka, je inspektor povinen tato kontrolní zjištění oznámit zaměstnavateli externího pracovníka nebo externímu pracovníkovi, jestliže zajišťuje sám vlastní radiační ochranu.

§ 203

Závazné pokyny inspektorů

(1) Inspektor na základě provedené kontroly zakáže až do doby zjednání nápravy

a) nakládání s jaderným materiálem nebo jiným zdrojem ionizujícího záření,

b) uvolňování radioaktivní látky z pracoviště,

c) přidávání radioaktivní látky do spotřebního výrobku při jeho výrobě nebo přípravě nebo dovoz a vývoz takového spotřebního výrobku,

d) vykonávání služeb významných z hlediska radiační ochrany,

e) poskytování služeb v kontrolovaném pásmu provozovateli pracoviště IV. kategorie,

f) dodávání stavebního materiálu na trh, je-li k němu vyžadováno povolení podle tohoto zákona,

g) nakládání s radioaktivním odpadem,

h) zpětný dovoz radioaktivního odpadu vzniklého při zpracování materiálu vyvezeného z České republiky nebo jeho zpětný transfer z členského státu Euratomu,

i) dovoz radioaktivního odpadu do České republiky nebo jeho transfer z členského státu Euratomu pro účely jeho zpracování nebo opětovného využití,

j) přepravu radioaktivní nebo štěpné látky,

k) dovoz nebo vývoz jaderné položky nebo průvoz jaderného materiálu a vybrané položky v jaderné oblasti,

l) vykonávání činnosti zvláště důležité z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany, nebo

m) používání, výrobu, dovoz nebo distribuci výrobku, jehož typ nebyl schválen Úřadem, ačkoli jím podle tohoto zákona měl být schválen,

pokud nejsou prováděny v souladu s požadavky tohoto zákona a hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(2) Inspektor je oprávněn při prokázaném zjištění neoprávněného nakládání s radioaktivním odpadem anebo

jaderným materiálem nebo jiným zdrojem ionizujícího záření přikázat zajištění tohoto radioaktivního odpadu nebo zdroje ionizujícího záření.

(3) Úřad je oprávněn uskladnit zajištěnou věc mimo dosah kontrolované osoby. Kontrolovaná osoba je povinna zajištěnou věc inspektorovi vydat. Odmítá-li vydání, bude tato věc kontrolované osobě odňata. O vydání nebo odnětí sepíše inspektor úřední záznam. Náklady skladování hradí kontrolovaná osoba, pokud se neprokáže, že s radioaktivním odpadem anebo jaderným materiálem nebo jiným zdrojem ionizujícího záření nakládá oprávněně.

(4) Závazný pokyn podle odstavce 1 nebo 2 inspektor uloží ústně kontrolované osobě nebo jiné osobě, jež je přítomna na místě kontroly, s účinky pro kontrolovanou osobu, a učiní o něm záznam. Je-li závazný pokyn uložen jiné osobě, oznámí jej inspektor kontrolované osobě dodatečně.

(5) Nesouhlasí-li kontrolovaná osoba s uloženým závazným pokynem podle odstavce 1 nebo 2, může proti němu podat do 3 pracovních dnů ode dne uložení nebo oznámení, došlo-li k němu dodatečně, písemné a odůvodněné námitky. Podané námitky nemají odkladný účinek. O podaných námitkách rozhodne Úřad. Písemné vyhotovení rozhodnutí o námitkách se doručuje kontrolované osobě a je konečné.

(6) Zajištění radioaktivního odpadu anebo jaderného materiálu nebo jiného zdroje ionizujícího záření trvá do doby, než bude pravomocně rozhodnuto o jeho propadnutí nebo zabrání, případně do doby, kdy bude prokázáno, že s ním nakládá kontrolovaná osoba oprávněně. Úřad odvolá závazný pokyn, prokáže-li se, že kontrolovaná osoba nakládá se zajištěnou věcí oprávněně, a kontrolovanou osobu o tom vyrozumí. Pokud byl závazný pokyn odvolán, musí být kontrolované osobě zajištěná věc bez zbytečných průtahů vrácena v neporušeném stavu. O vrácení učiní inspektor záznam.

§ 204

Opatření k nápravě

(1) Zjistí-li Úřad nedostatek v činnosti osoby, která vykonává činnosti související s využíváním jaderné energie nebo činnosti v rámci expozičních situací, nebo riziko vzniku takového nedostatku, může podle povahy zjištěného nedostatku rozhodnutím uložit osobě opatření k nápravě zjištěného nedostatku nebo rizika vzniku takového nedostatku a stanovit lhůtu k uskutečnění opatření k nápravě.

(2) Osoba, které bylo uloženo opatření k nápravě, je povinna neprodleně oznámit Úřadu způsob plnění a splnění uloženého opatření.

(3) Odvolání proti rozhodnutí o uložení opatření k nápravě nemá odkladný účinek.

§ 205

Mezinárodní kontrola

(1) Mezinárodní kontrolu v oblasti nešíření jaderných zbraní podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika

vázána[28]) provádějí inspektoři Mezinárodní agentury pro atomovou energii v rozsahu a za podmínek, které tato smlouva stanoví. Mezinárodní kontrolu provádějí inspektoři Mezinárodní agentury pro atomovou energii v doprovodu inspektorů Úřadu.

(2) Mezinárodní kontrolu v oblasti nešíření jaderných zbraní podle Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii provádějí inspektoři Evropské komise v rozsahu a za podmínek, které tato smlouva stanoví. Mezinárodní kontrolu provádějí inspektoři Evropské komise v doprovodu inspektorů Úřadu.

(3) Osoby účastnící se monitorování radiační situace jsou povinny poskytnout zástupcům Evropské komise součinnost při výkonu mezinárodní kontroly monitorování radiační situace podle Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

(4) Kontrolované osoby jsou povinny v případech uvedených v odstavcích 1 až 3 výkon mezinárodní kontroly umožnit.

HLAVA II

Výkon státní správy

§ 206

Orgány vykonávající státní správu v oblasti mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření

Státní správu podle tohoto zákona vykonávají

a) Úřad,

b) vláda,

c) Ministerstvo průmyslu a obchodu,

d) Ministerstvo vnitra,

e) Ministerstvo zdravotnictví,

f) Ministerstvo financí,

g) Ministerstvo obrany,

h) Ministerstvo zahraničních věcí,

i) Ministerstvo zemědělství,

j) Ministerstvo životního prostředí,

k) Ministerstvo pro místní rozvoj,

l) Hasičský záchranný sbor České republiky,

m) Policie České republiky,

n) orgány Celní správy České republiky,

o) Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost,

p) krajský úřad a hejtman kraje a

q) obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Úřad

§ 207

(1) Úřad je ústředním správním úřadem pro oblast využívání jaderné energie a ionizujícího záření.

(2) Sídlem Úřadu je Praha.

(3) V čele Úřadu je předseda, kterého jmenuje a odvolává vláda; výběr, jmenování a odvolání předsedy se řídí zákonem o státní službě. Předsedovi Úřadu přísluší platový tarif v 16. platové třídě podle zákona o státní službě.

§ 208

Úřad

a) vydává povolení k výkonu činností, provádí registrace činností a přijímá ohlášení činností,

b) schvaluje typy obalových souborů pro přepravu, skladování a ukládání radioaktivní nebo štěpné látky, zdrojů ionizujícího záření a dalších výrobků,

c) uděluje oprávnění k vykonávání činností zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany,

d) schvaluje dokumentaci k povolované činnosti,

e) stanovuje zónu havarijního plánování,

f) sleduje a posuzuje stav ozáření a reguluje ozáření fyzických osob včetně ozáření z přírodního zdroje záření a zpracovává ve spolupráci s dotčenými správními úřady národní plány k řešení situací a informování o nich,

g) vydává, eviduje a ověřuje osobní radiační průkazy,

h) vede seznamy a rejstříky v oblasti mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření včetně seznamů a rejstříků v souladu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána,

i) stanoví projektovou základní hrozbu,

j) vykonává funkci úřadu pro mezinárodní ověřování všeobecného zákazu jaderných zkoušek,

k) zajišťuje mezinárodní spolupráci v oboru své působnosti, v oboru své působnosti poskytuje informace Mezinárodní agentuře pro atomovou energii, Evropské komisi a dalším orgánům Evropské unie a Euratomu a zajišťuje plnění dalších povinností vyplývajících z předpisů Evropské unie a Euratomu týkajících se zejména vnitrostátního a mezinárodního hodnocení státní správy v oblasti jaderné bezpečnosti jaderných zařízení a nakládání s jaderným materiálem a vysokoaktivním zdrojem,

l) rozhoduje o zajištění nakládání s jadernou položkou, zdrojem ionizujícího záření nebo s radioaktivním odpadem v případech, kdy je s nimi nakládáno v rozporu s právními předpisy nebo kdy není odstraňován vzniklý stav, a to včetně případů, kdy byly nalezeny, a v případě potřeby organizuje vyhledávání takových zdrojů ionizujícího záření,

m) předkládá vládě a veřejnosti jednou za rok zprávu o své činnosti a výroční zprávu o monitorování radiační situace na území České republiky,

n) uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení při činnostech souvisejících s využíváním jaderné energie a činnostech v rámci expozičních situací,

o) poskytuje informace v oblasti nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem,

p) vydává vyjádření v řízení o povolení záměru podle stavebního zákona na pozemku, kde je umístěno uzavřené úložiště radioaktivního odpadu nebo kde je umístěno uzavřené úložné místo těžebního odpadu vzniklého při činnosti související se získáváním radioaktivního nerostu; Úřad ve vyjádření posoudí, zda je zamýšlený záměr z hlediska zájmu na zajišťování radiační ochrany nebo monitorování radiační situace přípustný a uvede podmínky zajištění radiační ochrany nebo monitorování radiační situace, za kterých lze tento záměr provést,

q) vydává vyjádření pro řízení týkající se jaderného zařízení podle stavebního zákona,

r) poskytuje informace o významných poznatcích získaných v rámci své činnosti při kontrole a z hlášení o radiační mimořádné události a radiologické události, včetně informací týkajících se odůvodnění činnosti, regulace zdrojů ionizujícího záření a radiační ochrany,

s) zpracovává a aktualizuje národní akční plán pro regulaci ozáření obyvatel z radonu a stanovuje koncepci pro řízení existujících expozičních situací,

t) informuje obyvatelstvo o možných rizicích z ozáření ze zdroje vody pro individuální zásobování s denní kapacitou v průměru nižší než 10 m^3 nebo zásobujícího méně než 50 osob, pokud není tato voda dodávána v rámci podnikatelské činnosti nebo služby pro veřejnost.

§ 209

Úřad

a) zpracovává národní program monitorování a po jeho schválení předsedou Úřadu jej předává osobám podle § 149 odst. 2 písm. a),

b) řídí a provádí monitorování radiační situace na území České republiky podle § 149, včetně porovnávacího měření organizovaného Evropskou komisí, hodnotí jeho výsledky a oznamuje data z monitorování radiační situace Evropské komisi[29]),

c) zajišťuje a provádí nácviky a havarijní cvičení pro odezvu na radiační mimořádnou událost,

d) zpracovává ve spolupráci s Ministerstvem vnitra národní radiační havarijní plán pro kategorie ohrožení A, B, D a E podle § 153 odst. 1,

e) zajišťuje předběžné informování obyvatelstva pro případ radiační havárie o ochranných opatřeních a o krocích, které je nutno k zajištění radiační ochrany učinit; poskytnutá předběžná informace musí být aktuální a neustále k dispozici a informování musí být prováděno bez vyzvání, opakovaně v pravidelných intervalech a pokaždé, když dojde k významné změně,

f) podle národního radiačního havarijního plánu a na základě výsledků prováděného monitorování radiační situace vydává návrhy na neodkladná ochranná opatření anebo následná ochranná opatření nebo jejich upřesnění anebo odvolání a potvrzuje nebo upřesňuje návrh na zavedení neodkladných ochranných opatření vydaný držitelem povolení,

g) zajišťuje informování obyvatelstva o vzniku a průběhu radiační havárie, která má dopad na území České republiky mimo zónu havarijního plánování, a o krocích a opatřeních, které mají být v průběhu etap vývoje radiační havárie uskutečněny, není-li toto informování zajišťováno jiným orgánem státní správy,

h) podílí se v rozsahu své působnosti na informování o vzniku a průběhu radiační havárie v zóně havarijního plánování,

i) zajišťuje vyrozumění příslušných dozorových orgánů sousedních členských států Euratomu o vzniku a průběhu radiační havárie, která má dopad na území České republiky, a o krocích a opatřeních, které mají být v průběhu etap vývoje radiační mimořádné události uskutečněny,

j) zajišťuje neprodlené pozvání mise k provedení mezinárodního vzájemného hodnocení v případě radiační havárie vzniklé na území České republiky, jež má za následek zavedení ochranných opatření vně areálu jaderného zařízení,

k) poskytuje informace o přijetí opatření na ochranu obyvatelstva v České republice v případě radiační havárie vzniklé na území členských států Euratomu Evropské komisi a ostatním členským státům Euratomu, které mohou být těmito opatřeními dotčeny, a v souladu s mezinárodními závazky České republiky zpřístupňuje takto získané informace veřejnosti,

l) zajišťuje vyrozumění orgánů krajů o vzniku a průběhu radiační havárie vzniklé mimo území České republiky, která má dopad na území České republiky, a o krocích a opatřeních, které mají být v průběhu vývoje radiační mimořádné události uskutečněny.

§ 210

Vláda

Vláda schvaluje

a) statut Správy a roční, tříletý a dlouhodobý plán činnosti Správy,

b) výroční zprávu o činnosti Správy,

c) národní radiační havarijní plán,

d) zprávu o činnosti Úřadu a výroční zprávu o monitorování radiační situace na území České republiky.

§ 211

Ministerstva a jiné správní orgány

(1) Ministerstva, Hasičský záchranný sbor České republiky, krajský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působnost pro zajištění ochranných opatření v oboru své působnosti

a) předávají Úřadu a Ministerstvu vnitra podklady pro zpracování národního radiačního havarijního plánu nebo jeho aktualizaci a po jeho schválení jej procvičují a postupují podle něj,

b) metodicky řídí a kontrolují podřízená pracoviště a sjednocují jejich postupy při zpracování dílčích plánů konkrétních činností vnějšího havarijního plánu, které jim přísluší,

c) se podílí na regulaci ozáření obyvatel z radonu v rámci národního akčního plánu pro regulaci ozáření obyvatel z radonu.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah a způsob procvičování národního radiačního havarijního plánu.

§ 212

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu

a) zpracovává koncepci nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem a její změny podle §

108, předkládá ji ke schválení vládě a oznamuje ji Evropské komisi,

b) vydává závazné stanovisko k rozhodnutí Úřadu o projektové základní hrozbě,

c) v rámci národního akčního plánu pro regulaci ozáření obyvatel z radonu se podílí na informování a vzdělávání veřejnosti a profesních skupin v oblasti ochrany před ozářením z radonu a na vývoji metod a technologie pro snižování tohoto ozáření.

§ 213

Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra

a) vydává závazné stanovisko k rozhodnutí Úřadu o projektové základní hrozbě,

b) spolupracuje s Úřadem na zpracování národního radiačního havarijního plánu.

§ 214

Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví

a) vytváří systém poskytování speciální lékařské pomoci vybranými klinickými pracovišti fyzickým osobám ozářeným při radiační mimořádné události,

b) určí poskytovatele zdravotních služeb pro poskytování péče fyzickým osobám ozářeným při radiační mimořádné události a seznam těchto poskytovatelů uveřejní ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví a způsobem umožňujícím dálkový přístup,

c) v rámci národního akčního plánu pro regulaci ozáření obyvatel z radonu se podílí na informování a vzdělávání veřejnosti a profesních skupin v oblasti ochrany před ozářením z radonu a na vývoji metod a technologie pro snižování tohoto ozáření.

§ 215

Ministerstvo financí

Ministerstvo financí

a) poskytuje dotace na zjištění rizika vyplývajícího z přítomnosti radonu a jeho produktů přeměny ve vnitřním

ovzduší staveb, na přijetí opatření odůvodněných podle § 103 odst. 1 písm. b) a opatření, která snižují obsah přírodního radionuklidu v pitné vodě určené pro veřejnou potřebu,

b) spravuje jaderný účet.

§ 216

Ministerstvo obrany

(1) Ministerstvo obrany

a) se podílí na monitorování radiační situace podle § 149 a provádí toto monitorování na monitorovacích trasách a místech,

b) ve spolupráci s Úřadem vykonává státní správu využívání ionizujícího záření v ozbrojených silách České republiky, v jím zřízených organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích a v jím založených státních podnicích, s výjimkou příspěvkových organizací, které jsou poskytovateli zdravotních služeb; státní správu pracovišť se zdroji ionizujícího záření v těchto příspěvkových organizacích vykonává Úřad,

c) poskytuje Úřadu informace důležité z hlediska radiační ochrany nabyté při výkonu státní správy podle písmene b),

d) vede seznam zdrojů ionizujícího záření a dávek radiačních pracovníků kategorie A spadajících do jeho působnosti a informace z něj poskytuje na vyžádání Úřadu,

e) vydává závazné stanovisko k rozhodnutí Úřadu o projektové základní hrozbě.

(2) Činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, k jejichž výkonu vydalo oprávnění Ministerstvo obrany, mohou vybraní pracovníci vykonávat pouze v ozbrojených silách České republiky a v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích zřízených Ministerstvem obrany nebo ve státních podnicích jím založených.

§ 217

Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství se podílí

a) na monitorování radiační situace podle § 149, provádí monitorování na monitorovacích místech a zajišťuje činnost měřicí laboratoře a její účast v porovnávacích měřeních,

b) v rámci národního akčního plánu pro regulaci ozáření obyvatel z radonu na informování a vzdělávání veřejnosti a profesních skupin v oblasti ochrany před ozářením z radonu a na vývoji metod a technologie pro snižování tohoto ozáření.

§ 218

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí se podílí

a) na monitorování radiační situace podle § 149 a provádí monitorování na monitorovacích místech včetně sledování meteorologické situace, prognózy jejího vývoje a způsobu šíření uniklých radionuklidů při havarijním monitorování a zajišťuje činnost měřicí laboratoře a její účast v porovnávacím měření,

b) v rámci národního akčního plánu pro regulaci ozáření obyvatel z radonu na informování a vzdělávání veřejnosti a profesních skupin v oblasti ochrany před ozářením z radonu a na vývoji metod a technologie pro snižování tohoto ozáření.

§ 219

Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj se podílí v rámci národního akčního plánu pro regulaci ozáření obyvatel z radonu na informování a vzdělávání veřejnosti a profesních skupin v oblasti ochrany před ozářením z radonu a na vývoji metod a technologie pro snižování tohoto ozáření.

§ 220

Hasičský záchranný sbor České republiky

(1) Hasičský záchranný sbor České republiky

a) se podílí na monitorování radiační situace podle § 149 a provádí monitorování na monitorovacích trasách a místech,

b) stanoví podmínky pro požární ochranu jaderného zařízení,

c) provádí v rozsahu své působnosti stanovené jiným právním předpisem pro případ radiační havárie předběžné informování dotčeného obyvatelstva o opatřeních na ochranu obyvatelstva, která se na něj vztahují, a o krocích, které je nutné v případě takové situace učinit; poskytnuté předběžné informace musí být aktuální a neustále k dispozici a informování musí být prováděno bez vyzvání, opakovaně v pravidelných intervalech a pokaždé, když dojde k významné změně,

d) v případě radiační nehody nebo radiační havárie v rozsahu své působnosti stanovené jiným právním předpisem neprodleně informuje obyvatelstvo touto radiační mimořádnou událostí dotčené o

1. skutečnostech radiační nehody nebo radiační havárie,

2. krocích, které mají být podniknuty, a

3. opatřeních na ochranu obyvatelstva, která mají být přijata, je-li to v daném případě třeba,

e) spolupracuje při informování podle písmene d) s hejtmanem kraje a obecním úřadem obce s rozšířenou působností, jedná-li se o radiační nehodu spojenou s podezřením na možný únik radioaktivních látek nebo šíření ionizujícího záření z areálu jaderného zařízení nebo pracoviště se zdrojem ionizujícího záření nebo o radiační havárii,

f) zpracovává vnější havarijní plán,

g) spolupracuje s držitelem povolení a příslušným krajským úřadem na vybavení obyvatelstva v zóně havarijního plánování antidoty k jódové profylaxi.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví pravidla pro vybavení obyvatelstva antidoty k jódové profylaxi.

§ 221

Policie České republiky

Policie České republiky

a) se podílí na monitorování radiační situace podle § 149,

b) provádí monitorování na monitorovacích trasách a místech,

c) zajišťuje pohotovostní ochranu jaderných zařízení,

d) zajišťuje ochranu při přepravách jaderných materiálů I. a II. kategorie mimo střežený prostor,

e) umožňuje využívání systémů centralizované ochrany Policie České republiky.

§ 222

Orgány Celní správy České republiky

Orgány Celní správy České republiky se podílí na monitorování radiační situace podle § 149 a provádějí monitorování na monitorovacích trasách a místech.

§ 223

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost vydává závazné stanovisko k rozhodnutí Úřadu o

projektové základní hrozbě.

§ 224

Krajský úřad a hejtman kraje

(1) Krajský úřad

a) spolupracuje s držitelem povolení a Hasičským záchranným sborem České republiky na vybavení obyvatelstva v zóně havarijního plánování antidoty k jódové profylaxi,

b) provádí v rozsahu své působnosti stanovené jiným právním předpisem předběžné informování obyvatelstva v zóně havarijního plánování v případě radiační havárie o opatřeních na ochranu obyvatelstva, která se na něj vztahují, a o krocích, které je nutné v případě takové situace učinit; poskytnuté předběžné informace musí být aktuální a neustále k dispozici a informování musí být prováděno bez vyzvání, opakovaně v pravidelných intervalech a pokaždé, když dojde k významné změně,

c) v rámci ochrany obyvatelstva před ozářením z přírodního zdroje záření

1. se podílí na vyhledávání staveb s vyšší úrovní ozáření z přírodního zdroje záření v jejich vnitřním ovzduší a na informování obyvatelstva o riziku vyplývajícím ze zvýšené koncentrace radonu v domech,

2. kontroluje ve spolupráci s Úřadem účinnost provedených opatření na ochranu zdraví obyvatelstva před ozářením z přírodního radionuklidu.

(2) Hejtman kraje

a) v případě radiační nehody spojené s podezřením na možný únik radioaktivních látek nebo šíření ionizujícího záření z areálu jaderného zařízení nebo pracoviště se zdrojem ionizujícího záření nebo radiační havárie vzniklé na území kraje v rozsahu své působnosti stanovené jiným právním předpisem neprodleně informuje obyvatelstvo touto radiační mimořádnou událostí dotčené o

1. skutečnostech radiační nehody nebo radiační havárie,

2. krocích, které mají být podniknuty a

3. opatřeních na ochranu obyvatelstva, která mají být přijata, je-li to v daném případě třeba,

b) spolupracuje při informování podle písmene a) s Hasičským záchranným sborem České republiky a obecním úřadem obce s rozšířenou působností,

c) schvaluje vnější havarijní plán.

(3) Působnosti stanovené krajskému úřadu a hejtmanovi kraje podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 225

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností

a) v případě radiační nehody spojené s podezřením na možný únik radioaktivních látek nebo šíření ionizujícího záření z areálu jaderného zařízení nebo pracoviště se zdrojem ionizujícího záření nebo radiační havárie vzniklé na území obce v rozsahu své působnosti stanovené jiným právním předpisem neprodleně informuje obyvatelstvo touto radiační mimořádnou událostí dotčené o

1. skutečnostech radiační nehody nebo radiační havárie,

2. krocích, které mají být podniknuty, a

3. opatřeních na ochranu obyvatelstva, která mají být přijata, je-li to v daném případě třeba,

b) spolupracuje při informování podle písmene a) s Hasičským záchranným sborem České republiky a hejtmanem kraje,

c) spolupracuje s Hasičským záchranným sborem České republiky při zabezpečení antidot k jodové profylaxi obyvatelstvu a dalším osobám na území správního obvodu obce s rozšířenou působností držitelem povolení,

d) zajišťuje předání antidot k jodové profylaxi obyvatelům obce a ostatním osobám na území správního obvodu obce s rozšířenou působností,

e) spolupracuje s provozovatelem jaderného zařízení při distribuci základních informací pro případ radiační havárie obyvatelům obce a dalším osobám na území správního obvodu obce s rozšířenou působností.

(2) Působnosti stanovené obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

ČÁST PÁTÁ

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná

Společná ustanovení

§ 227

Tento zákon byl oznámen v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti, v platném znění.

§ 228

(1) Úřad vydává vyjádření pro rozhodnutí stavebního úřadu vydávaná podle stavebního zákona a jejich změny, týkají-li se stavby

a) nacházející se v areálu jaderného zařízení, není-li součástí jaderného zařízení nebo samostatným jaderným zařízením, nebo

b) dopravní nebo technické infrastruktury nacházející se vně areálu jaderného zařízení s možným vlivem na jadernou bezpečnost, radiační ochranu, technickou bezpečnost, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události nebo zabezpečení jaderného zařízení.

(2) Vyjádřením v řízení podle stavebního zákona Úřad posoudí, zda lze záměr z hlediska zájmu na zajišťování jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události, zabezpečení a nakládání s jaderným materiálem provést, a uvede v něm podmínky zajišťování jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události, zabezpečení a nakládání s jaderným materiálem, za kterých lze záměr provést.

(3) Stavby související s úložišti radioaktivních odpadů obsahujících výlučně přírodní radionuklidy nebo stavby, které jsou jaderným zařízením nebo náležejí k provozním celkům, které jsou jaderným zařízením, a stavby podle odstavce 1 písm. a) a b) jsou nezpůsobilé k posouzení autorizovaným inspektorem.

§ 228a

(1) Úřad na požádání poskytne předběžnou informaci o tom, podle jakých hledisek bude posuzovat žádost o vydání rozhodnutí nebo za jakých předpokladů lze žádosti vyhovět.

(2) Úřad poskytne předběžnou informaci ve lhůtě 180 dnů ode dne požádání.

(3) Poskytnutá předběžná informace je platná nejdéle po dobu 2 let od poskytnutí, neomezí-li Úřad její platnost jinak.

§ 228b

(1) Osoba, na kterou se vztahuje požadavek stanovený tímto zákonem k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události, zabezpečení nebo nešíření jaderných zbraní, může požádat Úřad o schválení výjimky z takového požadavku.

(2) Úřad může schválit výjimku podle odstavce 1,

a) nelze-li požadavek stanovený tímto zákonem podle odstavce 1 prokazatelně naplnit,

b) je-li postup, který má být proveden na základě požadované výjimky, odůvodněn a

c) nedojde-li následkem schválení výjimky ke snížení dosažené a požadované úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události,

zabezpečení a nešíření jaderných zbraní a bude postupováno v souladu se správnou praxí.

(3) Úřad může schválenou výjimku rozhodnutím zrušit, jestliže

a) osoba, které byla výjimka schválena, závažným způsobem porušila povinnosti stanovené tímto zákonem nebo neodstranila závažné nedostatky v činnosti zjištěné Úřadem,

b) podmínky rozhodné pro schválení výjimky podle odstavce 2 přestaly být plněny, nebo

c) osoba, které byla výjimka schválena, o zrušení výjimky písemně požádala.

Přechodná ustanovení

§ 229

(1) Osoby, které vykonávají činnosti upravené v tomto zákoně na základě povolení vydaného podle zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považují za držitele povolení podle tohoto zákona a jsou povinny přizpůsobit své právní poměry tomuto zákonu, nestanoví-li tento zákon jinak, do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nebo do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jde-li o činnosti v rámci expozičních situací.

(2) Požádá-li držitel povolení k provozu jaderného zařízení nebo držitel povolení k provozu pracoviště IV. kategorie podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, o povolení k dalšímu provozu téhož jaderného zařízení podle § 9 odst. 1 písm. f) nebo o povolení k dalšímu provozu téhož pracoviště IV. kategorie podle § 9 odst. 2 písm. b) tohoto zákona do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje se při podání žádosti o povolení podle § 16 s výjimkou ustanovení odstavce 2 písm. d). K žádosti žadatel o povolení může doložit dokumentaci v rozsahu a způsobem podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, s výjimkou vnitřního havarijního plánu, programu monitorování výpustí a programu monitorování okolí, které se předkládají v rozsahu a způsobem podle tohoto zákona. Dokumentace pro povolovanou činnost podle věty prvé a další povolovanou činnost držitele povolení k provozu jaderného zařízení nebo držitele povolení k provozu pracoviště IV. kategorie musí být uvedena do souladu s tímto zákonem nejpozději do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Byla-li povolení podle odstavce 1 vydána na dobu určitou, platí po dobu, na kterou byla vydána, nejdéle však na dobu 10 let, a to včetně podmínek provozování a ukončení povolované činnosti potřebných z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany a fyzické ochrany, nejsou-li v rozporu s požadavky tohoto zákona. Byla-li povolení podle odstavce 1 vydána na dobu neurčitou, pozbývají platnosti uplynutím 10 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Rozhodnutí o schválení dokumentace platí po dobu platnosti povolení podle odstavce 3, k němuž se dokumentace vztahuje. Rozhodnutí o schválení změn dokumentace pozbývají platnosti společně s rozhodnutím o schválení dokumentace, která byla změněna.

(5) Osoby, které vykonávají činnosti na základě povolení vydaného podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, podléhající registraci podle tohoto zákona, se považují za registranty nabytím účinnosti tohoto zákona a jejich registrace zaniká uplynutím 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 230

(1) Osoba zajišťující radiační ochranu registranta je povinna splnit požadavky na přípravu podle § 70 odst. 1 písm. a) do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, není-li držitelem oprávnění k vykonávání soustavného dohledu nad dodržováním požadavků radiační ochrany na pracovištích se zdroji ionizujícího záření používanými pro lékařské ozáření nebo ve veterinární medicíně.

(2) Používání typově schválených drobných zdrojů ionizujícího záření, ke kterému je třeba ohlášení podle tohoto zákona a které bylo ohlášeno Úřadu podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za ohlášené podle tohoto zákona.

(3) Typově schválené drobné zdroje ionizujícího záření, k jejichž používání je třeba registrace nebo povolení podle tohoto zákona a jejichž používání bylo ohlášeno Úřadu podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, lze používat bez registrace nebo povolení po dobu 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Rozhodnutí o typovém schválení vydané podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za rozhodnutí o schválení typu výrobku podle tohoto zákona a pozbývá platnosti uplynutím doby, na kterou bylo vydáno.

§ 231

(1) Platnost oprávnění k vykonávání činností, které mají bezprostřední vliv na jadernou bezpečnost, a činností zvláště důležitých z hlediska radiační ochrany vydaných podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, skončí uplynutím původní doby platnosti, jsou-li oprávnění vydána na dobu určitou, nebo zůstává v platnosti beze změny, jsou-li oprávnění vydána na dobu neurčitou.

(2) Držitel oprávnění k vykonávání činností, které mají bezprostřední vliv na jadernou bezpečnost, a činností zvláště důležitých z hlediska radiační ochrany vydaných podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabyt účinnosti tohoto zákona, které je vydáno na dobu neurčitou, je povinen se účastnit další odborné přípravy podle tohoto zákona do 5 let ode dne nabytí jeho účinnosti.

(3) Zásah k odvrácení nebo snížení ozáření, jehož provádění bylo zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Systém jakosti zavedený podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za systém řízení podle tohoto zákona. Osoba, která zavedla systém jakosti a která je podle tohoto zákona povinna zavést systém řízení, je povinna jej uvést do souladu s požadavky na systém řízení

stanovenými tímto zákonem do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(5) Program zabezpečování jakosti schválený podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pro činnosti, pro které tento zákon požaduje program systému řízení, se považuje za program systému řízení podle tohoto zákona.

(6) Program zabezpečování jakosti schválený podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pro činnosti v rámci expozičních situací, pro které tento zákon požaduje program zajištění radiační ochrany, se považuje za program zajištění radiační ochrany podle tohoto zákona.

§ 232

(1) Sledovaná a kontrolovaná pásma, která byla vymezena podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za sledovaná a kontrolovaná pásma podle tohoto zákona. Osoba vymezující sledované nebo kontrolované pásmo je musí uvést do souladu s požadavky tohoto zákona do 1 roku od dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Osobní radiační průkazy radiačních pracovníků kategorie A vydané podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za osobní radiační průkazy radiačních pracovníků kategorie A podle tohoto zákona a pozbývají platnosti uplynutím doby, na kterou byly vydány.

(3) Stanovování radonového indexu pozemku zahájené podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů a jeho výsledky se považují za výsledky stanovení radonového indexu pozemku podle tohoto zákona.

(4) Měření objemové aktivity radonu zahájené podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů a jeho výsledky se považují za výsledky měření objemové aktivity radonu podle tohoto zákona.

(5) Rezerva na zajištění vyřazování z provozu jaderného zařízení nebo pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie vytvořená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se stává rezervou na vyřazování z provozu jaderného zařízení nebo pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie podle § 51 odst. 2 až 4 a odst. 6 písm. c) tohoto zákona.

(6) Řízení zahájené Úřadem nebo jinými správními orgány přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona neskončené se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

(7) Posuzování shody vybraných zařízení, která jsou speciálně navrhovaná pro jaderné zařízení, které bylo zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů a považuje se za posuzování shody vybraného zařízení podle tohoto zákona.

(8) Správa úložišť radioaktivních odpadů zřízená podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabyt účinnosti tohoto zákona, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za Správu podle tohoto zákona.

§ 233

(1) Kontrola zahájená Úřadem nebo jiným správním orgánem přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

(2) Řízení o správních deliktech a o uložení opatření k nápravě podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, která byla zahájena a nebyla skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí Úřad podle dosavadních právních předpisů.

(3) Pro poplatkové povinnosti u poplatků na odbornou činnost Úřadu podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a za poplatkové období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související, se použije zákon č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Fyzická osoba, která ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona vykonává citlivou činnost uvedenou v § 162 odst. 2 a nesplňuje podmínky pro výkon citlivé činnosti, je povinna nejpozději do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona předložit držiteli povolení platný doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby nebo platné osvědčení fyzické osoby. Do doby splnění povinnosti podle věty prvé se pro účely tohoto zákona tato fyzická osoba považuje za fyzickou osobu splňující podmínky pro výkon citlivé činnosti za předpokladu, že v této době ani v době posledních 5 let přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebylo v řízení k této osobě vydáno rozhodnutí o nevydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby. Ustanovení věty druhé se nepoužije, jestliže fyzická osoba vykonávala citlivou činnost podle dosavadní právní úpravy přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, aniž by splňovala podmínky pro výkon citlivé činnosti, nebo jestliže bylo v řízení k této osobě v době posledních 5 let přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vydáno rozhodnutí o zrušení platnosti dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby nebo rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby.

(5) Přeprava a doprava jaderných položek a radioaktivních látek zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(6) Zóny havarijního plánování stanovené pro jaderná zařízení Úřadem přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za zóny havarijního plánování stanovené podle tohoto zákona.

(7) Inspektoři jmenovaní podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za inspektory podle tohoto zákona.

(8) Pro odvodové povinnosti u odvodů na jaderný účet podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související, se použije zákon č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a nařízení vlády vydané k jeho provedení.

§ 234

(1) Národní program monitorování vydá Úřad do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Každý je povinen postupovat podle prvého národního programu monitorování po uplynutí 2 let od jeho vydání.

(2) Národní radiační havarijní plán vypracuje Úřad ve spolupráci s Ministerstvem vnitra a vláda schválí do 4 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Každý je povinen postupovat podle prvého národního radiačního havarijního plánu nejpozději do 2 let od jeho vydání.

(3) Koncepci nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem Ministerstvo průmyslu a obchodu zpracovává a informuje o ní Evropskou komisi do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Seznámení sousedících osob se schváleným vnitřním havarijním plánem podle § 156 odst. 1 písm. a) musí být provedeno do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 235

(1) Informace o pracovišti s možností zvýšeného ozáření z přírodního zdroje záření podle § 93 odst. 2 písm. b) a informace o pracovišti s možným zvýšeným ozářením z radonu stanoveným v § 96 odst. 1 písm. a) a b) musí být Úřadu oznámeny do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Informace o pracovištích, na nichž může dojít k významnému zvýšení ozáření z přírodních zdrojů, oznámené v souladu se zákonem č. 18/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za informace podle § 93 odst. 2 písm. b) a § 96 odst. 2 písm. a) tohoto zákona.

(2) Ten, kdo vykonává činnost, při níž je provozováno pracoviště podle § 96 odst. 1 písm. c), je povinen začít plnit povinnosti stanovené v § 96 odst. 2 do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Zmocňovací ustanovení

§ 236

Úřad vydá vyhlášku k provedení § 6 odst. 8 písm. a) a b), § 9 odst. 2 písm. c) a j), § 9 odst. 4 písm. a) a b), § 17 odst 3 písm. a) a b), § 18 odst. 5, § 21 odst. 3, § 24 odst. 7, § 25 odst. 2 písm. a) až e), § 28 odst. 5, § 29 odst. 7 písm. a) až g), § 30 odst. 9 písm. a) a b), § 31 odst. 6 písm. a) až e), § 32 odst. 10 písm. a) až c), § 33 odst. 8 písm. a) až c), § 44 odst. 4 písm. a) až c), § 45 odst. 4, § 46 odst. 8, § 47 odst. 4 písm. a) až c), § 48 odst. 6 písm. a) až c), § 49 odst. 2 písm. a) až h), § 50 odst. 4, § 51 odst. 6 písm. a) a b), § 52 odst. 2 písm. a) a b), § 53 odst. 2 písm. a) a b), § 54 odst. 4 písm. a) až d), § 55 odst. 2, § 56 odst. 2 písm. a) a b), § 57 odst. 3 písm. a) až c), § 58 odst. 9 písm. a) až d), § 59 odst. 4 písm. a) a b), § 60 odst. 4 písm. a) a b), § 61 odst. 6 písm. a) až d), § 63 odst. 6, § 66 odst. 6 písm. a) až c), § 67 odst. 4, § 68 odst. 2 písm. a) až k), § 69 odst. 2 písm. a) až g), § 70 odst. 2 písm. a) až c), § 71 odst. 2, § 72 odst. 5 písm. a) až e), § 73 odst. 3 písm. a) až e), § 74 odst. 4 písm. a) až c), § 75 odst. 5 písm. a) až c), § 76 odst. 6, § 77 odst. 2 písm. a) až c), § 78 odst. 3 písm. a) až f), § 79 odst. 9 písm. a) až d), § 81 odst. 3 písm. a) až d), § 82 odst. 4, § 83 odst. 7, § 85 odst. 5, § 86 odst. 3 písm. a) až d), § 87 odst. 5 písm. a) až d), § 88 odst. 6, § 89 odst. 2,

§ 93 odst. 5 písm. a) až d), § 95 odst. 6 písm. a) až d), § 96 odst. 3 písm. a) až d), § 98 odst. 4, § 99 odst. 5 písm. a) a b), § 100 odst. 3 písm. a) až d), § 101 odst. 4 písm. a) až d), § 103 odst. 6 písm. a), § 104 odst. 9 písm. a) až e), § 111 odst. 3 písm. a) až d), § 112 odst. 2, § 137 odst. 6, § 138 odst. 6 písm. a) až d), § 141 odst. 3 písm. a) až e), § 143 odst. 4, § 149 odst. 6 písm. a) až d), § 150 odst. 4 písm. a) až c), § 153 odst. 3, § 154 odst. 3, § 155 odst. 3 písm. a) a b), § 156 odst. 4 písm. a) až e), § 157 odst. 3, § 158 odst. 3, § 159 odst. 2, § 159a odst. 5, § 160 odst. 6, § 161 odst. 4, § 163 odst. 2 písm. a) až c), § 164 odst. 2, § 166 odst. 7 písm. a) až e), § 167 odst. 2 písm. a) až d), § 169 odst. 4, § 170 odst. 4, § 171 odst. 5, § 211 odst. 2 a § 220 odst. 2.

§ 237

(1) Ministerstvo průmyslu a obchodu a Úřad vydají vyhlášku podle § 108 odst. 3 písm. a) až c).

(2) Ministerstvo financí vydá vyhlášku podle § 103 odst. 6 písm. b) až d).

(3) Ministerstvo průmyslu a obchodu vydá vyhlášku podle § 51 odst. 6 písm. c) a § 75 odst. 5 písm. d).

§ 238

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Nařízení vlády č. 11/1999 Sb., o zóně havarijního plánování.

2. Nařízení vlády č. 416/2002 Sb., kterým se stanoví výše odvodu a způsob jeho placení původci radioaktivních odpadů na jaderný účet a roční výše příspěvku obcím a pravidla jeho poskytování.

3. Nařízení vlády č. 73/2009 Sb., o předávání informací v souvislosti s mezinárodní přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého jaderného paliva.

4. Nařízení vlády č. 399/2011 Sb., o poplatcích na odbornou činnost Státního úřadu pro jadernou bezpečnost.

5. Nařízení vlády č. 46/2005 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 416/2002 Sb., kterým se stanoví výše odvodu a způsob jeho placení původci radioaktivních odpadů na jaderný účet a roční výše příspěvku obcím a pravidla jeho poskytování.

6. Nařízení vlády č. 341/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 416/2002 Sb., kterým se stanoví výše odvodu a způsob jeho placení původci radioaktivních odpadů na jaderný účet a roční výše příspěvku obcím a pravidla jeho poskytování, ve znění nařízení vlády č. 46/2005 Sb.

7. Nařízení vlády č. 461/2011 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 416/2002 Sb., kterým se stanoví výše odvodu a způsob jeho placení původci radioaktivních odpadů na jaderný účet a roční výše příspěvku obcím a pravidla jeho poskytování, ve znění pozdějších předpisů.

8. Vyhláška č. 144/1997 Sb., o fyzické ochraně jaderných materiálů a jaderných zařízení a o jejich zařazování do jednotlivých kategorií.

9. Vyhláška č. 146/1997 Sb., stanovující činnosti, které mají bezprostřední vliv na jadernou bezpečnost, a činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, požadavky na kvalifikaci a odbornou přípravu, způsob ověřování zvláštní odborné způsobilosti a udělování oprávnění vybraným pracovníkům a způsob provedení schvalované dokumentace pro povolení k přípravě vybraných pracovníků.

10. Vyhláška č. 215/1997 Sb., o kritériích na umísťování jaderných zařízení a velmi významných zdrojů ionizujícího záření.

11. Vyhláška č. 106/1998 Sb., o zajištění jaderné bezpečnosti a radiační ochrany jaderných zařízení při jejich uvádění do provozu a při jejich provozu.

12. Vyhláška č. 195/1999 Sb., o požadavcích na jaderná zařízení k zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany a havarijní připravenosti.

13. Vyhláška č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně.

14. Vyhláška č. 317/2002 Sb., o typovém schvalování obalových souborů pro přepravu, skladování a ukládání jaderných materiálů a radioaktivních látek, o typovém schvalování zdrojů ionizujícího záření a o přepravě jaderných materiálů a určených radioaktivních látek (o typovém schvalování a přepravě).

15. Vyhláška č. 318/2002 Sb., o podrobnostech k zajištění havarijní připravenosti jaderných zařízení a pracovišť se zdroji ionizujícího záření a o požadavcích na obsah vnitřního havarijního plánu a havarijního řádu.

16. Vyhláška č. 319/2002 Sb., o funkci a organizaci celostátní radiační monitorovací sítě.

17. Vyhláška č. 360/2002 Sb., kterou se stanovuje způsob tvorby rezervy pro zajištění vyřazování jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie z provozu.

18. Vyhláška č. 419/2002 Sb., o osobních radiačních průkazech.

19. Vyhláška č. 185/2003 Sb., o vyřazování jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie z provozu.

20. Vyhláška č. 309/2005 Sb., o zajišťování technické bezpečnosti vybraných zařízení.

21. Vyhláška č. 461/2005 Sb., o postupu při poskytování dotací na přijetí opatření ke snížení ozáření z přírodních radionuklidů ve vnitřním ovzduší staveb a ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejné zásobování.

22. Vyhláška č. 462/2005 Sb., o distribuci a sběru detektorů k vyhledávání staveb s vyšší úrovní ozáření z přírodních radionuklidů a stanovení podmínek pro poskytnutí dotace ze státního rozpočtu.

23. Vyhláška č. 132/2008 Sb., o systému jakosti při provádění a zajišťování činností souvisejících s využíváním jaderné energie a radiačních činností a o zabezpečování jakosti vybraných zařízení s ohledem na jejich zařazení do

bezpečnostních tříd.

24. Vyhláška č. 165/2009 Sb., o stanovení seznamu vybraných položek v jaderné oblasti.

25. Vyhláška č. 166/2009 Sb., o stanovení seznamu položek dvojího použití v jaderné oblasti.

26. Vyhláška č. 213/2010 Sb., o evidenci a kontrole jaderných materiálů a oznamování údajů požadovaných předpisy Evropských společenství.

27. Vyhláška č. 500/2005 Sb., kterou se mění vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 144/1997 Sb., o fyzické ochraně jaderných materiálů a jaderných zařízení a o jejich zařazování do jednotlivých kategorií.

28. Vyhláška č. 315/2002 Sb., kterou se mění vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 146/1997 Sb., kterou se stanoví činnosti, které mají bezprostřední vliv na jadernou bezpečnost, a činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, požadavky na kvalifikaci a odbornou přípravu, způsob ověřování zvláštní odborné způsobilosti a udělování oprávnění vybraným pracovníkům a způsob provedení schvalované dokumentace pro povolení k přípravě vybraných pracovníků.

29. Vyhláška č. 499/2005 Sb., kterou se mění vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně.

30. Vyhláška č. 389/2012 Sb., kterou se mění vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně, ve znění vyhlášky č. 499/2005 Sb.

31. Vyhláška č. 77/2009 Sb., kterou se mění vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 317/2002 Sb., o typovém schvalování obalových souborů pro přepravu, skladování a ukládání jaderných materiálů a radioaktivních látek, o typovém schvalování zdrojů ionizujícího záření a o přepravě jaderných materiálů a určených radioaktivních látek (o typovém schvalování a přepravě).

32. Vyhláška č. 2/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 318/2002 Sb., o podrobnostech k zajištění havarijní připravenosti jaderných zařízení a pracovišť se zdroji ionizujícího záření a o požadavcích na obsah vnitřního havarijního plánu a havarijního řádu.

33. Vyhláška č. 27/2006 Sb., kterou se mění vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 319/2002 Sb., o funkci a organizaci celostátní radiační monitorovací sítě.

§ 239

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2017.

v z. Pokorná-Jermanová v. r.
Zeman v. r.

Sobotka v. r.

Příloha č. 1
Dokumentace pro povolovanou činnost

1. Činnosti související s využíváním jaderné energie

a) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je umístění jaderného zařízení, je následující:

1. program systému řízení,

2. zadávací bezpečnostní zpráva,

3. analýza potřeb a možnosti zajištění fyzické ochrany,

4. zárukový plán,

5. program monitorování,

6. záměr zajištění zvládání radiační mimořádné události,

7. návrh koncepce bezpečného ukončení provozu,

8. popis způsobu zajišťování kvality přípravy realizace výstavby,

9. zásady zajišťování kvality následujících etap životního cyklu jaderného zařízení.

b) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je výstavba jaderného zařízení, je následující:

1. program systému řízení,

2. limity a podmínky,

3. program kontrol pro etapu výstavby,

4. předběžná bezpečnostní zpráva,

5. seznam vybraných zařízení včetně zařazení vybraných zařízení do bezpečnostních tříd,

6. seznam činností důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a popis systému vzdělávání, odborné přípravy a výcviku pracovníků včetně popisu kvalifikace pracovníků,

7. popis systému přípravy vybraných pracovníků,

8. program výstavby jaderného zařízení včetně harmonogramu,

9. předběžný plán uvádění jaderného zařízení do provozu,

10. předběžné pravděpodobnostní hodnocení bezpečnosti, nejde-li o výstavbu experimentálního reaktoru, podkritického reaktoru, skladu radioaktivního odpadu, skladu vyhořelého jaderného paliva nebo úložiště radioaktivního odpadu,

11. předběžný plán zajištění fyzické ochrany,

12. koncepce bezpečného ukončení provozu povolovaného zařízení včetně způsobu nakládání se vzniklým radioaktivním odpadem,

13. program monitorování,

14. analýza a hodnocení radiační mimořádné události pro období od zahájení výstavby jaderného zařízení do zahájení jeho vyřazování z provozu,

15. vnitřní havarijní plán,

16. podklady pro stanovení zóny havarijního plánování,

17. předběžný program řízeného stárnutí,

18. doklad o zajištění financování nakládání s radioaktivním odpadem, bude-li při činnosti vznikat,

19. vyhodnocení zajišťování kvality při přípravě výstavby jaderného zařízení,

20. popis způsobu zajišťování kvality realizace výstavby,

21. zásady zajišťování kvality etap životního cyklu jaderného zařízení následujících po výstavbě,

22. záměr zajištění monitorování výpustí z pracoviště IV. kategorie,

23. seznam zařízení s vlivem na jadernou bezpečnost, která nejsou vybranými zařízeními,

24. zárukový plán.

Dokumentaci uvedenou v bodech 2, 3, 5, 11, 13 a 15 schvaluje Úřad.

c) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je uvádění do provozu jaderného zařízení, je následující:

1. program systému řízení,

2. limity a podmínky,

3. program provozních kontrol,

4. provozní bezpečnostní zpráva,

5. seznam vybraných zařízení včetně zařazení vybraných zařízení do bezpečnostních tříd,

6. seznam činností důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a popis systému vzdělávání, odborné přípravy a výcviku pracovníků včetně popisu kvalifikace pracovníků,

7. popis systému přípravy vybraných pracovníků,

8. neutronově-fyzikální charakteristiky aktivní zóny jaderného reaktoru,

9. průkaz úspěšného dokončení výstavby a průkaz připravenosti zařízení, pracovníků a vnitřních předpisů k následující etapě životního cyklu jaderného zařízení,

10. program fyzikálního spouštění včetně harmonogramu,

11. pravděpodobnostní hodnocení bezpečnosti, nejde-li o uvádění do provozu experimentálního reaktoru, podkritického reaktoru, skladu radioaktivního odpadu, skladu vyhořelého jaderného paliva nebo úložiště radioaktivního odpadu,

12. plán zajištění fyzické ochrany,

13. vyjádření o provedení všech prověření zajištění připravenosti k odezvě na radiační mimořádnou událost v zóně havarijního plánování podle § 156 odst. 2 písm. c) až g),

14. předprovozní program řízeného stárnutí,

15. doklad o zajištění bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem včetně financování tohoto nakládání, bude-li radioaktivní odpad při činnosti vznikat,

16. vyhodnocení kvality vybraných zařízení,

17. havarijní provozní předpisy, nejde-li o uvádění do provozu jaderného zařízení bez jaderného reaktoru,

experimentálního reaktoru nebo podkritického reaktoru,

18. návody pro zvládání těžkých havárií, nejde-li o uvádění do provozu jaderného zařízení bez jaderného reaktoru, experimentálního reaktoru nebo podkritického reaktoru,

19. seznam zařízení s vlivem na jadernou bezpečnost, která nejsou vybranými zařízeními,

20. vnitřní havarijní plán,

21. zárukový plán,

22. program prvního energetického spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem včetně harmonogramu, nejde-li o uvádění do provozu experimentálního reaktoru nebo podkritického reaktoru,

23. provozní program řízeného stárnutí pro první energetické spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem,

24. vyjádření o ověření data exspirace antidot k jódové profylaxi distribuovaných podle § 156 odst. 2 písm. d),

25. plán vyřazování z provozu pro jiné jaderné zařízení bez jaderného reaktoru než úložiště radioaktivního odpadu,

26. plán vyřazování z provozu a uzavření úložiště radioaktivního odpadu pro úložiště radioaktivního odpadu,

27. odhad nákladů na vyřazování z provozu,

28. program provozu jaderného zařízení bez jaderného reaktoru.

Dokumentaci uvedenou v bodech 2, 3, 5, 12, 20, 25 a 26 schvaluje Úřad.

d) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je provoz jaderného zařízení, je následující:

1. program systému řízení,

2. limity a podmínky,

3. program provozních kontrol,

4. provozní bezpečnostní zpráva,

5. seznam vybraných zařízení včetně zařazení vybraných zařízení do bezpečnostních tříd,

6. neutronově-fyzikální charakteristiky aktivní zóny jaderného reaktoru,

7. seznam činností důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a popis systému vzdělávání, odborné přípravy a výcviku pracovníků včetně popisu kvalifikace pracovníků,

8. popis systému přípravy vybraných pracovníků,

9. průkaz připravenosti zařízení, pracovníků a vnitřních předpisů na provoz jaderného zařízení,

10. vyhodnocení výsledků prvního energetického spouštění jaderného zařízení s jaderným reaktorem, nejde-li o provoz experimentálního reaktoru nebo podkritického reaktoru,

11. seznam zařízení s vlivem na jadernou bezpečnost, která nejsou vybranými zařízeními,

12. program provozu včetně harmonogramu,

13. pravděpodobnostní hodnocení bezpečnosti, nejde-li o provoz experimentálního reaktoru, podkritického reaktoru, skladu radioaktivního odpadu, skladu vyhořelého jaderného paliva nebo úložiště radioaktivního odpadu,

14. plán zajištění fyzické ochrany,

15. plán vyřazování z provozu,

16. odhad nákladů na vyřazování z provozu,

17. provozní program řízeného stárnutí,

18. doklad o zajištění bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem včetně financování tohoto nakládání, bude-li radioaktivní odpad při činnosti vznikat,

19. havarijní provozní předpisy, nejde-li o provoz experimentálního reaktoru nebo podkritického reaktoru,

20. návody pro zvládání těžkých havárií, nejde-li o provoz experimentálního reaktoru nebo podkritického reaktoru,

21. vnitřní havarijní plán,

22. zárukový plán.

Dokumentaci uvedenou v bodech 2, 3, 5, 14, 15 a 21 schvaluje Úřad.

e) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou jsou jednotlivé etapy vyřazování z provozu jaderného zařízení, je následující:

1. program systému řízení,

2. limity a podmínky,

3. bezpečnostní zpráva k vyřazování z provozu jaderného zařízení,

4. harmonogram vyřazování z provozu jaderného zařízení,

5. návrh organizační přípravy a personálního zajištění vyřazování z provozu jaderného zařízení,

6. plán zajištění fyzické ochrany,

7. analýza a hodnocení radiační mimořádné události pro vyřazování z provozu jaderného zařízení,

8. vnitřní havarijní plán,

9. podklady pro stanovení zóny havarijního plánování,

10. vyřazovací program řízeného stárnutí,

11. doklad o zajištění bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem včetně financování tohoto nakládání, bude-li radioaktivní odpad při činnosti vznikat,

12. průkaz o zajištění dostatečného množství finančních prostředků k vyřazování z provozu,

13. podmínky dalšího využití území a systémů, konstrukcí nebo komponent, není-li možné úplné vyřazení,

14. zárukový plán.

Dokumentaci uvedenou v bodech 2, 6 a 8 schvaluje Úřad.

f) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je provedení změny ovlivňující jadernou bezpečnost, technickou bezpečnost a zabezpečení jaderného zařízení, je následující:

1. program systému řízení,

2. popis a odůvodnění změny,

3. časový harmonogram realizace změny,

4. návrh aktualizace dokumentace pro jinou povolovanou činnost, je-li změnou ovlivněna,

5. hodnocení vlivu změny na jadernou bezpečnost, technickou bezpečnost a zabezpečení,

6. doklad o zajištění bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem včetně financování tohoto nakládání, bude-li radioaktivní odpad při činnosti vznikat.

2. Činnosti v rámci expozičních situací

a) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je výstavba pracoviště IV. kategorie, kromě pracoviště s jaderným zařízením, je následující:

1. průkaz, že navrhované řešení dané projektem splňuje požadavky na radiační ochranu, zabezpečení a zvládání radiační mimořádné události stanovené právními předpisy,

2. bezpečnostní rozbory a rozbory možností neoprávněného nakládání se zdrojem ionizujícího záření a hodnocení jeho následků na pracovníky, obyvatelstvo a životní prostředí,

3. hodnocení vzniku radioaktivního odpadu a nakládání s ním během uvádění do provozu a provozu pracoviště,

4. koncepce bezpečného ukončení provozu a vyřazení z provozu pracoviště včetně zneškodnění radioaktivního odpadu,

5. vyhodnocení zajišťování kvality při přípravě výstavby pracoviště,

6. program systému řízení,

7. záměr zajištění monitorování výpustí,

8. program monitorování,

9. záměr zajištění zvládání radiační mimořádné události,

10. doklad o zajištění bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem včetně financování tohoto nakládání, bude-li radioaktivní odpad při činnosti vznikat,

11. způsob zajišťování kvality realizace výstavby pracoviště,

12. zásady zajišťování kvality etap životního cyklu pracoviště následujících po výstavbě.

Dokumentaci uvedenou v bodě 8 schvaluje Úřad.

b) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je provoz pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie,

je následující:

1. očekávaný rozsah a způsob prací se zdrojem ionizujícího záření na pracovišti, specifikace zdroje ionizujícího záření, se kterým má být nakládáno, jeho typ a příslušenství,

2. popis stavu stavebních a montážních prací, průkaz účinnosti stínění, izolačních a ochranných zařízení, dovolujících zahájení radiačních činností,

3. postupy optimalizace radiační ochrany,

4. program monitorování,

5. vymezení kontrolovaného pásma,

6. analýza a hodnocení radiační mimořádné události pro provoz pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie, které není pracovištěm s jaderným zařízením,

7. vnitřní havarijní plán,

8. podklady pro stanovení zóny havarijního plánování pracoviště IV. kategorie, kromě pracoviště s jaderným zařízením,

9. přehled pracovníků, kteří budou vykonávat činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany,

10. předpokládaný druh a množství uvolňované radioaktivní látky a předpokládaný druh a množství vznikajícího radioaktivního odpadu a způsob jeho zneškodnění,

11. plán vyřazování z provozu a odhad nákladů na vyřazování z provozu ověřený Správou,

12. program systému řízení,

13. doklad o zajištění bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem včetně financování tohoto nakládání, bude-li radioaktivní odpad při činnosti vznikat.

Dokumentaci uvedenou v bodech 4 a 7, jde-li o pracoviště IV. kategorie, schvaluje Úřad.

c) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je provedení rekonstrukce nebo jiných změn ovlivňujících radiační ochranu, monitorování radiační situace a zvládání radiační mimořádné události pracoviště III. kategorie a pracoviště IV. kategorie, je následující:

1. popis a odůvodnění připravované rekonstrukce nebo jiných změn,

2. předpokládaný časový harmonogram rekonstrukce nebo změn,

3. průkazy, že důsledky rekonstrukce nebo jiných prováděných změn neovlivní nepříznivě radiační ochranu, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení,

4. program systému řízení,

5. návrh aktualizace schvalované a předkládané dokumentace, je-li změnou ovlivněna,

6. doklad o zajištění bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem včetně financování tohoto nakládání, bude-li radioaktivní odpad při činnosti vznikat.

d) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou jsou jednotlivé etapy vyřazování z provozu pracoviště III. kategorie a pracoviště IV. kategorie, je následující:

1. průkaz o finančním krytí vyřazování z provozu,

2. popis technologických postupů navržených pro vyřazování z provozu,

3. harmonogram vyřazování z provozu,

4. způsob demontáže, dekontaminace, úpravy, přepravy, skladování a likvidace částí zařízení kontaminovaných radioaktivní látkou,

5. předpokládané radionuklidové složení a aktivita radioaktivní látky uvolňované z pracoviště a vzniklého radioaktivního odpadu,

6. způsob nakládání s radioaktivním odpadem včetně jeho uložení,

7. bezpečnostní zpráva,

8. program monitorování,

9. analýza a hodnocení radiační mimořádné události pro vyřazování z provozu,

10. vnitřní havarijní plán,

11. podklady pro stanovení zóny havarijního plánování,

12. program systému řízení,

13. doklad o zajištění bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem včetně financování tohoto nakládání, bude-li radioaktivní odpad při činnosti vznikat,

14. podmínky dalšího využití území a systémů, konstrukcí nebo komponent, není-li možné úplné vyřazení.

Dokumentaci uvedenou v bodech 8 a 10, jde-li o pracoviště IV. kategorie, schvaluje Úřad.

e) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je uvolňování radioaktivní látky z pracoviště, je následující:

1. odůvodnění činnosti,

2. radionuklidové složení a aktivita radionuklidů v radioaktivní látce uvolňované z pracoviště,

3. zhodnocení ozáření reprezentativní osoby uvolněnou radioaktivní látkou,

4. analýza možností nahromadění radioaktivní látky v životním prostředí při jejím dlouhodobém uvolňování,

5. postupy optimalizace radiační ochrany.

f) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je nakládání se zdrojem ionizujícího záření, je následující:

1. pro všechny způsoby nakládání se zdrojem ionizujícího záření

1.1. odůvodnění činnosti,

1.2. specifikace zdroje ionizujícího záření, se kterým má být nakládáno, jeho typ a příslušenství a očekávaný rozsah a způsob vykonávání činností s ním,

1.3. popis vymezení sledovaného pásma na pracovišti, kde bude se zdrojem ionizujícího záření nakládáno včetně schematického plánu, doplněný informací o stínění, ochranných zařízeních a vybavení pracovních míst,

1.4. postupy optimalizace radiační ochrany,

1.5. přehled pracovníků, kteří budou vykonávat činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany,

1.6. program monitorování, nejde-li o dovoz, vývoz nebo distribuci zdroje ionizujícího záření, při nichž nebude zdroj ionizujícího záření používán nebo skladován,

1.7. vymezení kontrolovaného pásma, předpokládaný počet fyzických osob pracujících v něm a způsob zábrany vstupu nepovolanému do tohoto pásma,

1.8. analýza a hodnocení radiační mimořádné události pro nakládání se zdrojem ionizujícího záření,

1.9. vnitřní havarijní plán pro nakládání se zdroji ionizujícího záření na pracovišti II. a vyšší kategorie,

1.10. při očekávaném uvolňování radioaktivní látky z pracoviště nebo vzniku radioaktivního odpadu předpokládaný druh a množství uvolňované radioaktivní látky a předpokládaný druh a množství vznikajícího radioaktivního odpadu a doklad o způsobu jeho zneškodňování,

1.11. program zajištění radiační ochrany, nejde-li o používání zdroje ionizujícího záření na pracovišti III. kategorie nebo pracovišti IV. kategorie,

1.12. plán zabezpečení zdroje ionizujícího záření v případě radionuklidového zdroje 1. až 3. kategorie zabezpečení,

1.13. doklad o zajištění bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem včetně financování tohoto nakládání, bude-li radioaktivní odpad při činnosti vznikat,

1.14. analýzu rizika vzniku radiologické události v případě radioterapeutického používání zdroje ionizujícího záření,

2. při používání zdroje ionizujícího záření na pracovišti III. kategorie nebo pracovišti IV. kategorie dále program systému řízení,

3. při výrobě, dovozu, distribuci a vývozu zdroje ionizujícího záření dále

3.1. specifikace typu zdroje ionizujícího záření,

3.2. očekávaný počet zdrojů ionizujícího záření,

3.3. v případě dovozu způsob zajištění vrácení použitého zdroje ionizujícího záření do země původu nebo způsob jeho dalšího využití,

3.4. v případě zpětného dovozu zdroje ionizujícího záření doklad dokumentující původ, druh, fyzikální vlastnosti a chemické složení zdroje ionizujícího záření, který byl vyvezen mimo území České republiky, spolu s dokladem o jeho využití a dokladem o celkové aktivitě a hmotnosti zdroje ionizujícího záření,

4. při dovozu a výrobě zdroje ionizujícího záření dále

4.1. harmonogram výroby nebo dovozu zdroje ionizujícího záření,

4.2. doklad schopnosti ověřovat shodu vlastností výrobku s daným typem výrobku,

5. při vývozu zdroje ionizujícího záření dále harmonogram vývozu,

6. při hodnocení vlastností zdroje ionizujícího záření dále

6.1. metodiky,

6.2. vzorové protokoly z měření,

6.3. koncepce zajištění měření veličin.

g) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je přidávání radioaktivních látek do spotřebních výrobků při jejich výrobě nebo přípravě nebo k dovozu a vývozu takových výrobků, je následující:

1. odůvodnění činnosti,

2. radionuklidové složení a aktivita radionuklidu přidávaného do jednotlivého výrobku,

3. návod k použití výrobku,

4. koncepce zneškodnění použitého výrobku,

5. doklad o zajištění bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem včetně financování tohoto nakládání, bude-li radioaktivní odpad při činnosti vznikat.

h) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je vykonávání služeb významných z hlediska radiační ochrany, je následující:

1. popis služeb, které mají být poskytovány, a jejich očekávaný rozsah,

2. popis připravenosti zařízení a pracovníků,

3. přehled pracovníků, kteří budou vykonávat činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany,

4. program zajištění radiační ochrany,

5. program monitorování, pokud je služba vykonávána prostřednictvím radiačních pracovníků,

6. pro služby, které jsou spojené s měřením a hodnocením ionizujícího záření nebo obsahu radionuklidu dále

6.1. metodiky a postupy,

6.2. přehled přístrojového vybavení a jeho zajištění pro vykonávání navrhovaných služeb,

6.3. koncepce zajištění měření veličin,

6.4. doklad o zajištění bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem včetně financování tohoto nakládání, bude-li radioaktivní odpad při činnosti vznikat.

i) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je poskytování služeb v kontrolovaném pásmu provozovateli pracoviště IV. kategorie, je následující:

1. popis činnosti, která má být poskytována, a její očekávaný rozsah,

2. popis připravenosti zařízení a pracovníků,

3. přehled pracovníků, kteří budou vykonávat činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany,

4. program zajištění radiační ochrany.

j) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je dodávání stavebního materiálu na trh, je následující:

1. protokol s výsledky měření obsahu přírodních radionuklidů ve stavebním materiálu, údaje o původu surovin a o způsobu použití stavebního materiálu,

2. odhad efektivní dávky reprezentativní osoby ze zevního ozáření zářením gama následkem užití stavebního materiálu ke stavbě budovy s obytnými a pobytovými místnostmi,

3. odhad efektivní dávky reprezentativní osoby z emise radonu při užití stavebního materiálu ke stavbě budovy s obytnými a pobytovými místnostmi,

4. soubor opatření, která snižují míru ozáření ze stavebního materiálu včetně postupů optimalizace,

5. podmínky pro dodávání stavebního materiálu na trh.

k) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je mísení radioaktivních látek uvolňovaných z pracoviště, je následující:

1. účel a cíl mísení,

2. odůvodnění činnosti,

3. radionuklidové složení a aktivita radionuklidů v radioaktivní látce před a po mísení,

4. postupy optimalizace radiační ochrany.

3. Činnosti v oblasti nakládání s radioaktivním odpadem

a) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je nakládání s radioaktivním odpadem, s výjimkou shromažďování, třídění a skladování radioaktivního odpadu přímo u původce radioaktivního odpadu, který je oprávněn s ním nakládat jako s otevřeným radionuklidovým zdrojem, je následující:

1. popis použitých zařízení a technologie,

2. údaje o původu, druhu, množství, radionuklidovém složení a aktivitě radioaktivního odpadu,

3. způsob sběru, třídění, skladování, zpracovávání, úprav a uložení radioaktivního odpadu,

4. předpokládané množství radioaktivní látky uvolňované z pracoviště,

5. bezpečnostní rozbory,

6. limity a podmínky,

7. analýza a hodnocení radiační mimořádné události,

8. program systému řízení,

9. vnitřní havarijní plán.

Dokumentaci uvedenou v bodě 6 schvaluje Úřad.

b) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je uzavření úložiště radioaktivního odpadu, je následující:

1. závěrečná bezpečnostní zpráva, která musí obsahovat

1.1. průkaz o finančním krytí uzavření úložiště radioaktivního odpadu a institucionální kontroly úložiště radioaktivního odpadu,

1.2. popis změn území v důsledku provozu úložiště radioaktivního odpadu,

1.3. výchozí stav radioaktivního odpadu a úložiště radioaktivního odpadu před provedením uzavření úložiště radioaktivního odpadu včetně popisu provozu, změn a úprav úložiště radioaktivního odpadu,

1.4. celkový inventář radioaktivních odpadů vyskytujících se v úložišti radioaktivního odpadu před provedením uzavření úložiště radioaktivního odpadu,

1.5. časový harmonogram uzavření úložiště radioaktivního odpadu a institucionální kontroly úložiště radioaktivního odpadu,

1.6. popis technologických postupů navržených pro uzavření úložiště radioaktivního odpadu,

1.7. bezpečnostní rozbory,

2. limity a podmínky,

3. popis způsobu zajištění institucionální kontroly, organizační přípravy a personálního zajištění uzavření úložiště radioaktivního odpadu,

4. program systému řízení,

5. plán zajištění fyzické ochrany úložiště radioaktivního odpadu,

6. popis způsobu monitorování okolí úložiště po uzavření úložiště radioaktivního odpadu,

7. vymezení kontrolovaného pásma pro dobu provádění uzavření úložiště radioaktivního odpadu,

8. analýza a hodnocení radiační mimořádné události pro uzavření úložiště radioaktivního odpadu,

9. vnitřní havarijní plán,

10. podklady pro stanovení zóny havarijního plánování.

Dokumentaci uvedenou v bodech 2, 5 a 9 schvaluje Úřad.

c) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je zpětný dovoz radioaktivního odpadu vzniklého při zpracování materiálu vyvezeného z České republiky nebo jeho zpětný transfer z členského státu Euratomu nebo dovoz radioaktivního odpadu do České republiky nebo jeho transfer z členského státu Euratomu pro účely jeho zpracován nebo opětovného využití, je následující:

1. doklad dokumentující původ, druh, fyzikální vlastnosti a chemické složení radioaktivního odpadu, který bude dovezen nebo transferován do České republiky pro účely jeho zpracování nebo recyklace, spolu s dokladem o jeho celkové hmotnosti a radioaktivitě,

2. doklad o technologickém procesu, jakým bude dovezený nebo transferovaný radioaktivní odpad zpracován nebo recyklován spolu s materiálovou bilancí, která prokáže pravděpodobné množství radioaktivního odpadu, který může uvedeným technologickým procesem dodatečně vzniknout,

3. prohlášení původce radioaktivního odpadu o neprodleném zpětném převzetí zpracovaného radioaktivního odpadu a radioaktivního odpadu, který může v procesu zpracování nebo recyklace dodatečně vzniknout.

4. Přeprava radioaktivní nebo štěpné látky

Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je přeprava radioaktivní nebo štěpné látky podle § 9 odst. 4 písm. a až c), je následující:

a) přepravní instrukce zahrnující specifikaci přepravy a navrhovanou trasu včetně záložní trasy,

b) program monitorování,

c) plán zajištění fyzické ochrany přepravy jaderného materiálu I. až III. kategorie,

d) analýza a hodnocení radiační mimořádné události pro přepravu,

e) havarijní řád,

f) osvědčení obsluhy dopravního prostředku k přepravě nebezpečných věcí o absolvování školení a zkoušky ze zvláštních požadavků na přepravu nebezpečných věcí podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána[30]), nebo odpovídající doklad o způsobilosti k přepravě nebezpečných věcí,

g) osvědčení vozidla pro přepravu nebezpečných věcí podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána[30]), nebo odpovídající doklad způsobilosti dopravního prostředku k přepravě nebezpečných věcí,

h) prohlášení o shodě materiálů, výrobních postupů a parametrů každého obalového souboru použitého k přepravě a technických požadavků na něj s údaji v dokumentaci, na základě které byl schválen typ obalového souboru,

i) program systému řízení,

j) pro přepravu radioaktivní nebo štěpné látky za zvláštních podmínek též výčet požadavků tohoto zákona nebo jiných právních předpisů, které nelze splnit, včetně odůvodnění, a popis zvláštních podmínek pro přepravu, které nesplnitelné požadavky nahrazují, včetně průkazů zajištění stejné nebo vyšší úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany a fyzické ochrany při přepravě podle zvláštních podmínek,

k) pro přepravu radioaktivní nebo štěpné látky, jejíž hodnota aktivity radioaktivní látky ke stanovení mezí aktivity byla stanovena výpočtem, též výpočet hodnoty aktivity radioaktivní látky ke stanovení mezí aktivity včetně odůvodnění nepoužití hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem,

l) pro přepravu radioaktivních látek obsažených v nástrojích nebo výrobcích a obsahujících radionuklidy, pro něž hodnoty pro vyjmutí dodávky stanovené prováděcím právním předpisem byly nahrazeny hodnotami vypočtenými,

výpočet individuálních dávek pracovníků přepravy a reprezentativní osoby a kolektivních dávek za běžných podmínek a normálních podmínek přepravy a za podmínek nehody při přepravě, založený na realistických scénářích přepravy dodávky v souladu s principy a metodikami stanovenými Mezinárodní agenturou pro atomovou energii,

m) pro přepravu radioaktivních látek jako vyjmutých štěpných látek

1. podrobný popis látky se zvláštním zřetelem na fyzikální i chemický stav,

2. průkazy, že přepravované radioaktivní látky splňují požadavky na vyjmutí stanovené prováděcím předpisem,

3. popis použitého systému řízení, popřípadě uvedení zvláštních opatření, která mají být provedena před přepravou,

n) pro přepravu povrchově kontaminovaného předmětu skupiny SCO-III též

1. odůvodnění, proč je předmět v souladu s vymezením stanoveným prováděcím předpisem považován za povrchově kontaminovaný předmět skupiny SCO-III,

2. popis radioaktivního obsahu předmětu včetně popisu jeho fyzikálního a chemického stavu a povahy emitovaného záření,

3. popis konstrukčního typu předmětu, včetně výrobní a technologické dokumentace s popisem materiálu a technologických metod použitých při výrobě,

4. plán přepravy popisující všechny činnosti spojené s přepravou, včetně radiační ochrany, odezvy na radiační mimořádnou událost, zvláštní preventivní opatření a zvláštní administrativní nebo provozní kontroly, které mají být provedeny během přepravy,

5. průkaz splnění požadavků na přepravu povrchově kontaminovaného předmětu skupiny SCO-III.

Dokumentaci uvedenou v bodech c) a e) schvaluje Úřad. Dokumentace uvedená v bodě g) musí být předložena pouze v případě, pokud je pro povolovanou přepravu radioaktivní nebo štěpné látky vyžadována mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána.

5. Činnosti v oblasti nešíření jaderných zbraní

a) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je nakládání s jaderným materiálem, je následující:

1. směrnice o evidenci a kontrole jaderných materiálů,

2. popis manipulace s jadernými materiály, včetně kategorizace jaderných materiálů, jejich množství a účelu použití,

3. údaje nezbytné pro plnění podmínek vyplývajících z mezinárodních závazků,

4. plán zajištění fyzické ochrany jaderného materiálu I. až III. kategorie.

Dokumentaci uvedenou v bodě 1 a 4 schvaluje Úřad.

b) Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je dovoz nebo vývoz jaderné položky nebo průvoz jaderného materiálu a vybrané položky v jaderné oblasti, je následující:

1. soubor údajů nezbytných pro vyžádání záruky státu nebo kopie záruky státu v případě jaderného materiálu a vybrané položky v jaderné oblasti,

2. prohlášení koncového uživatele v případě dovozu jaderné položky,

3. prohlášení koncového uživatele nebo přijímajícího státu v případě vývozu položky dvojího použití v jaderné oblasti,

4. soubor údajů nezbytných pro plnění podmínek vyplývajících z mezinárodních závazků.

6. Odborná příprava a další odborná příprava vybraných pracovníků a příprava osob zajišťujících radiační ochranu registranta

Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je odborná příprava a další odborná příprava vybraných pracovníků a příprava osob zajišťujících radiační ochranu registranta, je následující:

a) doklady dokumentující organizační a technickou způsobilost žadatele,

b) doklady dokumentující odbornou způsobilost pracovníků žadatele,

c) doklady dokumentující způsob přípravy.

7. Úplné vyřazení

Dokumentace pro povolovanou činnost, kterou je úplné vyřazení, je následující:

a) popis území, v němž je umístěno jaderné zařízení nebo pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie, které bylo vyřazeno z provozu, a popis všech prací provedených v rámci vyřazování z provozu,

b) inventář radioaktivních odpadů, včetně způsobu jejich uložení nebo skladování, a inventář zbylých radioaktivních látek uvolněných do životního prostředí,

c) seznam údajů, které budou uchovávány po ukončení vyřazování z provozu, s uvedením doby jejich uchování,

d) použité postupy a výsledky monitorování radiační situace území, v němž je umístěno jaderné zařízení nebo pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie a jejich porovnání s výsledky základního průzkumu před zahájením výstavby tohoto pracoviště.

Příloha č. 2 k zákonu č. 263/2016 sb.
Dokumentace k žádosti o schválení typu výrobku

Dokumentace k žádosti o schválení typu výrobku je následující:

a) pro všechny obalové soubory

1. materiálová specifikace radioaktivních nebo štěpných látek, pro které je obalový soubor projektován, zejména popisem jejich fyzikálního a chemického stavu,

2. podrobná technická specifikace obalového souboru zahrnující podrobný popis konstrukčního typu obalového souboru, včetně konstrukční dokumentace, kompletních technických výkresů, seznamu materiálů a technologických metod, které byly využity k jeho výrobě; jedná-li se o obalový soubor, který byl obdobně schválen v zahraničí, též doklad o jeho schválení,

3. program systému řízení výrobce,

4. technologická a výrobní dokumentace s podrobným popisem materiálu a technologických metod, použitých při výrobě zádržného systému,

5. popis odběru vzorků a druhů zkoušek, které se mají provést, je-li obalový soubor projektován pro maximální normální provozní přetlak vyšší než 100 kPa,

6. dokumentace prokazující zajištění radiační ochrany a, je-li obalový soubor projektován pro štěpnou látku, dokumentace prokazující zajištění zachování podkritického stavu obsahu,

7. výčet a odůvodnění předpokladů týkajících se vlastností ozářeného jaderného paliva použitých v bezpečnostních analýzách při výpočtech podkritičnosti, je-li obalový soubor projektován pro ozářené jaderné palivo,

8. výčet zvláštních požadavků nutných k odvodu tepla ve vztahu ke konkrétnímu druhu přepravy a dopravnímu prostředku, je-li obalový soubor projektován pro radioaktivní nebo štěpnou látku produkující teplo,

9. reprodukovatelné vyobrazení vzhledu obalového souboru o maximálních rozměrech 21 cm × 29,7 cm,

10. dokumentace zkoušek nebo výpočtů a analýz s jejich nezávislým ověřením oprávněnou osobou,

11. odůvodnění posouzení procesů stárnutí v bezpečnostní analýze a v rámci pokynů pro provoz a údržbu a program analýzy mezer popisující systematický postup pro periodické hodnocení změn právních předpisů a mezinárodních požadavků, změn technických znalostí a změn stavu konstrukčního typu obalového souboru během skladování, je-li obalový soubor projektován k přepravě po skladování,

b) pro obalové soubory typu B(M) dále

1. výčet požadavků na obalové soubory typu B(U), které obalový soubor B(M) nesplňuje, a seznam doplňkových technických, provozních a organizačních opatření k zajištění jaderné bezpečnosti a radiační ochrany a

2. nejvyšší a nejnižší hodnoty okolních vlivů (teplota, sluneční ozáření), které lze očekávat během přepravy a ze kterých návrh konstrukčního typu výrobku vychází,

c) pro obalové soubory určené k přepravě 0,1 kg a více hexafluoridu uranu dále údaje o splnění zvláštních požadavků vyžadovaných povahou hexafluoridu uranu,

d) pro radioaktivní látku zvláštní formy nebo radioaktivní látku s malou rozptýlitelností

1. materiálová specifikace obsažené radioaktivní nebo štěpné látky včetně popisu jejich fyzikálního a chemického stavu,

2. popis konstrukčního typu výrobku a výrobní a technologická dokumentace s popisem materiálu a technologických metod použitých při výrobě,

3. dokumentace zkoušek nebo výpočtů a analýz s jejich nezávislým ověřením oprávněnou osobou,

4. program systému řízení výrobce,

5. popis opatření navržených pro nakládání s výrobkem, nezbytných pro přepravu,

6. reprodukovatelné vyobrazení vzhledu výrobku o maximálních rozměrech 21 cm × 29,7 cm,

7. rozhodnutí o schválení typu výrobku vydané příslušným orgánem jiného státu, bylo-li vydáno.

[1]**)** Směrnice ze dne 5. března 1962 o volném přístupu ke kvalifikovaným povoláním v oblasti jaderné energie.
Směrnice Rady 2006/117/Euratom ze dne 20. listopadu 2006 o dozoru nad přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva a o její kontrole.
Směrnice Rady 2009/71/Euratom ze dne 25. června 2009, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení, ve znění směrnice Rady 2014/87/Euratom.
Směrnice Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. července 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem.

Směrnice Rady 2013/51/Euratom ze dne 22. října 2013, kterou se stanoví požadavky na ochranu zdraví obyvatelstva, pokud jde o radioaktivní látky ve vodě určené k lidské spotřebě.
Směrnice Rady 2013/59/Euratom ze dne 5. prosince 2013, kterou se stanoví základní bezpečnostní standardy ochrany před nebezpečím vystavení ionizujícímu záření a zrušují se směrnice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a 2003/122/Euratom.
Rozhodnutí Komise 2008/312/Euratom ze dne 5. března 2008, kterým se zavádí standardní dokument pro dozor nad přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva a její kontrolu podle směrnice Rady 2006/117/Euratom.

[2]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu.

[3]) Nařízení Rady (Euratom) 2016/52 ze dne 15. ledna 2016, kterým se stanoví nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin a krmiv po jaderné havárii nebo jiném případu radiační mimořádné situace a zrušují nařízení (Euratom) č. 3954/87 a nařízení Komise (Euratom) č. 944/89 a (Euratom) č. 770/90.
Nařízení Rady (Euratom) č. 1493/93 ze dne 8. června 1993 o přepravě radioaktivních látek mezi členskými státy.
Nařízení Komise (Euratom) č. 302/2005 ze dne 8. února 2005 o uplatňování dozoru nad bezpečností v rámci Euratomu.

[4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/821 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, zprostředkování, technické pomoci, tranzitu a přepravy zboží dvojího užití (přepracované znění), v platném znění.

[5]) Smlouva o nešíření jaderných zbraní, vyhlášená pod č. 61/1974 Sb.
Dohoda mezi Belgickým královstvím, Dánským královstvím, Spolkovou republikou Německo, Irskem, Italskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Nizozemským královstvím, Evropským společenstvím pro atomovou energii a Mezinárodní agenturou pro atomovou energii o provádění čl. III odst. 1 a 4 Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, vyhlášená pod č. 35/2010 Sb. m. s.
Dodatkový protokol k Dohodě mezi Rakouskou republikou, Belgickým královstvím, Dánským královstvím, Finskou republikou, Spolkovou republikou Německo, Řeckou republikou, Irskem, Italskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Nizozemským královstvím, Portugalskou republikou, Španělským královstvím, Švédským královstvím, Evropským společenstvím pro atomovou energii a Mezinárodní agenturou pro atomovou energii o provádění čl. III odst. 1 a 4 Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, vyhlášený pod č. 36/2010 Sb. m. s.

[6]) Nařízení Komise (Euratom) č. 302/2005.

[7]) Například zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[8]) Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.
Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR), vyhlášená pod č. 64/1987 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

Úmluva o mezinárodní přepravě (COTIF), vyhlášená pod č. 8/1985 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů.
Vyhláška č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
Evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN), vyhlášená pod č. 102/2011 Sb. m. s.

[9]) Zákon č. 269/1994 Sb., o rejstříku trestů a evidenci přestupků, ve znění pozdějších předpisů.

[10]) Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

[11]) § 11 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

[12]) Zákon č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 168/2013 Sb.

[13]) Směrnice Rady 2011/70/Euratom.

[14]) § 47 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

[15]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1060/2009 ze dne 16. září 2009 o ratingových agenturách, v platném znění.

[16]) Například Úmluva o mezinárodní přepravě (COTIF), vyhlášená pod č. 8/1985 Sb., ve znění pozdějších předpisů, Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR), vyhlášená pod č. 64/1987 Sb., ve znění pozdějších předpisů, Evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN), vyhlášená pod č. 102/2011 Sb. m. s.

[17]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/68/ES ze dne 24. září 2008 o pozemní přepravě nebezpečných věcí.

[18]) Rozhodnutí Komise 2008/312/Euratom.

[19]) § 10 odst. 3 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve

znění pozdějších předpisů.

[20]) § 9 odst. 7 vyhlášky č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.

[21]) § 17 zákona č. 239/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

[22]) Zákon č. 239/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

[23]) § 10 vyhlášky č. 380/2002 Sb.

[24]) Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
§ 26 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[25]) Čl. 2 odst. 13 nařízení Komise (Euratom) č. 302/2005.

[26]) Čl. 4 nařízení Komise (Euratom) č. 302/2005.

[27]) Čl. 2 odst. 21 nařízení Komise (Euratom) č. 302/2005.

[28]) Dohoda mezi Belgickým královstvím, Dánským královstvím, Spolkovou republikou Německo, Irskem, Italskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Nizozemským královstvím, Evropským společenstvím pro atomovou energii a Mezinárodní agenturou pro atomovou energii o provádění čl. III odst. 1 a 4 Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, vyhlášená pod č. 35/2010 Sb. m. s.
Dodatkový protokol k Dohodě mezi Rakouskou republikou, Belgickým královstvím, Dánským královstvím, Finskou republikou, Spolkovou republikou Německo, Řeckou republikou, Irskem, Italskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Nizozemským královstvím, Portugalskou republikou, Španělským královstvím, Švédským královstvím, Evropským společenstvím pro atomovou energii a Mezinárodní agenturou pro atomovou energii o provádění čl. III odst. 1 a 4 Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, vyhlášený pod č. 36/2010 Sb. m. s.

[29]) Doporučení Komise 2000/473/Euratom ze dne 8. června 2000 o uplatňování článku 36 Smlouvy o založení Euratomu týkající se monitorování úrovní radioaktivity v životním prostředí pro účely hodnocení ozáření obyvatelstva jako celku.

[30]) Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR), vyhlášená pod č. 64/1987 Sb., ve znění pozdějších předpisů.